

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-FC

Onderwerp

begroting 2019-2022

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2018-001550	<input checked="" type="checkbox"/> B & W	25-09-2018
Datum	21-09-2018	<input type="checkbox"/> Raad	07-11-2018
Programma:		<input type="checkbox"/> Burgemeester	--
12 Algemene dekkingsmiddelen		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Grijzen		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
		- Weth. Grijzen	- Weth. Rorink
		- Weth. Verhaar	- Weth. Walder

Besluitenlijst	d.d.		d.d.		d.d.
<input type="checkbox"/> Akkoordstukken	--	<input type="checkbox"/> Openbaar	--	<input checked="" type="checkbox"/> Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
algemeen directeur	--	<input type="checkbox"/> adj.secr.	--
wethouder Financien	--	<input checked="" type="checkbox"/> gem.secr.	24-09-2018
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2018-09-27

Bijlagen

programmabegroting 2019 en meerjarenbegroting 2020-2022

taakveldenbegroting 2019-2022

vertrouwelijke memo directieraad

B & W d.d.: 25-09-2018

Besloten wordt:

- 1 De programmabegroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2022 en de taakveldenbegroting 2019-2022 vast te stellen;
- 2 het raadsvoorstel en ontwerp-raadsbesluit vast te stellen;
- 3 de stukken aan te bieden aan de raad, na vaststelling van de begroting;
- 4 de nota en het besluit openbaar te maken, behalve de vertrouwelijke memo namens de directieraad aan het college.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Ja
Begrotingswijziging	Nee
Financiële gevolgen opvangen	

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat de begroting definitief is vastgesteld op 25 september
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve... vertrouwelijke memo namens de directieraad aan het college.
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb
Bekendmaking conform Awb

Nee
Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

Vaststellen van de begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2022, zodat deze aan de raad ter behandeling en besluitvorming kan worden aangeboden.

Beoogd resultaat

Een solide financiële huishouding met een structureel sluitende jaar- en meerjarenbegroting 2019-2022 en een ratio voor het weerstandvermogen van 1.

Kader

Bij de opstelling is rekening gehouden met de desbetreffende bepalingen van de Gemeentewet, de Financiële verordening en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Argumenten voor en tegen

nvt

Extern draagvlak (partners)

nvt

Financiële consequenties

zie raadsvoorstel

Aanpak/uitvoering

-informatie aan raadsleden over begroting 2019-2022: 10 oktober

-inloop technische vragen: 10 oktober

-aanleveren van technische vragen door raadsleden: 15 oktober

-aanleveren door B en W aan raad van de beantwoording technische vragen: 23 oktober

-raadstafel: 31 oktober

-vaststellen begroting door raad: 7 november

RAADSVOORSTEL

Onderwerp begroting 2019-2022

Agendapunt

Voorstelnummer

Team

2018-001550

DEV-FC

Portef.houder

BenW-besluit d.d.:

Weth. Grijzen

25 september 2018

Voorstel

1. De Begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2022 vast te stellen;
2. het in de begroting opgenomen meerjarenbeleid en de Meerjarenraming 2020-2022 als uitgangspunt te nemen voor het in deze periode te voeren beleid;
3. de uitgaven voor investeringen zoals opgenomen in de paragraaf Investerings te autoriseren;
4. in het kader van "nieuw voor oud" het budget niet gebouwd gebonden kosten vanaf 2019 structureel met € 75.000 te verlagen;
5. akkoord te gaan met de voorstellen nieuw beleid zoals opgenomen in het hoofdstuk nieuw beleid.

Kern van het raadsvoorstel

Algemeen beeld uitkomsten begroting 2019-2022

In het bestuursakkoord is afgesproken dat de gemeente een solide financiële huishouding voert met structureel sluitende jaar- en meerjarenbegroting 2019-2022 en een ratio 1 voor het specifiek weerstandvermogen.

We kunnen een structureel sluitende begroting en meerjarenbegroting aanbieden. Hierin is ruimte voor nieuw beleid aanwezig. Voor de invulling hiervan doen we voorstellen. Hiervoor moet wel een beroep worden gedaan op onze generieke weerstandreserve. Toch blijven er voldoende weerstandbudgetten over om tegenvallers te kunnen opvangen. De ratio van het specifieke weerstandvermogen bedraagt 1.

Financieel

De ontwerp-begroting 2019-2022 is een financiële vertaling van het meerjarig financieel beleid, zoals dat in de 2e Kwartaalrapportage 2018 is vastgesteld. Zoals hiervoor aangegeven kunnen we een positieve structurele uitkomst van de Begroting 2019-2022 presenteren. De uitkomst van de Begroting 2019-2022 na autonome ontwikkelingen is:

(bedragen x € 1.000) (- = nadeel)	2019	2020	2021	2022
Uitkomst na 2^e kwartaalrapportage 2018	0	395	1.080	1.617
-autonome ontwikkelingen	-744	105	444	118
Uitkomst begroting 2019-2022	-744	500	1.524	1.735
Putting uit generieke weerstandreserve	744			
Saldo	0	500	1.524	1.735

In het begrotingsdocument "Begroting 2019 en MJB 2020-2022" treft u twee uitkomsten begroting aan. Een uitkomst zonder (zie bovenstaand overzicht) en een uitkomst met doorrekening nieuw beleid. Deze treft u aan in het in het hoofdstuk Financiën. U wordt gevraagd een besluit te nemen op deze voorstellen nieuw beleid.

Indien deze voorstellen bij de begrotingsvergadering worden vastgesteld worden de desbetreffende financiële doorwerkingen in de diverse programma alsnog in primaire begroting verwerkt, door middel van een nota van wijzigingen.

Deze komen echter niet meer terug in het boekwerk, maar de doorwerkingen worden alleen zichtbaar op het financiële domein van de gemeente Deventer <http://hetgeldvan.deventer.nl/>. De aanpassingen zullen na de begrotingsvergadering van 7 november 2018 worden doorgevoerd.

Beoogd resultaat

Het vaststellen van de begroting 2019 inclusief de meerjarenraming 2020-2022 en de investeringen. Tevens het verkrijgen van 'repressief toezicht' van de provincie ten aanzien van de begroting 2019.

Kader

Bij de opstelling is rekening gehouden met de desbetreffende bepalingen van de Gemeentewet, de Financiële verordening en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Argumenten ten behoeve van de raad

Met de behandeling en vaststelling van de begroting kan invulling worden gegeven aan de afwegings- of keuzefunctie (allocatiefunctie) van de raad en de controlefunctie van de raad. De raad autoriseert het voorgenomen beleid. Een expliciet besluit tot autoriseren wordt gevraagd voor: voorstellen "nieuw voor oud". nieuw beleid en de investeringen. Deze zijn als apart hoofdstuk/paragraaf opgenomen.

De begroting biedt het college de mogelijkheid om verantwoording af te leggen aan de raad over de doelmatige en doeltreffende realisatie van de programma's en paragrafen.

Ketenpartners/ participatie

-

Financiële consequenties

De financiële uitkomsten zijn hierboven in de inleiding kort toegelicht. De oorzaken en consequenties zijn nader toegelicht in de programma's en het hoofdstuk Uitkomsten begroting 2019-2022 van de programmabegroting. De bij het opstellen van de begroting gehanteerde uitgangspunten en grondslagen treft u in de bijlage bij de begroting aan.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,



M.A. Kossen



R.C. König

RAADSBESLUIT

Onderwerp	begroting 2019-2022
Voorstelnummer	2018-001550
Raadstafel d.d.	--
Raadsvergadering	

De raad van de gemeente Deventer,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25 september 2018, nummer 2018-001550.

BESLUIT

- 1 De Begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2022 vast te stellen;
- 2 het in de begroting opgenomen meerjarenbeleid en de Meerjarenraming 2020-2022 als uitgangspunt te nemen voor het in deze periode te voeren beleid;
- 3 de uitgaven voor investeringen zoals opgenomen in de paragraaf Investeringen te autoriseren;
- 4 in het kader van "nieuw voor oud" het budget niet gebouw gebonden kosten vanaf 2019 structureel met € 75.000 te verlagen;
- 5 akkoord te gaan met de voorstellen nieuw beleid zoals opgenomen in het hoofdstuk nieuw beleid.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van
De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

R. Weernekers

R.C. König



Programmabegroting 2019 en MJB 2020 - 2022

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2019 met de plannen van dit gemeentebestuur voor de komende jaren. In de eerste begroting van deze raadsperiode ligt de focus op een economisch en duurzaam Deventer, met oog voor de toekomst.

In de begroting die wij u vandaag aanbieden, zijn economie en duurzaamheid belangrijke uitgangspunten. De keuzes die het college maakt sluiten aan bij de uitvoering van beleid of bij moties van de gemeenteraad. Dit laatste is bijvoorbeeld het geval bij de investeringen in het Skatepark bij sportpark Rielerenk, en het geld dat we beschikbaar stellen voor het beheer van de IJsseloevers.

Samenwerken blijft onverminderd belangrijk. Met ruimte voor initiatieven vanuit de samenleving. Dit geldt ook voor samenwerkingen met andere gemeenten. We werken nauw samen, bijvoorbeeld met Provincies, gemeente Apeldoorn en Zwolle, maar ook binnen de CleanTech Regio, de Stedendriehoek en de arbeidsmarktregio. Dit biedt ons de kans om majeure opgaven samen aan te pakken, en zo meer te bereiken.

Tot slot mag onze financiële positie niet onvermeld blijven. We hebben een meerjarenbegroting die structureel sluitend is. De financiën zijn op orde en er ligt een solide financiële basis. We kiezen er in deze begroting bewust voor om te investeren, met oog voor onze partners en met oog voor de belangen van de stad. Dit betekent dat we ook aanspraak maken op onze reserves, om Deventer verder te helpen. We bieden u deze begroting aan met veel vertrouwen in een bloeiende toekomst van Deventer.

Inhoudsopgave

Programmabegroting 2019 en MJB 2020 - 2022	1
Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	5
Financiën	10
Inleiding	10
Financieel resultaat	10
Uitgaven en inkomsten	10
Financiële uitkomsten	14
Autonome ontwikkelingen begroting 2019-2022	14
Investeringsplanning	35
Algemene dekkingsmiddelen	38
Dekking programmaplan	42
Programma's	47
Burger en bestuur.....	47
Openbare orde en veiligheid	52
Leefomgeving	57
Milieu.....	64
Ruimtelijke ontwikkeling	69
Herstructurering en vastgoed	75
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt.....	80
Meedoen	86
Jeugd en onderwijs.....	93
Economie kunst en cultuur.....	99

Bedrijfsvoering	108
Paragrafen	116
Paragraaf Bedrijfsvoering	117
Paragraaf Lokale heffingen.....	118
Paragraaf Financiering.....	129
Paragraaf Verbonden partijen.....	137
Paragraaf Grondbeleid	212
Paragraaf Investerings	218
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.....	223
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement.....	232
Meerjarenbalans en kengetallen.....	243
Bijlagen:	
1 Resultaatbestemming	
2 Overzicht reserves en voorzieningen	
3. Overzicht baten en lasten per programma	
4 Onderbouwingen en uitgangspunten	
5 Algemene uitkering	
6 Overzicht Incidentele baten en lasten	
7 Staat van subsidies	
8 Autonome ontwikkelingen 2e kwartaalrapportage	
9 Taakvelden-Programma-Matrix	
10 Afkortingen en begripsverklaringen	

Inleiding

Al 1250 jaar is Deventer een authentiek en eigenwijs regionaal centrum voor handel en ondernemerschap, waar het simpelweg fijn wonen is. Dat zijn kwaliteiten die vragen om onderhoud, inzet en ambitie. Er liggen dan ook nieuwe uitdagingen voor de komende jaren, die wij als gemeentebestuur van raad en college met daadkracht willen oppakken in een gemeente waarvan het aantal inwoners de 100.000 zal gaan overstijgen.

Wie zijn wij?

Deventer is vanouds een culturele vrijstad en handelscentrum, gesticht op het kruispunt van de IJssel en de Schipbeek. Informatie en innovatie zijn sinds de 15^{de} eeuw de handelsmerken van Deventer. Eerst waren er de boekdrukkers en de oudste wetenschappelijke bibliotheek van Nederland. In de 19e eeuw ontwikkelde Deventer zich tot industriestad. Goede mogelijkheden voor vervoer over water, spoor en weg waren van groot belang voor de economische ontwikkeling.

Ondernemerschap en vakmanschap zitten in onze genen. Deventer is van oudsher het thuis van industriële wereldspelers, zoals AkzoNobel, Roto Smeets, Nefit, Auping en Ardagh. Sinds de Tweede Wereldoorlog zijn bedrijven op gebied van kennis, handel en IT in Deventer tot wasdom gekomen. Voorbeelden daarvan zijn Witteveen+Bos, Tauw, Goudappel Coffeng, Deventrade, Drukwerkdeal en Topicus. Samen zijn de Deventer bedrijven en instellingen goed voor ruim 48.000 arbeidsplaatsen op 100.000 inwoners. Bergweide, Kloosterlanden, Handelpark Weteringen en het nieuwe A1Bedrijvenpark Deventer vormen samen het grootste aaneengesloten werkgebied van Oost-Nederland. De infrastructuur en het eigenzinnige ondernemerschap vormen het uitgangspunt voor verdere ontwikkeling van Deventer als een van de belangrijke economische centra in Oost-Nederland.

Vanouds kent Deventer een sterke ruimtelijke en functionele verbondenheid tussen stad en ommeland. De combinatie van de prachtige historische binnenstad, de ligging aan de IJssel en het fraaie, groene buitengebied maakt Deventer tot een aantrekkelijke stad om te wonen. In 2018 vierden wij het 1250-jarig bestaan van Deventer. Geworteld in een rijke historie is Deventer een bloeiende en levendige stad aan de IJssel en we zijn daar trots op. Deventer kenmerkt zich als een grote stad door onder andere haar rijke cultuurhistorische geschiedenis, de binnenstad met haar culturele voorzieningen, één van de grootste aaneengesloten bedrijvenlocaties in Nederland, Saxion als onderwijs- en kennisinstelling en onze voetbalclub Go Ahead Eagles. Tegelijkertijd is het een kleine stad met een groen buitengebied waar de menselijke maat de boventoon voert.

Deventer in de wereld

De wereldbevolking zal de komende decennia nog verder groeien. Dat gaat gepaard met vergrijzing en concentratie van bewoning in stedelijke gebieden. Deze ontwikkelingen hebben een grote invloed op de toekomst van Nederland en Deventer.

De doorgaande verstedelijking en groei van economische activiteiten brengt uitdagingen met zich mee voor het klimaat, energielogistiek, de infrastructuur en de veiligheid. De stijgende welvaart zorgt voor nieuwe consumptiepatronen. Nieuwe technologieën dienen zich sneller en sneller aan. Intelligente software en technologieën krijgen een steeds grotere invloed op ons dagelijks leven. Deze ontwikkeling biedt ons kansen om lastige vraagstukken op te lossen. We creëren smart cities: steden met hoogontwikkelde infrasystemen, digitale informatievoorziening en een online-economie die het organiseren van de stad efficiënter en effectiever maken. Ook zorgen technologische ontwikkelingen voor groei van hoogwaardige werkgelegenheid. Tegelijkertijd worden we geconfronteerd met de keerzijden van deze ontwikkelingen op sociaal, economisch en fysiek gebied.

Deventer is een afspiegeling van de wereld om ons heen. Wij dienen ons met open blik en alertheid te verhouden tot en veranderingen die in steeds hoger tempo op ons afkomen.

Bestuursakkoord

Deventer staat er goed voor en heeft goud in handen. We hebben moeilijke economische jaren overbrugd en hard gewerkt om voorzieningen overeind te houden. Dat is in belangrijke mate gelukt, waarbij we ook financieel gezond en solide zijn geworden. Daardoor hebben we de komende jaren mogelijkheden om voorzieningen voor onze inwoners en onze economische positie te versterken. Alleen een sterk Deventer kan écht sociaal en duurzaam zijn en zich blijvend ontwikkelen.

We hebben het voorrecht om in één van de oudste en mooiste steden van Nederland te wonen. Een stad die mede zo mooi kan zijn door de onmisbare combinatie met de omliggende dorpen en ommelanden, die Deventer een lommerrijk, groen aanzien geven. Als coalitie en college focussen wij ons op de volgende terreinen:

- Deventer werkt
- Duurzaam Deventer
- Oog voor elkaar
- Levendig Deventer
- Samenwerken en samen leven

Op deze terreinen liggen grote uitdagingen en kansen. We werken aan het versterken van kwaliteit en zekerheden voor mensen. Dat doen we samen, het vraagt inzet en verantwoordelijkheid van iedereen, ook in financiële zin.

Strategische doelen

Het coalitieakkoord kunnen we vertalen in 6 strategische doelen, te weten:

1. Deventer werkt: een sterke economie met groeiend arbeidsperspectief
In Deventer maken we werk van werk. We versterken onze economische positie en werkgelegenheid. Niet alleen is er ruimte voor de vestiging van bedrijven, we zetten actief in op het aantrekken van bedrijven. Dat vraagt om voldoende, betaalbare woningen in stad en dorpen voor onze huidige inwoners en mensen die zich hier willen vestigen. Ook blijven we inzetten op de goede bereikbaarheid van Deventer, met een ideale ligging tussen Randstad, Oost Nederland en Duitsland. De IJssel en de havenvoorzieningen kunnen bijdragen aan onze positie en aantrekkelijkheid voor bedrijven. We versterken het onderscheidend karakter van Deventer als economisch bolwerk met onze ambities op het gebied van innovatieve duurzaamheid, kenniseconomie en IT. We werken samen met onze partners aan een goede aansluiting tussen beroepsonderwijs en bedrijfsleven.
2. Duurzaam Deventer: samen op weg naar schone, niet-fossiele energie
Een stad die 1250 jaar oud is, kun je, gezien die lange bestaansduur, al als duurzaam typeren. Maar voor nog eens 1250 jaar is veel inzet nodig op het gebied van duurzaamheid, klimaatbeleid en een hoognodige transitie richting schone, niet-fossiele energie. Het is een lange weg te gaan, maar in Deventer gaan we stappen zetten richting energieneutraliteit en een toekomstbestendige leefomgeving. Beheer en inrichting van de leefomgeving dragen bij aan andere doelstellingen van de gemeente, zoals het aantrekkelijk houden van de stad voor bezoekers, de sociale samenhang en gezond leven.
3. Oog voor elkaar: een vitale samenleving waar iedereen mee kan doen
Wij zorgen voor mensen die ondersteuning nodig hebben. Daartoe gaan we, in samenwerking met zorgaanbieders en andere partners, verder met de transformatie van de zorgtaken. Ons uitgangspunt is het principe van 'ziek en zorg' naar 'gezond en gedrag'. We zetten daarom bijvoorbeeld in op preventie en nieuwe, meer laagdrempelige, collectieve vormen van zorg. Ook sport vinden wij belangrijk, zowel voor de sociale binding als voor de gezondheid.
4. Levendig Deventer: een rijke en verrijkende cultuur
Deventer straalt geschiedenis en ademt cultuur. Wij vinden kunst en cultuur belangrijk, niet alleen ter verrijking van ons leven, maar ook ter vergroting van onze betrokkenheid bij de samenleving. Een sterk Deventer kan niet zonder een verrijkende programmering, die ons helpt ontspannen, vermaken, verbazen en nadenken.
5. Samenwerken en samen leven: meer verbinding en veiligheid
Wij zoeken meer verbinding met de samenleving. Participatie en actief burgerschap zijn onze uitgangspunten. Wij betrekken de inwoners zo goed mogelijk bij het opstellen van beleid en het uitvoeren van plannen. In de communicatie gebruiken we moderne media en sluiten we aan op bestaande kanalen in de verschillende wijken en dorpen. Afgelopen jaren zijn de criminaliteitscijfers gedaald en de gevoelens van veiligheid toegenomen. Wij willen deze lijn vasthouden.
6. Financieel gezond: een structureel sluitende begroting
Wij staan voor de belangrijke taken die we willen uitvoeren. Dat vraagt om een solide financieel beleid, waarmee risico's kunnen worden opgevangen. Onze uitgaven worden aangepast aan de inkomsten van het Rijk. Wij willen geen andere lastenverzwaringen dan de trendmatige verhogingen.



Basis voor de toekomst

De gemeente Deventer richt de blik in deze begroting op een economisch vitale, duurzame en sociale toekomst door het verstevigen van onze basis en door te investeren in onze kracht. We kiezen ervoor om te investeren in een zorgzame, veilige en levendige samenleving, in de economie van Deventer en in een duurzame leefomgeving. Deze investeringen versterken het profiel van een oude historische en slimme stad die landschappelijk verweven is met het ommeland. In het jaar nadat Deventer voor het eerst meer dan 100.000 inwoners telt, leggen we hiermee een solide basis voor de toekomst.

Financiën

Inleiding

Dit is de eerste begroting van het nieuwe college van Burgemeester en wethouders.

We hebben in het bestuursakkoord 2018-2022 over het te voeren financieel beleid opgenomen:

We zorgen voor een structureel sluitende jaar- en meerjarenbegroting, waarbij structurele uitgaven worden gedekt met structurele middelen. Alleen bij onverwacht externe financiële tegenvallers, die niet op korte termijn structureel gedekt kunnen worden, kan de begroting bij uitzondering met incidentele middelen sluitend worden gemaakt.

De uitgaven passen we aan de inkomsten van het Rijk aan (trap op, trap af). Als dit leidt tot ongewenste maatschappelijke effecten, stellen we dit bij en vinden we de middelen elders binnen de gemeentelijke begroting. Voor het benodigde specifieke weerstandsvermogen handhaven we de minimale norm van 1.

We bieden een structureel sluitende begroting en meerjarenbegroting aan. Hierin is ruimte voor nieuw beleid aanwezig. Voor de invulling hiervan doen we voorstellen. Hiervoor moet wel een beroep worden gedaan op onze generieke weerstandsreserve. Toch blijven er voldoende weerstandsbudgetten over om tegenvallers te kunnen opvangen. De ratio van het specifieke weerstandsvermogen bedraagt 1.

Financieel resultaat

Uitgaven en inkomsten

Uitgaven

In 2019 geeft de gemeente een bedrag van €325,8 miljoen uit aan de verschillende werkzaamheden, exclusief de algemene middelen en inclusief stortingen in reserves. In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel de uitgaven per programma bedragen. De lasten van de algemene dekkingsmiddelen, inclusief stortingen in reserves bedragen €17,8 miljoen. Voor een toelichting op dit programma wordt verwezen naar hoofdstuk [Dekking programmaplan](#). De totale lasten van de gemeente bedragen €343,6 miljoen.

Uitgaven €343,6 miljoen

€33,6 miljoen Leefomgeving	€36,9 miljoen Jeugd en onderwijs	€17,9 miljoen Kunst, cultuur en economie	€17,8 miljoen Algemene middelen
	€79,7 miljoen Meedoen	€72,1 miljoen Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	€14,8 miljoen Milieu
€33,5 miljoen Bedrijfsvoering			€14,6 miljoen Herstructurering en vastgoed
			€9,7 miljoen Openbare orde en veiligheid
			€7,1 miljoen Burger en bestuur
			€5,9 miljoen Ruimtelijke ontwikkeling



Inkomsten

De uitgaven zijn gedekt door inkomsten. De gemeente kent meerdere bronnen van inkomsten. De belangrijkste zijn de algemene dekkingsmiddelen, waaronder de algemene uitkering (bijdrage van het rijk) en de onroerende zaakbelasting, inkomsten direct gerelateerd aan de programma's (bijvoorbeeld bijdragen van het rijk voor bijstandsuitkeringen of verkoopopbrengsten van gronden) en de overige heffingen die inwoners en bedrijven betalen, zoals afvalstoffenheffing, rioolheffing, maar ook bijvoorbeeld leges voor reisdocumenten.

Het onderstaande figuur geeft de inkomsten uit de verschillende bronnen schematisch weer. De totale inkomsten van de gemeente bedragen €343,6 miljoen. Hiervan wordt €12,3 miljoen geput uit reserves.

Inkomsten €343,6 miljoen

Lokaal en eigen middelen

Rijksmiddelen

€30,2 miljoen
Lokale heffingen excl. OZB
€ 4,8 miljoen Parkeerbelasting
€ 8,1 miljoen Rioolrechten
€10,7 miljoen Afvalstoffenheffing
€ 2,9 miljoen Bouwleges
€ 2,3 miljoen Overige leges
€ 1,4 miljoen Overig

€25,9 miljoen
OZB

€22,7 miljoen
Overige inkomsten

€15,3 miljoen
Herstructurering en vastgoed

€12,3 miljoen
Putting uit de reserves

€197,8 miljoen
Algemene uitkeringen

€39,4 miljoen
Inkomensvoorzieningen arbeidsmarkt

Financiële uitkomsten

Uitkomst 2e kwartaalrapportage 2018

Door de raad werd op 11 juli 2018 de 2^e kwartaalrapportage 2018 vastgesteld. De uitkomst hierna van de begroting was:

(bedragen x €1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Uitkomst begroting	0	0	395	1.080	1.617

Autonome ontwikkelingen begroting 2019-2022

Hieronder volgt een specificatie en een toelichting op Autonome ontwikkelingen:

(bedragen x €1.000)

Autonome ontwikkelingen	Programma	2019	2020	2021	2022
1. 100.000 inwoners	Burger en bestuur	-128	0	0	0
2. Herplant bomen stormschade	Leefomgeving	-85	-85		
3. Implementatie Omgevingsdienst	Milieu	-90	-90	-90	-90
4. BTW woonwagens	Ruimtelijke ontwikkeling	-18	-18	-18	-18
5. Mengpercentage BTW Re-integratie	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	400	400	400	400
6. Team Inkomensondersteuning	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	-56	0	0	0
7. Sociale recherche	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	-60	-60	-60	-60
8. Plus OV	Meedoen + Jeugd en onderwijs	-315	0	0	0
9. OZB schoolgebouwen	Jeugd en onderwijs	-95	-95	-95	-95
10. Toezicht en handhaving	Divers	-60	-70	-70	-70
11. Algemene uitkering (Mei-circulaire 2018)	Algemene dekkingsmiddelen	-237	123	377	51
Saldo autonome ontwikkelingen		-744	105	444	118

Toelichting

1. 100.000 inwoners

In de 2^e kwartaalrapportage 2018 is er van uitgegaan dat de gemeente in 2019 100.000 inwoners heeft. Dit aantal zullen we al gaan bereiken in 2018. Dit betekent een kostenverhoging van eenmalig €128.000 in 2019 voor kosten burgemeester en wethouders en raadsleden.

2. Herplant bomen stormschade

Er is in 2018 sprake geweest van stormschade (in januari en mei) waarbij onderscheid gemaakt kan worden in vermijdbare en onvermijdbare kosten. De onvermijdbare kosten bestaan voornamelijk uit het opruimen van de omgewaaide bomen en het herstel van de schade die daardoor is veroorzaakt. De vermijdbare kosten bestaan voornamelijk uit de herplantkosten van de omgewaaide bomen.

De onvermijdbare kosten (€500.000) zijn/worden in 2018 opgevangen in de algemene middelen.

De vermijdbare kosten (€245.000) worden gespreid in 2018, 2019 en 2020 opgevangen in de Algemene middelen. Waarbij respectievelijk €75.000 in 2018, €85.000 in 2019 en €85.000 in 2020 worden meegenomen voor de herplant van de bomen als gevolg van de storm.

3. Omgevingsdienst

In 2018 is de Omgevingsdienst IJsselland (OD) gaan functioneren. Bij de vorming is op basis van de startbegroting 2018 inzichtelijk gemaakt wat de ontvlechttingskosten voor de gemeente Deventer waren.

Om de kosten van deze autonome ontwikkeling zo laag mogelijk te houden is aangenomen dat de gemeentelijke ontvlechttingskosten konden worden verlaagd.

Achterliggende gedachte was dat naast de inbreng van personeel op basis van mens en taak wij als organisatie aanvullende instroom in de OD of uitstroom uit de gemeente zouden hebben.

Deze aanneme is achteraf te optimistisch gebleken; er is namelijk ook sprake van coördinerende en administratieve taken. Dit geeft een structureel nadeel van €90.000.

4. BTW woonwagens

De gemeente Deventer verhuurt 54 woonwagenstandplaatsen en 20 woonwagens. Uit deze verhuur ontvangt de gemeente opbrengsten.

Anderzijds maakt de gemeente kosten voor beheer, onderhoud en incasso. Ten aanzien van de fiscale aspecten zijn wij verplicht om over de afgelopen vijf jaar de te veel of te weinig aangegeven BTW te verrekenen middels een zogenaemde suppletie. Uit een nadere analyse is gebleken dat wij de afgelopen jaren een deel van de BTW over de onderhoud- en beheerskosten van woonwagens en standplaatsen onterecht bij de aangifte in aftrek gebracht. Daarnaast hebben wij over de huur wel BTW geïnd, maar niet afgedragen aan de belastingdienst.

Dit betekent dat over de periode 2013 tot en met 2018 circa €120.000 aan BTW moet worden betaald. Dit wordt in 2018 meegenomen ten laste van Algemene middelen in de derde kwartaalrapportage 2018. Voor de komende jaren gaan wij dit ook structureel goed inregelen. Dit betekent een structurele last van €18.000. Dit bedrag neemt af wanneer wij (een deel van) ons bezit kunnen overdragen aan de woningcorporaties.

5. Mengpercentage BTW Re-integratie

Met de Belastingdienst is overeengekomen dat een aanzienlijk hoger percentage dan tot nog toe toegepast, namelijk een mengpercentage van 80% compensabel en 20% kostprijsverhogend als mengpercentage BTW Re-integratie kan worden gehanteerd. Met de Belastingdienst is

afgestemd dat we dit percentage mogen toepassen voor de jaren 2017 en verder. Daarbij hebben we tevens aangegeven dat wanneer de Hoge Raad zich uitsprekt over het onderwerp en blijkt dat er 100% recht op compensatie bestaat, het verschil van 20% alsnog zal worden geclaimd. Vertaald naar de begroting is dit een eenmalig voordeel van €784.000 (2017 en 2018). Dit is meegenomen in de 3^e kwartaalrapportage 2018. Vanaf 2019 is het een structureel voordeel van €400.000.

6. Team Inkomensondersteuning

Bij de VJN 2016 is op basis van herijking van het formatie calculatiemodel, incidenteel een uitbreiding van de formatie opgevoerd van 2,53 fte Inkomensconsulenten en Uitkeringsadministratie groot €144.000 in de begroting 2017. Uitgangspunt destijds was een klantenbestand van 3.110 (inclusief BBZ, IOAW en IOAZ). Op basis van de ontwikkeling van het cliëntenbestand is dit gecontinueerd in de begroting 2018. Eind juli 2018 is het aantal cliënten met 2.994 inmiddels ruim onder het niveau van begin 2016. Waarbij het de verwachting is dat het aantal uitkeringsgerechtigden verder zal dalen in 2019. Aan de hand van het formatie calculatiemodel is de benodigde formatie momenteel herzien door de teammanager. Hieruit is gebleken dat de incidentele formatie Inkomensconsulenten in de begroting 2019 kan komen te vervallen. Als gevolg van het vervroegen van de betaaldatum van de uitkeringen vinden meer herberekeningen plaats ten aanzien van part-time inkomsten. Daarnaast ontbreekt de koppeling tussen de e-suite en de uitkeringsadministratie. Dit leidt tot extra handelingen voor de uitkeringsadministratie, waardoor voor 2019 wordt voorgesteld wel de formatie uitkeringsadministratie incidenteel met 1,2 fte te verhogen met €55.800.

7. Sociale recherche

Op 25 september 2018 is het handhavingsplan "Dienstverlening Handhaven 2018-2022" vastgesteld door het College van B&W. In dit handhavingsplan is de nadruk gelegd op het uitvoeren van een consequent lik op stuk beleid. Om dit lik op stuk beleid te kunnen realiseren is er meer inzet benodigd vanuit de SR. Ook om de geloofwaardigheid van ons sociale vangnet te behouden. In 2018 was de formatie reeds incidenteel 0,5 fte verhoogd. Vanuit het nieuw beleidskader is de benodigde extra formatie 1 fte, groot €60.000. Vooruitlopend op de vaststelling van het handhavingsplan "Dienstverlening Handhaven 2018-2022" door de Raad, wordt voorgesteld de formatie reeds op te nemen in de begroting.

8. Plus OV

Op basis van de realisatiecijfers 2018 verwachten we stijging van de vervoerkosten van €315.000 voor de eerste zeven maanden in 2019. De voorlopige verwachting is dat bij het begin van het nieuwe schooljaar 2019 dusdanige beheersmaatregelen zijn getroffen dat vanaf 1 augustus 2019 de uitgaven in lijn lopen met de begroting. Beheersmaatregelen zijn afhankelijk van de discussie die nu loopt over het al dan niet (gedeeltelijk) verlengen van de dienstverleningsovereenkomst met Plus OV. Doorgaan met Plus OV betekent dat we samen met Plus OV en de andere gemeenten beheersmaatregelen ontwikkelen. Stoppen met Plus OV betekent zelfstandig (of in samenwerking met andere gemeenten) het vervoer dusdanig regelen dat de uitgaven binnen de begroting vallen.

9. OZB scholen

De OZB stijgt jaarlijks met €25.000. In eerdere jaren konden we dit binnen onderwijshuisvesting opvangen, vanwege voordelen op andere onderdelen. Echter, in 2018 heeft een herwaardering van de WOZ waarde plaatsgevonden van het schoolgebouw Het Vlier (naar aanleiding

van een renovatie met een investering van €14 miljoen) waardoor de jaarlijkse OZB aanslag voor dit gebouw ruim €50.000 hoger is. In totaal is de verwachte jaarlijkse overschrijding €95.000.

10. Toezicht en handhaving

Er zijn diverse (autonome) ontwikkelingen die aanleiding zijn om het functie- en salarishuis van team Toezicht en Handhaving, en in het bijzonder een drietal functies, tegen het licht te houden.

In de afgelopen jaren is zowel het takenpakket, de verantwoordelijkheid als de rol behorend bij deze functies verandert als gevolg van nieuwe en/of aangepaste wetgeving, landelijke ontwikkelingen en verschuiving van taken. Zo is de toezichthouder Bouwen & Wonen steeds meer een casemanager geworden en is de Bijzonder opsporingsambtenaar (BOA) een meer zelfstandige medewerker geworden die zowel bestuursrechtelijke als strafrechtelijke taken verricht.

Daarnaast is er, met name vanwege de aanstaande uitstroom van oudere werknemers, dringend behoefte aan instroom van jonge medewerkers. Het is van belang hiervoor geschikte “startfuncties” te creëren die geschikt zijn voor (relatief) onervaren medewerkers. Verder spelen ook de marktontwikkelingen een rol, waarbij een passend salaris een belangrijke rol speelt om medewerkers aan te trekken en te behouden. Dit laatste heeft zich ook voorgedaan bij de recentelijke inwerkingtreding van de Omgevingsdienst waarbij salaris is gewijzigd ten opzichte van de bestaande situatie. Landelijk wordt bij gemeenten ook een tendens zichtbaar zoals de genoemde rol van casemanager en een daarbij passend (hoger) salaris. In onze omgeving speelt zich dit al af in Apeldoorn en Zwolle.

11. Algemene uitkering

Dit betreft de uitkomst van de Meicirculaire 2018 en de daarbij behorende aanpassing van stelposten. Van deze uitkomst is de raad in juni 2018 via een Raadsmededeling op de hoogte gesteld.

Uitkomst begroting 2019-2022

Op basis van de aangeleverde informatie voor het opstellen van de begroting 2019-2022 is de uitkomst van de begroting 2019-2022:

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022
Uitkomst na 2 ^e kwartaalrapportage 2018	0	395	1.080	1.617
Autonome ontwikkelingen	-744	105	444	118
Uitkomst begroting 2019-2022	-744	500	1.524	1.735
Putting uit Generieke weerstandsreserve	744	0	0	0
Saldo	0	500	1.524	1.735

Budget nieuw beleid

De uitkomst van de begroting 2019-2022 na autonome ontwikkelingen geeft ruimte om budget voor nieuw beleid vrij te maken. We stellen voor deze ruimte te verhogen met het schrappen van oud beleid (nieuw voor oud) voor een structureel bedrag van €75.000. Bij de Voorjaarsnota 2019 zullen we conform het bestuursakkoord aanvullende voorstellen doen om bestaand beleid te schrappen voor nieuw beleid. Daarnaast zijn er nog in te vullen budgetten beschikbaar in: de reserve gemeentebrede investeringen, budget duurzaamheid en budget economie.

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022
Uitkomst begroting 2019-2022	0	500	1.524	1.735
Nieuw voor oud	75	75	75	75
Saldo exploitatie	75	575	1.599	1.810
Reserve gemeentebrede investeringen	350	350	0	0
Budget economie	300	300	300	300
Budget duurzaamheid	0	75	75	75

Toelichting

a. Invulling "nieuw voor oud"

In het bestuursakkoord is voorgesteld een bedrag tot oplopend in 2022 van €600.000 binnen de bestaande begroting te heroverwegen en hiermee de ruimte voor nieuw beleid te verhogen.

We doen in deze begroting een eerste aanzet voor een bedrag van structureel €75.000. Voor de invulling van de andere bedragen in totaal structureel dan nog €525.000 doen we voorstellen bij de Voorjaarsnota 2019.

Bij deze begroting wordt voorgesteld vanaf 2019 structureel het budget niet gebouw gebonden kosten (facilitaire kosten) te verlagen met €75.000. De laatste jaren zijn de budgetten van de facilitaire kosten niet volledig benut. Deze kosten fluctueren jaarlijks. Dit komt dat de facilitaire kosten niet goed te beïnvloeden zijn omdat deze afhankelijk zijn van de vraag naar bepaalde producten (onder andere mobiliteitskosten, parkeergelden, kantoorartikelen, printen, warme dranken etc.). Is de vraag in de organisatie hoog naar deze producten dan zie je hier een toename in de kosten. Hoe de kosten zich in de toekomst ontwikkelen is niet bekend.

b. Reserve gemeentebrede investeringen

In deze reserve is nog een bedrag beschikbaar van €700.000.

c. Budget economie

Bij de begroting 2018 is voor economie een structureel budget voor economie vrijgemaakt van €300.000. Aangegeven is toen dat ten behoeve van het beschikbaar stellen van de budgetten vanaf 2019 te zijner tijd nog een afzonderlijk inhoudelijk voorstel aan de raad wordt voorgelegd.

d. Budget duurzaamheid

Bij de begroting 2018 is voor duurzaamheid €250.000 vrijgemaakt. Hiervan resteert na de 2^e kwartaalrapportage 2018 nog €75.000.

Voorstellen nieuw beleid

De budgetten nieuw beleid worden aangewend voor de voorstellen die ook in het bestuursakkoord 2018-2022 in bijlage 2 zijn opgenomen. Een uitzondering betreft het voorstel tijdelijke uitbreiding griffie.

(bedragen x €1.000)

Autonome ontwikkelingen	Programma	2019	2020	2021	2022
1. Uitbreiding griffie	Burger en bestuur	-48	-32	0	0
2. Vijfde wethouder	Burger en bestuur	0	0	0	0
3. Ondersteuning vijfde wethouder	Burger en bestuur	-100	-100	-100	-100
4. Strategische Board Cleantechregio	Burger en bestuur	-175	-175	-175	-175
5. Jongerenraad	Burger en bestuur	-30	0	0	0
6a. Inwoner aan zet	Burger en bestuur	-50	0	0	0
6b. Out of pocket budget	Burger en bestuur	50	0	0	0
7. Vuurwerk	Openbare orde en veiligheid	-25	-25	-25	-25
8. Aanpak ondermijning	Openbare orde en veiligheid	-130	-130	-130	-130
9. Pilot handhaving/toezicht	Openbare orde en veiligheid	-75	0	0	0
10. Beheerplan IJsseloevers	Leefomgeving	-90	-100	-100	-100
11. Basisregistratie op orde	Leefomgeving	-75	-175	-175	-175
12. Winkelcentrum Colmschate	Leefomgeving	0	-40	-40	-40
13. Skatepark	Leefomgeving	-90	-250	-10	-10
14a. Klimaatadaptatie	Leefomgeving	-100	-100	-100	-100
14b. Dekking rioolrecht	Leefomgeving	100	100	100	100
15. Asbest daken	Milieu	0	-50	-50	-50
16. Luchtkwaliteit	Milieu	-25	0	0	0
17. Vitaal platteland	Ruimtelijke ontwikkeling	-200	-100	-100	-200

18. Gebiedsexploitatie Bergweide/Kloosterlanden*	Herstructurering en vastgoed	0	-850	-850	-300
19. Veld Pickwick Players	Meedoen	0	-15	-15	-15
20. Inhuur management sociale teams	Meedoen	-75	-75	0	0
21. Ontwikkeling zorgconcepten*	Meedoen	0	0	-500	0
22. Mediabeleid	Economie, kunst en cultuur	-50	0	0	0
23. Cultuurvisie	Economie, kunst en cultuur	-25	0	0	0
24. Budget economie	Economie, kunst en cultuur	-100	0	0	0
25. Diversiteit	Bedrijfsvoering	-38	-38	-38	-38
Saldo nieuw beleid exploitatie		-1.351	-2.155	-2.308	-1.358
B. Reserve gemeentebrede investeringen		350			
1. Bewaakte fietsenstallingen	Leefomgeving	-20	0	0	0
2. Energieplan	Milieu	-100	0	0	0
Saldo besteedbaar gemeentebrede investeringen		-230	0	0	0
C. Budget economie		300	300	300	300
1. Stadshof	Ruimtelijke ontwikkeling	-100	0	0	0
2. Gezondheidsdienst voor dieren	Economie, kunst en cultuur	-20	0	0	0
Saldo besteedbaar budget economie		180	300	300	300
D. Budget duurzaamheid		75	75	75	75
1. Duurzaamheidscentrum	Milieu	-25	0	0	0
2. Circulaire hotspots	Milieu	-50	0	0	0
3. Transform	Milieu	-40	-35	0	0
Saldo besteedbaar budget duurzaamheid		-40	40	75	75

*) Van deze voorstellen wordt voordat deze budgetten worden vrijgegeven nog een afzonderlijk inhoudelijk voorstel aan de raad voorgelegd.

Toelichting:

1. Uitbreiding griffie

Op 18 juni heeft de werkgeverscommissie een memo gezonden aan de fractievoorzitters met informatie over de wijze waarop de bezetting op de griffie, na het vertrek van de griffier, wordt opgelost tot 1 januari 2019.

Onderdeel hiervan is het verlengen van de tijdelijke urenuitbreiding griffie van 1 september 2018 tot 1 januari 2019 en hiertoe een junior-adviseur aan te stellen. Al eerder was tot tijdelijke urenuitbreiding besloten (tot 1 september) op basis van aanhoudend hoge werkdruk op de griffie. Het vertrek van de griffier, het begeleiden van een burgemeestersprocedure en de hoge vergaderfrequentie van de raad zorgen voor onverminderd hoge werkdruk op de griffie. Voor de bedragen in 2019 en 2020 zijnde €48.000 en €32.000 wordt nu een beroep gedaan op de Algemene middelen.

2. Vijfde wethouder

De kosten van de vijfde wethouder €119.000 kunnen worden gedekt door te beschikken over de vrijval binnen het beschikbare budget kosten voormalige wethouders.

3. Ondersteuning vijfde wethouder

De uitbreiding met 1 wethouder brengt ook een ondersteuningsvraag met zich mee zowel in termen van bestuursadvies als –secretariaat.

4. Bijdrage strategische Board Cleantechregio

Dit betreft de jaarlijkse bijdrage vanuit Deventer aan de Cleantechregio. Deze bijdrage was in de begroting tot en met 2018 opgenomen en betreft voorzetting van bestaand beleid.

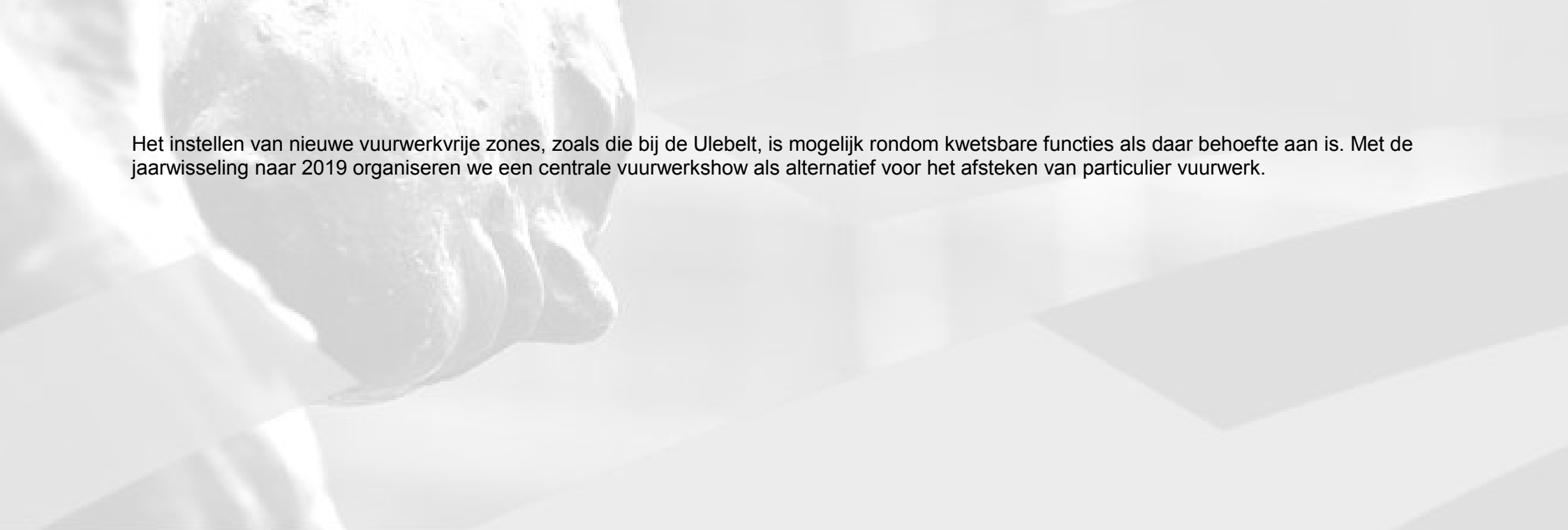
5. Jongerenraad

We onderzoeken hoe we een jongerenraad het beste kunnen opzetten ook met het oog op diversiteit van de verschillende groepen jongeren die Deventer rijk is. Het instellen van de jongerenraad moet worden onderzocht, voorbereid en geïmplementeerd.

6a en b. Inwoner aan zet

Wij willen inwoners stimuleren om initiatief te nemen. Hiervoor ontwikkelen we een strategie die enerzijds extern gericht is (hoe krijgen we initiatieven in alle wijken los?) en anderzijds intern gericht is (hoe gaan we als gemeente om met deze initiatieven?). Hier hoort bij dat we durven mee te bewegen in wensen van (groepen) inwoners. We zetten vooral dáár in waar al energie zit. De komende tijd gaan we aan de slag met het plan. We verwachten dat we dit deels vanuit de bestaande formatie kunnen vormgeven. Wat we aanvullend (in uren en geld) nodig hebben (maximaal €50.000) kunnen we uit het programma Burger en bestuur dekken, deeltaakveld Strategische programmering (voormalig product 104).

7. Vuurwerk



Het instellen van nieuwe vuurwerkvrije zones, zoals die bij de Ulebelt, is mogelijk rondom kwetsbare functies als daar behoefte aan is. Met de jaarwisseling naar 2019 organiseren we een centrale vuurwerkshow als alternatief voor het afsteken van particulier vuurwerk.

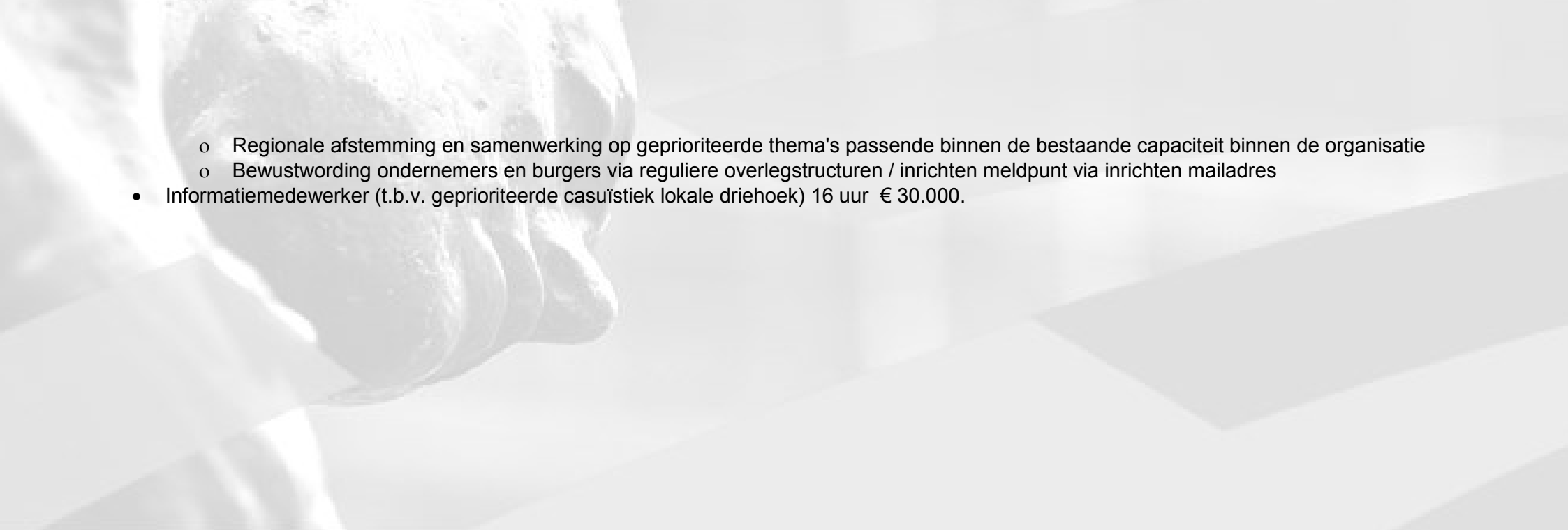
8. Ondernijning en weerbaarheid

Naast positieve ontwikkelingen, zien wij een verschuiving naar minder zichtbare criminaliteit, zoals ondernijning. Wij willen de komende jaren de bestaande aanpak ondernijning en weerbaarheid intensiveren. Tegen georganiseerde criminaliteit treden wij hard op, in nauwe samenwerking met onze justitiële en fiscale partners. Daarnaast zetten wij in op de weerbaarheid tegen ondernijnende criminaliteit van het openbaar bestuur, onze inwoners en ondernemers. Het programma aanpak ondernijning en weerbaarheid wordt uitgevoerd langs de volgende sporen:

- Aanpak ondernijningscasuïstiek en regionale samenwerking: Gericht op het verstoren van de criminele industrie door het integraal aanpakken van criminele kopstukken, faciliteerders, locaties, gelegenheden en vermogen in deze industrie.
- Doorontwikkelen interventiestrategieën: Criminelen vinden steeds nieuwe manieren om de samenleving te ondernijnen. Het is daarom essentieel dat de overheid haar interventiestrategieën ook blijft ontwikkelen.
- Maatschappelijke weerbaarheid: Het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid is gericht op de het vergroten van de bewustwording en de sociale norm in de samenleving.
- Ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid: Hierbij draait het om bewustwording, zowel ambtelijk als bestuurlijk, van het feit dat de gemeente wordt gebruikt om criminele activiteiten te faciliteren.
- Inrichten van een meldpunt: Een meldpunt wordt ingericht waar de gemeentelijke collega's terecht kunnen met signalen met betrekking tot ondernijning.
- Intelligence: De ondersteuning vanuit intelligence en datascience is gericht op het ondersteunen van de aanpak, door middel van het opbouwen en borgen van een goede lokale informatiepositie op zowel casus als fenomeenniveau. Bij de aanpak worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
 - Iedere medewerker en bestuurder voelt zich betrokken bij de aanpak van ondernijnende criminaliteit.
 - Helder krijgen van tegenstrijdige belangen binnen de organisatie (bijvoorbeeld economische belangen versus het belang om ondernijnende criminaliteit tegen te gaan) en het borgen van de ambtelijke en bestuurlijke integriteit.
 - Om tot de bron te komen is het nodig om het systeem van de georganiseerde criminele netwerken te frustreren en duurzaam ineffectief te maken. De gemeente heeft hiervoor mogelijkheden op onder andere het gebied van vergunningverlening, subsidieverstrekking, Bibob-procedures, stopgesprekken en bij de (ver)koop van vastgoed.

De kosten betreffen:

- Projectleider 1fte: €100.000 waaronder:
 - misbruik gemeente als dienstverlener en zakenpartner tegengaan door middel van inzet Bibob bij APV
 - Bijzondere wetten-vergunningen en vastgoedtransactie
 - Deelname aan informatieplein IJsselland
 - Bijdrage aan casuïstiek vanuit de gemeente wanneer dit past binnen de reguliere prioriteiten van bestaand beleid en productbladen HUP
 - Signalen van ondernijnende criminaliteit die binnenkomen bij het meldpunt worden doorgegeven aan de politie

- 
- Regionale afstemming en samenwerking op geprioriteerde thema's passende binnen de bestaande capaciteit binnen de organisatie
 - Bewustwording ondernemers en burgers via reguliere overlegstructuren / inrichten meldpunt via inrichten mailadres
 - Informatiemedewerker (t.b.v. geprioriteerde casuïstiek lokale driehoek) 16 uur € 30.000.

9. Pilot handhaving/toezicht

Op basis van een motie van de gemeenteraad van 8 november 2017 is op 1 mei 2018 de pilot Flexteam bij team Toezicht & Handhaving van start gegaan. Het Flexteam richt zich vooral op het terugdringen van overlast in de wijken.

Dat betekent in de praktijk vooral frequenter en langduriger aandacht besteden aan overlastlocaties en dus ook letterlijk aanwezig zijn. Juist ook op de momenten dat er overlast ervaren wordt. De verwachting is dat deze aanpak ook een preventieve uitwerking heeft.

Daarnaast is er ruimte om zaken op te pakken, die acuut om aandacht vragen, zowel bestuurlijk als maatschappelijk. Speerpunten daarbij zijn de “kleine” ergernissen zoals afval, hondenpoep, etc. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling in te zetten op bijvoorbeeld horeca en paracommercie.

Voor de inzet van dit team is een bedrag beschikbaar gesteld van €100.000 (€75.000 in 2018 en €25.000 in 2019). In het kader van de begrotingsgesprekken 2019 is aanvullend een bedrag beschikbaar gesteld van €75.000 om de pilot in het gehele jaar 2019 te kunnen continueren. Aan de hand van een evaluatie zal vervolgens bekeken worden of deze inzet structureel voortgezet wordt.

10. beheersplan IJsseloevers

Om de zone van de IJsseloevers tussen de bruggen meer geschikt te maken voor recreatieve doeleinden is een beheersplan opgesteld. In dit beheersplan zijn maatregelen uitgewerkt om het gebruik meer te faciliteren en de nadelige gevolgen te beheersen. Om in 2019 voldoende fietsparkeervoorzieningen, afvalvoorzieningen, zitgelegenheden, verlichting etc. te realiseren is bovenop de beschikbare €100.000, een budget van €90.000 nodig. Voor afval, reiniging, toezicht en handhaving is vanaf 2020 structureel een budget van €100.000 nodig.

11. Basisregistratie op orde

Zorgdragen dat onze digitale basissystemen (registraties) op orde komen/blijven waardoor we toekomstbestendig zijn en onze kapitaalgoederen duurzaam kunnen blijven beheren en zowel inhoudelijk als financieel kunnen sturen en beheersen.

12. Winkelcentrum Colmschate

Een kwaliteitsimpuls aan het openbaar gebied in het vernieuwde winkelcentrum De Flora in Colmschate.

13. Skatepark

Het maken van een skatepark voor jongeren naar aanleiding van een ingediende motie.

14 a en b. Klimaatadaptatie

Als gevolg van het veranderende klimaat neemt de kans op wateroverlast toe. Op basis van het gemeentelijk rioleringsplan voeren wij jaarlijks maatregelen uit om de druk op ons rioelstelsel te verlagen.

Dit is mogelijk door het afkoppelen van hemelwater en de aanleg van infiltratieriolen die afvoeren op het oppervlaktewater. Vanaf 2019 verhogen wij het budget voor het uitvoeren van deze maatregelen met €100.000, te dekken uit het riooltarief.

15. Asbest daken

Met ingang van 2024 zijn asbest daken verboden. Eigenaren zijn verplicht om op deze datum al het asbestmateriaal van de daken van hun huizen en bijgebouwen te hebben verwijderd en op correcte wijze te hebben gestort. Deventer doet mee aan het versnellingsprogramma van de provincie Overijssel om de sanering tijdig op gang te brengen. Het tweejaarlijkse actieplan wordt verlengd in 2020-2021.

De kosten betreffen:

- apparaatslasten
- uitvoering maatregelen actieplan zoals voorlichting en andere instrumenten
- afspraken met Circulus Berkel.
-

16. Luchtkwaliteit

Slechte luchtkwaliteit behoort in Nederland tot de belangrijkste oorzaken van vroegtijdig overlijden van mensen. Met name de aanwezigheid van fijnstof in de lucht heeft schadelijke gevolgen voor de longen. Een belangrijkste bron van fijnstof is het verbranden van hout of kolen, bijvoorbeeld in houtkachels, barbecues of open vuur. Dit veroorzaakt niet alleen gezondheidsklachten maar leidt vaak ook tot klachten vanwege stank. De gemeente wil en kan het stoken van hout niet verbieden. Wel wil de gemeente mensen door middel van een publiekscampagne bewust maken van de gezondheidsrisico's en overlast die het veroorzaakt en mensen informeren over mogelijkheden om de negatieve gevolgen van houtstook te minimaliseren.

17. Vitaal platteland

In de komende bestuursperiode gaan we samen met de stakeholders op het platteland nieuwe (economische) kansen en mogelijkheden verkennen en verzilveren

18. Revitalisering Kloosterlanden en Bergweide

Het mogelijk maken dat bedrijven door bijvoorbeeld herverkaveling en opknappen omgeving waaronder kades, een adequate ruimte houden om te functioneren, ook aanpassen en opknappen van openbare ruimte waaronder kades voor watergebonden bedrijven.

In het bestuursakkoord was in 2021 hiervoor eenmalig €2 miljoen vrijgemaakt. Nu is dit bedrag verdeeld over de jaren 2020 t/m 2022.

Voorwaarde voor het realiseren van de doelstellingen van deze revitalisering is dat de provincie en het bedrijfsleven participeren.

19. Kunstgrasveld Pickwick Players

Vervanging grasveld door een hybride kunstgrasveld.

20. Inhuur management sociale teams

De bestuurders in het sociaal team hebben met elkaar afgesproken op dit moment niet in te zetten op een nieuwe juridische entiteit per 1 januari 2019. De bestuurders zijn van mening dat de doorontwikkeling van de inhoudelijke samenwerking voorop gesteld moet worden. Focus ligt op inhoud en de organisatievorm is daarin volgend. Om deze inhoudelijke doorontwikkeling met volle aandacht en energie voort te blijven zetten, is voortzetting van de inzet manager sociale teams wenselijk. Voor de jaren 2019 en 2020 wordt hier eenmalig 2 x €75.000 voor ingezet.

21. Ontwikkeling zorgconcepten

Als onderdeel van het actieplan transformatie sociaal domein wordt ingezet op het versterken van zorgconcepten. Op dit moment worden op verschillende plekken in de stad initiatieven opgestart en zijn er samenwerkingsverbanden. De gedachtegang hierachter is om verder invulling te geven aan de transformatie gedachte. Het ontschotten van de financiële stromen is daar een logische vervolgstap in. Het college is positief over de diverse initiatieven en samenwerkingen en creëert met dit budget ruimte om in cofinanciering deze ontwikkeling verder aan te jagen.

22. Mediabeleid

Wij trekken eenmalig €50.000 uit voor de doorontwikkeling van de lokale omroep in nauwe samenwerking met de partners in de stad. We maken afspraken voor een gezonde, onafhankelijke en kwalitatieve lokale omroep voor de stad, de dorpen en de regio, binnen de kaders die we daarvoor schetsen in de op te stellen cultuurvisie.

23. Cultuurvisie

In 2019 wordt de cultuurvisie gepresenteerd. Er is budget nodig voor de ondersteuning van het debat met raad en samenleving door middel van een uitdagende, uitnodigende en verhelderende manier van presenteren.

24. Budget economie

Het budget economie wordt eenmalig verhoogd met €100.000. Hiermee wordt het nog beschikbare structurele budget economie verhoogd. Zie [Investeringsmiddelen](#).

25. Diversiteit

We streven naar een diverse en kwalitatief evenwichtige opbouw van de organisatie. Een inclusieve organisatie waarbij iedereen naar vermogen kan bijdragen, we open staan voor elkaar en iedereen gelijke kansen heeft. Dit vinden we als organisatie belangrijk en daar is ons (personeels)beleid op gebouwd. Met het raadsvoorstel Deventer Divers komt er structureel aandacht voor diversiteit op de werkvloer binnen de gemeente Deventer, waaronder in de vorm van trainingen/ontwikkeling. Het gaat hierbij om een breed vraagstuk in de organisatie en hiermee geven we gehoor aan de motie. Dit is niet begroot in het opleidingsbudget, daarvoor is extra budget nodig. Daarnaast is gestart met een proef anoniem solliciteren.

Het diversiteitsbeleid heeft een structureel effect. Bij de 2e kwartaalrapportage 2018 is een eenmalig bedrag van €19.000 (voor 2e helft 2018) goedgekeurd. Nu wordt dit bedrag (€38.000) structureel aangevraagd voor het jaar 2019 en verder.

B1. Bewaakte fietsenstallingen

Tot het moment dat een definitieve oplossing is voor bewaakt fietsparkeren in de binnenstad is het voorstel tijdelijk de bewaakte fietsenstalling Lamme van Dieseplein door te zetten. Het huidige gebruik (tijdens de pilot) toont ook aan dat er nog steeds behoefte is aan een bewaakte voorziening in dit deel van het centrum. De personeelskosten die hiermee gemoeid zijn komen, met de huidige openingstijden en gereduceerde tarieven, op een bedrag van €20.000 op jaarbasis. In afwachting van de definitieve invulling op deze locatie houden we hier de pilot ook in 2019 in de lucht.

B2. Energieplan

Deventer heeft een Routekaart Energietransitie met drie sporen: bebouwde omgeving, bedrijven en mobiliteit. We werken de Routekaart Energietransitie uit tot een Energieplan waarin staat beschreven welke maatregelen nodig zijn in de tijd om het beoogde doel te halen.

Afhankelijk van de inzichten uit dit plan verfijnen we onze ambitie. De uitgangspunten voor dit plan zijn als volgt:

- Het plan beschrijft, als stepping stones, de belangrijkste opgaven per collegeperiode op weg naar 2030.
- Voor het eerste Energieplan 2019-2022 is het streven in drie wijken te zijn gestart met de uitvoering. We gaan uit van een wijkgerichte aanpak, want elke wijk heeft zijn eigen ontstaansgeschiedenis en daarmee zijn eigen 'energielabel' en vergt door een eigen aanpak, niet alleen fysiek, maar ook sociaal.
- Bewoners worden vanaf het begin meegenomen en betrokken. We leveren zoveel mogelijk maatwerk, ook qua financiering, per huishouden, woningtype en wijk en hebben oog voor de sociale aspecten.
- De aspecten tijd, kosten en financiering, ruimtebeslag en planologische keuzes worden uitgewerkt. Waar mogelijk wordt dubbel ruimtegebruik, zoals de combinatie van geluidswal en zonne-energie, gestimuleerd. In het plan worden geen bronnen van schone energieopwekking op voorhand uitgesloten.
- De energietransitie is een onomkeerbare opgave voor de komende decennia. Deze opgave vraagt veel van college en gemeenteraad maar, nog belangrijker, van de Deventer gemeenschap. We gaan met elkaar het gesprek en de discussie aan over hoe we de energietransitie willen en kunnen realiseren. We gaan met de inwoners in gesprek over zonnepanelen op grotere schaal, het bijplaatsen van windmolens, biovergisters of andere vormen van het opwekken van niet-fossiele energie. Om een stevig draagvlak te creëren is echter meer nodig dan informeren. Alleen door serieus in te gaan op de vragen en zorgen van de omgeving en omwonenden actief te betrekken bij de plannen of te laten participeren, kan weerstand tegen een project worden omgebogen tot acceptatie en zelfs tot positieve beleving van bijvoorbeeld een zonnepark of windmolenplan. Uiteindelijk is het aan de raad om dit te beoordelen.

C1. Stadshof

De Deventer binnenstad kent nog veel verborgen plekken die een verrijking kunnen betekenen van de fraaie historische binnenstad. Omsloten door panden aan de historische straten Lange en Korte Bisschopstraat en Grote Overstraat ligt een fraaie groene binnentuin. Deze zou een nieuwe openbare functie kunnen gaan vervullen. De omliggende panden kunnen geschikt(er) worden gemaakt voor wonen boven de winkels, een voor de binnenstad zeer gewenste ontwikkeling. Wij gaan een actieve bijdrage leveren aan het initiatief dat bekend staat als Stadshof en dat vooral getrokken wordt door de NV Wonen Boven Winkels. Samen met de provincie Overijssel en woonbedrijf Ieder1 stellen we het budget beschikbaar. Op deze manier creëren wij een nieuwe aantrekkelijke verblijfsplek in de binnenstad voegen wij nieuwe woningen aan de binnenstad toe. Hiervoor is in 2019 eenmalig €100.000 benodigd.

C2. Gezondheidsdienst voor dieren

De in Deventer gevestigde Gezondheidsdienst voor Dieren heeft het initiatief genomen voor de ontwikkeling van een Centrum voor Diergezondheid en Duurzaamheid. In samenwerking met bedrijven in de agrarische sector, de provincie en de gemeente wordt in 2019 een businessplan opgesteld. Vanwege de grote mogelijkheden voor het creëren van hoogwaardige werkgelegenheid draagt de gemeente, net als bovengenoemde partijen, financieel en inhoudelijk bij aan het uitwerken van het businessplan.

D1. Duurzaamheidscentrum

We verkennen de mogelijkheden om ondernemers en instellingen een duurzaamheidscentrum te laten inrichten. Hier kunnen huishoudens en bedrijven terecht voor advies en informatie over alle onderwerpen in dit hoofdstuk. De expositieruimte aan de ingang van het stadskantoor kan hiervoor (bij voldoende belangstelling) tijdelijk beschikbaar worden gesteld. Het uitgangspunt blijft hierbij een open publieksruimte met wisselende exposities, maar met meer aandacht voor duurzaamheid. De gemeente is faciliterend in het beschikbaar stellen van de ruimte, de invulling moet komen van bedrijven en instellingen.

D2. Circulaire hotspots

We verkennen met het bedrijfsleven de mogelijkheden om tot verdere uitwisseling van energie, warmte en grondstoffen te komen. We denken daarbij aan circulaire hot-spots voor uitwisseling van energie en grondstoffen. Bedrijven en bewoners leveren overtollige energie en grondstoffen aan partijen die daar behoefte aan hebben. Een digitaal platform kan vraag en aanbod samenbrengen. Daar horen ook investeringen in infrastructuur en techniek (bijvoorbeeld voor afvang, opslag en transport van warmte) en de ontwikkeling van een systeem voor financiële verrekening bij.

D3. Transform

De gemeenten Deventer, Apeldoorn, Zutphen en Zwolle werken samen in Transform. Dit project is gericht op het gezamenlijk aanpakken van de benodigde randvoorwaarden in de energietransitie van de bestaande gebouwde omgeving. Daarmee komen we tot versnelling en opschaling. Transform richt zich op het realiseren van schaalvoordelen door vraagbundeling van gewenste oplossingen uit de markt, het verkrijgen van financiële arrangementen en co-financiering bij publieke en private financiers (onder andere EIB/EU gelden), het wegnemen van belemmeringen in de wet- en regelgeving en het ontwikkelen van benodigde juridische en financiële instrumenten (zoals de "trex"). Door de (lobby-)kracht en het volume van de vier steden te bundelen, verwachten we een beter resultaat te verkrijgen.

Recapitulatie uitkomst begroting na nieuw beleid

Op basis van het voorgaande is er een nadelige uitkomst van de begroting 2019 tot en met 2021. Daarnaast resteren er bedragen in de reserve Gemeentebrede investeringen en budgetten economie en duurzaamheid. Conform het bestuursakkoord worden de resterende middelen reserve Gemeente brede investeringen en gelden duurzaamheid ingezet ter dekking tekorten in 2019 t/m 2021 en vanaf 2022 wordt hiermee de voordelige uitkomst van de begroting verhoogd.

De nadelige uitkomsten in 2019 tot en met 2021 dekken we conform het bestuursakkoord uit de generieke weerstandsreserve. De begroting blijft structureel sluitend aangezien in de nadelige uitkomsten van de begroting 2019 t/m 2021 eenmalige nadelen (bijvoorbeeld zorgconcepten, gebiedsontwikkeling Bergweide/Kloosterlanden) zitten, die worden gedekt uit de generieke weerstandsreserve.

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022
Uitkomst begroting 2019-2022	0	500	1.524	1.735
Nieuw voor oud	75	75	75	75
Nieuw beleid	-1.351	-2.155	-2.308	-1.358
Restant budget Reserve gemeentebrede investeringen	230	275	0	0
Restant budget duurzaamheid	-40	40	75	75
Saldo	-1.086	-1.265	-634	527
Putting uit Generieke weerstandsreserve	1.086	1.265	634	0
Saldo uitkomst begroting	0	0	0	527

Financiële soliditeit

Financiële soliditeit (financieel solide huishouding) is een onderdeel van een structureel sluitende (meerjaren-)begroting. Hierbij wordt ook gekeken of er voldoende buffers beschikbaar zijn om op korte termijn risico's en nadelen te kunnen dekken. We voldoen aan deze eisen en lichten dat toe in de volgende paragrafen.

Structurele stelposten opvangen nadelen

Voor het opvangen van nadelen zijn de volgende stelposten in de exploitatie beschikbaar.

(bedragen x €1.000)

Autonome ontwikkelingen	2019	2020	2021	2022
Saldo	600	950	1.300	1.650

Op basis van de maart- en meicirculaire 2018 Algemene uitkering (AU) zijn voor het opvangen van nadelen in de AU de volgende stelposten in de begroting opgenomen.

(bedragen x €1.000)

Stelposten	2019	2020	2021	2022
Stelpost accres AU	700	700	700	600
Stelpost BCF	1.450	1.750	2.100	2.300

Weerstandsratio

De ratio van het weerstandsvermogen in deze begroting bedraagt 1. Dit betreft een weerstandsvermogen en risicobedrag van €16,3 miljoen. Zie voor verdere toelichting paragraaf [Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#).

Generieke weerstandsreserve

Naast de specifieke weerstandsreserve (afdekken van de risico's grondexploitatie en risico's WWB-I uitgaven) is er ook een generieke weerstandsreserve. Deze reserve dient als dekkingsmiddel voor het opvangen van nadelen die op verschillende terreinen kunnen ontstaan zoals: opvangen verliesvoorzieningen/afwaarderingen grondexploitaties (groter dan aanwezig in specifiek weerstandsvermogen), risico's gemeentegarantie, mutaties Algemene uitkering, faseringsverschillen taakstellingen, frictiekosten taakstellingen, rentemutaties, knelpunten sociaal domein en afdekken eenmalige begrotingstekorten.

De stand van de generieke weerstandsreserve bedraagt:

(bedragen x €1.000)

Generieke weerstandsreserve	2018	2019	2020	2021	2022
Stand 01-01	1.263	3.296	2.518	2.392	3.753
Mutaties:					
1. Diverse raadsbesluiten	2.362	-823	940	1.810	1.991
2. Aanpassing %renteomslag van 2,7% naar 2,5% (lagere exploitatielasten)	0	420	420	420	420
3. Renteresultaat	571	489	479	465	757
4. Aanpassing disconteringsvoet verliesvoorziening grondexploitatie	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
5. Voeding reserve parkeerbijdrage bouwaanvragen (Rb Sluiskwartier 31-05-2017)	0	0	-700	-700	0
6. Overheveling van specifiek weerstandsvermogen	0	966	0	0	0
7. Prognose 3e kwartaalrapportage 2018	-900	0	0	0	0
8. Nadelige uitkomsten begroting 2019-2022	0	-1.830	-1.265	-634	0
Saldo	3.296	2.518	2.392	3.753	6.921

Openstaande taakstellingen

In de begroting 2019-2020 zijn diverse taakstellingen opgenomen. De belangrijkste taakstellingen betreffen:

- Verkoop panden en gronden Deventer NO. De structurele besparing moet €0,3 miljoen structureel bedragen. Dit is een verkoopopbrengst van €7,5 miljoen.
- Rendementsverbetering vastgoed
- Transformatie sociaal domein
- Vergunning parkeren omzetten naar betaald parkeren

Op dit moment is er geen reden om aan te nemen dat deze taakstellingen met uitzondering van de taakstelling vergunning parkeren niet worden gerealiseerd.

Ten aanzien van de taakstelling transformatie sociaal domein geven we de volgende toelichting.

De afgelopen jaren zijn de uitgaven in het sociaal domein gestegen. Dat is een landelijk beeld, zo ook in Deventer. Eveneens is duidelijk geworden dat de transformatie, het tot stand brengen van verandering, meer tijd vraagt. De mogelijkheden om bij te sturen zijn beperkt. Sinds 2015 groeit de hoeveelheid cliënten gestaag. Door allerlei landelijke maatregelen, zoals langer thuis wonen en doordat sociale teams dichtbij de mensen werken, komen de cliënten sneller in beeld en wordt er sneller ondersteuning ingezet. Dit verandert de komende jaren niet. Dit betekent

dat bij ongewijzigd beleid de tekorten structureel worden. Daarnaast hebben we te maken met een taakstelling die bij de VJN 2016 is ingeboekt, waarmee we vanaf 2019 besparingen (vanaf 2020 €1 miljoen structureel) in de begroting moeten realiseren. Onze huidige inzet op transformatie laat nog te weinig financieel resultaat zien. Daarom zullen we de komende jaren sturing moeten geven aan de beheersing van de uitgaven en zullen we dit, naast kwaliteit in de zorg, centraal stellen.

Met het Actieplan Transformatie Sociaal Domein wordt uitvoering gegeven om het beoogd transformatieresultaat te behalen en om de tekorten in het sociaal domein de komende jaren te beheersen. Het komt er met name op neer dat via het sturen op volume en zwaarte in de voorzieningen de uitgaven kunnen worden beheerst naast de sturing op kwaliteit. In de onderstaande tabel wordt aangegeven welk financieel resultaat we verwachten de komende jaren¹ door de inzet met het actieplan Transformatie Sociaal Domein. Ook is aangegeven welk aanvullend beroep er zal moeten worden gedaan op de algemene middelen bij de VJN 2018. Daarnaast moet aanspraak worden gemaakt op de middelen die het Rijk via circulaire en fondsen² ter dekking van tekorten in het sociaal domein beschikbaar stelt. Aanvullend hebben we te maken met de autonome ontwikkelingen vanuit het Regeerakkoord, waaronder een abonnementstarief en verlaging eigen bijdrage, en het creëren extra beschutte werkplekken. Daarnaast wordt een groot deel van de IU sociaal domein vanaf 2020 geïntegreerd in de algemene uitkering, waardoor volume- en loon/prijs ontwikkeling gedekt moeten worden vanuit de algemene middelen. Tot 2020 wordt dit nog gecompenseerd via de IU sociaal domein.

Er is een inventarisatie gemaakt van de mogelijkheden voor sturing op de beheersing van de uitgaven in het sociaal domein. Deze maatregelen zijn uitgewerkt in het Actieplan Transformatie Sociaal Domein. De aanpak richt zich op vier thema's:

- Preventie
- Eenvoudige en integrale toegang (in de wijk)
- Effectieve zorg en ondersteuning (kwaliteit)
- Monitoring

Het college monitort de stand van zaken en informeert vervolgens de raad elk kwartaal over de voortgang in dit actieplan.

(bedragen x €1.000)

Verwachte resultaten Sociaal domein	2018	2019	2020	2021	2022
Participatie BUIG	0	0	0	0	0
Participatie Re-integratie	0	0	0	0	0
Inzet reserve (weerstandreserve)	0	0	0	0	0

¹ Op dit moment is als risico Jeugd en Wmo in het specifieke weerstandvermogen een bedrag opgenomen van €2.6 miljoen tegen een kans van optreden 70% (= netto 1.820.000).

² In het Regeerakkoord is 54 miljoen euro vrijgemaakt voor ondersteuning van de transformatie van de jeugdhulp (in drie jaarlijkse bedragen van 18 miljoen euro) naast 54 miljoen euro die reeds gereserveerd is vanuit het Gemeentefonds. Daarnaast willen gemeenten en het kabinet gezamenlijk 200 miljoen beschikbaar stellen voor een fonds waarop gemeenten in 2018 een beroep kunnen doen als die te maken hebben met een stapeling van tekorten in het sociaal domein.

Beschermd wonen	0	0	0	0	0
WMO nieuwe taken	-380	-450	-600	-550	-600
Ingeboekte transformatieresultaten bij VJN 2016	0	-550	-1.050	-1.050	-1.050
WMO oude taken	50	100	50	0	50
Jeugd prognose	-800	-700	-400	-400	-400
Innovatie	-210	-200	0	0	0
Reserve Sociaal domein (ter dekking Innovatie)	210	200	0	0	0
BVO begroting	-180	-140	-103	-103	-103
Uitbreiding formatie	0	-405	-369	-369	-369
Regionale reserve (deels ter dekking uitbreiding formatie)	0	405	195	0	0
Prijs- en loonstijging WMO, Jeugd en Participatie*	0	0	-1.408	-2.595	-3.829
Volumestijging WMO (inclusief HH)*	0	0	-567	-1.134	-1.702
Dekking vanuit toename accres*	0	0	1.975	3.729	5.531
Totaal tekort Sociaal domein	-1.310	-1.740	-2.277	-2.472	-2.472
Financieel effect van actieplan Transformatie	0	250	500	750	1.000
VJN 2018	1.310	1.490	1.777	1.722	1.472
Saldo	0	0	0	0	0

¹⁾ Op dit moment is als risico Jeugd en Wmo in het specifieke weerstandsvermogen een bedrag opgenomen van €2,6 miljoen tegen een kans van optreden 70% (= netto €1.820.000).

²⁾ In het Regeerakkoord is 54 miljoen euro vrijgemaakt voor ondersteuning van de transformatie van de jeugdhulp (in drie jaarlijkse bedragen van 18 miljoen euro) naast 54 miljoen euro die reeds gereserveerd is vanuit het Gemeentefonds. Daarnaast willen gemeenten en het kabinet gezamenlijk 200 miljoen beschikbaar stellen voor een fonds waarop gemeenten in 2018 een beroep kunnen doen als die te maken hebben met een stapeling van tekorten in het sociaal domein.

*)

Investeringsplanning

Inleiding

In de gemeentebrede investeringsmiddelen zijn er nog niet bestede, maar wel geormerkte middelen. Dit betreft de middelen voor de onderwerpen:

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022
Geluidswal Bathmen	625	575	0	0
Parallele fietsstructuur A1	0	-28	-28	-28
Vaart in de haven	0	-62	-62	62
Burgerweeshuis	350	350	200	0
Fietsenstalling HEMA	38	38	38	38
Binnenstadagenda	0	39	39	39
Economie	280	300	300	300

Toelichting:

Economie

Het structureel vrijgemaakte budget van €300.000 voor economie (€400.000 in 2019) is ter beschikking van de gemeente. Van het bedrag in 2019 is voor nieuw beleid (Stadshof en Centrum Gezondheidsdienst dieren) al €120.000 eenmalig ingevuld. Het college zal na samenspraak met het economisch veld voorstellen doen aan de raad voor de besteding van het restant budget. De inzet van deze middelen zal in lijn liggen met het nog op te stellen economische uitvoeringsprogramma. Gezamenlijke inzet hierbij tussen de gemeente en de economische partners is randvoorwaarde. Gedacht wordt aan zaken die te maken hebben met de positionering van Deventer, de koppeling onderwijs-bedrijfsleven, kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte, ondersteuning van collectieve projecten vanuit het bedrijfsleven, havenontwikkeling- en profilering, etc.

Voorportaal investeringen

Vanuit de voorgaande jaren beschikken we nog over een lijst voorportaal investeringen. Veel ambities, projecten en wensen zijn opgenomen in het bestuursakkoord. Een aantal resterende majeure projecten en opgaven blijven staan. De volgende majeure investeringen voorzien wij nog, maar zullen nu nog niet verder worden voorbereid:

- Infrastructuur rondom Poort van Deventer
- Haveneiland en ondernemerskavels
- Capaciteitsvergroting kruisingen Oldenielstraat (bereikbaarheidsconclaaf)
- Rijbaanverdubbeling Oldenielstraat (bereikbaarheidsconclaaf)
- Parkeeropgave binnenstad (capaciteitsuitbreiding mits noodzakelijk)
- 3e brug (bereikbaarheidsconclaaf)
- Waterveiligheid en maatregelen IJssel (richting 2050)
- Vergroten capaciteit / vervanging sluiscomplex

Infrastructuur rondom Poort van Deventer

Om het gebied rondom McDonalds en Postillion (Bergweide 5.2) te ontwikkelen zijn infrastructurele maatregelen nodig. Indien op termijn de publiek private ontwikkeling van de Poort van Deventer (waaronder het Open Innovation Centre op het Akzoterrein) succesvol gaat verlopen is deze oplossing niet meer afdoende. Kosten voor een nieuwe lusstructuur met nieuwe aansluitingen worden globaal geraamd op €2 miljoen (exclusief de benodigde aankoop van gronden, reeds in achterliggende grondexploitaties opgenomen investeringen en overige flankerende maatregelen). De totale kosten zijn op dit moment nog niet exact te ramen. Daarmee is onze inzet een co-financiering in de totale publiek-private investering die binnen de ontwikkeling van de Poort van Deventer de komende jaren nader zal worden uitgewerkt.

Haveneiland en ondernemerskavels

In het document “Havenkwartier in de stadsassenszone” zijn in 2013 ten behoeve van de Ontwikkelagenda Overijssel – Stedendriehoek – Deventer de kansen rond het Havenkwartier in beeld gebracht. Project 1 (Hanzeweg) en 2 (Boerlaan) zijn nu in uitvoering. Project 3 (Haveneiland/ ondernemerskavels) is de laatste in de rij en kan niet zonder externe funding gerealiseerd worden. Bij de herijking Groot Bergweide is voorgesteld het haveneiland te ontwikkelen in co creatie met ondernemers. Naast het faciliteren in juridisch planologische zin, werken wij achterstallig onderhoud in de openbare ruimte weg en leggen wij een kade aan voor de groeiende beroeps- en pleziervaart. Het benodigde bedrag is €2,4 miljoen.

Bereikbaarheidsconclaaf

Als uitwerking van het ambitiesdocument „Deventer: een bericht aan de Stad” (2010) is een bereikbaarheidsconclaaf georganiseerd waardoor maatregelen voor negen samenhangende kwesties zijn geformuleerd. Gefaseerd zijn en worden deze maatregelen ter hand genomen. De maatregel die de komende periode concreet moet gaan worden, maar nog niet is gedekt is de aanpassing rondom de van Oldenielstraat. De kruisingen met de Hoge Hondstraat en Brinkgreverweg zullen moeten worden vergroot. Uit een verkeerstechnische studie is gebleken dat het

ook vanuit de verkeerscapaciteit noodzakelijk is de rijbaan tussen de kruisingen te verdubbelen. Dit heeft ingrijpende sociale en stedenbouwkundige consequenties.

Op de (zeer) lange termijn worden nog aanvullende investeringen voorzien, zoals de aanleg van een 3e brug.

Parkeeropgave binnenstad (capaciteitsuitbreiding mits noodzakelijk)

De eindoplossing voor het parkeren in de binnenstad was voorzien in een bebouwde voorziening in het sluiskwartier. Door de nieuwe ontwikkelfasering van het Sluiskwartier is de eindoplossing niet meer in beeld. Om toch in voldoende parkeren te voorzien was het noodzakelijk dat de Brinkgarage permanent bleef staan en dat het parkeren op de Melksterweide bij de Worp planologisch mogelijk zou worden. Dit is gelukt. Op 2 januari 2019 zal het Grote Kerkhof autovrij worden gemaakt. Op zich is er voldoende alternatieve parkeerruimte in de binnenstad. Mochten er toch parkeerknelpunten zich gaan voordoen, is het bestuursakkoord opgenomen dat er zal worden gezocht naar mogelijkheden om het parkeren uit te breiden. De (grote) investering die gepaard gaat met een dergelijke voorziening in een bebouwde historische omgeving, kan niet gefinancierd worden vanuit de parkeereexploitatie (besluitvorming MPP).

Waterveiligheid en maatregelen IJssel (richting 2050)

Nieuwe landelijke waterveiligheidsnormering zullen op lange termijn > 2050 gevolg hebben voor de wijze waarop we ter plaatse van de binnenstad de waterveiligheid kunnen garanderen. Tegelijkertijd zijn er de nodige ontwikkelingen die spelen ter plaatse van de binnenstad die van invloed kunnen zijn op lokale waterstanden en waterkeringen. Te denken bijvoorbeeld aan ontwikkelingen met betrekking tot de binnenvaart. Ook hebben we aandacht voor klimaatadaptatie bij ruimtelijke ontwikkelingen. Op lange termijn zullen er investeringen in waterveiligheid nodig zijn.

Vergroten capaciteit / vervanging sluiscomplex

Als gevolg van de ontwikkeling van de Haven wordt duidelijker dat de functionele capaciteit van de sluis in Deventer beperkt is. De maximale schepen op de IJssel (CEMT klasse Va) zijn groter dan de afmetingen van de sluiscolk. Daarnaast komt op termijn (circa 10 tot 20 jaar) het einde van de levensduur van het sluiscomplex in zicht. Gezien de ambities rond de haven, de ontwikkeling van de logistiek, de problematiek rondom waterveiligheid en klimaatopgaven en de duurzaamheidsopgave zal het vraagstuk rondom het vergroten / vervangen van het sluiscomplex moeten worden opgepakt. De omvang van de benodigde middelen zijn zo groot, dat we gemeentelijk tijdig moeten gaan reserveren. Daarnaast kunnen we deze investering nooit alleen rechtvaardigen. Er zijn in Nederland zeer weinig gemeenten die een volwaardig sluiscomplex in een primaire waterkering moeten onderhouden (en vervangen). Het rijk, provincie, regio en het bedrijfsleven zullen ook nodig zijn.

Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving

De algemene dekkingsmiddelen zijn die inkomsten van de gemeente waar geen directe dienstverlening en/of bestedingsverplichtingen tegen over staat. Het zijn dan ook vrij besteedbare middelen die jaarlijks worden ingezet ter dekking van de uitgaven in de diverse programma's. Daarnaast betreft het ook de raming onvoorzien en uitgaaf- en inkomstenstelposten die nog niet aan de diverse programma's zijn toegerekend.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit:

- De algemene uitkering uit het Gemeentefonds;
- De opbrengsten van de lokale heffingen;
- De opbrengst uit deelnemingen (dividend);
- Financiering;
- Onvoorzien en stelposten.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden
PA12 Algemene dekkingsmiddelen	0.10 Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks); 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten; 0.5 Treasury; 0.61 OZB woningen; 0.62 OZB niet-woningen; 0.64 Belastingen overig; 0.7 Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF; 0.8 Overige baten en lasten; 6.3 Inkomensregelingen.

Financiën

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten	8.157	12.178	16.082	19.719	24.368
Baten	219.112	228.888	234.713	239.475	244.792
Saldo exclusief reserves	210.955	216.710	218.631	219.756	220.424
Storting in reserves	22.879	4.174	4.589	4.671	4.942
Putting uit reserves	22.758	4.592	1.997	1.430	1.321
Saldo reserves	-121	418	-2.591	-3.241	-3.621
Saldo inclusief reserves	210.834	217.128	216.040	216.515	216.803

Voor een nadere toelichting zie [Dekking programmaplan](#).

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

PA12	Algemene dekkingsmiddelen	2019	2020	2021	2022	
Taakveld	0.8	Overige baten en lasten	-8.437	-12.450	-16.217	-21.140
Taakveld	0.64	Belastingen overig	171	171	171	171
Taakveld	0.5	Treasury	2.333	2.231	2.179	2.443
Taakveld	0.7	Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	197.789	203.001	206.943	211.294
Taakveld	0.61	OZB woningen	13.067	13.153	13.775	14.750
Taakveld	0.62	OZB niet-woningen	11.898	12.637	13.017	13.017
Taakveld	7.2	Riolering	-6	-6	-6	-6
Taakveld	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	-36	-36	-36	-36
Taakveld	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-24	-24	-24	-24
Taakveld	8.3	Wonen en bouwen	-24	-24	-24	-24
Taakveld	6.3	Inkomensregelingen	-9	-9	-9	-9
Taakveld	2.2	Parkeren	-12	-12	-12	-12
Saldo Programma		216.710	218.631	219.756	220.424	



Verbonden Partijen

Circulus Berkel BV

Wadinko NV

Stichting administratiekantoor Dataland

CSV Amsterdam BV

Enexis Holding NV

Coöperatie Dimpact ua

CBL Vennootschap BV

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV

Verkoop Vennootschap BV

Vitens NV

Vordering op Enexis BV

Bank Nederlandse Gemeenten NV

Dekking programmaplan

Inleiding

In de programma's Burger en bestuur tot en met Bedrijfsvoering zijn de gemeentelijke activiteiten en middeleninzet samengevat. De kosten van deze programma's moeten gedekt worden.

Het dekking programmaplan bevat een overzicht van de beschikbare dekkingsmiddelen voor de begroting en geeft een totaaloverzicht van het resultaat van de begroting.

Hieronder wordt het resultaat van de meerjarenbegroting weergegeven, zowel exclusief alsook inclusief verrekening van reserves. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van de lasten en baten van de programma's en van de beschikbare dekkingsmiddelen.

Resultaat meerjarenbegroting

Resultaat meerjarenbegroting inclusief verrekening reserves

In de onderstaande tabel worden de uitkomsten van de begroting gepresenteerd, die onderdeel uitmaken van de totale uitkomst van deze begroting. In hoofdstuk Financiële uitkomsten begroting, treft u een nadere toelichting en specificatie aan.

(bedragen x €1.000)

Resultaat begroting inclusief verrekening reserves	2019	2020	2021	2022
Resultaat exclusief inzet reserves	-4.763	-116	1.537	3.632
Verrekening reserves	4.763	116	-1.537	-3.105
Totaal resultaat meerjarenbegroting	0	0	0	527

Resultaat meerjarenbegroting exclusief verrekening reserves

In onderstaande tabel is het totaal aan lasten en baten opgenomen. Het lastentotaal geeft een beeld van de gemeentelijke 'omzet'. Deze bedraagt voor 2019 €322 miljoen. Het resultaat (onder in de tabel) geeft het overall-saldo van lasten en baten als de verrekening met reserves (puttingen en stortingen) buiten beschouwing wordt gelaten. Dat geeft een extra inzicht in de financiële positie van de gemeente. De regelgeving (BBV 2004) schrijft deze cijferopstelling dan ook voor. Het saldo per programma en de algemene dekkingsmiddelen zijn hierna verder gespecificeerd.

(bedragen x €1.000)

Resultaat begroting exclusief verrekening reserves	2019	2020	2021	2022
Totaal lasten programma's (exclusief Algemene dekkingsmiddelen)	322.461	320.922	316.847	312.852
Totaal baten programma (exclusief Algemene dekkingsmiddelen)	102.304	103.717	99.264	95.537
Totaal saldo programma (exclusief Algemene dekkingsmiddelen)	-220.157	-217.205	-217.583	-217.315
Totaal saldo algemene dekkingsmiddelen	215.394	217.089	219.120	220.947
Resultaat begroting exclusief verrekening reserves	-4.763	-116	1.537	3.632

Verrekening met reserves

In onderstaand overzicht zijn alle stortingen en puttingen in/uit reserves verzameld die ten laste resp. ten gunste worden gebracht van de exploitatie. Ook is opgenomen welke rente conform de vastgestelde regels wordt toegevoegd aan reserves. Voor detailinformatie per programma wordt verwezen naar bijlage Resultaatbestemming. Een en ander leidt per saldo tot het volgende effect van verrekening met reserves per jaar.

(bedragen x €1.000)

Reserves	2019	2020	2021	2022
Saldo stortingen (-) en puttingen (+) exclusief rentetoevoeging	5.156	483	-1.204	-2.795
Toevoeging van rente aan reserves (-)	393	367	333	310
Saldo stortingen (-) en puttingen (+) inclusief rentetoevoeging	4.763	116	-1.537	-3.105

Saldo lasten en baten per programma

In dit overzicht zijn de saldo's per programma (excl. reserve mutaties) samengevat.

(bedragen x €1.000)

Saldo per programma	2019	2020	2021	2022
Burger en bestuur	-5.744	-5.471	-5.556	-5.718
Openbare orde en veiligheid	-9.188	-9.281	-9.352	-9.542
Leefomgeving	-19.008	-18.940	-18.861	-18.889
Milieu en duurzaamheid	-2.172	-1.410	-1.356	-1.356
Ruimtelijke ontwikkeling	-2.458	-1.934	-1.919	-1.889
Herstructurering en vastgoed	858	1.140	1.198	1.206
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	-32.713	-31.905	-31.300	-30.956
Meedoen	-75.023	-75.045	-75.828	-76.005
Jeugd en onderwijs	-34.698	-34.828	-34.668	-34.501
Economie, kunst en cultuur	-15.235	-15.038	-14.884	-14.839
Bedrijfsvoering	-24.776	-24.493	-25.057	-24.826
Totaal	-220.157	-217.205	-217.583	-217.315

Algemene dekkingsmiddelen

De belangrijkste dekkingsbron voor de gemeentelijke lasten zijn de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen, waarvan de Algemene Uitkering (AU) en de Onroerende zaakbelasting (OZB) de belangrijkste zijn. De dekkingsmiddelen die direct verbonden zijn aan taakvelden, zoals de afvalstoffenheffing en het rioolrecht zijn als opbrengst ondergebracht in het betreffende programma. Naast deze algemene dekkingsmiddelen is er ook een aantal lasten en baten, dat daar (nog) buiten valt. Het betreft gereserveerde lasten en baten van algemeen karakter die nog nadere uitwerking behoeven alvorens te worden toebedeeld aan een programma. Ze worden per onderwerp kort toegelicht, en voor zover relevant daarna gespecificeerd.

(bedragen x €1.000)

Algemene dekkingsmiddelen	2019	2020	2021	2022
Algemene uitkering	197.789	203.001	206.943	211.294
Lokale heffingen	26.478	27.303	28.203	29.178
Saldo financieringsfunctie	882	846	798	1.068
Dividend	1.245	1.241	1.241	1.241
Calculatieverschillen	-1.080	-800	-689	-924
Overige algemene dekkingsmiddelen	-503	-565	-568	-574
Uitvoeringskosten lokale heffingen	-1.352	-1.353	-1.250	-1.250
Gestalde budgetten:				
Onvoorzien	-225	-225	-225	-225
Nieuw Beleid	-1.316	-2.040	-2.158	-1.208
Areaal infrastructuur	-234	-434	-634	-834
Exploitatie bibliotheek	-204	-204	-204	-204
Exploitatie Viking	-150	-150	-150	-150
Exploitatie Speelgoed Museum	-1.725	-300	-300	-300
Frictiebudget taakstelling bedrijfsvoering	-156	-480	0	0
Herinrichting Grote Kerkhof	-10	-165	-165	-165
Sporthal Keizerslanden		-200	-200	-200
Stelpost accres AU	-700	-700	-700	-600
Stelpost autonome ontwikkelingen	-600	-950	-1.300	-1.650
Stelposten Algemene uitkering	-617	-2.272	-3.085	-4.319
Stelpost prijzen en lonen	-100	-2.968	-5.620	-8.351
Stelpost investeringen	-1.715	-1.189	-561	-561
Technische stelposten	-314	-307	-254	-318
Totaal	215.393	217.089	219.122	220.948

Algemene uitkering

Gemeente Deventer ontvangt de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Deze uitkering is voor een deel gekoppeld aan de uitgaven van het Rijk. De verdeling van het geld over de gemeenten vindt plaats op basis van verdeelmaatstaven.

Lokale heffingen

Hier wordt een beeld gegeven van de lokale heffingen waarbij er geen relatie ligt tussen de kosten en de opbrengsten. Dit impliceert tevens dat de heffingen op het gebied van parkeren (gedeeltelijk), afvalstoffen- en rioolopbrengsten geen algemeen dekkingsmiddel zijn, maar expliciet worden aangewend voor uitgaven op betreffende terreinen. In de paragraaf lokale lasten wordt aandacht besteed aan o.a. lokale lastendruk, kwijtscheldingsbeleid e.d.

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie is een begrip uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit begrip kan worden gedefinieerd als het saldo van:

de betaalde rente (last) over de aangegane langlopende leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en de ontvangen rente (bate) over de uitzettingen. Onder uitzettingen kunnen worden verstaan deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen.

Dividend

De opbrengst uit deelnemingen betreft o.a. de dividenduitkering van de Bank Nederlandse gemeenten.

Calculatieverschillen kostenplaatsen

In een aantal kostenplaatsen wordt in de begroting een voorcalculatorisch tarief gehanteerd. De werkelijke kosten en opbrengsten kunnen hiervan afwijken. Dit komt tot uitdrukking in het calculatieverschil. Daarnaast bevat deze post nog budgetten die niet zijn toe te rekenen aan één product.

Overige algemene dekkingsmiddelen

De post 'overige algemene dekkingsmiddelen' bestaat met name uit de bespaarde rente op de reserves afkopen erfpacht en de vermogensreserve en kosten voormalig personeel.

Uitvoeringskosten lokale heffingen

Uitvoeringskosten lokale heffingen zijn de kosten voor het heffen en invorderen van de belastingen en heffingen. Dit zijn onder andere kosten van het gegevensbeheer, alle correspondentie en andere administratieve handelingen.

Gestalde budgetten

Onvoorzien

Dit betreft de algemene raming voor onvoorzien. De bestedingen die ten laste van onvoorzien komen worden verantwoord op de programma's waarop deze betrekking hebben. Dit betreft diverse lasten en baten die niet direct aan programma's kunnen worden toegerekend.

Nieuw Beleid

Dit is budget voor nieuw beleid. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar Hoofdstuk Financiën, voorstellen nieuwe beleid.

Stelposten

Dit betreft diverse lasten en baten die niet direct aan programma's kunnen worden toegerekend.

Vennootschapsbelasting

De Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen is per 1 januari 2016 in werking getreden. Op basis van de wetgeving zijn de verschillende activiteiten van gemeente Deventer onderzocht of er sprake is van het drijven van een onderneming. Dat is tot op heden niet het geval. Voor de begroting betekent dit dat er geen financiële consequenties in de vorm van Vpb belastingafdracht zijn opgenomen.

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0

Overhead

In de nieuwe BBV-regels is voorgeschreven wat onder de definitie overhead wordt verstaan.

De definitie luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Door de definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden.

Met ingang van de begroting 2017 moet in het programmaplan worden aangegeven welk bedrag dit in de gemeente betreft.

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022
Overhead	26.914	27.000	26.864	26.989

Programma's

Burger en bestuur

Omschrijving

In dit programma gaat het om de relatie van de gemeente met de inwoner en de manier waarop Deventer bestuurd wordt.

Het gemeentebestuur wordt gevormd door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. De raad is de vertegenwoordiging van de inwoners van Deventer. Ze bestaat uit 37 raadsleden en geeft richting aan het beleid en controleert de uitvoering daarvan. Het dagelijks bestuur van de gemeente is belegd bij het college van B&W. Binnen de door de raad gestelde kaders geeft het college uitvoering aan het beleid.

De gemeente heeft vele taken, de rol die ze aanneemt loopt uiteen van reguleren (vergunningen verlenen en handhaven), uitvoeren, regisseren in netwerkverbanden, stimuleren of faciliteren (subsidies) tot loslaten wanneer particuliere initiatieven de overheid niet nodig hebben. We nodigen inwoners en organisaties actief uit om mee te denken en initiatief te nemen.

Onze dienstverlening sluit aan op de vraag van inwoners en ondernemers. Producten en diensten zijn toegankelijk, met transparante procedures, korte doorlooptijden en heldere antwoorden door kundige en vriendelijke medewerkers. We bieden advies en regie op vragen en processen als levering niet direct mogelijk is. We werken aan deregulering. Wij kijken welke regels belemmerend werken, onnodige regelgeving wordt losgelaten. Zo komen we tot passende regels. De komende jaren willen we voor inwoners en ondernemers de regie op de eigen gegevens verbeteren.

Inwoners en ondernemers kiezen zelf het contactkanaal met de gemeente. Veel dienstverlening is digitaal beschikbaar, maar sommige vragen lenen zich niet voor digitale afhandeling. Bovendien heeft een deel van onze inwoners moeite met digitale dienstverlening. Daarom zijn alle contactkanalen (balie, telefoon, email, social media, whatsapp en digitaal) van groot belang, houden we deze maximaal open en kiest de inwoner zélf zijn contactkanaal: de omnichannel strategie. Dit is niet alleen klantvriendelijk, het is tevens (kosten)efficiënt, omdat het herstellkosten in de vorm van informatieloops, onnodig contact, klachten en bezwaar helpt voorkomen.

Actuele beleidscontext

Vanaf maart 2019 neemt het balie- en telefonische bezoek af, als gevolg van de 10 jaar geldigheid van het paspoort. Het team Klantcontacten past zich aan deze nieuwe situatie aan. Het hoge niveau van dienstverlening handhaven we zoveel mogelijk. De digitale dienstverlening wordt steeds persoonlijker. We voeren een proef uit met de regie op eigen gegevens.

In 2019 staan er twee verkiezingen gepland. In maart zijn de verkiezingen voor de waterschappen, gecombineerd met provinciale staten. In mei gaan we naar de stembus voor het Europees parlement. Bij beide verkiezingen doen we mee met de pilot van het ministerie van BZK over Centraal stemmen tellen, na de succesvolle proef bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Het college wil nieuwe vormen van participatie door inwoners en organisaties mogelijk maken. Daarom ontwikkelen we in 2019 een strategie waarin we bepalen hoe we initiatieven los krijgen in de wijk (het externe spoor) en hoe we daar als gemeente mee omgaan (het interne spoor).



In 2018 hebben we succesvol meegedaan met het project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit. Mensen die ten onrechte ingeschreven stonden in Deventer, zoals buitenlandse studenten, zijn uitgeschreven. Dit heeft een impuls gegeven aan de kwaliteit van de Basis Registratie Personen (BRP). Sinds medio 2018 groeit de bevolking weer.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden	Opgave				
PA01 Burger en bestuur	0.1 Bestuur; 0.2 Burgerzaken; 3.1 Economische ontwikkeling; 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie; 6.5 Arbeidsparticipatie; 6.6 Maatwerkvoorziening (WMO); 8.3 Wonen en bouwen; 0.10 Mutaties reserves.					
Doelstelling: We treden op als één overheid, één gemeente		1	2	3	4	5
We werken samen; we zijn allemaal 'van de gemeente' en realiseren ons dat we samen verantwoordelijk zijn voor het imago van de gemeente. We gaan ervan uit dat mensen zelf regie op hun leven willen voeren. Daar waar dat niet kan of lukt biedt de gemeente ondersteuning. We proberen klachten tot een minimum te beperken. Mochten er toch klachten binnenkomen, dan lossen we deze zo snel mogelijk op.						True
Prestatie: We werken volgens een gezamenlijke, integrale aanpak in het sociale en fysieke domein		Budget				
We werken volgens een gezamenlijke, integrale aanpak in het sociale en fysieke domein, waarmee inwoner en ondernemer altijd aan het goede adres zijn (no-wrong-door principe) Bij klachten hanteren we de aanpak van "Prettig contact met de overheid"						
Doelstelling: Inwoners tevreden: cijfer minimaal 8.0		1	2	3	4	5
We zijn bereikbaar, in de breedste zin van het woord. Telefonisch, fysiek, online: de inwoner kan bij ons terecht. We bieden moderne dienstverlening: persoonlijk, snel, op maat, digitaal. Met minder en betere regels. De klant kiest zijn eigen contactkanaal: omnichannel. De openingstijden zijn ruim; hiermee sluiten we aan op het ritme van de stad.						True
Prestatie: Het aantal producten dat digitaal afgenomen wordt neemt toe		Budget				
Het aantal digitaal afgenomen producten neemt toe tot een totaal van 17.500						
We verminderen en verbeteren regels op het gebied van vergunningen en minimaregelingen						
We leveren producten en diensten en beantwoorden vragen in het 1e lijns klantcontact						
Doelstelling: We streven naar een (meer) participerende samenleving		1	2	3	4	5

We gaan uit van vertrouwen geven en krijgen. We zoeken samen naar de best mogelijke oplossingen met een intelligente mix van overheid, samenleving en markt. We zijn als overheid uitnodigend, stimulerend, faciliterend en geven ruimte aan initiatieven uit de samenleving. Zo streven naar een groter draagvlak voor en hogere tevredenheid over de gemeente.

True

Prestatie: We ontwikkelen een strategie

Budget

We ontwikkelen een strategie: hoe krijgen we initiatieven los in de wijken (extern) en hoe gaan we als gemeente om met deze initiatieven (intern)?

We maken ons beleid interactief door het toepassen van gedragskennis en door het invoeren van online kaart meldingen.

Financiën

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten	7.736	7.095	6.677	6.849	6.755
Baten	2.000	1.351	1.206	1.293	1.037
Saldo exclusief reserves	-5.736	-5.744	-5.471	-5.557	-5.718
Storting in reserves					
Putting uit reserves	150	70	20		
Saldo reserves	150	70	20		
Saldo inclusief reserves	-5.586	-5.674	-5.451	-5.557	-5.718

Toelichting

De daling van lasten en baten (excl. reserves) van €120.000 in 2019 ten opzichte van 2018 is als volgt te verklaren:

- De daling van de inkomsten is vanaf 2019 zichtbaar. Dit wordt met name veroorzaakt door een daling van het aantal reisdocumenten vanaf 2019 (de geldigheidsduur is van 5 naar 10 jaar gegaan). Deze dip duurt tot 2023. Het gaat hier om een daling van €649.000 in 2019.

Naast deze daling van de inkomsten is er per saldo een daling te zien van lasten in 2019 ten opzichte van 2018 van €769.000. Dit wordt veroorzaakt door:

- Lagere Rijksleges in verband met de daling van de reisdocumenten (€349.000)
- Hogere kosten in verband met verkiezingen (2019 Provinciale verkiezingen, Europese verkiezingen) €130.000).
- Stijging van de loon- en prijscompensatie (€165.000)
- De regiemanagers zijn ondergebracht in diverse andere programma's (-€580.000)
- Wegvallen tijdelijke budgetten raad in 2019 (-€140.000)
- Overige kleinere posten (-€15.000)

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

PA01	Burger en bestuur	2019	2020	2021	2022
Taakveld	3.1 Economische ontwikkeling	-12	-12	-12	-12
Taakveld	0.1 Bestuur	-4.438	-4.389	-4.420	-4.467
Taakveld	6.5 Arbeidsparticipatie	-13	-13	-13	-13
Taakveld	6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	-25	-25	-25	-25
Taakveld	0.2 Burgerzaken	-1.180	-957	-1.011	-1.126
Taakveld	0.62 OZB niet-woningen	-6	-6	-6	-6
Taakveld	0.61 OZB woningen	-21	-21	-21	-21
Taakveld	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-28	-28	-28	-28
Taakveld	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-5	-5	-5	-5
Taakveld	8.3 Wonen en bouwen	-15	-15	-15	-15
Saldo Programma		-5.744	-5.471	-5.557	-5.718

Voorzoningen

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	285	285	285	285
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	347	348	349	350
Saldo	61	63	64	65

Toelichting

Uitgaven en inkomsten hebben betrekking op de voorziening wethouders pensioenen.

Openbare orde en veiligheid

Omschrijving

Het programma veiligheid omvat een breed en complex terrein. Breed omdat veiligheid vele geprioriteerde onderwerpen omvat, van huiselijk geweld en veelplegers, tot de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit, aanpak woninginbraken en jeugdcriminaliteit, geweld op straat, voetbalvandalisme en gewelddadig extremisme. Complex, omdat voor een effectieve aanpak van veiligheidsvraagstukken de verbinding en samenwerking met en inzet van tal van partijen in de veiligheidsketen en ook daarbuiten essentieel is. Daarnaast kan zich de mogelijkheid voordoen dat er spanning bestaat tussen lokaal beleid en regionale dan wel landelijke prioriteiten. Er zijn grenzen ten aanzien van de mogelijkheden om het gevoel van veiligheid te beïnvloeden. Toch zien steeds meer mensen openbare orde en veiligheid als een taak waar iedereen een bijdrage aanlevert. Toezicht en handhaving ondersteunen de uitvoering van het beleid. Waar mogelijk vindt de inzet van toezicht plaats in overleg met bewoners en instellingen. Daarnaast leveren we vanuit het programma een actieve bijdrage aan de veiligheidsregio IJsselland en daarmee aan een integrale hulpverlening bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.

De gemeentelijke rol bij de verschillende prestaties in het programma bestaat veelal uit reguleren (vergunningverlening en handhaving).

Daarnaast is er sprake van regisseren en faciliteren (bijvoorbeeld evenementen) en verbinden in zowel beleidsterreinen als netwerkverbanden.

Actuele beleidscontext


Samen werken aan Veiligheid, rechtvaardigheid en weerbaarheid in Deventer

In de afgelopen jaren is er in Deventer een belangrijk fundament neergezet om de veiligheid in Deventer naar een hoger niveau te brengen. Er worden goede resultaten behaald op het terrein van horeca (en terugdringen uitgaansgeweld), overlast en criminaliteit, crisisbeheersing en brandweerbzorg, et cetera. Belangrijk is dat in Deventer het beleidsmatige fundament op een stevige wijze is gekoppeld aan de uitvoeringspraktijk en daarmee vanuit korte lijnen snel gereageerd kan worden op problematiek.

Het komende jaar willen wij het 'veiligheidsfundament' in Deventer verder versterken door de maatregelen zoals opgenomen in de beleidsvisie veiligheid 2015-2018 en de voortgangsrapportage veiligheid 2018 uit te voeren. Vanuit het programma Veiligheid is het van belang dat de middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet en van daaruit gaan we extra aan de slag met een aantal ontwikkelthema's (ondermijning, zorg en veiligheid, drugs en digitale veiligheid/cybercriminaliteit) ter versterking van het fundament in Deventer. Vanzelfsprekend doen we dit in nauwe samenwerking met partners binnen en buiten de gemeente, op lokaal en regionaal niveau.

Belangrijke onderdelen die vanuit de vier ontwikkelthema's worden uitgewerkt, zijn:

- Opstellen van een nieuwe meerjarenbeleidsplan 2019-2022;
- Voorstel implementatie Wet verplichte GGZ (Wvvggz) (in co-productie met programma Meedoen);
- Intensiveren aanpak ondermijnende criminaliteit via het programma Ondermijning;
- Nieuwe meerjarenvisie Huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Opstellen van een nieuwe drugsnota
- Nieuwe huisvestingsverordening (kamergewijze verhuur);



De focus zal blijven om in samenwerking met interne en externe partners de veiligheid, rechtvaardigheid en weerbaarheid te versterken in Deventer en daar ook vanuit een programmatische insteek sturing aan te geven. Daarin moet het helder worden wat de diverse inspanningen ook daadwerkelijk voor effect gaan sorteren op de veiligheid in de stad Deventer.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden	Opgave				
PA02 Openbare orde en veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer; 1.2 Openbare orde en veiligheid; 0.10 Mutaties reserves.					
Doelstelling: Verminderen van brandrisico		1	2	3	4	5
Verminderen van brandrisico						True
Prestatie: Veiligheidsregio / regionale brandweer		Budget				
Bewaken en monitoren prestaties veiligheidsregio /regionale brandweer		€10.000,-				
Vorbereiden en uitvoeren van de gemeentelijke crisistaken		€20.000,-				
Doelstelling: Minder onveiligheidsgevoelens		Opgave				
Minder onveiligheidsgevoelens		1	2	3	4	5
Minder onveiligheidsgevoelens						True
Prestatie: Sentimentenmonitor		Budget				
We voeren de aanbevelingen op basis van de Sentimentenmonitor uit (inclusief eenmeting)		€10.000,-				
Voor ieder winkelgebied en alle bedrijventerreinen verkrijgen en behouden wij het keurmerk veilig ondernemen		€10.000,-				
Alle nieuw te bouwen woningen en ook de woonomgeving voldoen aan het Politie Keurmerk Veilig Wonen. Het aantal woningen onder keurmerk blijft minimaal gelijk. Het aantal woninginbraken daalt elk jaar met 5%		€10.000,-				
Doelstelling: Minder Criminaliteit		Opgave				
Minder Criminaliteit		1	2	3	4	5
Minder Criminaliteit						True
Prestatie: Meerjarenvisie Veiligheid		Budget				
We voeren de maatregelen uit de meerjarenvisie Veiligheid 2015-2018 uit waarbij we in 2019 de focus leggen op de volgende speerpunten: - Terugdringen van drugs en woongerelateerde overlast; - implementatie maatregelen uit herijkte drugsnota		€20.000,-				

Intensiveren van de aanpak ondermijning en weerbaarheid €130.000,-

Zowel lokaal, regionaal als landelijk organiseren wij samen met betrokken partners de vroeg signalering en aanpak van radicalisering. Dreigende situaties rond radicalisering worden doorgeleid naar de regionale casustafel. €10.000,-

Doelstelling: Minder overlast	Opgave				
	1	2	3	4	5
Minder overlast					True

Prestatie: Vergunningverlening en bijzondere wetten	Budget
---	--------

Vergunningverlening en advisering bijzondere wetten (horeca, evenementen, coffeeshops en seksinrichtingen) waardoor 100% van de vergunningplichtige bedrijven en organisaties voldoen aan alle wettelijke eisen. €527.000,-

Het toezicht houden en handhaving op de naleving van de regels in het publieke domein, door uitvoering van de activiteiten die zijn vastgelegd en geprioriteerde in het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) €869.000,-

Opstellen procesbeschrijving voor alle doelgroepen waarvoor een persoonsgebonden aanpak nodig is (voetbal; rode groep, jeugdgroepen, veelplegers, extreem woonoverlastplegers, personen in verwarring) inclusief een escalatiemodel en voeren deze uit in samenspraak met o.a. het veiligheidshuis €10.000,-

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
6	Veiligheid	Verwijzingen Halt	124	Aantal per 10.000 inwoners	Bureau Halt
7	Veiligheid	Harde kern jongeren	0,60	Aantal per 10.000 inwoners	KLPD
8	Veiligheid	Winkeldiefstallen	3,30	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
9	Veiligheid	Geweldsmisdrijven	5,50	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
10	Veiligheid	Diefstallen uit woning	5,50	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
11	Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	4,90	Aantal per 1.000 inwoners	CBS

Financiën

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten	9.915	9.739	9.834	9.905	10.095
Baten	554	551	553	553	553
Saldo exclusief reserves	-9.362	-9.188	-9.281	-9.351	-9.542
Storting in reserves	12	6	6	6	6
Putting uit reserves	404	28	3	3	2
Saldo reserves	392	22	-3	-4	-4
Saldo inclusief reserves	-8.969	-9.166	-9.285	-9.355	-9.546

De mutatie van het saldo inclusief reserves in 2019 is als volgt te verklaren:

[Openbare orde en veiligheid](#)

Als gevolg van indexering van lonen prijzen zijn de lasten in 2019 hoger.

[Crisisbeheersing en Brandweer](#)

In 2018 zijn de lasten hoger geweest (€150.000) vanwege een incidentele fiscale naheffing over voorgaande jaren.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

PA02	Openbare orde en veiligheid	2019	2020	2021	2022	
Taakveld	1.2	Openbare orde en veiligheid	-2.199	-2.201	-2.201	-2.201
Taakveld	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-6.989	-7.080	-7.150	-7.341
Saldo Programma			-9.188	-9.281	-9.351	-9.542

Leefomgeving

Omschrijving

Dit programma omvat het onderhoud en verbetering van het onderhoud van de openbare ruimte en het uitvoeren van maatregelen voor een betere bereikbaarheid en verkeersmobiliteit, parkeren en de realisatie van nieuwe fysieke infrastructuur. De belangrijkste taken van dit programma zijn het uitvoeren van beheertaken, het veiligheidsonderhoud, het dagelijks - en regulier onderhoud, het groot onderhoud, herinrichtingen in de openbare ruimte en het exploiteren van het haven- en parkeerbedrijf. Wij regisseren de uitvoering van deze kerntaken. Tegelijkertijd transformeren wij naar een stimulerende, faciliterende en loslatende gemeente, die ruimte biedt aan burgerinitiatief en zelfbeheer. Naast de zorg voor een (duurzame) instandhouding van de leefomgeving zijn er in de loop der jaren een aantal belangrijke zaken/waarden toegevoegd aan de maatschappelijke betekenis van de openbare ruimte voor de gemeenschap. Deze staan uitgebreid beschreven in de vastgestelde Visie Leefomgeving en worden samengevat in de hieronder genoemde 4 pijlers.

Daarnaast bestaat dit programma uit enkele publiekrechtelijke taken voor onderdelen die aan de openbare ruimte zijn gerelateerd. Dit zijn de ligplekken in de havens, inritten, rioolaansluitingen, verkeersbesluiten, kabels en leidingen en begraaftplaatsen.

De verhouding tussen overheid en de samenleving verandert. Voor Deventer is de visie Leefomgeving het uitgangspunt. De visie gaat uit van 4 pijlers:

1. Schoon, heel en veilig
2. Bewuste inrichting
3. Maximaal rendement
4. Ruimte voor initiatief

Door het teruglopende investeringsvermogen bij zowel gemeente als partners transformeert de instandhouding van de openbare ruimte naar een meer organische manier van buurtvernieuwing. Wij brengen kleinschalige ontwikkelingen en reguliere beheermaatregelen organisatorisch en financieel onder in één proces.

Actuele beleidscontext

Aantrekkelijke leefomgeving

In de visie Leefomgeving is vastgelegd dat Deventer ervoor kiest de openbare ruimte divers in te zetten; een 'Deventer mix'. Onze inzet bestaat uit 4 pijlers, namelijk:

1. De leefomgeving in de hele gemeente is schoon, heel en veilig: We 'bewaken' de ondergrens bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte;
2. Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte richten we ons op goede leefbaarheid, duurzaamheid, ecologie en onderhoudsvriendelijkheid;
3. Bij het werken in de leefomgeving krijgt de beleving van de openbare ruimte een zwaar accent, naast het maken van economische en sociale verbindingen;
4. De inzet van bewoners en ondernemers kan verschillende vormen krijgen. We onderscheiden bewonersinitiatieven en zelfbeheer. De ruimte voor initiatief vertalen we naar de inwoners met het motto 'Wij de basis, u de plus';

Op basis van het **Bestuursakkoord 2018-2022** willen wij ons focussen op een aantal terreinen:

- Deventer werkt
- Duurzaam Deventer
- Oog voor elkaar
- Levendig Deventer
- Samenwerken en samen leven

Beide stukken sluiten op diverse onderdelen goed op elkaar aan en bieden de nodige aanknopingspunten om vanuit dit programma een verantwoorde begroting op te stellen. Op hoofdlijnen resulteert dat voor Leefomgeving in een aantal speerpunten.

Om economisch aantrekkelijk te blijven dient de leefomgeving niet alleen functioneel goed op orde te zijn maar tevens visueel aantrekkelijk en duurzaam ingericht en beheert te worden. Daarom zullen wij de komende periode investeren in het beheer en onderhoud van o.a. de binnenstad, de haven en de overige bedrijventerreinen. Hierbij zullen wij innovatie en levendigheid ook steeds als belangrijke randvoorwaarden meenemen zodat er ook in de toekomst sprake is van een kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte.

Vanuit duurzaamheid zal binnen het programma meer accent komen te liggen op duurzame bereikbaarheid waarbij met name het fietsgebruik nog beter gestimuleerd en dus ook gefaciliteerd gaat worden. Door in de komende jaren de fietsvoorzieningen te optimaliseren maar ook door intensiever te communiceren met doelgroepen en belanghebbenden wordt bijgedragen aan een duurzamer milieu en aan de gezondheid van de bewoners. Tevens wordt binnen Deventer steeds meer ruimte geboden aan E-laadpalen zodat de elektrische auto's meer locaties ter beschikking krijgen om op te laden. Daarnaast zullen wij de komende jaren investeren in klimaatadaptatie door zoveel mogelijk wateroverlast te voorkomen en door hittestress te beperken.

Bij het onderhoud en de inrichting kijken we breder dan naar de (onderhouds)technische kwaliteit. Ook onderwerpen zoals 'leefbaarheid', 'beleving' en 'algemene tevredenheid van bewoners en ondernemers' krijgen een plaats. Bij het onderhoud van de leefomgeving laten we ons niet alleen leiden door de technische staat, maar houden we ook rekening met de beleving door het publiek. Technologische ontwikkelingen kunnen deze ontwikkeling ondersteunen. Zoals het investeren in de inrichting en met name ook de verlichting van de binnenstad. Hierbij kunnen bewoners en ondernemers samen werken aan hun eigen leefomgeving en er ontstaan tevens kansen voor grotere sociale samenhang in een buurt of wijk.

Er is een aantoonbare relatie tussen een groene leefomgeving, leefbaarheid en gezondheid. Het investeren in groen in de leefomgeving heeft dus maatschappelijke effecten. De komende jaren zal zowel in de regelgeving (omgevingsvisie) als in de uitvoering (openbare ruimte en projecten) gezondheid een specifieke plek krijgen.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden	Opgave				
		1	2	3	4	5
PA03 Leefomgeving	0.5 Treasury; 0.63 Parkeerbelasting; 2.1 Verkeer en vervoer; 2.2 Parkeren; 2.4 Economische havens en waterwegen; 2.5 Openbaar vervoer; 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie; 6.3 Inkomensregelingen; 7.2 Riolering; 7.5 Begraafplaatsen en crematoria; 0.10 Mutaties reserves.					
Doelstelling: Het verbeteren van de bereikbaarheid en doorstroming		1	2	3	4	5
Het verbeteren van de bereikbaarheid en doorstroming.		True	True			
Prestatie: Verbeteren van de fietsstructuur rond de A1		Budget				
In 2019 gaan we verder met de planvorming van het verbeteren van de fietsstructuur rond de A1 recreatief en utilitair		1,1 miljoen				
De tunnel in de Oostriklaan wordt in 2019 opgeleverd						
In 2018 zijn we gestart met de reconstructie van de Brinkgreverweg. In 2019 wordt deze reconstructie afgerond.						
		Opgave				
		1	2	3	4	5
Doelstelling: Waardering openbare ruimte		1	2	3	4	5
Inwoners waarderen de openbare ruimte in 2018 gemiddeld met een 6,7.		True	True		True	True
Prestatie: Regulier en klein onderhoud op het vastgelegde beeldkwaliteitsniveau		Budget				
In de openbare ruimte zorgen wij voor regulier en klein onderhoud op het vastgelegde beeldkwaliteitsniveau conform de CROW systematiek. Wij verzorgen het technisch onderhoud aan installaties en objecten (zoals bruggen, viaducten, rioolstelsel en speelplaatsen).		€14,8 miljoen				
We voeren groot onderhoud en vervangingsonderhoud uit (MJOP-MIND 2019-2022; jaarschijf 2019). Bij het uitvoeren hiervan zoeken we (maximale) meerwaarde op de terreinen van beleving, participatie, gezondheid, ecologie, TEEB (waarde van groen) cradle to cradle, klimaatadaptatie, energie en social return.		€5,4 miljoen (exploitatie)				
Wij voeren diverse (wettelijke) beheertaken uit, waaronder:		€2,97 miljoen (inv MJOP)				
		€0,6 miljoen (inv GRP)				
		€3,5 miljoen				

- Calamiteiten/veiligheidsonderhoud;
- Storingsdienst;
- Inspecties;
- Storingsmeldingen;
- Innen van parkeergelden en havengelden;
- Gegevensbeheer;
- Exploitatiekosten (huur en energie);
- Belastingen;
- Handhaving en Toezicht

	Opgave				
Doelstelling: Vergroten van het aantal verplaatsingen te voet, per fiets of over water	1	2	3	4	5
Het vergroten van het aantal verplaatsingen te voet, per fiets of over water.	True	True			
Prestatie: Verbetering fietsinfrastructuur	Budget				

We verbeteren de fietsinfrastructuur door:

- reconstructie Keizer Karellaan (incl. fietspad);
- start omvorming fietspad Oerdijk tussen Cröddendijk en kom Lettele van asfalt naar beton.
- start omvormen fietsinfrastructuur Margijnenek/Lebuiuslaan/Overstichtlaan van tegels naar asfalt

	Opgave				
Doelstelling: Vergroten van de bezoekersaantallen en verblijfsduur	1	2	3	4	5
Het vergroten van de bezoekersaantallen aan en de verblijfsduur in de binnenstad.	True	True		True	True
Prestatie: Herinrichting van de Keizerstraat en pleinen binnenstad	Budget				

In 2019 gaan we verder met de planvorming en voor de herinrichting van de Keizerstraat en pleinen in de binnenstad. We starten €699.000 in 2019 met de herinrichting van de Keizerstraat. Wij stemmen dit af met andere ontwikkelingen in de binnenstad.

We gaan verder met de vernieuwende aanpak van sturen op beleving en de aanpak van overlast en ongewenst gedrag in de openbare ruimte. De samenwerking met Philips wordt voortgezet.

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
12	Verkeer en vervoer	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	7	%	VeiligheidNL
13	Verkeer en vervoer	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	11	%	VeiligheidNL

Financiën

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten	35.501	33.207	33.114	32.835	32.863
Baten	14.309	14.199	14.174	13.974	13.974
Saldo exclusief reserves	-21.191	-19.008	-18.940	-18.861	-18.890
Storting in reserves	1.670	394	186	189	189
Putting uit reserves	3.957	478	302	302	302
Saldo reserves	2.287	84	116	113	113
Saldo inclusief reserves	-18.905	-18.924	-18.824	-18.749	-18.777

Toelichting

De stijging van het saldo inclusief reserves in 2019 is als volgt te verklaren:

[Indexering \(diverse taakvelden\)](#)

Als gevolg van indexering van lonen en prijzen zijn de lasten in 2019 hoger.

[Lagere kapitaallasten \(diverse taakvelden\)](#)

Als gevolg van een verlaging van het renteomslagpercentage zijn de kapitaallasten in 2019 lager.

[Areaal \(diverse taakvelden\)](#)

De beheerskosten zijn toegenomen als gevolg van een uitbreiding van het areaal openbare ruimte.

Beheerplan IJsseloevers (Verkeer en vervoer)

In 2019 zijn de lasten hoger ten behoeve van uitvoering beheerplan IJsseloevers.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

PA03	Leefomgeving	2019	2020	2021	2022	
Taakveld	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-168	-169	-169	-169
Taakveld	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-6.719	-6.719	-6.629	-6.629
Taakveld	2.1	Verkeer en vervoer	-14.254	-14.186	-14.198	-14.226
Taakveld	0.63	Parkeerbelasting	3.218	3.218	3.218	3.218
Taakveld	2.4	Economische havens en waterwegen	13	13	13	12
Taakveld	8.1	Ruimtelijke ordening				
Taakveld	2.2	Parkeren	-1.739	-1.739	-1.739	-1.738
Taakveld	7.2	Riolering	1.614	1.614	1.614	1.614
Taakveld	2.5	Openbaar vervoer	-366	-366	-366	-366
Taakveld	0.5	Treasury	19	19	19	19
Taakveld	6.3	Inkomensregelingen	-624	-624	-624	-624
Saldo Programma		-19.008	-18.940	-18.861	-18.890	

Investeringsen

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022
Uitgaven t.l.v. investeringen	3.580			
Inkomsten t.g.v. investeringen	995			
Saldo	-2.585			

Toelichting

De raming heeft betrekking op de volgende investeringen:

- Fietsparkeren Binnenstad
- Investeringsen riolering conform het GRP 2015-2019
- Reconstructie Wezenland
- Oostriklaan

Milieu

Omschrijving

Het programma omvat de zorg van de gemeente voor milieu en duurzaamheid. Enerzijds betreft het de milieugevolgen, zoals geluidhinder, slechte luchtkwaliteit, geuroverlast, schade aan de natuur en bodemverontreiniging, van handelingen en activiteiten. Anderzijds gaat het over de rol van de gemeente in de mondiale en lokale klimaatproblematiek.

Bij het realiseren van de doelstellingen kiest de gemeente steeds bewust voor de juiste rol. Op gebieden waarvoor wettelijke kaders zijn, is dat een regulerende. Met name op gebied van duurzaamheid is dat een faciliterende en loslatende. Het gevolg daarvan is dat prestaties slechts ten dele afdwingbaar zijn. De energietransitie is als gevolg van het akkoord van Parijs en de aardbevingen van Groningen landelijk en regionaal / lokaal een urgente opgave geworden. Het Rijk vraagt in wetgeving (wet VET 1 juli 2018) en in het Klimaatakkoord een stevige regierol van de gemeente om de landelijke doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 te realiseren.

Actuele beleidscontext

De gemeenteraad heeft begin 2018 het Afval- en Grondstoffenplan 2015 – 2018 geëvalueerd. Er is sprake van 86 kilo restafval per inwoner per jaar. Deventer blijft daarmee koploper afvalscheiding. Het komende jaar zal aan de gemeenteraad een nieuw Afval- en Grondstoffenplan worden voorgelegd.

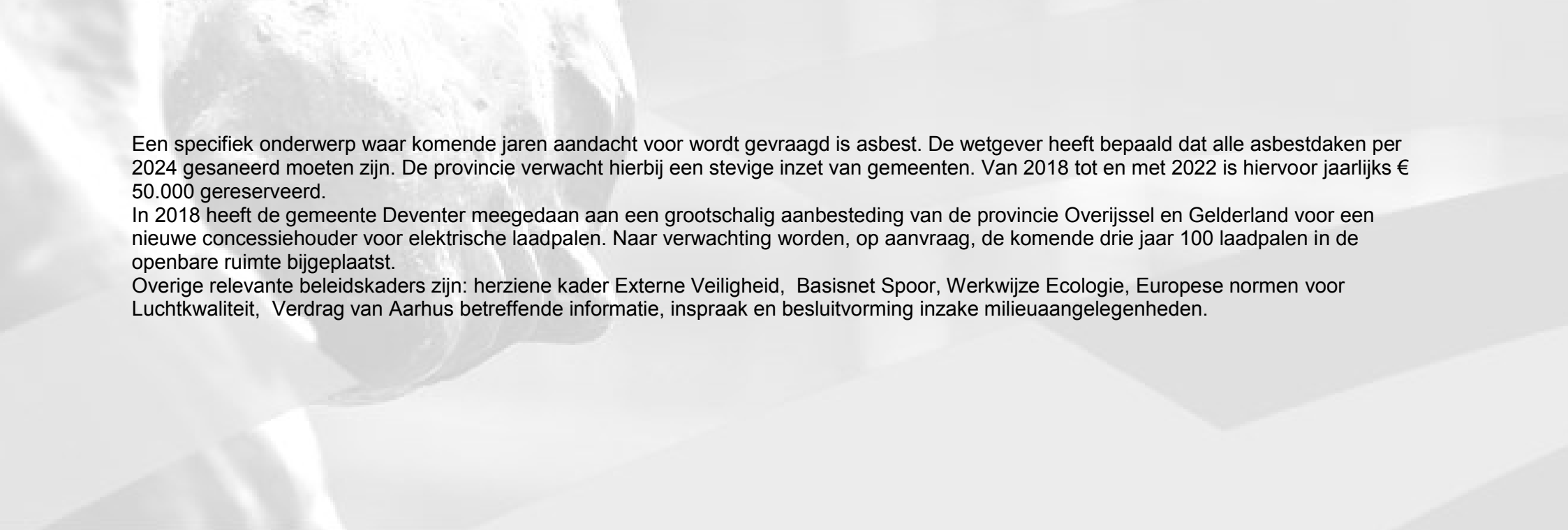
Op gebied van bodem vormt het Convenant 2016-2020 tussen VNG, IPO, VNG en UvW de leidraad.

Het kader voor geluid wordt gevormd door de Wet Geluidhinder die afgelopen jaren is vernieuwd onder de noemer van Swung (Samen Werken in de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid).

Vrijwel alle milieuwetgeving zal worden opgenomen in de Omgevingswet. In een aantal gevallen, zoals bodem, wordt dit gecombineerd met een ingrijpende stelselwijziging en met (ruimtelijke en milieu) ingrepen als gevolg van de energietransitie, o.a. door de zoektocht naar nieuwe energiebronnen zoals geothermie. Voor de invoering van de Omgevingswet is op vrijwel alle beleidsterreinen personele inzet nodig.

Voor duurzaamheid is het wat en hoe vastgelegd in de Uitvoeringsagenda Duurzame Energie (2011-2018). De energietransitie krijgt steeds meer vorm in publiek-private samenwerkingsvormen tussen burgers, bedrijfsleven, woningcorporaties, energienetbeheerders en -leveranciers, (kennis)instellingen maatschappelijke organisaties en (mede)overheden. Als vervolg op de routekaart komt er in 2019 een Energieplan, waarin de transitie-opgave wordt vertaald naar de opwek, opslag en distributie van duurzame energie. Het warmtevraagstuk is hierin cruciaal. In maart 2018 heeft de raad het locatieonderzoek naar windenergie ontvangen waarover nog een besluit moet worden genomen. Het aantal initiatieven voor zonnestroom / parken neemt toe en vraagt om een (her)overweging van ruimtelijke en andere criteria (Structuurvisie Zonnestroom 2015 is niet vastgesteld). Gemeenten worden door het Rijk (Klimaatakkoord) gevraagd om aan te sluiten bij een regio voor een Regionale Energie Strategie (RES).

Bij Vergunningen, Toezicht en Handhaving en bij bodem, geluid en lucht speelt de ontwikkeling van de Omgevingsdienst. In de nieuwe VTH-wet is bepaald dat gemeenten verplicht zijn om het Basispakket aan milieutaken onder te brengen in de Openbaar Lichaam in een Gemeenschappelijke Regeling. De Omgevingsdienst IJsselland is vanaf 1 januari 2018 operationeel. De Basistaken rond asbest moeten voor Deventer nog worden overgedragen aan de OD. Naar verwachting zijn hiervoor extra uren nodig om goed voorbereid te zijn op de nieuwe asbestwet (2024).



Een specifiek onderwerp waar komende jaren aandacht voor wordt gevraagd is asbest. De wetgever heeft bepaald dat alle asbestdaken per 2024 gesaneerd moeten zijn. De provincie verwacht hierbij een stevige inzet van gemeenten. Van 2018 tot en met 2022 is hiervoor jaarlijks € 50.000 gereserveerd.

In 2018 heeft de gemeente Deventer meegedaan aan een grootschalig aanbesteding van de provincie Overijssel en Gelderland voor een nieuwe concessiehouder voor elektrische laadpalen. Naar verwachting worden, op aanvraag, de komende drie jaar 100 laadpalen in de openbare ruimte bijgeplaatst.

Overige relevante beleidskaders zijn: herziene kader Externe Veiligheid, Basisnet Spoor, Werkwijze Ecologie, Europese normen voor Luchtkwaliteit, Verdrag van Aarhus betreffende informatie, inspraak en besluitvorming inzake milieuaangelegenheden.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden	Opgave				
PA04 Milieu	0.5 Treasury; 6.3 Inkomensregelingen; 7.3 Afval; 7.4 Milieubeheer; 0.10 Mutaties reserves.					
Doelstelling:	Het verder verminderen van de hoeveelheid restafval en vergroting van het hergebruik van grondstoffen.	1	2	3	4	5
	Het verder verminderen van de hoeveelheid restafval en vergroting van het hergebruik van grondstoffen.		True			True
Prestatie:	Gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval	Budget				
	Het zoveel mogelijk gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, onder meer door verdere verlaging gf-fractie in restafval. Er zal een nieuw grondstoffenplan 2019-2023 worden opgesteld waarin volgende stappen in verlaging van de hoeveelheid restafval worden beschreven.		€6.900.000			
Doelstelling:	Verbetering kwaliteit van bodem en ondergrond.	1	2	3	4	5
	Het verder verbeteren van de kwaliteit van bodem en ondergrond.		True			True
Prestatie:	Onderzoeken en monitoren van de kwaliteit van bodem.	Budget				
	Het onderzoeken en monitoren van de kwaliteit van bodem en grondwater en het waar nodig saneren van verontreinigingen zodat alle risico's als gevolg van bodemverontreiniging zijn weggenomen of beheerst.		€317.000			
Doelstelling:	Terugdringen geluidoverlast.	1	2	3	4	5
	Het verder terugdringen van geluidoverlast als gevolg van verkeer.		True			True
Prestatie:	Verminderen van geluidoverlast.	Budget				
	Het verminderen van geluidoverlast als gevolg van auto- en treinverkeer door het uitvoeren van saneringsmaatregelen, zodat de geluidoverlast in geen enkele woning in Deventer boven de wettelijke norm ligt.		€847.000			
Doelstelling:	Verbetering van de milieukwaliteit	1	2	3	4	5
	Doorgaande verbetering van de milieukwaliteit en ecologische kwaliteit in de hele gemeente.		True			True

Prestatie: Omgevingsdienst **Budget**

Vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies op gebied van milieu vindt plaats in een robuuste en kwalitatief hoogwaardige Omgevingsdienst, zodat er geen structurele overschrijdingen van milieunormen zijn.
 Door inzet van lokale ecologische kennis bij ruimtelijke ontwikkelingen en onderhoud van de openbare ruimte worden ecologisch optimale situaties gecreëerd.
 Door middel van natuur- en milieueducatie worden inwoners, met name via de basisscholen, bewust gemaakt van de zorg voor de eigen leefomgeving.

€1.397.424

Doelstelling: Toename hernieuwbare elektriciteit. **Opgave**

Het jaarlijks toenemen van het percentage hernieuwbare energie (electriciteit en warmte) en het dalen van de geproduceerde CO2.

1 2 3 4 5
 True True

Prestatie: Ontplooien initiatieven. **Budget**

Het regisseren van het proces van energietransitie, in samenwerking met onder meer energiebedrijven, netbeheerders, particuliere initiatieven, woningbouwcorporaties en bedrijven.
 Het regisseren, stimuleren en faciliteren van initiatieven die leiden tot toename van de opwek en gebruik van duurzame energie en vermindering van energiegebruik, specifiek op gebied van woningen, mobiliteit en bedrijven. We maken een Energieplan om de energietransitie te realiseren.
 Vanuit een wijkgerichte aanpak gaan we samen met de partners tussen 2018 – 2021 in 3 wijken aan de slag met de fossielvrij en betaalbaar wonen, start in proeftuin Zandweerd.

€125.000

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
33	Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	388	Kg/inwoner	CBS
34	Volksgezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	4,50	%	RWS

Financiën

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten	16.479	14.828	13.573	13.529	13.529
Baten	12.572	12.656	12.163	12.173	12.173
Saldo exclusief reserves	-3.908	-2.172	-1.411	-1.356	-1.356
Storting in reserves			67	67	67
Putting uit reserves	2.609	648	28		
Saldo reserves	2.609	648	-39	-67	-67
Saldo inclusief reserves	-1.298	-1.525	-1.450	-1.424	-1.424

De mutatie van het saldo inclusief reserves in 2019 is als volgt te verklaren:

Afval

De eenmalige bijdrage (2018) in verband met de nieuwe milieustraat (€1.626.500), met dekking uit de reserve huishoudelijk afval.

Milieubeheer

Geluidsanering: voorbereiding van diverse geluidssaneringsprojecten is afgerond, de uitvoering wordt in 2019 gestart, dekking door Rijksbijdrage.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

PA04 Milieu			2019	2020	2021	2022
Taakveld	6.3	Inkomensregelingen	-775	-775	-775	-775
Taakveld	7.3	Afval	1.810	2.037	2.037	2.037
Taakveld	7.4	Milieubeheer	-3.217	-2.857	-2.803	-2.803
Taakveld	0.5	Treasury	10	185	185	185
Saldo Programma			-2.172	-1.411	-1.356	-1.356

Ruimtelijke ontwikkeling

Omschrijving

Het programma omvat de zorg en verantwoordelijkheid voor een goede ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de gemeente, zowel de stad als het platteland inclusief de dorpen en kernen.

Dit gebeurt onder andere door beleidsvoorbereiding en -uitvoering. Daartoe behoren het opstellen van planologisch kaders (nu nog een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning) met een goede ruimtelijke onderbouwing voor initiatieven uit de samenleving.

Al geruime tijd wachten we op de komst van de nieuwe Omgevingswet. Deze wordt nu vanaf 2021 gefaseerd ingevoerd. Omdat de Omgevingswet een enorme stelselwijziging voor de fysieke leefomgeving inhoudt, zijn we nu al aan de slag gegaan met de implementatie. Dat doen we o.a. aan de hand van een plan van aanpak Implementatie Omgevingswet, maar ook door het opstellen van een Omgevingsvisie (die volledig wordt gebaseerd op de nieuwe wet) en het maken van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte (op basis van de Crisis- en Herstelwet). De aandacht verschuift van het idee van een planbare samenleving naar een ander uitgangspunt. Hoe kunnen we spelregels formuleren op basis waarvan onze fysieke leefomgeving veranderingen in de samenleving (die we niet altijd kunnen voorspellen) kan opnemen. De aandacht gaat veel meer dan in het verleden uit naar de bestaande kwaliteiten. Een Omgevingsvisie geeft een visie op de ontwikkelingen naar de inzichten van nu maar is een dynamisch document. Indien maatschappelijke ontwikkelingen daarvoor aanleiding geven, dan wordt de visie (op onderdelen) herzien of geactualiseerd. De overheid is daarbij steeds meer de verbinder en bewaker van de spelregels - en in die zin dus vooral regisseur - in plaats van de realisator van ruimtelijke initiatieven. In locatie- of gebiedsontwikkelingen is zij vooral de gesprekspartner om in gezamenlijkheid tot gedragen plannen te komen. In die zin passen we de theorie van Uitnodigingsplanologie nu al toe. De gemeente houdt daarbij vanzelfsprekend haar publiekrechtelijke rol. Ons interne proces is daarop steeds beter ingericht (o.a. door Vergunningenplatform en Carrousel: een integraal samengestelde groep die initiatieven snel en adequaat kan beoordelen en bovendien meedenkt hoe ontwikkelingen zijn in te passen en vorm te geven.

Verder leggen wij via het ruimtelijke spoor vaak de basis voor de realisatie van de doelstellingen van andere beleidsvelden, zoals Bereikbaarheid, Parkeren en Wonen. Wij dragen bij aan goede afspraken met o.a. de corporaties over de volkshuisvesting. We worden actief richting onze partners om de komende woningbouwopgave (het toevoegen van 3.000 woningen in 10 jaar) te realiseren.

Actuele beleidscontext

De ruimtelijke ontwikkeling van onze omgeving is al enige tijd aan verandering onderhevig. In Deventer zijn we dat pad al een paar jaar geleden ingeslagen, met als mooi voorbeeld de Structuurvisie Stadsassenszone. We werken op basis van nadere invulling van het begrip 'uitnodigingsplanologie'. Dat brengt een belangrijke transformatie in het ruimtelijk domein met zich mee. De Omgevingswet, die dit handen en voeten gaat geven, is een wet die enorme betekenis gaat krijgen. Niet alleen naar inhoud, maar vooral ook naar houding en gedrag van partijen uit de samenleving. Dat vraagt een totaal andere opvatting over de rol van de overheid, in al zijn geledingen. In 2019 zetten we de ingeslagen weg richting Omgevingsvisie en vervolgens Omgevingsplan (via het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte) volop door. De inzet om deze transitie tot een goed resultaat te brengen, vergroten we.

Van traditioneel beleid naar het samen met partners formuleren van uitvoeringskaders: vanuit een werkbare bandbreedte proberen we ontwikkelingen tot stand te laten komen. De gemeente is daarbij zichtbaar en dichtbij haar partners. We zijn open, laten los, maar zorgen dat zaken niet stuk vallen. Dit vraagt een geheel andere houding en inzet van mensen. Ook inzet in tijd, omdat dingen niet vanzelf gaan. Afhankelijk van de vraag die voorligt, bepalen we onze rol en inzet. De nadruk zal liggen op het verbinden van partijen. We houden wel degelijk onze publiekrechtelijke verantwoordelijkheid. Ook al laten we steeds meer aan onze partners in de samenleving, toch zullen deze bij de realisatie van (grote) projecten steeds een beroep doen op de gemeente. De kansen die onze binnenstad, onze bedrijventerreinen, maar ook ons landelijk gebied bieden staan centraal bij het bepalen van onze beleidsinzet. Dit zijn de sterke economische motoren met een groeiend arbeidsmarktperspectief. Van groot belang voor een vitale samenleving waarin uiteindelijk iedereen mee kan doen.

Bijzondere kansen liggen er voor de ontwikkeling van het Stationsgebied en omgeving in de richting van een Stadscampus. In dat gebied is nu al een aantal mooie bedrijven gevestigd (onderwijs, ICT, zakelijke dienstverlening). Een deel van deze bedrijven groeit en heeft behoefte aan uitbreiding. Daarin liggen mogelijkheden om het economische klimaat te versterken, en daardoor (jonge) mensen aan Deventer te binden. Wij willen deze ontwikkeling stimuleren en faciliteren.

Deventer staat voor een majeure opgave om de komende jaren, in de periode van ongeveer 2018- 2028, 3.000 woningen toe te voegen aan de bestaande voorraad. Deze kwantitatieve toevoeging is nodig om tegemoet aan de huisvestingsvraag op basis van een aantal autonome ontwikkelingen en demografische ontwikkelingen. Hierbij is al voor een deel rekening gehouden met een aantal trends die wij op dit moment zien op de woningmarkt zoals een overloop vanuit de randstad naar het oosten, toename van ouderen die op latere leeftijd nog/weer een huis kopen, e.d. Wanneer deze laatste trends en ontwikkelingen er bij betrokken worden zal de opgave mogelijk nog groter worden. Naast deze kwantitatieve opgave is er een majeure kwalitatieve opgave. Vraagstukken zoals de leefbaarheid van wijken en buurten, ongedeelde stad, de grote verduurzamingsopgave in de bestaande voorraad, vraag naar middeldure huur, huisvesting voor ouderen, jongeren en studenten, zijn aspecten die aandacht nodig hebben en dan ook een plek gekregen hebben in de in 2018 vastgestelde Woonvisie. Deze nieuwe woonvisie is ook weer de basis om prestatieafspraken te maken met woningbouwcorporaties en andere relevante partijen in de stad om onze opgave te realiseren.

In de komende jaren maken we van het streven naar een duurzamer mobiliteit een speerpunt. In die zin staat het bevorderen van het vervoer te voet of per fiets centraal. Binnen de bestaande werkpakketten van onze medewerkers is hier enige ruimte voor gemaakt.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden
PA05 Ruimtelijke ontwikkeling	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden; 0.5 Treasury; 2.1 Verkeer en vervoer; 8.1 Ruimtelijke ordening; 8.3 Wonen en bouwen; 0.10 Mutaties reserves.

Doelstelling: Evenwichtige woningvoorraad met voldoende aanbod.	Opgave				
	1	2	3	4	5
We zorgen in samenspraak met onze partners voor een evenwichtige woningvoorraad met voldoende aanbod in alle segmenten. Op deze manier werken we aan gemengde en duurzame wijken en buurten. Via een Regiegroep Wonen gaan we actief inzetten op het versnellen van de woningbouw. We vertrekken vanuit onze bestaande kwaliteiten, waarbij Inbreiding voor Uitbreiding gaat.	True	True	True	True	True

Prestatie: Versnellen woningbouw	Budget
Via een Regiegroep Woningbouw gaan we actiever sturen op het realiseren van geschikte woningen voor onze inwoners. We focussen op de meest kansrijke plannen en zorgen voor adequate planologische kaders om onze doelstelling te behalen. De beoogde nieuwbouw in 2019 volgens het Woningbouwprogramma bedraagt 400 wooneenheden.	

We verzorgen goede huisvesting voor woonwagengedrag, overeenkomstig het in 2018 vastgestelde beleid. Dat doen we door stapsgewijs te komen tot uitbreiding van het aantal standplaatsen. We streven naar de afronding van de overdracht van de nu nog in gemeentelijk bezit zijnde woonwagens en standplaatsen naar de corporaties.

Doelstelling: We verbeteren de bereikbaarheid via weg, spoor, water en fiets.	Opgave				
	1	2	3	4	5
We bevorderen een afname van het aantal verplaatsingen per auto richting binnenstad en bedrijventerreinen met 5% en bevorderen een toename van het aantal verplaatsingen te voet en per fiets met 5% (peildatum 1 januari en nulmeting voorjaar ?).	True	True		True	True

Het aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over de bereikbaarheid van de eigen buurt is minimaal 66%.

Prestatie: duurzame mobiliteit	Budget
We leveren via de Cleantechregio een actief aandeel in de aanpak slimme en duurzame mobiliteit. We dragen bij aan de realisatie €50.000 van de snelfietsroute Deventer - Zutphen, zowel in menskracht als financieel. We werken aan goede aansluiting van de Poort van Deventer op de A1.	

We rollen de rode loper uit voor de fiets. We brengen dat in de praktijk door bij iedere infrastructurele aanpassing en bij iedere gebiedsontwikkeling expliciet de positie van de fiets binnen het geheel vanuit die ambitie een plek te geven.

Deventer zet in op een actieve lobby voor het handhaven van de halte voor de internationale trein op Berlijn en voor het realiseren van een station in Bathmen. We zetten ons in voor het bevorderen van het spoorboekloos reizen in Deventer en spannen ons in voor een veilig vervoer van gevaarlijke stoffen (PHS).

Deventer zet meer energie op het vervoeren van goederen over water. We investeren in de herontwikkeling van de Deventer haven met een containerterminal.

Doelstelling: We werken in Deventer al zoveel mogelijk volgens de gedachte van de Omgevingswet	Opgave				
	1	2	3	4	5
Vooruitlopend op de principes van de Omgevingswet, hanteert Deventer in samenspraak met de samenleving uitgangspunten voor hanteerbare spelregels als basis van de doorontwikkeling van de fysieke leefomgeving.	True	True	True	True	True

Inwoners waarderen het uiterlijk van hun woonomgeving in 2017 gemiddeld met een 7,3. Dat is net iets hoger dan het rapportcijfer van 2015 (stedelijk gebied 7,1; landelijk gebied 7,9; gemiddeld 7,2 (Bewonersonderzoek najaar 2015)

Prestatie: Bestemmingsplan met verbrede reikwijdte	Budget
--	--------

We leggen de gemeenteraad een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte (voorloper Omgevingsplan) ter vaststelling voor.

We leggen de gemeenteraad een Omgevingsvisie ter vaststelling voor.

We vervolmaken de interne begeleiding van private initiatieven en komen volges de uitgangspunten van Uitnodigingsplanologie in samenspraak met initiatiefnemers tot gedragen plannen voor de ontwikkeling van specifieke locaties of gebieden in onze gemeente. We gebruiken daartoe o.a. de Carrousel.

We richten bijzondere aandacht aan de ontwikkeling van de binnenstad en de bedrijventerreinen. Afhankelijk van de vraagstelling vanuit de samenleving bepalen we daar onze rol (meer of minder actief).

We zetten ons extra in om te zorgen dat we in 2021 klaar zijn om op basis van een plan van aanpak te werken volgens de eerste tranche van de Omgevingswet.

Doelstelling: via herontwikkeling van kansrijke locaties of gebieden versterken we de economische dynamiek in Deventer	Opgave				
	1	2	3	4	5
Enkele plekken of gebieden ondergaan een verandering van functie, als gevolg van trends en ontwikkelingen in de huidige samenleving. Deventer spant zich in door het inzetten van extra aandacht (inzet en middelen) voor het optimaal benutten en stimuleren van kansen die zich aandienen.	True	True	True	True	True

Prestatie: vitaal platteland	Budget
------------------------------	--------

Deventer zet extra aandacht in op het benutten van de kansen die zich aandienen, bijvoorbeeld bij leegstaande bedrijfsgebouwen in het landelijk gebied. Zij zoekt daarbij de samenwerking met o.a. LTO

Deventer gebruikt de ambitie en ontwikkelingen die zich momenteel in de wereld van de ICT voltrekken, en stimuleert de bevordering van een stadscampus. De omgeving van het station biedt daartoe de meest kansrijke uitgangspunten. Deventer stimuleert en ondersteunt de mogelijke ontwikkeling van een stadshof, als potentieel bijzonder punt in de binnenstad.

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
35	Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	227,40	Duizend euro	CBS
36	Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	10,40	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen
37	Vhrosv	Demografische druk	68	%	CBS
38	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	684	In Euro's	COELO
39	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	736	In Euro's	COELO

Financiën

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten	6.285	5.850	5.258	5.242	5.212
Baten	3.611	3.392	3.324	3.323	3.323
Saldo exclusief reserves	-2.673	-2.458	-1.934	-1.919	-1.889
Storting in reserves					
Putting uit reserves	417	45	45	30	
Saldo reserves	417	45	45	30	
Saldo inclusief reserves	-2.256	-2.413	-1.889	-1.889	-1.889

Toelichting

De stijging van het saldo inclusief reserves in 2019 is als volgt te verklaren:

Enmalige lasten 2018 (Wonen en bouwen)

In 2018 zijn de lasten eenmalig circa €600.000 hoger als gevolg van budgetoverhevelingen voor Winkelcentrum Colmschate, implementatie omgevingswet, Kracht van Salland, herinrichtingen Wittenstein en diverse intentieovereenkomsten.

Implementatie omgevingswet (Wonen en bouwen)

Ten behoeve van de implementatie van de Omgevingswet en opstellen van een omgevingsvisie en -plan, zijn de lasten in 2018 €250.000 en in 2019 €400.000 hoger.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

PA05 Ruimtelijke ontwikkeling			2019	2020	2021	2022
Taakveld	8.3	Wonen en bouwen	-503	-501	-501	-502
Taakveld	8.1	Ruimtelijke ordening	-1.622	-1.095	-1.078	-1.048
Taakveld	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-162	-165	-166	-166
Taakveld	2.1	Verkeer en vervoer	-174	-174	-174	-174
Taakveld	0.5	Treasury	2			
Saldo Programma			-2.458	-1.934	-1.919	-1.889

Herstructurering en vastgoed

Omschrijving

Het programma richt zich op het benutten van de ruimtelijke, sociale en economische potenties van inwoners en bedrijven binnen de gemeente. Dit doen wij door het realiseren van ruimtelijke uitbreidings- en herstructureringsprojecten. Wij regisseren in netwerkverbanden, stimuleren en faciliteren marktpartijen en laten los wanneer particuliere initiatieven de overheid niet nodig hebben.

Wij maken daarbij situationeel gebruik van het grondinstrumentarium. Dat wil zeggen dat we per opgave bezien óf en op welke wijze de gemeente een actieve rol oppakt. Dat kan ondermeer via een strategische aan- en verkoop van gronden en panden. Op deze wijze dragen we bij aan de totale gemeentelijke (bouw)opgave voor duurzaam wonen, werken en leven.

Actuele beleidscontext

De herstructurering in de Rivierenwijk wordt voortgezet. In deze wijken maken we het mogelijk dat burgers eigen ideeën kunnen ontwikkelen en uitvoeren. Herstructurering transformeert naar wijkontwikkeling. De gemeentelijke rol richt zich steeds minder op fysieke ingrepen, maar meer op het versterken van de positie van bewoners. Voor Keizerslanden zal 2018 het laatste jaar zijn waarin de gemeente een speciale inzet pleegt. De herstructureringsopgave Voorstad Oost is in 2017 afgerond.

De gemeente beschikt over een grondinstrumentarium, dat wij in 2018 gaan doorontwikkelen. We zijn een breed faciliterende organisatie die ruimtelijke opgaven aan de markt over laat (uitnodigingsplanologie). Via een strategische aan- en verkoop van gronden en panden blijven we waakzaam op de maatschappelijk opgave. Wanneer de markt deze opgaven niet of onvoldoende invult, pakken we een actieve rol.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden	Opgave				
PA06 Herstructurering en vastgoed	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden; 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur; 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein); 8.3 Wonen en bouwen; 0.10 Mutaties reserves.					
Doelstelling: Afronden herstructureringsopgaven en inzetten verworven kennis		1	2	3	4	5
We ronden de bestaande herstructureringsopgaven af en zetten de verworven kennis in voor wijken en dorpen elders in de gemeente.				True	True	True
Prestatie: Het zorg dragen voor een goede afronding en duurzame inbedding		Budget				
Het zorg dragen voor een goede afronding en duurzame inbedding van de projectdoelstellingen en –resultaten in de gemeentelijke organisatie van de wijken Voorstad Oost, Keizerslanden en Rivierenwijk Naast de drie wijken gaan we werken aan samenlevingsopbouw in andere kwetsbare buurten en wijken						
Doelstelling: Met onze partners samenwerken aan de lopende grondexploitaties		1	2	3	4	5
Wij werken tezamen met onze partners verder aan de lopende grondexploitaties voor woon- en werklocaties en zetten de grondposities in om de gemeentelijke ambities aangaande leefbaarheid, duurzaamheid, economische ontwikkeling en participatie gerealiseerd te krijgen.		True	True	True	True	True
Prestatie: Het doorwerken aan de lopende grondexploitaties		Budget				
Het doorwerken aan de grondexploitaties van Steenbrugge, De Vijfde Hoek, Wijtenhorst Douweler Leide, Eikendal, Park Zandweerd, Bedrijventerrein A1, Westfalenstraat, Looweg, Bedrijventerrein Lettele, Leisurestrip Holterweg, cluster Stadsentree, cluster Havenkwartier, Sluiskwartier. Het herzien van de grondexploitaties van Steenbrugge en Bedrijventerrein A1.						
Het in ontwikkeling (laten) brengen van de strategische gronden (Shita-locatie, van Heetenstraat en Oranjekwartier).						
Het (laten) beschikbaar stellen van bouwgrond ten behoeve van innovatieve woonconcepten zoals tiny houses, “erfdelen”, eigen bouw en aardehuizen.						
Doelstelling: Oog hebben voor kansen voor nieuwe stedelijke functies op de grondmarkt		1	2	3	4	5

Wij kennen de ontwikkelingen op de grondmarkt en hebben oog voor de kansen voor nieuwe stedelijke functies. Desgewenst nemen we nieuwe (strategische) posities in. True True True

Prestatie: Het in voorraad hebben van van ruwe bouwgrond en het ontwikkelen en vermarkten van voldoende bouwrijpe grond in een kwalitatief goede openbare ruimte Budget

Het in voorraad hebben van van ruwe bouwgrond en het ontwikkelen en vermarkten van voldoende bouwrijpe grond in een kwalitatief goede openbare ruimte voor:

- de verkoop van gronden ten behoeve van het bouwen van 120 woningen per jaar als onderdeel van de gehele woningbouwproductie in de gemeente Deventer in 2018 en verder.
- de uitgifte van 5,2 ha bedrijventerreinen per jaar
- de uitgifte van 1,5 ha terreinen voor overige voorzieningen.

Doelstelling: Participeren in netwerken en helpen initiatieven verder te brengen Opgave
1 2 3 4 5

Wij participeren in netwerken en helpen initiatieven verder te brengen die een bijdrage kunnen leveren aan een duurzame en of economische ontwikkeling van Deventer. Daarbij hebben wij bovenal oog voor de positie van de inwoners van Deventer en stimuleren wij hen om een bijdrage te leveren. True True True True

Prestatie: Het doorontwikkelen van het instrumentarium Budget

Het doorontwikkelen van het instrumentarium om te bezien in hoeverre we hiermee kunnen bijdragen aan de gemeentelijke doelstellingen. Daarbij wordt gedacht aan;

- het Platform Wonen Deventer;
- de gemeentelijke taskforce wonen;
- de pr en acquisitie voor de bedrijventerreinen;
- de Stadsgenerator
- de website deventerverkoopt.nl .

Doelstelling: Faciliteren maatschappelijk gewenste ontwikkelingen Opgave
1 2 3 4 5

Wij houden oog voor de maatschappelijke ontwikkelingen en passen ons (beleids)instrumentarium daar op aan teneinde adequaat de maatschappelijk gewenste ontwikkelingen te kunnen faciliteren. Daarbij opereren we situationeel, dat wil zeggen van geval tot geval beoordelend en inspeland op de situatie. True True True True True

Prestatie: Het aanpassen van de Nota Grondbeleid Budget

Het aanpassen van de Nota Grondbeleid

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron

Financiën

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten	22.573	14.427	16.425	12.090	8.706
Baten	24.593	15.285	17.565	13.288	9.912
Saldo exclusief reserves	2.020	859	1.140	1.198	1.207
Storting in reserves	4.735	99	118	114	117
Putting uit reserves	3.801	342	88	2	
Saldo reserves	-933	243	-29	-112	-117
Saldo inclusief reserves	1.087	1.102	1.111	1.086	1.089

Toelichting

De stijging van het saldo inclusief reserves in 2019 is als volgt te verklaren:

Grondexploitaties

De bij de jaarrekening 2017 geactualiseerde grondexploitaties zijn verwerkt in de begroting 2019. Door het afronden van grondexploitaties nemen zowel de lasten als de baten meerjarig geleidelijk af. De jaarsaldi van baten en lasten van de grondexploitaties worden verrekend met de balans, waardoor het saldo inclusief reserve op nul sluit.

Beheer overige gebouwen en gronden

Voor het beheer van onroerend goed buiten exploitatie (panden en gronden) zijn de lasten en baten meegenomen. In 2018 zijn diverse panden verkocht, waardoor er meer is gestort in de reserve. Door toekomstige verkopen verwachten wij het exploitatieresultaat structureel te verbeteren.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

PA06 Herstructurering en vastgoed			2019	2020	2021	2022
Taakveld	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.258	1.285	1.288	1.297
Taakveld	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-15			
Taakveld	8.3	Wonen en bouwen	-384	-145	-90	-90
Saldo Programma			859	1.140	1.198	1.207

Investerings

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022
Uitgaven t.l.v. investeringen			3.000	
Inkomsten t.g.v. investeringen				
Saldo			-3.000	

Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Omschrijving

In de Deventer samenleving willen we dat iedereen naar vermogen meedoet. Mensen versterken zichzelf, doen iets voor een ander of voor de stad. Iedereen doet ertoe! Want alleen op die manier is en blijft Deventer een leefbare en vitale gemeente: mee doen is mee bepalen. We willen een sociale, inclusieve samenleving zijn waarin mensen zoveel mogelijk eigen verantwoordelijkheid nemen voor de inrichting van hun eigen leven: een samenleving waar iedereen tot zijn recht komt. Waar mensen elkaar aanspreken op opgroeien, opvoeden, financiële onafhankelijkheid en maatschappelijk meedoen. Culturele achtergrond, sekse, leeftijd, talenten en beperkingen maken niet uit: iedereen neemt op een gelijkwaardige manier deel aan de maatschappij.

Mensen worden aangesproken op hun mogelijkheden, niet op hun beperkingen. In deze samenleving doen mensen minder snel een beroep op de overheid en heeft de gemeente een andere rol: de gemeente geeft alleen daar regie en ondersteuning waar die echt nodig is. In deze samenleving zijn de inwoners zelf verantwoordelijk voor het oplossen van hun problemen. Het heft in eigen handen maakt zelfredzamer, sterker, meer zelfvertrouwen en gelukkiger. Op eigen kracht waar mogelijk, al dan niet met een beroep op de directe omgeving, eventueel de inzet van algemene voorzieningen in wijken dorpen en alleen inzet van professionele ondersteuning als dat echt nodig is: "Wie zorg nodig heeft, kan op ons rekenen".

Onze doelstellingen:

1. Maximale participatie van Deventer inwoners: mensen werken, versterken zichzelf, doen iets voor een ander, of voor de stad. Iedereen doet ertoe!
2. Het bieden van een vangnet voor inwoners die (tijdelijk) niet volledig kunnen meedoen in de Deventer samenleving.

Teneinde deze doelstellingen te realiseren zullen we de transformatie vormgeven in het sociale domein.

We werken lokaal met onze partners in de stad samen, experimenteren, geven ruimte aan professionals en sturen op resultaat. Maar het is ook duidelijk geworden dat transformeren veel meer tijd kost en dat we te maken hebben met tekorten in het sociaal domein. Dat beeld zien we overigens landelijk. De budgetten zijn niet toereikend voor de uitgaven die we doen in het sociaal domein. In de afgelopen jaren zijn de uitgaven voor de Wmo en Jeugd gestegen en hebben we te maken met een tekort op BUIG. Het gaat om een stijging met een structurele doorwerking. Sinds 2015 groeit de hoeveelheid cliënten gestaag. Door allerlei landelijke maatregelen, zoals langer thuis wonen, en doordat sociale teams dichtbij de mensen werken, komen de cliënten sneller in beeld en wordt er sneller ondersteuning ingezet. De komende jaren geven we uitvoering aan het Actieplan Transformatie Sociaal Domein om de hulp en ondersteuning ook op langere termijn toegankelijk en betaalbaar te houden. Uitgangspunt hierbij is integrale, effectieve en efficiënte hulpverlening en ondersteuning aan onze inwoners. De aanpak richt zich op vier thema's:

- Preventie
- Eenvoudige en integrale toegang (in de wijk)
- Effectieve zorg en ondersteuning (kwaliteit)
- Monitoring

Actuele beleidscontext

Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

We bieden een (tijdelijk) vangnet aan burgers die het echt nodig hebben het niet op eigen kracht redden, of die de participatie in de maatschappij niet zelf kunnen organiseren.

Wij willen dat elke inwoner van Deventer met arbeidsvermogen mee moet kunnen doen op de arbeidsmarkt en in de samenleving (de inclusieve samenleving). Hierin werken we samen met het onderwijs voor een doorgaande lijn van jeugd naar volwassenheid en in het tot stand brengen van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Het werken naar vermogen staat voorop. Wij staan daarbij open voor nieuwe en innovatieve wegen om dit ook voor alle inwoners van Deventer mogelijk te maken. Wij richten ons hierin, en bij alle inwoners van Deventer die nog niet naar vermogen meedoen op de arbeidsmarkt, op het ontwikkelen van arbeidsvermogen. Onze ondersteuning daarin is passend bij de kennis en vaardigheden van elke individuele inwoner, gaat uit van het vertrouwen dat elke inwoner naar vermogen mee wil doen en hebben daarin oog voor de situatie van het individu en het huishouden waartoe hij of zij behoort.

Daarvoor gebruiken wij de kracht van de stad door een constructieve samenwerking, en gebruikmakend van hun infrastructuur, met onze partners KonnecteD en Cambio of gezamenlijke initiatieven zoals de Stadswerkplaats.

De stadswerkplaats ontwikkelen we door tot het middel om maximaal te groeien richting werk. Voor de mensen die wat verder van de arbeidsmarkt staan is er ondersteuning en begeleiding, eveneens gericht op het vinden van een baan. Ook willen we zelf meer werk organiseren om mensen aan de basis van de arbeidsmarkt meer kansen te bieden op een duurzame terugkeer in het arbeidsproces, zodat de sociaal economische weerbaarheid optimaal ontwikkeld wordt.

De transformatie van het klassieke SW bedrijf KonnecteD tot social firm speelt hierin een grote rol. Daarnaast willen we onder andere samen met het bedrijfsleven, de zorg en het onderwijs nieuwe vormen van additioneel werk organiseren.

Wij willen armoede voorkomen. Bij schuldenproblematiek wordt in een zo vroeg stadium snelle en gerichte ondersteuning gegeven door het Budget Adviesbureau Deventer (BAD). Het BAD gaat in 2019 verder met de doorontwikkeling van de werkwijze, volgens de theorie van Mobility Mentoring en stress-sensitieve dienstverlening. De eerste resultaten die hiermee in 2018 behaald zijn, zijn positief. Ook de doorlooptijden nemen af met behulp van de nieuwe werkwijze. In het onderzoeksrapport van de Ombudsman komt de schuldhelpverlening door het BAD positief naar voren. Het BAD kent een hoger slagingspercentage dan gemeenten uit vergelijkbare grootteklasse. We geven samen met de partners actief invulling aan de vroegsignalering, ook voor ondernemers. Doorlooptijden moeten zo kort mogelijk zijn en zoveel mogelijk mensen moeten gebruik kunnen maken van alle bestaande en nieuwe initiatieven en regelingen. Daarbij houden wij wel rekening met het beperken van de armoedeval.

Bijzondere aandacht geven we aan gezinnen met armoedeproblematiek. De kinderen moeten net als alle andere kinderen gewoon mee kunnen doen, kunnen sporten en muziek maken. Het bestaande kindpakket wordt waar nodig uitgebreid, mede door de adviezen van de kinderraad en met nieuwe initiatieven. Dit doen wij in samenspraak met bestaande partners en nieuwe partijen.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden	Opgave				
PA07 Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	6.3 Inkomensregeling; 6.4 Begeleide participatie; 6.5 Arbeidsparticipatie; 0.10 Mutaties reserves.	1	2	3	4	5
Doelstelling: Inclusieve arbeidsmarkt		True		True		
Deventer heeft een inclusieve arbeidsmarkt waarop elke inwoner naar vermogen meedoet.						
Prestatie: Ondersteuning jongeren		Budget				
Door een goede samenwerking met het speciaal en praktijk onderwijs krijgt elke jongere, die geen onderwijs meer volgt en onvoldoende zelfredzaam is, een passende ondersteuning bij het vinden van een passende werkkring. We realiseren onze taakstelling in het kader van de garantiebannen.						
70% van alle statushouders participeert gedurende de inburgering d.m.v. maatschappelijke activiteiten, vrijwilligerswerk of een werkervaringsplaats.						
		Opgave				
Doelstelling: één gezin, één plan, één regisseur		1	2	3	4	5
De toegang waar een inwoner zich voor de eerste keer meldt, draagt verantwoordelijkheid voor het uitgangspunt" één gezin, één plan, één regisseur.						
Prestatie: Doorlooptijd ondersteuningsvraag		Budget				
Elke inwoner die zich met een ondersteuningsvraag meldt bij DWT heeft binnen één kalenderweek een gesprek met de toegang hierover.						
Het sociaal team, het team gezinscoaches en Deventer Werk talent komen in 2019 tot concrete samenwerkingsafspraken, inclusief doorzettingsmacht en een gezamenlijk werkproces. Dit leidt er in 2019 toe dat in 60% van de ondersteuningsplannen aantoonbaar wordt zorggedragen voor het principe één gezin, één plan, één regisseur.						
		Opgave				
Doelstelling: Arbeidsmarkt		1	2	3	4	5
Wij brengen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bij elkaar.						
Prestatie: Uitstroom naar werk		Budget				
450 inwoners worden vanuit de Participatiewet begeleid naar een passende plek op de arbeidsmarkt of naar onderwijs.						
		4.350.000				

In 2019 verrichten alle inwoners met arbeidsvermogen én een uitkering in kader van de Participatiewet, mede ter ontwikkeling en onderhoud van het arbeidsvermogen, maatschappelijk nuttige activiteiten zolang zij nog geen zelfstandige plek op de arbeidsmarkt hebben.

Alle leerbare jongeren tot 27 jaar hebben studieplicht en worden, waar nodig, begeleid naar school. Geen jongere met arbeidsperspectief ontvangt een uitkering. €3.400.000

Doelstelling: Inkomensvoorziening	Opgave				
	1	2	3	4	5

Wij bieden op actieve wijze inwoners die tijdelijk niet in hun eigen bestaan kunnen voorzien passende ondersteuning bij het vinden van werk en een inkomensvoorziening om deze periode te overbruggen. True

Prestatie: Ontwikkeling aantal uitkeringsgerechtigden	Budget
---	--------

De ontwikkeling van het gemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden in Deventer is conform landelijke ontwikkeling geraamd door het CPB -2,38%.

We realiseren bij de uitvoering van de Participatiewet een klanttevredenheid die minimaal gewaardeerd wordt met een 7,2

Tenminste 45% van de minimahuishoudens in Deventer maakt gebruik van één of meer minimaregelingen en, in het geval van kinderen in het huishouden, is dit tenminste 75%. 5.190.000

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
20	Sociaal domein	Banen	778,90	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	LISA
26	Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	67,50	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS
26	Sociaal domein	Werkloze jongeren	1,14	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
27	Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	49	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
27	Sociaal domein	Aantal re-integratievoorzieningen	49,10	Aantal per 1.000 inwoners. 15-65 jaar	CBS

Financiën

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten	73.342	72.128	71.320	70.715	70.371
Baten	39.866	39.415	39.415	39.415	39.415
Saldo exclusief reserves	-33.476	-32.713	-31.905	-31.300	-30.956
Storting in reserves					
Putting uit reserves	735	86	86		
Saldo reserves	735	86	86		
Saldo inclusief reserves	-32.742	-32.627	-31.819	-31.300	-30.956

Toelichting

De wijziging van het saldo inclusief reserves ten opzichte van 2018 is als volgt te verklaren:

Uitkeringen in het kader van de Participatiewet

Ten opzichte van 2018 daalt het bijstandsvolume, waardoor de lasten ten aanzien van bijstandsuitkeringen €200.000 lager zijn dan 2018. Eind september wordt vanuit het ministerie van SZW het voorlopig budget gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz bekend gemaakt voor 2019. Indien nodig wordt de begroting hierop via de eerste nota van wijzigingen bijgesteld.

Begeleide participatie

Als gevolg van de rijksbezuiniging op de WSW is de bijdrage aan Konnected voor de uitvoering van de WSW €338.000 lager dan 2018.

Arbeidsparticipatie

Ten opzichte van 2018 is de integratie uitkering Participatie gestegen met €454.000. De stijging van de baten is vertaald naar de re-integratie budgetten ten aanzien van de nieuwe doelgroepen in de Participatiewet.

Armoede en schulden

Vanuit de mei circulaire 2018 is de decentralisatie uitkering armoede en schulden toegekend. Deventer ontvangt in 2019 €141.000. Deze middelen worden ingezet op minimeleiden.

Formatie

Vanuit het actieplan sociaal domein is het formatiebudget structureel met €86.000 uitgebreid.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

PA07	Inkomens-voorziening en arbeidsmarkt	2019	2020	2021	2022
Taakveld	6.3 Inkomensregelingen	-10.117	-10.060	-9.919	-9.919
Taakveld	6.5 Arbeidsparticipatie	-5.824	-5.994	-6.042	-6.195
Taakveld	6.4 Begeleide participatie	-16.773	-15.851	-15.340	-14.842
Saldo Programma		-32.713	-31.905	-31.300	-30.956

Meedoen

Omschrijving

In de Deventer samenleving willen we dat iedereen naar vermogen meedoet. Mensen versterken zichzelf, doen iets voor een ander of voor de stad. Iedereen doet ertoe! Want alleen op die manier is en blijft Deventer een leefbare en vitale gemeente: mee doen is mee bepalen. We willen een sociale, inclusieve samenleving zijn waarin mensen zoveel mogelijk eigen verantwoordelijkheid nemen voor de inrichting van hun eigen leven: een samenleving waar iedereen tot zijn recht komt. Waar mensen elkaar aanspreken op opgroeien, opvoeden, financiële onafhankelijkheid en maatschappelijk meedoen. Culturele achtergrond, sekse, leeftijd, talenten en beperkingen maken niet uit: iedereen neemt op een gelijkwaardige manier deel aan de maatschappij.

Mensen worden aangesproken op hun mogelijkheden, niet op hun beperkingen. In deze samenleving doen mensen minder snel een beroep op de overheid en heeft de gemeente een andere rol: de gemeente geeft alleen daar regie en ondersteuning waar die echt nodig is. In deze samenleving zijn de inwoners zelf verantwoordelijk voor het oplossen van hun problemen. Het heft in eigen handen maakt zelfredzamer, sterker, meer zelfvertrouwen en gelukkiger. Op eigen kracht waar mogelijk, al dan niet met een beroep op de directe omgeving, eventueel de inzet van algemene voorzieningen in wijken dorpen en alleen inzet van professionele ondersteuning als dat echt nodig is: "Wie zorg nodig heeft, kan op ons rekenen".

Onze doelstellingen:

1. Maximale participatie van Deventer inwoners: mensen werken, versterken zichzelf, doen iets voor een ander, of voor de stad. Iedereen doet ertoe!
2. Het bieden van een vangnet voor inwoners die (tijdelijk) niet volledig kunnen meedoen in de Deventer samenleving.

Teneinde deze doelstellingen te realiseren zullen we de transformatie vormgeven in het sociale domein.

We werken lokaal met onze partners in de stad samen, experimenteren, geven ruimte aan professionals en sturen op resultaat. Maar het is ook duidelijk geworden dat transformeren veel meer tijd kost en dat we te maken hebben met tekorten in het sociaal domein. Dat beeld zien we overigens landelijk. De budgetten zijn niet toereikend voor de uitgaven die we doen in het sociaal domein. In de afgelopen jaren zijn de uitgaven voor de Wmo en Jeugd gestegen en hebben we te maken met een tekort op BUIG. Het gaat om een stijging met een structurele doorwerking. Sinds 2015 groeit de hoeveelheid cliënten gestaag. Door allerlei landelijke maatregelen, zoals langer thuis wonen, en doordat sociale teams dichtbij de mensen werken, komen de cliënten sneller in beeld en wordt er sneller ondersteuning ingezet. De komende jaren geven we uitvoering aan het Actieplan Transformatie Sociaal Domein om de hulp en ondersteuning ook op langere termijn toegankelijk en betaalbaar te houden. Uitgangspunt hierbij is integrale, effectieve en efficiënte hulpverlening en ondersteuning aan onze inwoners. De aanpak richt zich op vier thema's:

- Preventie
- Eenvoudige en integrale toegang (in de wijk)
- Effectieve zorg en ondersteuning (kwaliteit)
- Monitoring

Actuele beleidscontext

Met onze toegangen in de wijk verlenen we integraal, snel en adequaat zorg en ondersteuning aan bewoners die het nodig hebben. Daarbij gaan we uit van eigen regie van bewoners, maken we zoveel mogelijk gebruik van de mogelijkheden van bewoners en hun omgeving, benutten we bewonersinitiatieven en algemene voorzieningen danwel zetten we maatwerk in. We richten de transformatieopgave, zoals ook geformuleerd in het actieplan sociaal domein, op:

1. Preventie

Primair ligt de verantwoordelijkheid voor preventie bij de burgers c.q. ouders/verzorgers zelf. Wanneer men er niet uitkomt op basis van eigen kracht dragen we zorg voor ondersteuning. Het professionele veld is ingericht om vroegtijdig problemen te signaleren. Daarmee kan er sneller en effectiever ondersteuning worden geboden en worden kostenbesparingen op de langere termijn gerealiseerd. Ondersteuning en zorg zoveel mogelijk integraal, samenhangend, dicht bij huis en dicht bij de leefwereld van burgers organiseren, aansluitend op hun eigen kracht. Zo kort als mogelijk, zo lang als noodzakelijk. Zoveel mogelijk vanuit 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur gedachte. Preventie en laagdrempelige zorg zijn daarbij een randvoorwaarden. Zwaardere zorg en ondersteuning zijn maatwerk en beschikbaar waar nodig wanneer een voorliggende- of algemene voorziening niet voldoet. Preventie wordt vanuit een gemeente brede opgave opgepakt.

2. Toegang

We gaan de toegang (zorg, jeugd en werk) beter en slimmer inrichten. Van belang is dat we voor de inwoner één toegang creëren. Hierbij gaan we niet uit van één organisatievorm, maar een wijze van samenwerken waardoor er voor de inwoner sprake is van één toegang. We geven professionals de ruimte en het vertrouwen om te handelen. Mensen die ondersteuning nodig hebben, hebben keuzemogelijkheden en er is ruimte voor innovatieve en kleine aanbieders.

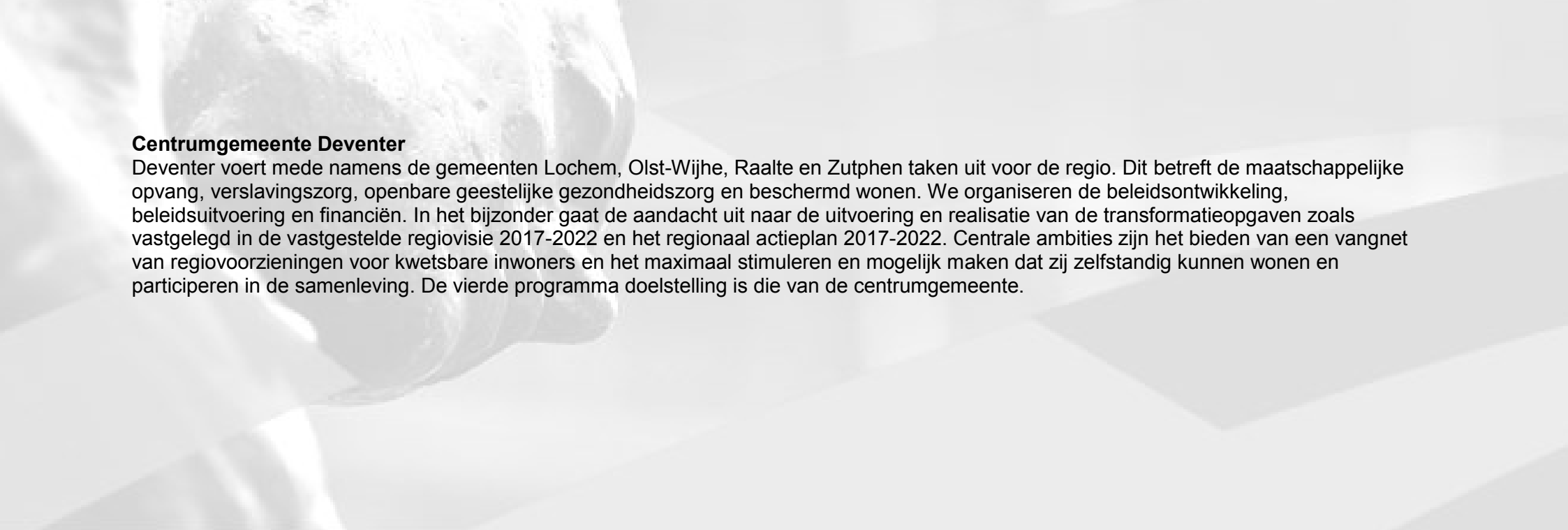
3. Maatwerk

In 2019 starten de nieuwe (inkoop)afspraken voor zorg en ondersteuning. Gelijktijdig moeten we alweer nadenken over het ondersteuningsaanbod WMO vanaf 2020. Onverkort blijven we ons inzetten om de beweging van individuele naar algemene voorzieningen te stimuleren. Dit met als uitgangspunt de integrale benadering en de doorgaande zorglijn voor 18-/18+.

Wij zetten in op het Meedoen in de samenleving. Dit doen we door in te zetten op preventie, toegang en maatwerk. Maar er is meer nodig. Zo blijven we inzetten op het tegengaan van discriminatie en het verder uitbouwen van Deventer als Regenbooggemeente.

Tevens worden aan aantal beleidskaders geactualiseerd. Het huidige beleidskader Meedoen is inmiddels op diverse onderdelen voorzien van een nieuw kader (vrijwilligers, mantelzorg, sport, gezondheid). Het komende jaar zetten we in op een actualisatie van het sportbeleid met daarbij speciale aandacht voor een stevige infrastructuur en vertaling van het Nationaal sportakkoord naar een lokaal sportakkoord. Ook zetten we in op versterking van onze samenwerking in het de preventie coalitie. Het gezondheidsbeleid is een voorbeeld waaraan we coproducerend met onze partners invulling geven.

Daarbij is het ook wenselijk om tot actualisering van onder andere de Wmo kaders te komen. Hieraan geven we invulling door tot een actualisatie van het verbindend kader sociaal domein te komen. Vanuit de wens tot participatie en actief burgerschap wordt ook vanuit het programma Meedoen ingezet op het ondersteunen van de doorontwikkeling van het WijDeventer proces.



Centrumgemeente Deventer

Deventer voert mede namens de gemeenten Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen taken uit voor de regio. Dit betreft de maatschappelijke opvang, verslavingszorg, openbare geestelijke gezondheidszorg en beschermd wonen. We organiseren de beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en financiën. In het bijzonder gaat de aandacht uit naar de uitvoering en realisatie van de transformatieopgaven zoals vastgelegd in de vastgestelde regiovisie 2017-2022 en het regionaal actieplan 2017-2022. Centrale ambities zijn het bieden van een vangnet van regiovoorzieningen voor kwetsbare inwoners en het maximaal stimuleren en mogelijk maken dat zij zelfstandig kunnen wonen en participeren in de samenleving. De vierde programma doelstelling is die van de centrumgemeente.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden
PA08 Meedoen	0.5 Treasury; 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken; 5.1 Sportbeleid en activering; 5.2 Sportaccommodaties; 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie; 6.2 Wijkteams; 6.3 Inkomensregelingen; 6.6 Maatwerkvoorziening (WMO); 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+; 6.81 Geëscaleerde zorg 18+; 7.1 Volksgezondheid; 0.10 Mutaties reserves.

	Opgave				
Doelstelling: één gezin, één plan, één regisseur	1	2	3	4	5

De toegang waar een bewoner zich voor een eerste keer meldt, draagt verantwoordelijkheid voor het uitgangspunt één gezin, één plan, één regisseur True

Prestatie: Gezamenlijk werkproces	Budget
-----------------------------------	--------

Het sociaal team, het team gezinscoaches en Deventer Werk talent komen in 2019 tot concrete samenwerkingsafspraken, inclusief doorzettingsmacht, en een gezamenlijk werkproces. in budget toegang

Het sociaal team draagt zorg voor een goede bereikbaarheid (1 nieuw telefoonnummer, bemensing door ST, terugbellen binnen 1 werkdag, servicenormen vergelijkbaar met gemeente Deventer). in budget toegang

Elke inwoner die zich met een ondersteuningsvraag meldt, heeft binnen één kalenderweek een gesprek met de toegang hierover. in budget toegang

Het sociaal team, het team gezinscoaches en Deventer Werk talent maken afspraken over wie, wanneer verantwoordelijk is voor het komen tot één plan en wie daarbij als regisseur optreedt. Dit leidt in 2019 er toe dat in 60% van de ondersteuningsplannen aantoonbaar wordt zorggedragen voor het principe 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur. € 6.200.000

	Opgave				
Doelstelling: Passende ondersteuning	1	2	3	4	5

Voor iedere bewoner die onvoldoende in staat is zijn/haar eigen ondersteuning te regelen is er een passende ondersteuning. True

Prestatie: Juiste ondersteuning	Budget
---------------------------------	--------

Voor iedereen die maatschappelijke opvang, bemoeizorg en beschermd wonen nodig heeft regelen we de juiste ondersteuning (zo zelfstandig als mogelijk). Hiervoor maken we een lokaal actieplan € 24.000.000

Voor minimaal 78% van de huishoudens die een beroep doen op schuldhulpverlening worden de schulden structureel opgelost of 1.400.000 wordt een situatie gecreëerd waarin de schulden beheersbaar zijn

Het faciliteren van minimaal vijf algemene / collectieve voorzieningen (gericht op van individueel naar collectief) € 550.000

Het percentage inwoners dat zich vrijwillig inzet is minimaal 40% € 1.200.000

Voor 5% van de aanvragen voor Jeugdzorg via de toegang wordt een voorliggende voorziening ingezet zodat een passend ondersteuningsaanbod wordt aangeboden. € 3.000.000

Doelstelling: Positieve gezondheid	Opgave				
	1	2	3	4	5
Positieve gezondheid is de kapstok voor alle preventie activiteiten die in Deventer worden neergezet.					
					True

Prestatie: Nederlandse Norm Gezond Bewegen	Budget
Minimaal 55% van de inwoners van 18 jaar en ouder voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen	€ 7.300.000
Het bieden van laagdrempelige opvoedingsondersteuning voor alle ouders vanuit het principe van de tien beschermende factoren.	€ 550.000
Het aantal mantelzorgers dat gebruik maakt van ondersteunende faciliteiten (mantelzorgpas) stijgt naar 2200	€ 200.000

Doelstelling: Sluitend vangnet regionale zorgvoorzieningen	Opgave				
	1	2	3	4	5
We organiseren als centrumgemeente een sluitend vangnet van regionale zorgvoorzieningen voor kwetsbare inwoners en zetten voor deze doelgroep maximaal in op het mogelijk maken van zelfstandig wonen en participeren in de samenleving.					True
Prestatie: Skeave Huse	Budget				
Ter uitbreiding van de regionale vangnetvoorzieningen realiseren we in Deventer Skaeve Huse.					€ 100.000
We ontwikkelen de zorgzwaartepakketten voor beschermd wonen door naar een model met flexibele ondersteuningsarrangementen					30.000
We vertalen de uitstroomaantallen uit regiovoorzieningen naar huisvestingsopgaven voor gemeenten					30.000
We verbeteren de activering en acceptatie van kwetsbare inwoners in de samenleving					50.000
Als vangnet voor kwetsbare inwoners bieden we beschermd wonen, maatschappelijke opvang openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg.					24.375.000

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
20	Sport, cultuur en recreatie	Niet sporters	45,50	%	RIVM
31	Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	72	Aantal per 1.000 inwoners	GMSD

Financiën

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten	79.202	79.276	79.270	80.027	80.178
Baten	5.881	4.253	4.225	4.199	4.173
Saldo exclusief reserves	-73.321	-75.024	-75.045	-75.828	-76.006
Storting in reserves	1.222	455	459	468	472
Putting uit reserves	4.272	1.199	444	328	322
Saldo reserves	3.050	744	-15	-139	-150
Saldo inclusief reserves	-70.271	-74.279	-75.060	-75.967	-76.156

Toelichting

De stijging van het saldo tussen 2018 en 2019 inclusief reserves is als volgt te verklaren:

Samenkracht

De stijging van dit budget is voor €180.000 het gevolg van loon- en prijscompensatie.

Wijkteams

In 2019 is het budget €160.000 hoger, doordat in het budget 2018 eenmalig subsidie is terugontvangen voor de toegang van Jeugd.

Geëscaleerde zorg 18+

- De stijging van de lasten geëscaleerde zorg 18+ met €425.000 betreft een toename van de integratie uitkering beschermd wonen vanaf 2019.
- Daarnaast is vanuit de meircirculaire 2018 het budget met verhoogd met €508.000 voor loon- en prijsontwikkeling.

Maatwerkdienstverlening 18+

- Vanaf 2019 voert het Rijk het abonnementstarief in. Dit betekent voor de gemeente lagere inkomsten uit eigen bijdragen. Het rijk heeft ter compensatie het budget verhoogd met €935.000;
- Met het actieplan Sociaal Domein is de transformatieopgave in 2019 met €300.000 verlaagd;
- De budgetten voor begeleiding en hulp bij het huishouden zijn met €627.000 verhoogd voor loon- en prijsstijgingen;
- Voor volumestijging bij begeleiding en hulp bij het huishouden heeft het rijk de budgetten vanaf 2019 verhoogd met €485.000.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

PA08	Meedoen	2019	2020	2021	2022	
Taakveld	5.2	Sportaccommodaties	-2.230	-2.201	-2.164	-2.138
Taakveld	6.2	Wijkteams	-6.162	-6.162	-6.162	-6.114
Taakveld	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-24.048	-24.200	-24.196	-24.199
Taakveld	7.1	Volksgezondheid	-3.819	-3.819	-3.819	-3.744
Taakveld	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-21.218	-21.814	-22.621	-23.051
Taakveld	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-2.331	-2.331	-2.331	-2.210
Taakveld	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-10.836	-10.117	-10.116	-10.112
Taakveld	5.1	Sportbeleid en activering	-4.942	-4.938	-4.935	-4.932
Taakveld	0.2	Burgerzaken				
Taakveld	0.5	Treasury	561	538	516	494
Saldo Programma			-75.024	-75.045	-75.828	-76.006

Jeugd en onderwijs

Omschrijving

In de Deventer samenleving willen we dat iedereen naar vermogen meedoet. Mensen versterken zichzelf, door goed onderwijs ontwikkelen inwoners zich, doen iets voor een ander of voor de stad en dragen daardoor bij aan een sterk Deventer. Iedereen doet ertoe! Want alleen op die manier is en blijft Deventer een leefbare en vitale gemeente: mee doen is mee bepalen. We willen een sociale, inclusieve samenleving zijn waarin mensen zoveel mogelijk eigen verantwoordelijkheid nemen voor de inrichting van hun eigen leven: een samenleving waar iedereen tot zijn recht komt. Waar mensen elkaar aanspreken op opgroeien, opvoeden, financiële onafhankelijkheid en maatschappelijk meedoen. Culturele achtergrond, sekse, leeftijd, talenten en beperkingen maken niet uit: iedereen neemt op een gelijkwaardige manier deel aan de maatschappij. Mensen worden aangesproken op hun mogelijkheden, niet op hun beperkingen. In deze samenleving doen mensen minder snel een beroep op de overheid en heeft de gemeente een andere rol: de gemeente geeft alleen daar regie en ondersteuning waar die echt nodig is. In deze samenleving zijn de inwoners zelf verantwoordelijk voor het oplossen van hun problemen. Het heft in eigen handen maakt zelfredzamer, sterker, meer zelfvertrouwen en gelukkiger. Op eigen kracht waar mogelijk, al dan niet met een beroep op de directe omgeving, eventueel de inzet van algemene voorzieningen in wijken dorpen en alleen inzet van professionele ondersteuning als dat echt nodig is: "Wie zorg nodig heeft, kan op ons rekenen".

Onze doelstellingen:

1. Maximale participatie van Deventer inwoners: mensen werken, versterken zichzelf, doen iets voor een ander, of voor de stad. Iedereen doet ertoe!
2. Het bieden van een vangnet voor inwoners die (tijdelijk) niet volledig kunnen meedoen in de Deventer samenleving.

Teneinde deze doelstellingen te realiseren zullen we de transformatie vormgeven in het sociale domein.

We werken lokaal met onze partners in de stad samen, experimenteren, geven ruimte aan professionals en sturen op resultaat. Maar het is ook duidelijk geworden dat transformeren veel meer tijd kost en dat we te maken hebben met tekorten in het sociaal domein. Dat beeld zien we overigens landelijk. De budgetten zijn niet toereikend voor de uitgaven die we doen in het sociaal domein. In de afgelopen jaren zijn de uitgaven voor de Wmo en Jeugd gestegen en hebben we te maken met een tekort op BUIG. Het gaat om een stijging met een structurele doorwerking. Sinds 2015 groeit de hoeveelheid cliënten gestaag. Door allerlei landelijke maatregelen, zoals langer thuis wonen, en doordat sociale teams dichtbij de mensen werken, komen de cliënten sneller in beeld en wordt er sneller ondersteuning ingezet. De komende jaren geven we uitvoering aan het Actieplan Transformatie Sociaal Domein om de hulp en ondersteuning ook op langere termijn toegankelijk en betaalbaar te houden. Uitgangspunt hierbij is integrale, effectieve en efficiënte hulpverlening en ondersteuning aan onze inwoners. De aanpak richt zich op vier thema's:

- Preventie
- Eenvoudige en integrale toegang (in de wijk)
- Effectieve zorg en ondersteuning (kwaliteit)
- Monitoring

Actuele beleidscontext

Met onze toegangen in de wijk verlenen we integraal, snel en adequaat zorg en ondersteuning aan bewoners die het nodig hebben. Daarbij gaan we uit van eigen regie van bewoners, maken we zoveel mogelijk gebruik van de mogelijkheden van bewoners en hun omgeving, benutten we bewonersinitiatieven en algemene voorzieningen danwel zetten we maatwerk in. We richten de transformatieopgave op:

1. Preventie

Primair ligt de verantwoordelijkheid voor preventie bij de burgers c.q. ouders/verzorgers zelf. Wanneer men er niet uitkomt op basis van eigen kracht dragen we zorg voor ondersteuning. Het professionele veld is ingericht om vroegtijdig problemen te signaleren. Daarmee kan er sneller en effectiever ondersteuning worden geboden en worden kostenbesparingen op de langere termijn gerealiseerd. Ondersteuning en zorg zoveel mogelijk integraal, samenhangend, dicht bij huis en dicht bij de leefwereld van burgers organiseren, aansluitend op hun eigen kracht. Zo kort als mogelijk, zo lang als noodzakelijk. Zoveel mogelijk vanuit 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur gedachte. Preventie en laagdrempelige zorg zijn daarbij een randvoorwaarden. Zwaardere zorg en ondersteuning zijn maatwerk en beschikbaar waar nodig wanneer een voorliggende- of algemene voorziening niet voldoet. Preventie vormt een belangrijk onderdeel in de visie van wieg naar werk 5.0.

2. Toegang

We gaan de toegang (zorg, jeugd en werk) nog beter en slimmer inrichten. We geven professionals de ruimte en het vertrouwen om te handelen. Mensen die ondersteuning nodig hebben, hebben keuzemogelijkheden en er is ruimte voor innovatieve en kleine aanbieders.

3. Maatwerk

In 2019 maken we met partijen in de stad afspraken voor zorg en ondersteuning, om de beweging van individuele naar algemene voorzieningen te stimuleren. Dit met als uitgangspunt de integrale benadering en de doorgaande zorglijn voor 18-/18+.

4. Huisvesting Onderwijs

De leegstand van schoolgebouwen en de komst van een aantal nieuwe scholen brengt met zich mee dat er een herschikking van locaties en gebouwen moet plaatsvinden. Dit wordt vastgelegd in een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP). Voor de herschikking van schoolgebouwen om de leegstand te verminderen ligt het voortouw bij de schoolbesturen. De gemeente brengt partijen bijeen om te komen tot een optimale onderwijshuisvesting op gemeentelijk niveau. In 2019 wordt de definitieve huisvesting voor de Islamitische basisschool gerealiseerd, door gebruik te maken van leegstand in een bestaand schoolgebouw.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden	Opgave				
PA09 Jeugd en onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting; 4.3 Onderwijsbeleid en Leerlingzaken; 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-; 6.82 Geëscaleerde zorg 18-; 0.10 Mutaties reserves.	1	2	3	4	5
Doelstelling: Onderwijs en leerlingzaken						
We leveren een bijdrage aan de ontwikkelingskansen van kinderen op hun weg naar sociale en economische zelfstandigheid.						True
Prestatie: Signaleren ontwikkelingsachterstand		Budget				
480 Kinderen met een taal of emotionele ontwikkelingsachterstand willen we signaleren en toeleiden naar vve en vervolgens bieden we deze kinderen vve aan.		nog geen rijksbeschikking				
Realiseren van adequate onderwijshuisvesting voor het primair- en voortgezet onderwijs op basis van het Integraal Huisvestingsplan 2018-2023 en volgens het jaarprogramma onderwijshuisvesting 2019, dit laatste vastgesteld in het oogo en door college, raad eind 2018.		€ 6.900.000				
Het Schakelpunt (multidisciplinair overleg van ketenpartners in zorg, werk, onderwijs en het jongerenloket) bespreekt voor het schooljaar 2018/2019 80 jongeren (16-27 jaar) die extra aandacht en ondersteuning nodig hebben in schoolkeuze en/of begeleiding richting werk, school of zorg en regelt dit.		Onderdeel van jongerenloket				
Doelstelling: Jeugdhulp						
We bieden jeugdhulp als vangnet voor gezinnen met kinderen die (tijdelijk) niet mee kunnen doen.						True
Prestatie: Ingekocht passend aanbod		Budget				
Voor 95% van de aanvragen via de toegang wordt zorg ingekocht zodat iedereen passend aanbod krijgt		€ 21.000.000				

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
17	Onderwijs	Absoluut verzuim	1,10	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO
18	Onderwijs	Relatief verzuim	26,18	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO
19	Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,70	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	DUO
22	Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	1,74	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
23	Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	6,45	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tiel
25	Sociaal domein	Achterstandsleerlingen	11,84	% 4 t/m 12 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
29	Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	11,40	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
30	Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	1,10	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
31	Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	0,50	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS

Financiën

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten	38.263	35.368	35.498	35.338	35.171
Baten	4.063	670	670	670	670
Saldo exclusief reserves	-34.200	-34.699	-34.829	-34.668	-34.501
Storting in reserves	8	1.500			
Putting uit reserves	1.725	2.826	1.380	938	734
Saldo reserves	1.717	1.326	1.380	938	734
Saldo inclusief reserves	-32.483	-33.372	-33.449	-33.730	-33.768

Toelichting

De stijging van het saldo inclusief reserves is als volgt te verklaren:

Maatwerkdienstverlening 18-

In de Meicirculaire is in verband met de loon en prijsstijging € 715.000 toegevoegd aan het budget voor jeugdzorg.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

PA09	Jeugd en onderwijs	2019	2020	2021	2022	
Taakveld	4.2	Onderwijshuisvesting	-6.972	-7.335	-6.937	-6.770
Taakveld	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-2.575	-2.318	-2.381	-2.381
Taakveld	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie				
Taakveld	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-22.556	-22.579	-22.753	-22.753
Taakveld	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-2.596	-2.596	-2.596	-2.596
Saldo Programma		-34.699	-34.829	-34.668	-34.501	

Investeringen

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022
Uitgaven t.l.v. investeringen	11.990			
Inkomsten t.g.v. investeringen				
Saldo	-11.990			

Etty Hillesum Lyceum

De investering betreft de gemeentelijke bijdrage aan de vervangende nieuwbouw van het Etty Hillesum Lyceum.

Economie kunst en cultuur

Omschrijving

We hebben het voorrecht om in één van de oudste en mooiste steden van Nederland te wonen. Een stad die mede zo mooi kan zijn door de onmisbare combinatie met de omliggende dorpen en ommelanden, die Deventer een lommerrijk, groen aanzien geven.

Deventer straalt geschiedenis uit en ademt cultuur. Kunst en cultuur verrijken ons leven en vergroten onze betrokkenheid bij de samenleving. Daarnaast hebben zij ook economische waarde. De waarde van kunst en cultuur vereist een ambitieuze en passende cultuurvisie die wij opstellen samen met cultuurmakers.

Een sterk Deventer kan niet zonder een verrijkende programmering, die ons helpt ontspannen, vermaken, verbazen en nadenken. Daar gaan we stevig mee aan de slag.

Deventer ligt aan de rijksweg A1, op een knooppunt van spoorverbindingen en aan de IJssel. Deze ligging, in combinatie met een historische stad en een prachtig buitengebied biedt grote economische potenties. De komende periode gaan we die economische potenties beter benutten om gemeente, inwoners en bedrijven kansen en welvaart te bieden. Dat doen we maatschappelijk verantwoord en duurzaam. Duurzaamheid en circulaire economie zijn niet alleen een uitkomst, maar ook een aanjager voor de lokale economie

In Deventer maken we werk van werk. We versterken onze economische positie en werkgelegenheid. Niet alleen is er ruimte voor de vestiging van bedrijven, we zetten actief in op het aantrekken van bedrijven. Dat vraagt om voldoende, betaalbare woningen in stad en dorpen voor onze huidige inwoners en mensen die zich hier willen vestigen. Ook blijven we inzetten op de goede bereikbaarheid van Deventer, met een ideale ligging tussen Randstad, Oost Nederland en Duitsland. De IJssel en de havenvoorzieningen kunnen bijdragen aan onze positie en aantrekkelijkheid voor bedrijven. We versterken het onderscheidend karakter van Deventer als economisch bolwerk met onze ambities op het gebied van innovatieve duurzaamheid. We werken samen met onze partners aan een goede aansluiting tussen beroepsonderwijs en bedrijfsleven.

We investeren in de economie van Deventer. In zaken die de economische structuur sterker en toekomstbestendig maken, zoals energietransitie, circulaire economie, een sterke binding met het onderwijs en een goede bereikbaarheid. De Economische visie en de door ondernemers zelf opgestelde “Deventer ambitiekaart” vormen het uitgangspunt. We concretiseren deze samen met Deventer Economisch Perspectief (DEP) en we stemmen het af in de Cleantech Regio en met partners zoals Zwolle. Ook zoeken we samenwerking met de provincie, over onze provinciegrenzen heen en internationaal. De internationale dimensie kan voor nieuwe kansen voor de economie van Deventer zorgen. Wij blijven investeren in de relaties tussen bedrijven en onderwijs.

Ondernemers spelen een essentiële rol in de lokale economie, voor de werkgelegenheid en daarmee voor de vitaliteit van Deventer. We willen een MKB-vriendelijk klimaat, met ruimte voor ondernemerschap. Ook hebben we aandacht voor duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit vraagt van onze kant goed samenspel, stevig accountmanagement en een proactieve opstelling.

De binnenstad van Deventer bruist. We werken samen met inwoners en ondernemers aan een mooie, levendige binnenstad waar bezoekers het naar hun zin hebben en het fijn is om te wonen en werken. Daarom investeren we in openbare ruimte, in bereikbaarheid en een ruim

cultureel aanbod. Ook ondernemers en vastgoedeigenaren investeren in de binnenstad via de BIZ. Samen met hen werken we aan een goed vestigingsklimaat en een groeiend aantal bezoekers.

We hebben een Binnenstadagenda opgesteld waarin het ambitedocument “Bericht aan de Stad” van Coenen & Asselbergs nog steeds leidend is.

In het buitengebied en de dorpen is ruimte om te ondernemen. Het grootste deel van het Deventer grondoppervlak heeft een agrarische bestemming en wordt ingezet voor de voedselproductie. Agrarische gezinsbedrijven moeten zich kunnen blijven ontwikkelen om levensvatbaar te blijven, passend binnen

het karakter en de schaal van het Sallandse landschap. In het buitengebied is ook ruimte voor toerisme, streekproducten en zorg, onder meer als nevenfunctie bij agrarische bedrijven. Zo wordt de verbinding tussen platteland en stad versterkt. Voor de leefbaarheid van de dorpen is het voorzieningenniveau van groot belang.

We willen dat Deventer zich nadrukkelijker toont aan de buitenwereld, ook in de samenwerkingsverbanden in de regio. Die samenwerkingsverbanden zijn van belang omdat we samen sterker staan. We gaan het merk Deventer, de sterke kanten van onze gemeente en onze strategische doelen nadrukkelijker voor het voetlicht brengen binnen de regionale samenwerking. Dan hebben we het over onder andere de regio Stedendriehoek, de regio Zwolle, de regio Twente en de provincies Overijssel en Gelderland.

Een goed woonaanbod is een voorwaarde voor het aantrekken en behouden van goed gekwalificeerde werknemers. Dat begint met geschikte woonruimte voor studenten en starters. Talent willen we binden aan Deventer. Pas afgestudeerden en jongeren die werk in Deventer hebben gevonden, willen we verleiden om hier ook te komen wonen. Ook inwoners die elders werken met veelal een midden of hoger inkomen willen we in Deventer faciliteren met ons vestigingsklimaat.

Deventer is trots op het bloeiende, culturele leven met makers in alle disciplines en een rijk palet aan podia waarbij ook stad en platteland als decor kunnen dienen. De evenementen, concerten, voorstellingen en exposities enthousiasmeren een publiek van Deventenaren én bezoekers van buiten.

De waarde van kunst en cultuur vereist een ambitieuze en passende cultuurvisie die wij opstellen samen met cultuurmakers. Een sterk Deventer kan niet zonder een verrijkende programmering, die ons helpt ontspannen, vermaken, verbazen en nadenken. Behalve de economische waarde door omzet bij podia, detailhandel en horeca, is de intrinsieke waarde van kunst en cultuur minstens zo belangrijk. Kunst en cultuur maken ons leven rijker en vergroten de betrokkenheid bij onze omgeving. Daarom geven we met Cultuureducatie jongeren en volwassenen laagdrempelig toegang tot muziek, dans en beeldende kunst. Daarnaast koesteren wij het enthousiasme van beoefenaars van amateurkunst en hun vele verenigingen vol gedreven vrijwilligers.

Samen met culturele instellingen en kleine of individuele makers van kunst en cultuur ontwikkelen we een nieuwe Cultuurvisie. We starten hiermee in 2018. We willen een herijking van de subsidieverlening, door een verschuiving van financiering van instellingen naar financiering van functies en programma's. Deze herijking doet recht aan de snel veranderende cultuurwereld, waar nieuwe disciplines en dito makers toetreden en oude disciplines zich opnieuw uitvinden. We formuleren criteria en behoeftes per functie en vertalen dat naar programma's, functies en geld. Daarnaast willen we de huisvesting bekijken en de mogelijkheden die meer samenwerking tussen organisaties kan bieden. Tegelijk verkennen we mogelijkheden van regionale en Europese samenwerking, bijvoorbeeld in de vorm van culturele proeftuinen.

Deventer Verhaal toont de collectie in het decor van Deventer, op uiteenlopende plekken. We gaan voor goede museale concepten in het decor van stad en ommeland.

Het Burgerweeshuis heeft plannen voor een grote verbouwing. In het najaar 2018 verschijnt een verfijningsonderzoek. Daarmee en met de Cultuurvisie, wordt duidelijk wat de behoeften en de mogelijkheden zijn en kunnen we keuzes maken.

Wij hechten aan een sterke lokale omroep. Als onderdeel van de nieuwe Cultuurvisie willen wij een overtuigend plan voor een toekomstbestendige lokale omroep.

Actuele beleidscontext

Economie

In Deventer maken we werk van werk. We versterken onze economische positie en werkgelegenheid. Niet alleen is er ruimte voor de vestiging van bedrijven, we zetten actief in op het aantrekken van bedrijven.

Dat vraagt om voldoende, betaalbare woningen in stad en dorpen voor onze huidige inwoners en mensen die zich hier willen vestigen. Ook blijven we inzetten op de goede bereikbaarheid van Deventer, om maximaal gebruik te kunnen maken van onze ideale ligging tussen Randstad, Oost Nederland en Duitsland. We versterken het onderscheidend karakter van Deventer als economisch bolwerk met onze ambities op het gebied van kenniseconomie, informatietechnologie, innovatieve duurzaamheid en circulaire economie. We werken samen met onze partners aan een goede aansluiting tussen beroepsonderwijs en bedrijfsleven.

De Economische visie en de door ondernemers zelf opgestelde “Deventer ambitiekaart” vormen het uitgangspunt. We concretiseren deze samen met Deventer Economisch Perspectief (DEP) en we stemmen het af in de Cleantech Regio en met partners zoals Zwolle. Ook zoeken we samenwerking met de provincie, over onze provinciegrenzen heen en mogelijk internationaal. Wij blijven investeren in de relaties tussen bedrijven en onderwijs.

Begin 2019 presenteren we een economisch uitvoeringsprogramma waarin in ieder geval aandacht is voor de volgende aspecten:

- de herontwikkeling van de Deventer haven met een containerterminal;
- het aantrekken van bedrijven op A1 Bedrijvenpark Deventer;
- het ontwikkelen van de Poort van Deventer, het gebied tussen de A1 en de Prins Bernardsluis met onder meer de Gasfabriek, S/Park en Hartenaasje;
- de ontwikkeling van de zone Stationsplein – Handelskade tot stadscampus;
- de modernisering en herinrichting van de oudere bedrijventerreinen Kloosterlanden en Bergweide;
- het aanpakken van de jeugdwerkloosheid;
- het meewerken aan de realisatie van een Centrum Innovatie Diergezondheid en Duurzaamheid;
- het versterken van de vitaliteit van het platteland.

In 2019 zal sterk worden ingezet op de profilering van Deventer, zowel voor het aantrekken van bedrijven, het aantrekken van nieuwe inwoners als het versterken van toerisme en recreatie. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van het ‘merk’ Deventer, waarvan de ontwikkeling in 2018 is gestart. Ook zal het actieplan ‘Deventer op de kaart’, worden uitgewerkt. Dit plan vormt de basis voor economische lobbyactiviteiten.

Cultuur

Deventer is trots op het bloeiende, culturele leven met makers in alle disciplines en een rijk palet aan podia waarbij ook stad en platteland als decor kunnen dienen. De evenementen, concerten, voorstellingen en exposities enthousiasmeren een publiek van Deventenaren én bezoekers van buiten.

Behalve de economische waarde door omzet bij podia, detailhandel en horeca, is de intrinsieke waarde van kunst en cultuur minstens zo belangrijk. Kunst en cultuur maken ons leven rijker en vergroten de betrokkenheid bij onze omgeving. Daarom geven we met Cultuureducatie jongeren en volwassenen laagdrempelig toegang tot muziek, dans en beeldende kunst. Daarnaast koesteren wij het enthousiasme van beoefenaars van amateurkunst en hun vele verenigingen vol gedreven vrijwilligers.

Het cultuurveld is sterk in beweging. In 2018 zijn grote stappen gezet in de transformatie van het Kunstcircuit. Daarnaast vaart de ontwikkeling van de Viking en het Speelgoedmuseum nog steeds in woelige wateren.

De druk op de beschikbare financiële middelen voor cultuur is groot. Tegelijkertijd betreden nieuwe spelers het veld en onderkent iedereen in het veld de noodzaak tot vernieuwing. De komende jaren zullen stappen gezet moeten worden om het cultuurveld vitaal en florerend te houden. De basis daarvan gaat gelegd worden in een nieuwe Cultuurvisie.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden	Opgave				
PA10 Economie, kunst en cultuur	3.1 Economische ontwikkeling; 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen; 3.4 Economische promotie; 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie; 5.4 Musea; 5.5 Cultureel erfgoed; 5.6 Media; 0.10 Mutaties reserves.					
Doelstelling: Vergroten van de werkgelegenheid		1	2	3	4	5
Vergroten van de werkgelegenheid in de gemeente Deventer.		True		True		True
Prestatie: Economisch Uitvoeringsprogramma		Budget				
Een samen met het bedrijfsleven (DEP) opgesteld Economisch Uitvoeringsprogramma waarin oa de volgende bouwstenen zijn						

verwerkt:

Bedrijventerreinen

Randvoorwaarden creëren voor een goed vestigingsklimaat en versterken van de logistieke functie met aandachtsgebieden Poort van Deventer, vergroten van de mogelijkheden voor goederenvervoer over water en herontwikkeling van de haven, Bedrijvenpark A1, modernisering bedrijventerreinen Kloosterlanden en Bergweide

Binnenstad

Samen met het Deventer Binnenstadsmanagement geven wij uitvoering Binnenstadsagenda, waarin gericht aandacht is voor de versterking van economie van de binnenstad: horeca, detailhandel en markten.

Ondernemersklimaat

Het beheren en opbouwen van relaties met ondernemers en georganiseerd bedrijfsleven, het acquireren van nieuwe bedrijven en het verlenen van dienstverlening aan ondernemers ('Bedrijvenloket' en Ondernemershuis Deventer).

Vitaal Platteland

Versterken van de economische vitaliteit van het platteland en het waar noodzakelijk en mogelijk, meewerken aan economische functieveranderingen.

Arbeidsmarkt en Human Capital agenda

Samenwerking organiseren met het onderwijs en het bedrijfsleven zodat de aansluiting van het onderwijs in Deventer op de regionale arbeidsmarkt structureel wordt verbeterd, waarbij we met name kijken naar de aanpak van de jeugdwerkloosheid

Kenniscampus (Stadscampus)

We ontwikkelen de kenniscampus in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven om daarmee jonge hooggeschoolden (ict-ers, onderzoekers en ander talent) aan te kunnen trekken.

Regio

We continueren onze deelname aan en samenwerking met de strategische board in de CleanTechRegio.. De samenwerking spitst zich toe op arbeidsmarkt, bedrijventerreinen, innovatie, circulaire economie, energietransitie

Innovatie

We ondersteunen de Gasfabriek, een kansrijk ecosysteem voor (startende) ondernemers in technische innovatie.

Met de Gezondheidsdienst voor Dieren, provincie Overijssel, bedrijfsleven en onderwijs, realiseren we het Centrum voor Innovatie Diergezondheid en Duurzaamheid CIDD Samen met belangrijke betrokkenen in de stad, zoals Deventer Ziekenhuis en zorginstellingen, maken we afspraken over het benutten van kansen voor eHealth en nieuwe zorgconcepten

	Opgave				
Doelstelling: Versterken van imago en economisch profiel	1	2	3	4	5
Versterken van het (culturele) imago en economische profiel van Deventer in regionale en internationale context.	True			True	True
Prestatie: Marketing	Budget				
De marketing van Deventer wordt uitgevoerd aan de hand van het nieuwe marketing concept ...indeventer!, en merken als Deventer, Salland, Hanzesteden en Cleantechregio.					
Via het International Office Deventer de internationale activiteiten van Deventer partijen binnen verschillende sectoren zichtbaar	€120.000				

maken en verbinden, met bijzondere aandacht voor internationale economische ontwikkeling. De (door externe partijen gefinancierde) projecten ter versterking van het lokaal bestuur in de partnersteden van Deventer kunnen hier een positieve bijdrage aan leveren.

Doelstelling: Vergroten van het aantal bezoekers	Opgave				
	1	2	3	4	5
Het vergroten van het aantal bezoekers van binnen en buiten de gemeente aan culturele activiteiten.	True			True	True

Prestatie: Cultuurvisie	Budget				
Bij het opstellen van de cultuurvisie, in samenwerking met de partijen in het culturele veld versterken van de samenhang binnen het cultuuraanbod, bijvoorbeeld door middel van een gemeente brede programmering.					

Doelstelling: Behouden en vergroten aanbod cultuureducatie	Opgave				
	1	2	3	4	5
Het behouden en waar mogelijk vergroten van het aanbod en verscheidenheid aan cultuureducatie.	True			True	True

Prestatie: gelijk speelveld cultuureducatie	Budget				
Er wordt uitvoering gegeven aan een gelijk speelveld voor de professionele aanbieders van cultuureducatie, zoals beschreven in de kadernotitie					

Doelstelling: Zichtbaarheid en betrokkenheid cultureel erfgoed	Opgave				
	1	2	3	4	5
Het vergroten van de zichtbaarheid van en de betrokkenheid bij het culturele erfgoed, zowel boven- als ondergronds.	True			True	True

Prestatie: Uitvoering wettelijke taken	Budget				
Wettelijke taken op gebied van monumenten en archeologie worden adequaat uitgevoerd.					€634.000

We maken een Erfgoedagenda waarin de gezamenlijk inspanningen met partners voor het behoud van het erfgoed, voor de betekenis ervan voor de leefomgeving, en voor de maatschappelijke betrokkenheid bij en beleving van het Deventer erfgoed.

Doelstelling: Versterken van Deventer cultureel klimaat	Opgave				
	1	2	3	4	5
Het versterken van een Deventer cultureel klimaat dat inspireert en uitdaagt om cultuur te produceren en het culturele speelveld te vernieuwen.	True			True	True

Prestatie: Verbindingen binnen het gehele cultuurveld	Budget				
Gesubsidieerde instellingen krijgen een verantwoordelijkheid voor het creëren van verbindingen binnen het gehele cultuurveld en ook daarbuiten.					
Met gesubsidieerde instellingen worden afspraken gemaakt over hun bijdrage aan de vernieuwing binnen het culturele speelveld.					

De bedrijfsplannen van de structureel gesubsidieerde organisaties voldoen aan de criteria voor doeltreffendheid, gezonde bedrijfsvoering en toekomstbestendig subsidiebeleid, waaronder ook valt de bundeling van krachten, zowel binnen de cultuursector als met andere sectoren (zorg, sport, sociaal, economie).

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
14	Economie	Funcziemenging	53,20	%	LISA
15	Economie	Bruto Gemeentelijk Product	128	Verhouding tussen verwacht en gemeten product	Atlas voor gemeenten
16	Economie	Vestigingen (van bedrijven)	129,90	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA

Financiën

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten	19.747	17.935	17.720	17.520	17.454
Baten	5.895	2.700	2.682	2.636	2.615
Saldo exclusief reserves	-13.851	-15.235	-15.038	-14.885	-14.840
Storting in reserves	3.342	43	43	43	43
Putting uit reserves	2.085	183	108	70	70
Saldo reserves	-1.257	140	65	27	27
Saldo inclusief reserves	-15.109	-15.095	-14.973	-14.857	-14.813

De mutatie van het saldo inclusief reserves in 2019 is als volgt te verklaren:

Economische promotie

In 2018 is een bijdrage verleend van €270.000 als bijdrage in het totale programmabudget van €2 miljoen voor het projectbureau Deventer 1250.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

PA10	Economie kunst en cultuur	2019	2020	2021	2022	
Taakveld	5.3	Cult.presentatie, -productie en -partic.	-4.845	-4.718	-4.718	-4.718
Taakveld	3.1	Economische ontwikkeling	-1.053	-1.003	-964	-964
Taakveld	5.5	Cultureel erfgoed	-1.766	-1.807	-1.797	-1.784
Taakveld	5.4	Musea	-1.125	-1.125	-1.125	-1.125
Taakveld	3.4	Economische promotie	-829	-828	-827	-827
Taakveld	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-630	-555	-555	-505
Taakveld	5.6	Media	-5.682	-5.679	-5.556	-5.553
Taakveld	0.5	Treasury	694	676	658	638
Saldo Programma		-15.235	-15.038	-14.885	-14.840	

Voorzeningen

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	52	52	52	52
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	143	143	143	143
Saldo	91	91	91	91

Investerings

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022
Uitgaven t.l.v. investeringen	1.226			
Inkomsten t.g.v. investeringen				
Saldo	-1.226			

Bedrijfsvoering

Omschrijving

Het bestuursakkoord "Met lef & liefde voor Deventer" spreekt over grote kansen en uitdagingen op het gebied van werk, duurzaamheid, zorg, evenementen en samen leven. Dat vraagt om een organisatie die zich makkelijk organiseert rond deze opgaven. Een organisatie die goed functioneert, die zowel robuust is als wendbaar. Daarover gaat het programma Bedrijfsvoering.

We ontwikkelen ons tot een organisatie die flexibel, communicatief en netwerkend is. Zo kunnen we inspelen op wat de samenleving ons vraagt. De rol die we daarbij innemen (faciliterend, regulerend, uitnodigend of handhavend) hangt af van het maatschappelijke vraagstuk. De organisatie kent een verdeling van taken en verantwoordelijkheden, maar treedt naar buiten toe als één geheel op. De organisatie is er op gericht een optimale connectie te maken met de buitenwereld. En zorgt ervoor dat maatschappelijke vraagstukken snel en effectief worden opgepakt.

We willen een organisatie zijn waar de medewerkers met trots en plezier werken. Dat doen we in duurzame huisvesting waarin gebouw en voorzieningen optimaal worden benut. In een organisatie waar integraal gewerkt wordt, over domein- en teamgrenzen heen. Waar we sturen op basis van vertrouwen: minder kaders, maar wel steviger en met korte beslislijnen. En volgens de kernwaarden zorgzaam, verantwoordelijk, open en durf.

Inwoners en ondernemers verwachten dat we onze informatievoorziening op orde hebben. Tot de basis daarvan behoort het borgen van privacy en informatieveiligheid. Ook vraagt dit om een gemeentelijke organisatie die datagedreven werkt.

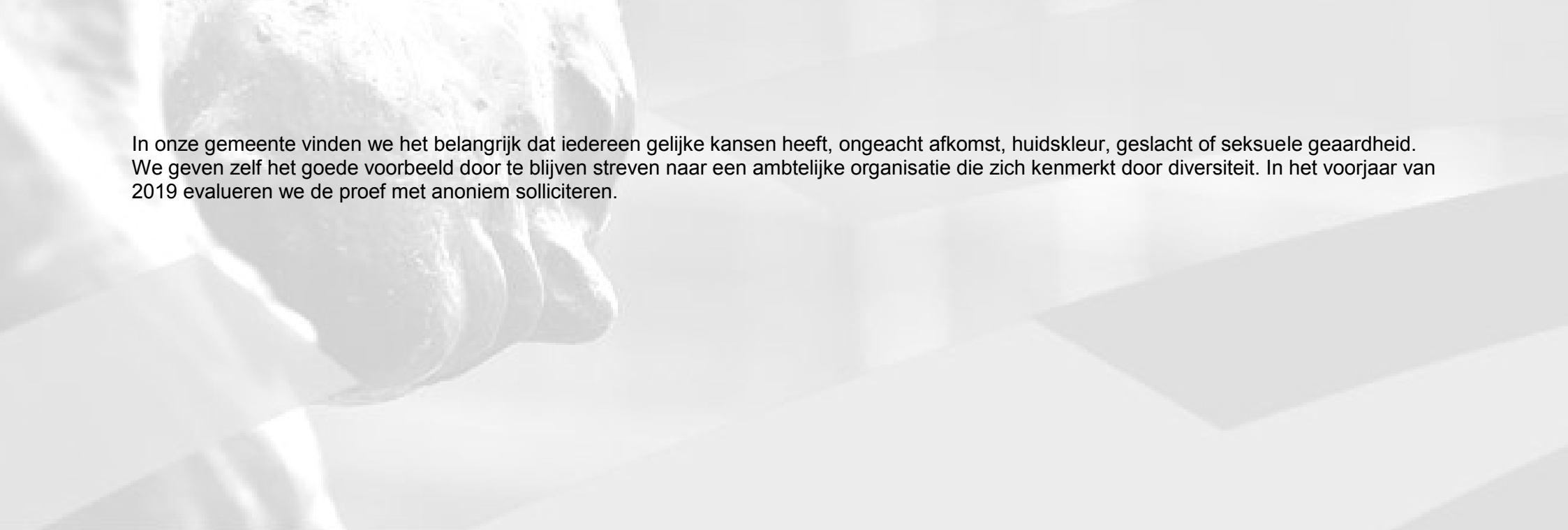
Er is een sterke focus op de financiële soliditeit van de gemeente. Op www.hetgeldvan.deventer.nl zijn begroting en andere financiële stukken volledig digitaal beschikbaar. Besturen betekent vooraf kaderen, vervolgens het goede handelen en achteraf verantwoorden. De gemeente Deventer wil graag laten zien dat zij in control is. Zo verantwoorden we open en transparant aan onze inwoners wat we voor de gemeenschap hebben gedaan. Control is daarmee een essentieel onderdeel voor de gemeente om succesvol te zijn.

Deventer, Olst-Wijhe en Raalte (DOWR) hebben een samenwerkingsverband op het gebied van bedrijfsvoering. De financiële administratie, de gemeentelijke belastingen, de ICT, de facilitaire zaken en het inkoopadvies leveren we in dit verband vanuit de gemeente Deventer. Continu innoveren is op alle percelen het uitgangspunt.

Actuele beleidscontext

In 2018 hebben wij de kwartaalrapportage geïntroduceerd. In 2019 wordt de rapportage verder ontwikkeld, zodat het past bij de behoefte die de raad heeft om tussentijds te sturen. We werken resultaatgericht en besteden meer aandacht aan het risicogedreven werken. Om zodoende met de juiste informatie de juiste beslissingen te kunnen nemen. Daarvoor richten we een controlraamwerk in. Dit raamwerk bevat onze kaders, de wijze van sturen en beheersen en tevens onze manier van toetsen en ervan leren.

De privacy van inwoners en de informatieveiligheid van de gemeente moeten worden gewaarborgd. De komende vier jaar richten wij ons op het stroomlijnen van de verantwoordingen op privacy en informatie-veiligheid. Het combineren van gegevens en de manier waarop informatie ons stuurt, verdienen onze permanente aandacht.



In onze gemeente vinden we het belangrijk dat iedereen gelijke kansen heeft, ongeacht afkomst, huidskleur, geslacht of seksuele geaardheid. We geven zelf het goede voorbeeld door te blijven streven naar een ambtelijke organisatie die zich kenmerkt door diversiteit. In het voorjaar van 2019 evalueren we de proef met anoniem solliciteren.

Gemeentebrede ontwikkeling

Meerjarige formatie, bezetting, vacatureruimte en leeftijdsopbouw

In dit overzicht is het meerjarenperspectief in de formatie van de gemeente Deventer weergegeven. Dit is de actuele stand per maart 2018.

Meerjarige formatieontwikkeling	2018	2019	2020	2021	2022
Formatie ¹	692	684	680	676	674
Bezetting ²	648	648	648	648	648
Vacatureruimte	44	36	32	28	26

bron: dashboard beaufort

¹fte: exclusief formatie Het Groenbedrijf, DWT, Raad, B&W en (structureel) gedetacheerden

²bezetting is incl. boventalligen, exclusief formatie Het Groenbedrijf, DWT, Raad, B&W en (structureel) gedetacheerden

Bovenstaande tabel laat zien dat we medio augustus 2018 44 fte vacatureruimte hebben. Gedurende het jaar is er fluctuatie in vacatureruimte door in-, door- en uitstroom. Tevens worden vacatures aangehouden als flexibele schil voor de teams om de prestaties te realiseren die in de begroting zijn afgesproken.

De afgelopen jaren is een daling te zien in zowel de formatie als de bezetting van de gemeente. Als gevolg van het vervallen van taken en bezuinigingen zijn per 1 januari 2019 tien personen boventallig. Deze personen volgen een van werk-naar-werk-traject van maximaal twee jaar. Indien er geen geschikt of passend werk binnen de gemeente wordt gevonden in deze periode, leidt dit tot ontslag.

Vitale opbouw van onze organisatie

De gemeente Deventer wil een vitale en toekomstbestendige organisatie zijn. We streven naar een diverse en kwalitatief evenwichtige opbouw van de organisatie.

Instroom jongeren

De gemeentelijke organisatie vergrijsst. Een kleine 70% van ons personeelsbestand is 45 jaar en ouder. Om te kunnen blijven voldoen aan de vraag vanuit de samenleving, moeten we de uitstroom van medewerkers die met pensioen gaan opvangen. Dat betekent een evenwichtige opbouw van het personeelsbestand en instroom van medewerkers met nieuwe kennis en competenties. Binnen de gemeente zijn jongeren in de leeftijd tot 34 jaar ondervertegenwoordigd (zo'n 10% van ons personeelsbestand). In 2018 hebben we met een specifieke campagne en extra aandacht voor kansen voor jongeren hier verandering in aangebracht. In 2019 zetten we dit door en blijven we aandacht geven aan het werven van jongeren. Maar ook het bekrachtigen van de relatie van jongeren bij ons als werkgever. Dit doen we ondermeer door het bieden een ontwikkeltraject zodat we de binding met onze jonge medewerkers verder verstevigen

Structurele aandacht diversiteit en anoniem solliciteren

We vormen een inclusieve organisatie waarin iedereen naar vermogen kan bijdragen, waar we open staan voor elkaar en waarin iedereen gelijke kansen heeft. We sterken de aandacht voor diversiteit en anti-discriminatie op de werkvloer binnen de gemeente Deventer, onder meer met trainingen en met een proef anoniem solliciteren. Hiermee geven we uitvoering aan het door de raad aangenomen initiatiefvoorstel Deventer Divers (maart 2018).

Inhuur

De begrote inhuur boven formatie 2019 bedraagt €7,2 miljoen. Het gaat dan om inhuur van extra capaciteit van €3,7 miljoen en inhuur van specifieke deskundigheid van €2,0 miljoen. Daarnaast verwachten we in 2019 dat er inhuur nodig is binnen de vaste formatie. Deze inhuur wordt ingeschat op €1,5 miljoen. Het gaat hier om tijdelijke invulling van vacatures en inhuur in verband met ziekte. Bij de aanvraag voor inhuur wordt altijd eerst gekeken of dit intern kan worden opgelost of via de talentenregio. Wanneer dit niet het geval is wordt de aanvraag gepubliceerd op de inhuurdesk. Inhuuropdrachten boven €100.000 moeten worden geaccordeerd door de directie. Via de P&C cyclus wordt er gerapporteerd over de stand van zaken van het inhuurbudget.

Inhuur (bedragen x €1.000)	Realisatie				Begroot	
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Inhuur vaste formatie	1.115	1.362	1.928	1.204	1.019	1.500
Inhuur extra capaciteit	4.683	4.713	3.409	3.979	3.003	3.700
Inhuur specifieke deskundigheid	1.656	2.151	1.921	2.523	1.858	2.000
Totaal	7.454	8.226	7.258	7.706	5.880	7.200

Ziekteverzuim

In 2017 was het ziekteverzuim 4,7%. Dit ligt net boven de organisatiedoelstelling van 4,6%. Het verzuim bestaat met name uit langdurig verzuim. De doelstelling voor 2019 blijft ongewijzigd. Met het behalen van de doelstelling behoort de gemeente tot 25% beste scorende gemeenten in de klasse 50.000 – 100.000 inwoners. De organisatie focust op het terugbrengen van de lange en zeer langdurige verzuimgevallen die grote invloed hebben op het ziekteverzuimpercentage. Daarnaast richt het beleid zich op het voorkomen van langdurig verzuimgevallen.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden	Opgave				
PA11 Bedrijfsvoering	0.4 Overhead; 0.10 Mutaties reserves.					
Doelstelling: We zijn wendbaar		1	2	3	4	5
We zijn een lerende organisatie; hebben inzicht in ons succes én falen. Medewerkers hebben eigen regie en verantwoordelijkheid op hun loopbaan en mobiliteit. Onze organisatie kenmerkt zich door diversiteit. Onze proces en ICT-inrichting kan snel aangepast worden op nieuwe taken. Daarvoor maken we gebruik van de huidige en toekomstige innovaties en technische mogelijkheden, zoals Common Ground.						True
Prestatie: We doen pilots en experimenten		Budget				
We doen pilots en experimenten volgens de landelijke Common Ground-beweging (data en applicatie los van elkaar)		€300.000				
We werken bij klachten volgens de normen van "Prettig contact met de overheid"						
We evalueren de pilot met anoniem solliciteren		€155.000				
Doelstelling: We werken digitaal		1	2	3	4	5
We werken aan onze informatiehuishouding, zodat we efficiënt en integraal kunnen werken. Medewerkers en externen hebben veilig en 24/7 toegang tot informatie. "Eenmalige uitvraag, meervoudig gebruik" maken we waar; we wegen daarbij onze publieke taak (AVG/Informatie Veiligheid (IV)). We ontwikkelen ons naar een datagedreven organisatie.						True
Prestatie: We voeren pilots uit met datasturing rond ondermijning en de Omgevingswet		Budget				
We voeren pilots uit met datasturing rond ondermijning en de Omgevingswet						
We voldoen voor 90% aan de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten)						
We stellen de principes voor informatie-architectuur vast						
Doelstelling: We hebben een solide bedrijfsvoering		1	2	3	4	5
We zijn financieel robuust en hebben een toegankelijke en betrouwbare informatievoorziening. We werken met vitale professionals in een eigentijdse werkomgeving. Daarmee zijn we slagvaardig, betrouwbaar en transparant.						True
Prestatie: We ontwikkelen de kwartaalrapportages door		Budget				
We ontwikkelen de kwartaalrapportages door						

We ontwikkelen het financieel systeem door

Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)/circulair inkopen vaststellen en uitvoeren

Invoeren e-facturering

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
2	Bestuur en ondersteuning	Bezetting	6,40	Fte per 1.000 inwoners	eigen gegevens
1	Bestuur en ondersteuning	Formatie	6,79	Fte per 1.000 inwonere	eigen gegevens
3	Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	558	Kosten per inwoner	eigen begroting
4	Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	12,30	Kosten inhuur externen als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	eigen begroting
5	Bestuur en ondersteuning	Overhead kosten	7,96	% van totale lasten	eigen begroting

Financiën

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten	34.409	32.608	32.233	32.797	32.518
Baten	7.729	7.832	7.740	7.740	7.692
Saldo exclusief reserves	-26.680	-24.776	-24.493	-25.057	-24.826
Storting in reserves	558	887	1.011	579	589
Putting uit reserves	2.937	508	554	863	569
Saldo reserves	2.379	-379	-457	284	-20
Saldo inclusief reserves	-24.301	-25.154	-24.950	-24.774	-24.846

Toelichting

Het saldo van baten en lasten inclusief reserves is in 2019 €1 miljoen lager ten opzichte van 2018.

Saldo baten en lasten exclusief reserves

De daling van lasten en baten (exclusief reserves) van €1,58 miljoen in 2019 ten opzichte van 2018 is als volgt te verklaren:

- Het budget leren en ontwikkelen is in 2019 (-€200.000) lager als gevolg van budgetoverhevelingen vanuit 2017 naar 2018;
- Lagere kosten door uitstroom van boventalligen in 2019 (-€522.000);
- In 2019 worden de taakstellingen bij Bedrijfsvoering (financiële functies, communicatie en ondersteuning) verder doorgevoerd (-€350.000);
- Eenmalig budget privacy officer in 2018 vervalt in 2019 (-€100.000);
- In 2018 waren er bij de I-werkorganisatie diverse eenmalige projecten (- €1,1 miljoen).

Naast de daling is er ook een stijging aan lasten te zien van:

- Loon en prijscompensatie (€781.000);
- Budget in 2019 toegevoegd voor invoering Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) (€54.000).

De stijging van de inkomsten is met name de doorberekening van de loon- en prijscompensatie aan de DOWR gemeenten.

De daling van putting en storting in de reserves van €2,6 miljoen in 2019 ten opzichte van 2018 is als volgt te verklaren:

- In 2019 wordt minder geput uit de reserves ten opzichte van 2018. In 2018 zijn veel eenmalige investeringen gedaan (o.a. digitaal werken, eenmalige projecten ICT. In totaal een bedrag van €1,8 miljoen;
- Daarnaast is er in 2018 incidenteel een bedrag €200.000 voor Leren en Ontwikkelen overgeheveld en is er groot onderhoud en aanpassingen aan diverse panden gepleegd (€319.000). Er is voor €494.000 in 2018 begroot voor in de invulling taakstelling bedrijfsvoering;
- De stijging van de storting in de reserve heeft betrekking op de investeringen ICT (met name investeringen hard- en software).

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

PA11	Bedrijfsvoering	2019	2020	2021	2022
Taakveld	0.4 Overhead	-24.776	-24.493	-25.057	-24.826
Taakveld	0.64 Belastingen overig				
Saldo Programma		-24.776	-24.493	-25.057	-24.826

Investerings

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022
Uitgaven t.l.v. investeringen	1.949	2.820	1.405	1.370
Inkomsten t.g.v. investeringen				
Saldo	-1.949	-2.820	-1.405	-1.370

Toelichting

Betreft diverse investeringen ICT.



Paragrafen



Paragraaf Bedrijfsvoering

Wijzigingen met ingang van 2019

De paragraaf Bedrijfsvoering is ondergebracht bij het programma Bedrijfsvoering ([zie programma Bedrijfsvoering](#)).

Paragraaf Lokale heffingen

Waarin dient deze paragraaf inzicht te geven?

De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in het beleid ten aanzien van de lokale heffingen (inclusief kwijtscheldingsbeleid), de lokale lastendruk en de geraamde inkomsten van de diverse heffingen. Daarnaast geeft de paragraaf inzicht in de kostendekkendheid van de heffingen en de producten die samenhangen met de heffingen. In deze paragraaf is een overzicht van baten en lasten voor de heffingen opgenomen waarbij er sprake is van het verhalen van kosten. Voor de heffingen die hoogstens kostendekkend mogen zijn moet inzichtelijk worden gemaakt dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet worden overschreden.

Wijzigingen met ingang van 2019

Met ingang van 2019 zijn onderstaande zaken nieuw of gewijzigd:

- Het algemene uitgangspunt is dat voor alle tarieven een gelijke maximale toegestane stijging wordt bepaald. Dit betekent voor 2019 dat de tarieven stijgen met 2,9% ten opzichte van 2018.
- Dit betreft een gemiddelde van prijs (+1,8%) en loon aanpassingen (+3,95%). De loonaanpassing betreft structurele doorwerking van de cao aanpassingen welke nog niet in de leges/tarieven waren verdisconteerd.

Belangrijke conclusies uit deze paragraaf

- De lastendruk voor inwoners met een huurwoning stijgt met 2,2% tot €391,26. Deze inwoners betalen alleen afvalstoffenheffing en rioolheffing
- De lastendruk voor inwoners met een koopwoning stijgt met 1,5% tot €691,59.
- De kwijtscheldingen komen naar verwachting op €1.408.000
- Het tarief voor de rioolheffing stijgt met 1,4%
- De tarieven voor de afvalstoffenheffing stijgen met 2,9%
- De opbrengst OZB wordt verhoogd met 1,5%.

Beleidsuitgangspunten

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën:

- belastingen
- rechten

Belastingen zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. De lokale belastingen zijn daarmee bijdragen in de algemene kosten van de gemeente en hebben een budgettaire functie. Doel ervan is om via de belastingen inkomsten te verwerven.

Rechten zijn heffingen voor het gebruik van bepaalde werken of inrichtingen van de overheid. Tegenover de heffing van de inwoners staat een tegenprestatie. Rechten zijn in feite bestemmingsheffingen.

Met betrekking tot de belastingen en rechten zijn de beleidsuitgangspunten verschillend.

Het algemene uitgangspunt is dat voor alle tarieven een gelijke maximale toegestane stijging wordt bepaald. Dit betekent voor 2019 dat de tarieven stijgen met 2,9% ten opzichte van 2018. Dit betreft een gemiddelde van prijs (+1,8%) en loon aanpassingen (+3,95%). De loonaanpassing betreft structurele doorwerking van de cao aanpassingen welke nog niet in de leges/tarieven waren verdisconteerd.

Beleidsuitgangspunt gemeentelijke belastingen

Bij de belastingen staat de budgettaire functie voorop. De stijging van de OZB-/RZB-tarieven is voor het jaar 2019 1,5% en de daarop volgende jaren tot en met 2022 bepaald op jaarlijks 3%. Uitgangspunt is dat de gemiddelde waarde schommelingen worden geneutraliseerd in de tarieven (exclusief groei van het bestand).

Beleidsuitgangspunt rechten

Door het karakter van de rechten als bestemmingsheffing is er een duidelijke relatie tussen de opbrengst van de rechten en de kosten van de door de gemeente te leveren tegenprestatie. Beleidsuitgangspunt is om die reden de kostendekkendheid van de betrokken tegenprestatie c.q. het overheidsproduct.

De kostendekkendheid bepaalt in principe het in rekening te brengen tarief. Binnen strikte regels mag binnen de leges de meeropbrengst van de ene heffing worden gebruikt voor de dekking van andere kosten. Voorwaarden zijn dat we rekening houden met aspecten zoals het verbod op willekeur, het evenredigheidsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel, de gevolgen van de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Europese Dienstenrichtlijn. Dit is niet toegestaan als het gaat om de afvalstoffenheffing of de rioolheffing. Het beleid is dat tarieven zoveel mogelijk kostendekkend zijn. In een aantal gevallen is dat structureel niet mogelijk. De infrastructurele kosten van bruggen en kades zijn bijvoorbeeld zo hoog dat het niet haalbaar is de kosten in zijn geheel te verhalen op de gebruikers van de haven. Ook voor de begraafplaatsen geldt dat de inkomsten de kosten niet geheel dekken. Voor overige leges geldt dat deze niet kostendekkendheid zijn. Weliswaar zijn er onderlinge verschillen in kostendekkendheid tussen de verschillende producten uit de legesverordening, maar bezien over de hele legesverordening is sprake van mindere opbrengsten dan kosten.

Beleidsuitgangspunt toerekening van overhead

De overheadkosten worden binnen de gemeente Deventer toegerekend naar rato van de begrote directe apparaatskosten. Dit zijn alle teamkosten (loonsom, opleiding en diverse personeelskosten) in relatie tot de overheadkosten. Dit leidt voor 2019 tot een overheadpercentage van 82,36%.

De overheadkosten bestaan uit personele kosten van de teams die zich bezighouden met bedrijfsvoering en ondersteuning van bestuur en de materiële overheadkosten (zoals huisvesting en ICT).

(bedragen x €1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Personeel en organisatie	2.160	2.263	2.214	2.214	2.214
Informatie en automatisering	6.473	6.340	6.335	6.456	6.487
Financiën	3.793	3.792	3.790	3.788	3.790
Facilitaire zaken	7.177	7.185	7.188	7.194	7.194
Communicatie	863	890	890	890	890
Management en ondersteuning	4.173	4.204	4.180	4.262	4.262
Bestuursondersteuning	784	784	701	701	701
Juridische zaken	1.490	1.541	1.565	1.483	1.483
Overheadkosten	26.914	27.000	26.864	26.989	27.021
Directe apparaatskosten	32.678	32.678	32.678	32.678	32.678
Overheadpercentage	82,36%	82,62%	82,21%	82,59%	82,69%

Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid is vastgelegd in de Leidraad invordering. De hierin gestelde criteria zijn afgeleid van de regelgeving van het Rijk.

Kwijtschelding is mogelijk voor hondenbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Naar verwachting wordt in 2019 voor €1.408.493 aan belastinggelden kwijtgescholden. Het gaat hierbij met name om afvalstoffen- en rioolheffing.

(bedragen x €1)

Belasting/heffing	Kwijtschelding in 2019
Hondenbelasting	9.493
Afvalstoffenheffing	775.000
Rioolheffing	624.000

Woonlasten 2019

De tariefaanpassingen 2019 leiden voor wat betreft de belangrijkste tarieven tot het volgende beeld

(bedragen x €1)

Woonlasten 2019	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Afvalstoffenheffing ¹	212,94	219,06
Rioolheffing	169,80	172,20
Woonlasten gebruiker (sub-totaal)	382,74	391,26
OZB eigenaar	298,38	300,33
Woonlasten gebruiker/eigenaar (totaal)	681,12	691,51

¹) Dit betreft het tarief voor de 'modelaanslag' van het basistarief met het gemiddeld aantal (6) ledigingen. Per huishouden kan het tarief verschillen, afhankelijk van het aantal aanbiedingen per jaar. Na afloop van het jaar worden de daadwerkelijke ledigingen opgelegd. Hoe minder afval, hoe lager de aanslag.

Nadere toelichting belastingen

Onroerende- en roerende zaakbelastingen

Het college stelt elk jaar de gewenste opbrengst van onroerende- en roerende zaken belastingen vast. Op basis van de jaarlijkse herwaardering en de gewenste opbrengst worden de tarieven voor de onroerende- en roerende zaakbelasting jaarlijks berekend. Per september 2018 zijn de conceptwaarden van de herwaardering gebruikt om de tarieven te berekenen voor het heffen van de belasting in 2019. Op het moment van ramen waren de waarderingen niet afgerond. In de raming is uitgegaan van een gereed percentage taxatiewaarden van 80%. Waarbij onder andere de percelen bouwgrond, en een deel van de bedrijfswaarden nog gewaardeerd moeten worden.

De opbrengsten worden geraamd op:

(bedragen x €1)

Belasting 2019	Opbrengst in 2019
OZB-opbrengst	25.974.185
RZB-opbrengst	9.539

Hondenbelasting

De tarieven stijgen ten opzichte van 2018 met 2,90%. De geraamde opbrengst 2019 bedraagt €308.577.

Op basis van ervaringen wordt hiervan jaarlijks circa €9.500 kwijtgescholden. Er is sprake van een bestand van ruim 6.200 honden.

De gemeente controleert jaarlijks steekproefsgewijs het hondenbezit. Deze controle tezamen met de publicaties van de voorgenomen controles zorgt ieder jaar weer een kleine uitbreiding van het aantal geregistreerde honden.

(bedragen x €1)

Belasting 2019	Opbrengst in 2019
Hondenbelasting	308.577

Parkeerbelastingen

De totale begrote parkeeropbrengst voor 2019 is geraamd op €4.807.004.

Deze opbrengst is conform het nieuwe BBV met ingang van 2018 verantwoordt op twee taakvelden, te weten:

- op taakveld 0.63 parkeerbelasting voor een bedrag van €3.741.366. Dit is de publiekrechtelijke opbrengst voor het straat parkeren. Dit is inclusief de €288.000 voor het omzetten van parkeren vergunninghouders naar straat parkeren.
- op taakveld 2.2 parkeren, voor een bedrag van €1.065.638. Dit is de privaatrechtelijke opbrengst voor het garage parkeren.

(bedragen x €1)

Belasting 2019	Opbrengst in 2019
Parkeerbelasting	4.807.004

Precario

Deze belastingen worden geheven voor het hebben van voorwerpen onder of boven, voor openbaar gebruik bestemde, gemeentegrond, maar ook voor de vergunning voor ingebruikname van gemeentelijke gronden. Onder de precariobelasting vallen ook de marktgelden. De gemeente Deventer heft haar gelden op basis van een marktprecario verordening. Een berekening kostendekkendheid is hiervoor niet benodigd. Op basis van het Raadsbesluit van 16 december 1998 (nummer 98.19993) komt een deel van de precario ten goede aan het ondernemersfonds Deventer binnenstad.

(bedragen x €1)

Belasting 2019	Opbrengst in 2019
Precario inclusief marktgelden	469.000
Waarvan marktgelden	299.000

Toeristenbelasting

Jaarlijks worden alle aanbieders van overnachtingslocaties uitgenodigd tot het doen van de aangifte toeristenbelasting. Hiertoe worden de aanbieders aangeschreven met uitleg over de heffing en afdracht van toeristenbelasting en ontvangen de aanbieders een aangifteformulier. De heffing wordt opgelegd na het lopende jaar. Naar aanleiding van het daadwerkelijk aantal overnachtingen wordt de belasting opgelegd. De aanslag wordt tevens verzonden aan aanbieders van Airbnb.

(bedragen x €1)

Belasting 2019	Opbrengst in 2019
Toeristenbelasting	129.654

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing en valt voor de lokale heffingen onder belastingen. De afvalstoffenheffing mag maximaal kostendekkend zijn. De afvalstoffenheffing is verschuldigd voor het gebruik van een perceel waar de gemeente een inzamelplicht heeft voor de huishoudelijke afvalstoffen.

De inwoners van Deventer zetten verder in op het recyclen van grondstoffen met behulp van de aanwezige voorzieningen.

Ook in 2019 blijven de oorspronkelijke beleidsuitgangspunten van Diftar onverkort van toepassing:

- er geldt een GFT-0 tarief;
- de tarieven zijn maximaal 100% kostendekkend;
- er geldt een vast tarief per huishouden en een variabel tarief voor restafval, afhankelijk van het aanbodvolume;
- de literprijs is voor elke container gelijk. Het variabele tarief varieert recht evenredig met het aantal beschikbare liters van de container/ondergrondse container (140, 240 of 50 liter);
- de tariefopbouw is zodanig dat geen enkel containervolume benadeeld of bevoordeeld wordt;
- voor een 240 liter container of een extra tweede container (ongeacht volume) geldt een toeslag van €36.

Het beleid leidt tot de volgende tarieven:

- Het basistarief van €162,84.
- Dat een huishouden gemiddeld 6 keer per jaar de restafvalcontainer aanbiedt (was in 2018 gemiddeld 6).
- Het opnemen van de aanbiedingstarieven voor restafval in de verordening.

(bedragen x €1)

Volume-container	2017	2018	2019
240 liter	15,61	15,61	16,06
140 liter	9,11	9,11	9,37
50 liter	3,25	3,25	3,35

(bedragen x €1)

Recht 2019	Opbrengst in 2019
Afvalstoffenheffing	10.804.021

Toelichting	in €	In %
Kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	-10.868	
Inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	1.433	
Netto kosten taakveld	-9.435	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag)rente	-713	

BTW	-1.231	
Totale kosten	-11.379	100%
Opbrengst heffingen	10.804	
Dekking	10.804	95%

Rioolheffing

De hoofdlijnen van de kostenontwikkeling zijn beschreven in het Gemeentelijk rioleringsplan 2015-2020 zoals dat in november 2014 door uw raad is vastgesteld. De volgende zaken werken door in de tariefstelling voor 2019:

- Bij vaststelling van het GRP is besloten om geen middelen te reserveren voor de theoretische vervangingsgolf die over 30 tot 40 jaar op lijkt te gaan treden. Deze keuze wordt in 2019 heroverwogen.
- Bij vaststelling van het GRP is besloten dat het tarief direct de kosten volgt.
- De indexering op de kosten is toegepast zoals aangegeven in de begrotingsrichtlijnen.
- In de afgelopen jaren is aan de kant van de kosten voor riolering geen areaalaccres meegenomen in de berekening van het tarief. Door de verlaging van de kapitaallasten en de toename van het aantal huishoudens bestaat nu de mogelijkheid om accres ter hoogte van €45.000 mee te nemen bij gelijkblijvend tarief.
- Als gevolg van het veranderende klimaat neemt de kans op wateroverlast toe. Op basis van het gemeentelijk rioleringsplan voeren wij jaarlijks maatregelen uit om de druk op ons rioolstelsel te verlagen. Dit is mogelijk door het afkoppelen van hemelwater en de aanleg van infiltratieriolen die afvoeren op het oppervlaktewater. Vanaf 2019 verhogen wij het budget voor het uitvoeren van deze maatregelen met €100.000, te dekken uit het riooltarief.

Om het basistarief te kunnen bepalen is een aantal elementen van belang. Uitgangspunt is de kosten in de primaire begroting. Hierop dienen die elementen in mindering te worden gebracht die niet (deels) via het basistarief worden gegenereerd. Zie daarvoor de toelichting hieronder.

(bedragen x €1):

Geraamde kosten in de begroting 2019	7.189.000
Overhead	514.000
BTW kosten	476.000
Te dekken kosten	8.188.000

Ter bepaling van het bedrag dat via het basistarief dient te worden gegenereerd worden de volgende kostenelementen in mindering gebracht:

(bedragen x €1):

Nieuwe rioolaansluitingen	-100.000
Tariefdifferentiatie	-175.000
Kwijtscheldingen	-624.000
Te dekken kosten via het basistarief rioolheffing	7.289.000

Het geraamde aantal te belasten aansluitingen, gecorrigeerd voor wat betreft tarievendifferentiatie, ontheffingen en kwijtscheldingen bedraagt 42.727. Om de kosten van €7.289.000 te kunnen dekken is een basistarief van €172,20 noodzakelijk.

De specificatie van de totale opbrengsten is dan:

(bedragen x €1)

Basistarief rioolheffing	7.289.000
Opbrengsten tarievendifferentiatie	175.000
Opbrengsten nieuwe rioolaansluitingen	100.000
Kwijtscheldingen	624.000
Totaal	8.188.000

(bedragen x €1)

Recht 2019	Opbrengst in 2019
Rioolheffing	8.088.000

Toelichting	in €	In %
Kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	-7.198	
Inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	100	
Netto kosten taakveld	-7.098	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag)rente	-514	
BTW	-476	
Totale kosten	-8.088	100%
Opbrengst heffingen	8.088	
Dekking	8.088	100%

Havengelden

De exploitatie van de haven is niet kostendekkend. Dat komt doordat wij uitgevoerde groot onderhoudswerkzaamheden niet doorberekenen in de havengelden.

(bedragen x €1)

Recht 2019	Opbrengst in 2019
Haven en opslagsgelden	263.000

Toelichting	in €	In %
Kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	-334	
Inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	85	
Netto kosten taakveld	-249	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag)rente	-150	
BTW	0	
Totale kosten	-399	100%
Opbrengst heffingen	263	
Dekking	263	66%

Lijkbezorgingsrechten

De lijkbezorgingsrechten hebben het karakter van een bestemmingsheffing. Hierdoor is er een relatie tussen de opbrengst van de rechten enerzijds en de kosten van de door de gemeente te leveren dienst of tegenprestatie anderzijds. De tarieven in de verordening (als geheel) mogen maximaal 100% kostendekkend zijn. De mate van kostendekking vloeit voort uit de lasten en de totale opbrengsten uit het in rekening gebrachte tarief.

Kostendekkendheid:

Het algemene beleid is de tarieven zoveel mogelijk kostendekkend te laten zijn. In een aantal gevallen is dat structureel niet mogelijk. Dit geldt ook voor het beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen. De kostendekkendheid van de tarieven van de gemeentelijke begraafplaatsen bedraagt thans ongeveer 47% en wordt onder meer beïnvloed door het feit dat de begraafplaats Roeterdsweg, gelet op de in het verleden uitgegeven eeuwigdurende grafrechten, niet kan worden gesloten maar wel moet worden onderhouden. Hier staan dus geen inkomsten meer tegenover. In het najaar 2018 wordt de kostendekkendheid nog nader onderzocht.

Momenteel loopt er ook een onderzoek naar de situatie rond de begraafplaatsen. Op termijn worden deze resultaten voorgelegd. Dit heeft gevolgen voor de beheersverordeningen en de belastingverordeningen.

(bedragen x €1)

Recht 2019	Opbrengst in 2019
Begraafrechten	141.000

Toelichting	in €	In %
Kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	-291	
Inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	5	
Netto kosten taakveld	-286	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag)rente	-24	
BTW	0	
Totale kosten	-310	100%

Opbrengst heffingen	141	
Dekking	141	45%

Nadere toelichting rechten

Kostendeckendheid leges en tarieven uit legesverordening.

De opbouw van de legesverordening is als volgt:

- Leges titel 1, Algemene dienstverlening
- Leges titel 2, Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning (Wabo)
- Leges titel 3, Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn

Leges titel 1, Algemene dienstverlening

De leges in titel 1 bestaan voor het overgrote deel uit leges voor reisdocumenten, rijbewijzen, burgerlijke stand, afschriften uit de basisregistratie personen (BRP) en naturalisatie. De leges voor een deel van deze producten en diensten worden door het rijk vastgesteld.

(bedragen x €1.000)

Leges	Lasten taakveld	Overhead	BCF BTW	Totale lasten	Andere inkomsten	Leges	Totale baten	Kosten dekkendheid
Burgerlijke stand	271	183	-	454	-	161	161	35%
Reisdocumenten	215	177	-	392	-	330	330	84%
Rijbewijzen	389	321	-	710	-	336	336	47%
Verstrekking uit BRP	93	77	-	170	-	138	138	81%
Milieu	11	9	-	20	-	2	2	10%
Overige publiekszaken	47	38	-	85	-	96	96	113%
Leegstandwet	17	14	-	31	-	3	3	10%
Kansspelen	10	8	-	18	-	5	5	28%
Telecommunicatie	113	93	-	206	-	178	178	86%
Verkeer en vervoer	52	46	-	98	-	19	19	19%
Totaal	1.218	966	-	2.184	-	1.268	1.268	58%

Leges titel 2, Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning (Wabo)

Er is ten aanzien van de Omgevingsvergunningen evenwicht gekomen in de opbrengsten van de leges en de hiervoor te verrichten werkzaamheden.

Dit is in lijn met de wens van de gemeenteraad om richting de 100% van de wettelijk toegestane kosten via de leges door te berekenen.

(bedragen x €1.000)

Leges	Lasten taakveld	Overhead	BCF BTW	Totale lasten	Andere inkomsten	Leges	Totale baten	Kosten dekkendheid
Bouwvergunningen 2	226	141	-	367	-	151	151	41%
Bouwvergunningen 3	1.271	748	-	2.019	-	2.691	2.691	133%
Slopen	3	2	-	5	-	2	2	43%
Aanleggen	15	13	-	28	-	16	16	57%
Planologisch	269	144	-	413	-	152	152	37%
Monumenten	100	70	-	170	-	19	19	11%
Brandveilig gebruik	18	2	-	20	-	7	7	36%
Kappen	39	32	-	71	-	35	35	50%
Uitweg	11	9	-	21	-	6	6	29%
Handelsreclame	22	18	-	40	-	15	15	38%
Totaal	1.973	1.179	-	3.153	-	3.094	3.094	98%

Leges titel 3, Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn

Door onder meer de blijvende groei van het aantal evenementen en het loslaten van het maximum stelsel (horeca Brink en Grote Kerkhof) hebben we te maken met een toename van het aantal vergunningaanvragen APV en bijzondere wetten. Dit wordt ook vanuit het beleid op de taakvelden Horeca en Evenementen ondersteund. De stijging van de kosten die de toename van het aantal vergunningaanvragen APV en bijzondere wetten met zich meebrengt kan niet door een verhoging van de leges worden gedekt. De hoogte van de leges is de afgelopen jaren op een maximaal acceptabel niveau gebracht. De kostendekkendheid van de vergunningverlening bedraagt 20%.

(bedragen x €1.000)

Leges	Lasten taakveld	Overhead	BCF BTW	Totale lasten	Andere inkomsten	Leges	Totale baten	Kosten dekkendheid
Horeca	294	126	-	420	-	96	96	23%
Evenementen, markten	244	201	-	445	-	49	49	11%
Prostitutie	9	7	-	16	-	10	10	63%
Huisvestingwet	18	13	-	31	-	24	24	78%
Winkeltijdenwet	0,2	0,2	-	0,4	-	0,2	0,2	54%
Totaal	565	348	-	913	-	179	179	20%

Paragraaf Financiering

Waarin dient deze paragraaf inzicht te geven?

De financieringsparagraaf geeft inzicht in de ontwikkelingen in het begrotingsjaar en behandelt de beleidsvoornemens voor het komende jaar. In deze paragraaf komen achtereenvolgens aan de orde, het wettelijk kader van de financieringsparagraaf, de algemene ontwikkeling op het gebied van financiering, het gemeentelijke financieringsbeleid en de financieringsstructuur, de risico's uit hoofde van de treasury en tot slot de berekening van het EMU-saldo.

Belangrijke conclusies uit deze paragraaf

- Geen grote stijging langlopende rente verwacht;
- Renteresultaat 2019 ongeveer €0,42 miljoen positief;
- Renteomslagpercentage in 2019 en verder 2,5%;
- Rente grondexploitatie in 2019 en verder 2,4%

Wettelijk kader

Het beheersen van financiële risico's is een belangrijke opgave voor de gemeente. De Wet financiering decentrale overheden (FIDO) verplicht de gemeenten daarom tot het hebben van een treasurystatuut.

Dit is een regeling voor het sturen en beheersen van geldstromen, met alle risico's die hieraan verbonden zijn. De gemeente controleert haar financiën nauwlettend en legt daarover verantwoording af. Ook dit is wettelijk verplicht. Die verantwoording komt onder meer terug in de begroting en jaarrekening. Het treasurystatuut is in mei 2017 door de gemeenteraad vastgesteld.

Belangrijke punten uit het treasurystatuut:

- Het beleid van de gemeente is erop gericht dat er altijd voldoende financiële middelen beschikbaar zijn;
- Het aangaan en het verstrekken van leningen is alleen toegestaan als het geld wordt ingezet voor de publieke taak van de gemeente. Aan de leningen liggen verstandige besluiten ten grondslag. De leningen zijn niet gericht op het genereren van winst door het nemen van overmatige risico's;
- Uitzettingen (beleggingen) vinden alleen plaats bij Nederlandse overheidsinstellingen of financiële instellingen met een kredietwaardigheid van een AA-rating. De ratings worden afgegeven door een rating agency;
- Bij het aantrekken / uitzetten van financiën wordt een offerte gevraagd bij ten minste 2 financiële instellingen.

Interne ontwikkelingen

Rentebeleid

Het beleid van gemeente is gericht op het aantrekken van nieuwe leningen met een totale gemiddelde looptijd van 10 jaar. Verder willen we optimaal gebruiken van de kasgeldlimiet van €29 miljoen. Dat zijn de hoofdlijnen van het financieringsbeleid van de gemeente die door de raad zijn vastgesteld. Het beleid wordt de komende jaren voortgezet, rekening houdend met de financieringsbehoefte en rentevisie.

Herfinanciering en aanvullende financiering

De financieringsbehoefte voor de periode tot en met 2022 wordt geraamd mede aan de hand van het treasury jaarplan 2018-2021. Onze rekening courant biedt in 2018 de ruimte om tot een bedrag van €30 miljoen te financieren. In de nieuwe BNG-financieringsovereenkomst die geldt vanaf 1 januari 2019 bedraagt de kredietruimte €28 miljoen en bedraagt de intradaglimiet €2 miljoen. De intradaglimiet maakt het mogelijk om dagelijks tijdens de kantooruren tot het overeengekomen bedrag van €2 miljoen, de kredietruimte te overschrijden.

We verwachten ten tijde van het opstellen van de financieringsparagraaf dat in 2019 geen nieuwe langlopende lening behoeft te worden afgesloten.

Externe ontwikkelingen

Rentevisie

Een belangrijke factor bij de uitvoering van het treasurybeleid is het verloop van de geld- en kapitaalmarktrente. De visie ten aanzien van renteontwikkeling is medebepalend voor het te volgen financieringsbeleid. Onze rentevisie baseren wij op de rentevisies van een aantal grootbanken. Deze zijn hieronder weergegeven:

Verwachtingen	Prognose over 12 maanden	
	3-maands	10-jaars
Per 21 juli 2017		
ABN AMRO	-0,33%	1,20%
ING	-0,25%	-
BNP Paribas	-	-
Rabobank	-0,28%	1,20%
Belfius	-0,25%	1,55%
Commerzbank	-0,25%	1,30%
Gemiddeld	-0,27%	1,31%

De hiervoor vermelde rentepercentages zijn zogenaamde “kale rentes”. Financiële instellingen berekenen hier bovenop een opslag voor risico's, kosten en winst. Voor gemeenten ligt deze momenteel, afhankelijk van de looptijd tussen de 0,1 % - 0,4 %.

Uit de meest recente rentevisie (Thésor Marktperspectief 16 juli 2018) blijkt dat naar verwachting de kapitaalmarktrente nog steeds laag zal blijven. Voor 2019 wordt zowel voor de korte rente als de lange rente een relatief stabiele situatie verwacht.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF)

Europese eisen en afspraken voor het terugdringen van het begrotingstekort en de staatsschuld vormen de basis van de wet HOF. Voor de collectieve sector als geheel mag het structurele tekort maximaal 0,5% zijn van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Dit heet het EMU saldo. De overheidsschuld mag niet hoger zijn dan 60% BBP.

Omdat lagere overheden bijdragen aan het begrotingstekort van de collectieve sector, bepaalt het wetsvoorstel dat ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact. De wet HOF is in december 2013 aangenomen.

In 2015 is er een wetswijziging vastgesteld. Het aanvankelijke sanctiemechanisme is vervangen door een correctiemechanisme. Dit laatste mechanisme treedt alleen in werking als de macronorm voor het EMU-saldo van de decentrale overheden structureel wordt overschreden. Dat wil zeggen dat er sprake is van een meerjarige overschrijding van het collectieve aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden gezamenlijk.

Schatkistbankieren

In december 2013 is het zogenoemde schatkistbankieren ingevoerd. Dit betekent dat de gemeente wettelijk verplicht is om tijdelijk overtollige middelen (liquiditeitsoverschotten) die boven een wettelijk geregeld saldo uitkomen, moet stallen bij het Rijk. Voor de gemeente Deventer geldt dat het saldo vanaf €2,2 miljoen automatisch wordt afgeroomd. Ook is het mogelijk om overtollige middelen te beleggen bij andere overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen. De hoofdreden van deze verplichting is om het EMU saldo op Rijksniveau terug te dringen. Een bijkomende reden is dat gemeenten (en andere lagere overheden) op deze wijze geen risico's lopen op hun uitgezette gelden. Deventer heeft de afgelopen jaren gebruik gemaakt van de kasgeldlimiet. De verwachting is dat schatkistbankieren beperkt zal worden toegepast in 2019.

Het drempelbedrag schatkistbankieren bedraagt voor 2019 €2.574.000 en moet per kwartaal worden geplaatst tegenover het gemiddeld op dag basis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen worden geplaatst. Dus tegenover het gemiddelde van alle gemeentelijke bankrekeningen. De verwachting is dat in 2019 binnen de limiet van schatkistbankieren wordt gewerkt.

Gemeentefinanciering

Financieringsbeleid gemeente Deventer

Het financieringsbeleid van de gemeente gaat uit van integrale financiering. Voor investeringen wordt een gemiddelde rente gebruikt. Dit heet omslagrente. Voor de begroting 2019 en verder is deze omslag rente verlaagd van 2,7% naar 2,5%; de rente grondexploitatie bedraagt voor begroting 2019 en verder 2,4%.

De renteomslag is berekend op de wijze zoals beschreven in de notitie Rente 2017 die vanaf het begrotingsjaar 2018 verplicht is en de rente grondexploitatie is berekend conform notitie grondexploitatie 2016. Beide notities zijn kaders volgens het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

Deze percentages worden in beginsel zowel in de begroting als in de jaarrekening gebruikt tenzij er sprake is van een relatief forse afwijking. Indien namelijk de werkelijke rentelasten over een jaar die aan de taakvelden hadden moeten worden doorbelast meer dan 25% afwijken van de rentelasten die op basis van de voor gecalculerde renteomslag zijn doorbelast, dan is de gemeente verplicht gesteld dit te corrigeren. Binnen een afwijking van 25% of minder dan kan de gemeente besluiten tot correctie.

Verschillen tussen de vooraf geraamde rentelasten en de werkelijke rentelasten worden verrekend met de egalisatiereserverente.

Om te voorzien in de financieringsbehoefte staan de gemeente interne en externe financieringsmiddelen ter beschikking. De interne financieringsmiddelen bestaan uit de reserves, oftewel eigen vermogen, en de voorzieningen. De externe financieringsmiddelen bestaan uit de opgenomen langlopende geldleningen en kortlopende middelen (bijvoorbeeld rekening courant en werkkapitaal), oftewel het vreemde

vermogen. In het treasury statuut is opgenomen dat de gemeente zoveel mogelijk gebruik zal maken van de intern beschikbare financieringsmiddelen.

(bedragen x €1 miljoen)

Financieringsstructuur	Begroting 2017	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Investerings in				
Vaste activa	298	301	298	323
Onderhanden werk grondexploitatie	83	68	77	69
Totaal investeringen	381	369	375	392
Gefinancierd met				
Reserves	61	72	67	60
Nog te bestemmen resultaat	0	4	0	0
Voorzieningen	9	9	9	8
Langlopende financiering	295	276	302	320
Totaal financiering	365	361	378	388
Financieringstekort (-) / overschot (+)	-16	-8	3	-4

Financieringsresultaat

Voor de begroting 2019 wordt rekening gehouden met €10,51 miljoen aan rentekosten. Via de methodiek van de renteomslag wordt totaal €11,31 miljoen aan rentelasten omgeslagen over de activa en daarmee doorbelast aan de taakvelden. Het verwachte renteresultaat voor 2019 komt op €0,49 miljoen. Voor 2020 wordt een renteresultaat verwacht van €0,49 miljoen, voor 2021 een renteresultaat van €0,46 miljoen en voor 2022 een restresultaat van €0,75 miljoen.

(bedragen x €1 miljoen)

Opstelling	R2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rentelasten						
rente korte financieringsmiddelen	-0,08	-0,04	0	0	0	0
rente langlopende geldleningen	9,47	9,20	8,67	8,68	8,36	7,76
rente op eigen financieringsmiddelen	0,84	0,62	0,59	0,56	0,52	0,50
rente op voorziening wethouders-pensioen	0,14	0,13	0,13	0,13	0,14	0,14
rente verliesvoorzieningen grondexploitatie	0,83	0,91	0,92	0,86	0,87	0,83
bijdrage aan exploitatie	0,06	0	0	0	0	0
Sub-totaal	11,26	10,82	10,51	10,23	9,89	9,23
Rente opbrengsten						
Doorberekening aan vaste activa i.v.m. kapitaalbeslag	15,49	11,39	11,00	10,72	10,35	9,98
Sub-totaal	15,49	11,39	11,00	10,72	10,35	9,98
Renteresultaat	4,23	0,57	0,49	0,49	0,46	0,75

Om jaarlijkse fluctuaties in de rente te voorkomen, is in Deventer gekozen voor een vaste renteomslag die voor 2018 2,70% bedraagt. De voordelige renteresultaten worden gestort in de egaliseringsreserve rente. De renteomslag is berekend op de wijze zoals beschreven in de notitie Rente 2017 die vanaf het begrotingsjaar 2018 verplicht is.

Leningenportefeuille

De hoeveelheid geleend geld bedraagt per 1 januari 2018 €275 miljoen. De verwachting van het verloop van de leningenportefeuille tot 1 januari 2020 ziet er als volgt uit:

(bedragen x €1 miljoen)

Leningenportefeuille	Bedrag	Gewogen gemiddelde rente(in %)
Werkelijke stand per 1 januari 2018	275	3,33
Contractuele aflossingen in 2018	19	-
Nieuwe leningen 2018	75	-
Geraamde stand per 1 januari 2019	331	2,70
Contractuele aflossingen 2019	12	-
Herfinanciering/consolidatie 2019	0	-
Geraamde stand per 1 januari 2020	319	2,72

Werkkapitaalbeheer

Het is belangrijk om de omvang en looptijden van de vlottende activa en vlottende passiva zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen, zodat een organisatie in staat is op korte termijn aan haar korte verplichtingen te voldoen. Verder leidt een doelmatig werkkapitaalbeheer tot minimalisatie van de rentekosten en een maximalisatie van de renteopbrengsten. Naar verwachting wordt er per 31 december 2019 voor een bedrag van €321 miljoen vastgelegd in vaste activa. Hier tegenover staat een totaal aan vaste (lange) financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) van €391 miljoen. Een deel van de vlottende activa wordt daarom gefinancierd met lang vermogen waarmee het netto werkkapitaal positief is. Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat de prognose voor het werkkapitaal voor een deel bestaat uit de grondvoorraden die in feite niet op heel korte termijn in liquide middelen kunnen worden omgezet.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het financieringsbeleid bij de gemeente Deventer zijn renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.

Renterisico's

De Wet Fido kent een tweetal wettelijke normen te weten de kasgeldlimiet en de renterisiconorm, die beogen om de renterisico's van lagere overheden binnen de perken te houden en te beheersen. Beide normen worden hierna toegelicht.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft de toelaatbare omvang van de netto vlottende schuld aan en dient daarom om het renterisico op de korte termijn te beheersen. Juist voor de korte termijn geldt dat de renterisico's aanzienlijk kunnen zijn, gezien de mogelijke fluctuaties op de geldmarkt. Onder de vlottende schuld vallen alle financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het begrotingstotaal 2019 bedraagt €343 miljoen waarmee de kasgeldlimiet uitkomt op afgerond €29 miljoen. De limiet bedraagt een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage (=8,5%) van de begrote gemeentelijke uitgaven. Iedere drie maanden wordt de stand van de netto vlottende schuld van de gemeente getoetst aan de kasgeldlimiet. Bij een te verwachten overschrijding van de kasgeldlimiet dient tot consolidatie van de vlottende schuld te worden overgaan en dienen daardoor langlopende financieringsmiddelen te worden aangetrokken.

Rente risiconorm

De renterisico's op de langlopende financieringsmiddelen wordt ingekaderd door de rente risiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's uit hoofde van renteherziening en herfinanciering (van aflossingen) niet hoger zijn dan 20% van het lastentotaal van de begroting bij aanvang van het jaar. Het doel van de renterisiconorm is het realiseren van een spreiding van de rente typische looptijden van de leningenportefeuille waardoor een verandering in de rente vertraagd doorwerkt in de rentelasten van de gemeente. De onderstaande tabel geeft het verwachte verloop voor 2019-2022 weer van de renterisiconorm waarbij ter vergelijking de cijfers van 2018 zijn gezet.

(bedragen x €1 miljoen)

Renterisico op vaste schuld	2018	2019	2020	2021	2022
1a. Renteherziening op vaste schuld (o/g)	0	0	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld (u/g)	0	0	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0	0
3. Betaalde aflossingen	19,11	12,12	37,10	39,01	43,02
4. Renterisico op vaste schuld (2+3)	19,11	12,12	37,10	39,01	43,02
Renterisiconorm					
5. Grondslag per 1 januari	275	331	319	305	287
6. Het bij ministeriële regeling vastgelegde percentage	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
7. Renterisiconorm	55,00	66,20	63,80	61,00	57,40
Toets renterisiconorm					
8. Renterisiconorm (7)	55,00	66,20	63,80	61,00	57,40
9. Renterisico op vaste schuld (4)	19,11	12,12	37,10	39,01	43,02
10. Ruimte (+) / Overschrijding (-) (8-9)	35,89	54,08	26,70	21,99	14,38

De conclusie is dat de gemeente Deventer ruim binnen de renterisiconorm blijft.

Kredietrisico's

Uitzettingen kunnen op grond van de Wet Fido en het treasurywettelijk kader slechts plaatsvinden uit hoofde van de uitvoering van een publieke taak. Daarnaast vinden uitzettingen alleen plaats bij Nederlandse overheidsinstellingen en financiële instellingen met een kredietwaardigheid van een A1-rating en/of AA-rating. In het volgende overzicht is de samenstelling van de leningportefeuille u/g weergegeven:

(rente in %; stand en prognose x €1)

Instantie	Rente	Bedrag per	Prognose per	
	01-01-2018	01-01-2018	01-01-2019	31-12-2019
NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer	4%	9.501.378	17.356.180	16.908.254
Sportbedrijf Deventer NV	2,12% - 4%	15.045.849	14.346.159	13.684.524
NV Wonen boven Winkels	geen	280.788	178.206	74.076
Enexis BV	geen	907.199	907.199	0
Vitens	4%	495.246	371.432	247.618
Leningen energieaanpak woningen	geen	200.000	200.000	200.000
SVN Voorstad Oost	5%	233.490	206.952	179.697
Deventer Woningabonnement	5%	418.029	418.029	418.029
GAE	4%	3.569.439	4.005.796	3.930.167
Lening zonnepanelen	5%	96.319	29.266	26.201
Lening Vereniging van eigenaren	5%	800.000	800.000	800.000
Totaal		31.547.737	38.819.219	36.468.566

Liquiditeitsrisico's

Onder liquiditeitsrisico's wordt verstaan de mogelijkheid van de gemeente om op korte termijn aan haar betalingsverplichtingen te voldoen en bijvoorbeeld de crediteuren te betalen. Met andere woorden, staat er voldoende geld op de bank. Interne liquiditeitsrisico's worden beperkt door de treasuryactiviteiten te baseren op een korte en lange termijn liquiditeitsplanning. Bovendien is een gemeente zeer kredietwaardig en altijd in staat geld uit de kapitaalmarkt te halen.

EMU-saldo

In 2004 hebben Rijk en medeoverheden afgesproken dat het EMU tekort van medeoverheden maximaal -0,5% BBP mag bedragen. Dit is bepaald op de Europese grens van 0,3% BBP die geldt voor de volledige Nederlandse collectieve sector. De EMU grens voor medeoverheden wordt de macroreferentiewaarde genoemd.

(bedragen x €1.000)

	EMU saldo	R2017	B2018	B2019	B2020	B2021	B2022
1.	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-3.800	-3.449	-4.763	116	1.537	3.632
2.+	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	10.800	11.487	11.581	11.981	12.293	11.712
3.+	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	800	500	489	490	492	493
4.-/-	Investerings in (im)materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	8.500	3.033	20.545	2.820	1.404	1.370
5.+	Baten uit bijdragen van andere overheden, de EU en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	-2.800	0	-995	0	0	0
6.+	Desinvesteringen in (im)materiele vaste activa (baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie verantwoord)	-300	0	0	0	0	0
7.-/-	Aankoop van grond en uitgaven aan bouwrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	8.580	12.505	5.980	10.032	6.255	3.715
8.+	Baten bouwgrond- exploitatie (voor zover niet op exploitatie verantwoord)	11.280	22.521	28.385	20.125	16.875	13.622
9.-/-	Lasten op balanspost voorzieningen (transacties derden)	500	385	337	337	337	337
10.-/-	Lasten ivm transacties derden, die niet onder post 1 genoemde exploitatie lopen maar rechtstreeks tlv de reserves worden gebracht (en niet al hierboven meegenomen)	0	0	0	0	0	0
11.-/-	Verkoop van effecten: Gaat u effecten verkopen? Ja/Nee Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	2.400	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
	Berekend EMU saldo	-4.000	15.135	7.835	19.523	23.201	24.037

Paragraaf Verbonden partijen

Waarin dient deze paragraaf inzicht te geven?

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de rechtspersonen (verbonden partijen) waarmee de gemeente Deventer een bestuurlijke en financiële relatie heeft en de (financiële) risico's die hiermee (mogelijk) gelopen worden. Tevens wordt melding gemaakt van de actuele (beleid-) ontwikkelingen.

Verbonden partijen zijn (participaties in) deelnemingen (in vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en (coöperatieve) verenigingen.

Van bestuurlijk belang is sprake wanneer de gemeente zeggenschap heeft door een zetel in het bestuur of door stemrecht. Onder financieel belang wordt verstaan dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt raakt ingeval van faillissement van de verbonden partij of dat de gemeente voor een bepaald bedrag aansprakelijk wordt gesteld als de verbonden partij zijn / haar verplichtingen niet nakomt. De relatie van de gemeente met de verbonden partijen is zeer verschillend van aard. Soms met een wettelijke basis en soms ontstaan vanuit gemeentelijk beleid voor de uitvoering daarvan en soms voor uitvoering van bedrijfsvoering activiteiten. In alle gevallen gaat het echter om de behartiging van een publiek belang.

Wet- en regelgeving stelt eisen voor verbonden partijen. E én van die eisen is de opstelling van een paragraaf verbonden partijen en het vaststellen van een visie op en beleid omtrent verbonden partijen in die paragraaf of in een afzonderlijke nota.

In de op 11 oktober 2017 vastgestelde kadernota verbonden partijen van de gemeente Deventer wordt beschreven hoe de gemeente Deventer omgaat met verbonden partijen, zodat op een weloverwogen manier invulling wordt gegeven aan de rollen van eigenaar (zeggenschap) en opdrachtgever (sturing). Zie daarvoor het hoofdstuk "Beleidskader".

De cijfers die gepresenteerd worden bij het financieel belang en bij het verwacht eigen vermogen, vreemd vermogen en financieel resultaat zijn, voor zover beschikbaar, afkomstig uit de jaarrekening 2017 en (indien beschikbaar) uit de begroting 2019 van de verbonden partij.

Vervolgens is een verbinding gelegd met de paragraaf weerstandsvermogen.

Belangrijkste conclusies uit deze paragraaf

Uit de informatie die is opgenomen in onderstaande paragraafonderdelen ontlene wij geen aanwijzingen dat de gemeente voor bepaalde financiële risico's specifiek weerstandsvermogen zou moeten aanhouden.

Enkele verbonden partijen moeten hun eigen weerstandsvermogen nog op toereikende hoogte brengen. Opbouw vindt in enkele jaren plaats.

Vanuit onze aandeelhouder rol wordt daarop toegezien.

Het voortbestaan van de NV Luchthaven Teuge is onzeker geworden vanwege het besluit over de vliegroutes van Lelystad Airport. Een van die vliegroutes loopt over luchthaven Teuge waardoor het Nationaal Paracentrum Teuge mogelijk noodgedwongen moet verhuizen en de luchthaven Teuge daardoor mogelijk 50% van haar inkomsten uit vliegbewegingen kwijtraakt. Het Paracentrum is met het ministerie in gesprek over deze situatie. Voor dit moment wordt ook voor deze onzekere situatie nog geen specifiek weerstandsvermogen binnen de begroting 2019 van de gemeente aangehouden.

Samenvatting jaarrekeningen 2017

Algemene aspecten over de jaarrekeningen 2017:

- De gemeente heeft de beschikking over alle vastgestelde jaarrekeningen 2017 van de verbonden partijen (met uitzondering van die van de coöperatie Parkeerservice U.A. en de NV Deventer Schouwborg) inclusief de accountantsverklaringen. Voor Parkeerservice geldt dat vaststelling in de Algemene Ledenvergadering van september zal gaan plaatsvinden. Het beschikbaar komen van een accountantsverklaring over de jaarrekening 2017 van de NV Deventer Schouwborg is afhankelijk van een in het najaar van 2018 nog vast te stellen meerjarig perspectief voor de schouwborg voor de jaren 2019-2022. Die accountantsverklaring bevat ook een oordeel over de continuïteit van de schouwborg en zonder een vastgestelde meerjarenbegroting kan die verklaring nog niet worden afgegeven.
- Een groot aantal verbonden partijen heeft ook een begroting 2019 (en meerjarenbegroting) beschikbaar zodat ook actuele informatie voor die jaren in deze paragraaf kan worden vermeld.
- Per verbonden partij wordt inzicht gegeven in het openbaar -, bestuurlijk en financieel belang van de gemeente en wordt aandacht besteedt aan het financieel risico. Daarbij is uitgangspunt dat de verbonden partij zelf zorgt voor borging van haar financiële risico's middels een weerstandsvermogen. Dit om te voorkomen dat deelnemende gemeenten in verbonden partijen eventuele financiële nadelen moeten bekostigen.
- De vanaf 2015 aangepaste Wet gemeenschappelijke regelingen voorziet in een sterkere positie van gemeenteraden ter attentie van haar kader stellende rol bij vaststelling van begrotingen van gemeenschappelijke regelingen en haar rol bij de verantwoording middels jaarrekeningen. Gemeenschappelijke regelingen zijn aangepast en aangevuld om die rol goed te borgen.
- Concept begrotingen 2019 (voor zienswijze) en jaarrekeningen (kennisname) van gemeenschappelijke regelingen werden en worden aan de gemeenteraad beschikbaar gesteld. En, indien daartoe aanleiding was wordt de gemeenteraad met afzonderlijke raadmededelingen of in bestuursrapportages geïnformeerd over actuele (financiële) ontwikkelingen bij verbonden partijen.
- In het najaar van 2018 wordt een digitaal toegankelijk dossier voor de gemeenteraad aangemaakt waarin planning- en control documenten en governance documenten van verbonden partijen.

Specifieke aspecten (over de jaarrekeningen 2017 en begrotingen 2019):

- Eind 2017 is besloten de aandelen Vitens van de gemeente Deventer met ingang van 2018 aan de provincie Overijssel te verkopen. Het publiek belang, de productie en leverantie van (drink) water, is vanaf 2018 goed bij de provincie geborgd.
- Eind 2017 is besloten de deelname aan de coöperatieve vereniging Parkeerservice U.A. per 1-1-2019 te beëindigen. De uitvoeringstaken die bij Parkeerservice zijn ondergebracht moeten vanaf 2019 anderszins worden georganiseerd. De gemeenteraad wordt geïnformeerd over de wijze waarop de uitvoeringstaken worden belegd.
- Afvalinzamelingsbedrijf Circulus-Berkel BV (verbonden partij van de gemeente Deventer) realiseert een nieuwe milieustraat (Cleantech Centre Deventer) aan de Westfalenstraat in Deventer. Circulus-Berkel en HGB (het Groenbedrijf) realiseren tevens gezamenlijke huisvesting aan de Westfalenstraat. Ook komt er een plek voor kringloopgoederen. Het betekent dat inwoners en bedrijven straks hun restafval, grondstoffen en herbruikbare goederen op één plek kunnen aanbieden. Ingebruikname is voorzien in het eerste kwartaal van 2020.

- In de aanloop naar 2019, nu de nieuwe collegecoalities in de gemeenten zijn aangetreden, maken de Veiligheidsregio en de GGD een start met de totstandkoming van hun nieuwe beleidsplan 2019-2022
- In 2018 wordt de Woonvisie van de gemeente Deventer herijkt en zal ook NV Wonen boven Winkels Deventer (WBWD) een start maken met de herijking van haar koers. Herijking wordt input voor het ondernemingsplan 2019-2022 van de WBWD.
- De NV Sportbedrijf Deventer heeft een Strategisch Plan opgesteld. Aan het uitvoeringsplan wordt gewerkt.
- In het voorjaar van 2018 heeft de gemeenteraad kennis genomen van de evaluatie van vervoerscentrale Plus OV. Besloten is vóór 1 november 2018 een definitief besluit te nemen over de verlenging van de dienstverleningsovereenkomst Basismobiliteit.
- De gemeenteraad heeft op 27 juni 2018 het college van burgemeester en wethouders verzocht, het bestuur van de GR RSJ IJsselland op de hoogte te stellen van de zienswijze van Deventer bij de gewijzigde begroting 2018 en de concept begroting 2019, die luidt dat de budgetverhoging onvoldoende is onderbouwd, de transformatie lokaal plaats moet plaatsvinden (grote uitdaging vanwege de toenemende in de zorg) en de taken van het servicebureau zouden moeten afnemen i.p.v. toenemen/uitbreiden. De taken moet goed georganiseerd worden echter dat houdt niet per definitie in dat het meer geld moet kosten. Ondanks die zienswijze heeft het bestuur van het RSJ de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019 vastgesteld.
- Met het verder verstevigen van het financieel fundament volgens het Strategisch Plan (2017) kan de NV Bergkwartier zich weer nadrukkelijk richten op haar strategische doelen voor behoud (en herontwikkeling) van historisch waardevol erfgoed in de stad en de omgeving en het daarmee weer mogelijk wordt om in de toekomst dividenduitkeringen te kunnen gaan doen.
- De NV Deventer Schouwborg actualiseert haar meerjarig perspectief voor de jaren 2019-2022. In het najaar van 2018 wordt de gemeenteraad daarover geïnformeerd.
- Vanaf 2016 is de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer, alleen al wegens haar NV-vorm, vennootschapsbelastingplichtig. Reden om toekomstopties uit te werken. Eind 2018 worden die opties en een voorkeursoptie voor besluitvorming aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd.
- Voor de aanstaande leegstand in het Cultureel Centrum (wegens het vertrek van het Filmhuis en de leegstaande vierkante meters van KunstCircuit) zal de NV in samenspraak met de gemeente toekomstopties presenteren. Vanuit de gemeente zal daartoe allereerst een visie op cultuureducatie (Inclusief de inzet van het cultureel maatschappelijk vastgoed) worden ontwikkeld (najaar 2018).
- In 2018 wordt de gemeenschappelijke regeling Recreatiegemeenschap Salland geliquideerd.
- De toekomst van luchthaven Teuge is onzeker geworden. Met het besluit over de vliegroutes van Lelystad Airport over luchthaven Teuge moet het Nationaal Paracentrum mogelijk noodgedwongen verhuizen. Daardoor verdwijnt mogelijk 50% van de inkomsten van de luchthaven. Het Paracentrum en de Luchthaven zijn / gaan met het ministerie in gesprek over de mogelijkheden binnen de tijdelijke situatie van de vliegroutes en de situatie bij herindelings van het luchtruim vanaf 2023.
- De BNG heeft haar dividendbeleid in 2018 aangepast, dat inhoudt dat 37,5 % (was tijdelijk vanaf 2011 25%) over de nettowinst als dividend wordt uitgekeerd. Structureel voordeel voor Deventer is €400.000 en is in de Tweede Kwartaalrapportage meegenomen.

Beleidskader

De uitvoering van taken is voor gemeenten steeds complexer geworden. In toenemende mate doen zij beroep op andere organisaties waaraan zij taken aan uitbesteden, via inkoop of subsidie of via uitvoering door verbonden partijen.

Bij verbonden partijen kan het zowel gaan om privaatrechtelijke rechtspersonen die een rol spelen in de uitvoering van een publieke taak als om gemeenschappelijke regelingen. Voor wat betreft de private partijen gaat het om organisaties en instellingen waar gemeenten zowel financieel als bestuurlijk zeggenschap over hebben. In geval van (de publiekrechtelijke) gemeenschappelijke regelingen gaat het om samenwerkingsvormen met een rechtspersoonlijkheid. De diversiteit van de verbonden partijen neemt bovendien toe, evenals het financiële en beleidsmatige gewicht ervan; dit wordt nog eens versterkt door de decentralisaties in het sociale domein.

Gemeenten blijven verantwoordelijk voor de aansturing van verbonden partijen, de controle erop en de financiële consequenties voor de eigen organisatie. Om deze verantwoordelijkheden waar te kunnen maken is het van belang dat het college en de gemeenteraad weten wat hun bevoegdheden zijn. Vanuit zowel het publiekrecht als het privaatrecht zijn kaders van toepassing voor (de samenwerking in) verbonden partijen. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en daaruit voortvloeiende richtlijnen geven specifieke voorschriften mee over aspecten inzake verbonden partijen. Voorschrift is dat gemeenten in de paragraaf verbonden partijen van de gemeentelijke begroting en jaarrekening de visie op en beleid omtrent verbonden partijen opnemen. Indien gemeenten een afzonderlijk door de raad vastgestelde actuele nota verbonden partijen hebben kan daarnaar worden verwezen.

Daarnaast is in de financiële verordening (artikel 21) van de gemeente vastgelegd dat het college periodiek in een beleidsnota het systeem van toezichtuitoefening op de onderscheiden verbonden partijen vastlegt en dit systeem ter kennis brengt van de raad.

De kadernota verbonden partijen beschrijft hoe de gemeente Deventer omgaat met verbonden partijen, zodat op een weloverwogen manier invulling wordt gegeven aan de rollen van eigenaar (zeggenschap) en opdrachtgever (sturing).

In oktober 2017 is de beleidsnota verbonden partijen geactualiseerd vastgesteld door de gemeenteraad. Meer dan voorheen wordt met het vernieuwde kader een actievere betrokkenheid van college en gemeenteraad bij verbonden partijen inhoud gegeven. Naast expliciete kaders voor processen tot besluitvorming zijn inhoudelijke kaders opgenomen en is aandacht besteed aan de instrumenten voor kaderstelling, controle en sturing. Onderscheid wordt daarbij gemaakt voor de kader stellende –en controlerende rol van de gemeenteraad en de opdrachtgevers- en eigenaar rol van het college.

De kaders van de beleidsnota verbonden partijen beperkt zich tot de sturingsmogelijkheden op het instrument verbonden partijen. Een verbonden partij is echter gekoppeld aan een kerntaak van de gemeente op een specifiek beleidsterrein. Dit betekent dat ook vanuit inhoudelijk(e) beleid(doelen) gestuurd wordt op de verbonden partijen. Deze tweede sturingslijn blijft hier buiten beschouwing, maar is mede bepalend voor de prestaties van de verbonden partij.

Het doel van actieve betrokkenheid bij verbonden partijen is het:

- behartigen van het publieke belang;
- beheersen van risico's die met de verbonden partij samenhangen;
- borgen van de continuïteit van de verbonden partij.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor de kaderstelling binnen de gemeente. De gemeenteraad heeft daartoe kader stellende bevoegdheden maar ook het budgetrecht. Dit zijn twee instrumenten waarmee aan de voorkant kan worden gestuurd op inhoud/beleid en financiën. De kadernota verbonden partijen dient als richtlijn voor het college en indirect voor de verbonden partij. Het kader verbonden partijen is ook de grondslag voor de gemeenteraad om te kunnen controleren en al dan niet te interveniëren.

Om de controlerende rol adequaat uit te voeren maakt de gemeenteraad in de regel gebruik van

de reguliere planning en control instrumenten van de gemeente en de gemeenschappelijke regelingen en de raadsmededelingen van het college. Daarnaast wordt in 2018 een voor de gemeenteraad digitaal toegankelijk dossier aangemaakt waarin per verbonden partij documenten worden opgeslagen over de governance en financiële huishouding van de verbonden partijen.

Vierjaarlijks wordt een evaluatie per verbonden partij opgesteld. In de tweede helft van 2018, bij aanvang van een nieuwe collegeperiode, wordt die evaluatie met de gemeenteraad gedeeld.

Informatie per verbonden partij

In het algemeen geldt dat bij de meeste deelnemingen sprake is van gebruikelijke bedrijfsvoering risico's. Die conclusie is te baseren op de accountantsrapporten bij de jaarrekeningen van die partijen waarin aandacht is besteed aan de continuïteit van de bedrijfsvoering. Bij sommige vennootschappen is daarnaast informatie opgenomen over bijzondere omstandigheden en risico's. Ook is voor een paar verbonden partijen melding gemaakt van de actuele waarde van het bezit. Informatie over de vermogensposities, de resultaten, bijzondere omstandigheden en actuele waarden zijn indicaties (er zijn er uiteraard meer) over de continuïteit van een verbonden partij en hun vermogen om financiële risico's te kunnen opvangen.

Hieronder treft u alle verbonden partijen aan, waarbij per partij kort is aangegeven wat het doel, de aard van de verbinding met de gemeente en het publiek belang is. De volgorde sluit aan bij de programma-indeling. In de aard van de verbindingen zijn de volgende categorieën onderscheiden:

- GR = Gemeenschappelijke regeling - deelname (% belang)
- NV = Naamloze vennootschap - aandeelhouder (% belang)
- BV = Besloten Vennootschap - aandeelhouder (% belang)
- ST = Stichting - deelname (% belang)
- Coöp = Coöperatie - deelname (% belang)

GR Veiligheidsregio IJsselland

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: veiligheidsregio-ijssel.nl

Programma: PA02

Taakveld 1.1

Entiteit GR

Deelnemingspercentage: 18,96%

Doel en openbaar belang: Samenwerking in de regio IJsselland op het terrein van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Bij wet zijn gemeenten ondergebracht in 25 veiligheidsregio's om daarmee de slagkracht van de overheid bij rampen en zware ongevallen te verbeteren.

Financieel risico: Er is een risicoprofiel opgesteld om de risico's van de organisatie in kaart te brengen. Deze zijn in een rapportage vastgelegd en opgenomen in de programmabegroting 2018.

De tien risico's met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit zijn: Grootschalige/langdurige inzet, stijgende rentepercentages, fiscale controles, stijgende pensioenpremies, datalek, transitie meldkamer, besluiten van het Veiligheidsberaad met financiële of personele gevolgen, marktontwikkelingen oefentrajecten, hogere prijs (dan beschikbaar) tankautospuiten bij de aanbesteding en complexiteit Europese aanbestedingen.

Op basis van alle risico's met bijbehorende inschatting is een analyse gemaakt van de benodigde weerstandsvermogen voor Veiligheidsregio IJsselland. Uit de rapportage van risicomanagement blijkt dat het weerstandsvermogen 1,18 miljoen euro zou moeten bedragen. Veiligheidsregio IJsselland heeft op dit moment een weerstandsvermogen van één miljoen euro, dat geeft een betrouwbaarheid van 85%.

Toelichting Voorafgaand aan de begroting 2017 is de verdeelmethodiek herzien. Door het algemeen bestuur is op 23 maart 2016 namelijk gekozen voor een combinatiemodel voor de verdeling van de kosten. De kosten worden vanaf 2017 voor 75% verdeeld op basis van de historische kosten en voor 25% op basis van een meer geobjectieerde methodiek, te weten het gemeentefonds. Na drie jaar, dus in 2019, wordt de verdeelmethodiek opnieuw geëvalueerd waarbij in principe het gekozen combinatiemodel gehandhaafd blijft. Er wordt alleen gekeken of het geobjectieerde aandeel van het gemeentefonds in de verdeelmethodiek kan worden vergroot. Voorafgaand aan de evaluatie wordt door het algemeen bestuur op basis van de ontwikkelingen op dat moment besloten hoe de evaluatie exact vorm zal krijgen

Beleidsvoornemens
2019

In 2018 loopt de Beleidsplanperiode 2015-2018 ten einde. In de aanloop naar 2019 maakt de veiligheidsregio een start met de totstandkoming van de het nieuwe beleidsplan 2019-2022. Het jaar 2018 staat daarmee in het teken van de voorbereiding van de nieuwe aankomende beleidsperiode. De uitkomsten van de zelfevaluatie en de visitatie in 2017 vormen de basis voor de verdere ontwikkeling van de veiligheidsregio en geven richting aan het gesprek met de gemeenten en andere samenwerkingspartners over de strategische koers en ambities in 2019 en verder.

Voor Veiligheidsregio IJsselland blijft er nog een te realiseren taakstelling voor de ontoereikende BTW compensatie van structureel 195.000 euro (vanaf 2024). Dit nadeel is tijdens het proces van de regionalisering al in beeld gebracht.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019: € 6.843.378

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 3.580.431	€ 3.435.000	€ 3.403.000
Vreemd vermogen	€ 30.569.917	€ 28.114.000	€ 28.068.000
Resultaat	€ 555.550	0	0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:			
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

Coöperatie ParkeerService ua

Vestigingsplaats: Amersfoort

Website: parkeerservice

Programma: PA03

Taakveld 2.2

Entiteit Coöp

Deelnemingspercentage: 6 %

Doel en openbaar belang: Advisering en levering van diensten voor straatparkeer- en garagebeheer en straatparkeer handhaving. Samenwerkingsverband van gemeenten.

Financieel risico: Per 1-1-2019 treedt Deventer uit.

Toelichting Er is uitstel voor de aanbidding aan en agendering van de jaarrekening 2017 gegeven. Vaststelling van de jaarrekening 2017 wordt in september 2018 verwacht.

Beleidsvoornemens 2019

Contractwaarde 2019: € 430.000

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	nog niet bekend	Nog niet bekend	N.v.t.
Vreemd vermogen	Nihil	Nihil	N.v.t.
Resultaat	Nog niet bekend	Nihil	N.v.t.
Bron	Jaarrekening	Begroting	Per 1-1-2019 treedt Deventer uit.
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:			

Garantie 31-12-2017:	
Lening 31-12-2017:	
Agio 31-12-2017:	
Kapitaal storting 31-12-2017:	
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:	

NV Centrumgarage Deventer

Vestigingsplaats: Deventer

Website: centrumgarage-deventer

Programma: PA03

Taakveld 2.2

Entiteit NV

Deelnemingspercentage: 5 %

Doel en openbaar belang: Exploitatie van de parkeergarage Sijzenbaan, nabij het winkelgebied van de binnenstad.

Financieel risico: Risico is dat het winkelaanbod in de binnenstad afneemt en bezoekersaantal terugloopt.

Toelichting De gemeente Deventer bezit ca. 5% van de aandelen in deze vennootschap. De overige aandeelhouders zijn binnenstadondernemers en particulieren. In beginsel loopt de gemeente risico op verlies van het ingebrachte risicodragend kapitaal ad € 39.600 en op de structurele dividendraming ad € 19.000. Los van het feit dat de vennootschap vermogen heeft voor opvang van risico's geven de praktijk tot nu toe en de vooruitzichten aan dat beide risico's beperkt zijn.

Beleidsvoornemens 2019 Het nog aantrekkelijker maken van de voorziening is en blijft een doelstelling.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019: € 19.000

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 1.308.249	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Vreemd vermogen	€ 512.261	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat	€ 594.391	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting

Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 39.552 (€ 39.552)
Garantie 31-12-2017:	
Lening 31-12-2017:	
Agio 31-12-2017:	
Kapitaal storting 31-12-2017:	
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:	

GR Regio Stedendriehoek

Vestigingsplaats: Twello

Website: [regiostedendriehoek](http://regiostedendriehoek.nl)

Programma: PA01

Taakveld 0.1

Entiteit GR

Deelnemingspercentage: 24%

Doel en openbaar belang: Doelstelling is het behartigen van de gemeenschappelijke en regionale belangen van de deelnemende gemeenten en het samen met belangengroepen, maatschappelijke organisaties en private partijen bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van het gebied en een versterking van het vestigingsklimaat. De doelstelling wordt gerealiseerd aan de hand van de opgaven bereikbaarheid, leefbaarheid, innovatie en sociaal kapitaal zoals geformuleerd in De Agenda Stedendriehoek. De 4 opgaven zijn benoemd in de bestuursverklaring van de colleges van de deelnemende gemeenten. Er zijn geen gemeentelijke bevoegdheden overgedragen aan de regio.

Financieel risico: Het weerstandsvermogen van de regio is niet groot maar toereikend. De financiële risico's zijn beperkt en er is geen lang vreemd vermogen aangetrokken. Mocht de regio onverhoopt niet aan haar verplichtingen kunnen voldoen, moet teruggevallen worden op deelnemende gemeenten.

Toelichting Aan deze GR wordt deelgenomen door de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Zutphen, Brummen, Epe, Lochem en Voorst. De regio verdeelt de kosten over de deelnemende gemeenten via de verdeelsleutel "inwonertal". Het Deventer aandeel in die kosten is ongeveer 24%. Wettelijk is geregeld dat de gemeenten bijspringen als de regio niet aan haar verplichtingen kan voldoen. Aan de GR nemen 7 gemeenten deel. Ieder met gelijk stemrecht. Zeggenschap is daarmee 14,3%.

Beleidsvoornemens 2019 Taken zijn gebaseerd op "De Agenda Stedendriehoek". Daarnaast wordt uitdrukkelijk de samenwerking met partners uit bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties gezocht. Samen is de nieuwe koers van de regio bepaald met daarin een belangrijke rol voor de stichting Strategische Board.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019: € 261.803

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 221.000	Nog niet bekend	Nog niet bekend

Vreemd vermogen	€ 0	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat	€ 561	0	0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:			
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

Het Groenbedrijf BV

Vestigingsplaats: Deventer

Website: [hetgroenbedrijf](http://hetgroenbedrijf.nl)

Programma: PA03

Taakveld 5.7

Entiteit BV

Deelnemingspercentage: 50%

Doel en openbaar belang: Beheer, onderhoud, aanleg en vervanging van openbaar groen en zorgen voor een duurzame instandhouding. Sociale onderneming door inzet van mensen met afstand tot de reguliere arbeidsmarkt.

Financieel risico: Het weerstandsvermogen is toereikend. De omzet komt in hoofdzaak van gemeenten. Financiële risico's zijn beperkt

Toelichting De gemeente Deventer en KonnecteD BV zijn elk voor 50% aandeelhouder in HGB BV. Formeel is het risico van de gemeente beperkt tot het ingebrachte en geactiveerde aandelenkapitaal ad € 30.000 .

Beleidsvoornemens 2019 Het Groenbedrijf verzorgt de leefomgeving van de gemeente Deventer en doet dat voor een substantieel deel met mensen met lagere / beperkte competenties. HGB draagt bij aan social return. HGB heeft haar doelstellingen in 4 rendementsgebieden vertaald: economisch- , sociaal - en duurzaam rendement en het maatschappelijk / omgeving rendement.

In 2018 start de realisatie van de investering van Circulus-Berkel BV in een nieuwe milieustraat en gezamenlijke huisvesting aan de Westfalenstraat van Circulus-Berkel BV, Cambio Buurtbeheerbedrijf en Het Groenbedrijf BV. Het Groenbedrijf wordt huurder.

Contractwaarde 2019: € 7.535.800

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 1.634.000	€ 1.644.000	€ 1.644.000
Vreemd vermogen	0	0	0

Resultaat	€ 20.000	€ 9.800	Nog niet bekend
Bron	Jaarrekening	Begroting	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 30.000 (€ 30.000)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

NV Vastgoed Milieucentrum Deventer

Vestigingsplaats: Deventer

Website: [ulebelt](#)

Programma: PA04

Taakveld 7.4

Entiteit NV

Deelnemingspercentage: 49,50%

Doel en openbaar belang: Realiseren, in stand houden en beheren van de accommodatie voor een milieucentrum annex kinderboerderij.

Financieel risico: Het weerstandsvermogen is toereikend. Financiële risico's zijn beperkt.

Toelichting Ongeveer 49,5% van de aandelen in deze vennootschap is in handen van de gemeente Deventer. De overige aandeelhouders zijn Woningstichting Rentree (ongeveer 49,5%), Sallcon (0,8%) en IVN (0,1%). Deze vennootschap kent beperkte bedrijfsvoeringrisico's. De stichting Ulebelt is huurder van dit maatschappelijk vastgoed.

Beleidsvoornemens 2019 De Ulebelt (huurder van het vastgoed) blijft naast haar prestaties op de kernprestaties educatie, kinderboerderij en terrein inzetten op maatschappelijke activiteiten. Het betreft onder meer het aanbieden van werkplekken in het kader van re-integratie, zorg en reclassering, stageplaatsen voor scholing, faciliteren van activiteiten voor mensen met een beperking, maar ook facilitering van doelgroepen buitenschoolse- en kinderopvang, natuur- en milieuorganisaties en andere wijkgerichte organisaties.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 718.950	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen	€ 25.539	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	€ 2.689	€ 3.320	Niet bekend
Bron	Jaarrekening	Begroting	Prognose

Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 272.268 (0)
Garantie 31-12-2017:	
Lening 31-12-2017:	
Agio 31-12-2017:	
Kapitaal storting 31-12-2017:	
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:	

GR Omgevingsdienst IJsselland

Vestigingsplaats: Wijhe

Website: [rud](#)

Programma: PA04

Taakveld 7.4

Entiteit GR

Deelnemingspercentage: 8%

Doel en openbaar belang: Samenwerking in de regio IJsselland op het terrein van vergunningverlening, toezicht houden en handhaving van de milieuwetgeving.

Financieel risico: In de planning is opgenomen dat in het 3e jaar na de start van de omgevingsdienst een nota Weerstandsvermogen & Risicobeheersing wordt samen gesteld. Deze zal als beleidskader voor de bepaling van het weerstandsvermogen gaan dienen. In afwachting van de nota Weerstandsvermogen & Risicobeheersing en de daarbij op te stellen risico-inventarisatie is de hoogte van deze reserve voorlopig bepaald op een minimum van 1% en maximaal 2,5% van de totale begrote lasten voor de Omgevingsdienst IJsselland oftewel: € 80.000,-- - € 200.000,--. Hierbij is aansluiting gezocht met het door de Veiligheidsregio IJsselland vastgestelde percentage. Hierdoor moet de Omgevingsdienst IJsselland in staat worden geacht om risico's zelf op te vangen. Via de jaarresultaten 2018 en volgende jaren wordt getracht de hierboven genoemde omvang van de algemene reserve te realiseren conform artikel 30 van de Gemeenschappelijke Regeling.

Toelichting Geen

Beleidsvoornemens 2019 Vanaf 1-1-2018 start een gemeenschappelijke regeling waarin de samenwerking in de regio IJsselland op het terrein van het wettelijk bepaalde Basispakket Milieu (VTH-taken voor inrichtingen), waaronder ook ondersteunende specialistische en juridische werkzaamheden op gebied van bodem, geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid en geur.

Contractwaarde 2019: € 5.459

Bijdrage GR 2019: € 1.391.965

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	N.v.t.	Nog niet bekend	Nog niet bekend

Vreemd vermogen	N.v.t.	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat	N.v.t.	0	0
Bron	N.v.t.	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:			
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

NV Wonen boven winkels

Vestigingsplaats: Deventer

Website: [wbwd](#)

Programma: PA05

Taakveld 8.3

Entiteit NV

Deelnemingspercentage: 50%

Doel en openbaar belang: Investeren in en exploiteren van het wonen boven winkels, in het belang van een veiliger en leefbaarder binnenstad.

Financieel risico: Financieel risico is de verhuurbaarheid en waardeontwikkeling van het eigendom. Het ondernemingsplan 2017-2020 laat positieve exploitatieresultaten en ratio's zien. In 2015 is een waardevermindering toegepast. De vastgoedmarkt heeft zich echter hersteld.

Toelichting De gemeente Deventer en Woonbedrijf Ieder1 (middels haar 100% dochteronderneming Wonen boven winkels vastgoedfonds Stedendriehoek BV) zijn elk voor 50% aandeelhouder in deze vennootschap. De uitdaging van deze NV is om de doelstelling (een veilige en leefbare binnenstad via realisering van woningen boven winkels) te halen met minimaal break even exploitatieresultaten. Dat is tot nu toe in beperkte mate gelukt en mede daarom waren in het verleden aanvullende kapitaalstortingen nodig. Omdat die aanvullende kapitaalstortingen niet zijn geactiveerd, is het aandeel van de gemeente Deventer in het Eigen Vermogen van de NV afgerond € 0,8 mln. per 31 december 2016 nog steeds hoger dan het geactiveerde aandelenkapitaal ad € 454.000. Daarnaast is een via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland verkregen lening van € 700.000 doorgeleend aan de NV.

Beleidsvoornemens
2019

Volgens het ondernemingsplan 2018- 2022 zet de NV in op het ontwikkelen en transformeren van de Stadshof in het kernwinkelgebied zodat dit binnenterrein voor een breed publiek toegankelijk wordt en daarmee 80 tot 100 woningen ontsloten kunnen worden. Daarvoor wordt externe financiering gezocht. Daarnaast zal de NV eigenaren van winkelpanden stimuleren en ontzorgen op de ontwikkeling van leegstand door middel van subsidiering van quickscans. Tweede speerpunt is het "verleiden" van eigenaren in het kernwinkelgebied om zelf te gaan investeren. Binnen dit gebied zijn circa 420 woningen te realiseren. In 2018 stelt de NV zich ten doel 10 eigenaren te bewegen een quick scan uit te voeren naar de mogelijkheden en (financiële) consequenties van het in gebruik nemen van leegstaande verdiepingen boven winkels/horeca/kantoren. WBWD biedt die eigenaren dit inzicht.

In 2018 wordt de Woonvisie van de gemeente Deventer herijkt en zal ook WBWD een start maken met de herijking van haar koers. Met de Raad van Commissarissen en aandeelhouders wordt gekeken naar de rol en bijdrage van WBWD binnen de ontwikkelingen in de binnenstad en op de woningmarkt. Herijking van de koers dient als input voor het ondernemingsplan voor 2019.

Binnen de begroting van de NV zijn op dit moment geen investeringen in nieuwe projecten voorzien.

In 2017 is een start gemaakt met het anders organiseren van de dienstverlening van de NV WBWD, met als doel de gezonde financiële basis verder te versterken.

Door verkoop van vastgoed wordt de liquiditeitspositie verstevigd.


Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 2.104.784	€ 2.320.000	€ 2.486.000
Vreemd vermogen	€ 3.968.058	€ 3.779.000	€ 3.619.000
Resultaat	€ 338.229	€ 158.000	€ 166.000
Bron	Jaarrekening	Ondernemingsplan	Ondernemingsplan
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 454.000 (€ 454.000)		
Garantie 31-12-2017:	€ 1.380.000		
Lening 31-12-2017:			



Agio 31-12-2017:	
Kapitaal storting 31-12-2017:	€ 1.450.000 (0)
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:	

GR Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) IJsselland

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: ggd

Programma: PA08

Taakveld 7.1

Entiteit GR

Deelnemingspercentage: 18,3 %

Doel en openbaar belang: Beschermen en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Daarbij richt de GGD zich op het verminderen van ongelijkheid in de kans op goede gezondheid onder inwoners. GGD IJsselland is daarnaast onderdeel van een samenhangend aanbod van publieke gezondheid in Nederland.

Samenwerking in de regio IJsselland door uitvoering van de Wet publieke gezondheid en richt zich op jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, monitoring van gezondheid en advies over gezondheidszorg aan gemeenten, zorg voor publieke gezondheid bij crisis en rampen. Volgens de wet moeten GGD' en dezelfde gebiedsindeling bevatten als de gemeenten die samen de Veiligheidsregio vormen.

Financieel risico: Elke gemeente geeft een bijdrage per inwoner voor de basisproducten die voor alle gemeenten gezamenlijk worden uitgevoerd (inwonerbijdrage). GGD IJsselland voert een actief financieel risicobeleid. De weerstandscapaciteit wordt geëvalueerd op basis van een financiële risico-inventarisatie. Additionele producten worden gefinancierd door de gemeenten die deze afnemen. Voor de risico's voor incidentele additionele taken (maatwerk en projecten) is een aparte voorziening getroffen. Risico's voor additionele producten kunnen niet ten laste komen van alle gemeenten in de Gemeenschappelijke regeling. Indien de weerstandscapaciteit niet voldoet, kunnen gemeenten – naar rato van het inwonertal - worden aangesproken op een eventueel exploitatietekort.

Op basis van de meerjarenraming van GGD IJsselland is het risico voor de gemeente Deventer klein. Risico's voor de GD zijn o.a. faillissement van toeleveranciers, claims en procedures, extra inzet medewerkers bij uitbraak infectieziekte en boventalig personeel bij beëindiging of afnemende activiteiten.

Toelichting In totaal nemen 11 gemeenten deel aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD IJsselland. Elke gemeente heeft 1 stem. De zeggenschap in de GGD is daarmee afgerond 9%.

Beleidsvoornemens
2019

De Programmabegroting 2019 omvat het geheel van ambities, concrete taken en financiën van de GGD. De begroting is opgesteld op basis van de volgende documenten:

- Financiële uitgangspunten Programmabegroting 2019, die in december 2017 door het algemeen bestuur van GGD IJsselland zijn vastgesteld;
- Programmabegroting 2018, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur in juni 2017;

De begroting gaat uit van bestaand beleid. Na de gemeenteraadsverkiezingen stelt GGD IJsselland samen met de deelnemende gemeenten een nieuwe Bestuursagenda op met daarin strategische opdrachten aan GGD IJsselland voor de nieuwe bestuursperiode.

Contractwaarde 2019: € 52.000

Bijdrage GR 2019: € 3.388.000

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens		2017	2018	2019
Eigen vermogen		€ 1.378.000	€ 1.239.000	€ 1.227.000
Vreemd vermogen		€ 5.732.859	€ 5.511.000	€ 5.282.000
Resultaat		- € 211.000	0	0
Bron		Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:				
Garantie 31-12-2017:				
Lening 31-12-2017:				
Agio 31-12-2017:				
Kapitaal storting 31-12-2017:				
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:				

NV Sportbedrijf Deventer

Vestigingsplaats: Deventer

Website: sportbedrijfdeventer

Programma: PA08

Taakveld 5.1

Entiteit NV

Deelnemingspercentage: 100%

Doel en openbaar belang: Stichten, beheren, exploiteren en in stand houden van binnensportaccommodaties (De Scheg, Borgelerbad, sporthallen/gymzalen).

Financieel risico: Op basis van een risicoscan is het benodigd weerstand vermogen voor de NV vastgesteld. Als subsidieverstrekker zorgt de gemeente voor een stuk borging van de continuïteit van deze vennootschap. Een substantieel ander deel zal van de gebruikers (opbrengsten) moeten blijven komen. Dat was, is en blijft een risico voor dergelijke voorzieningen en het is voor de vennootschap een uitdaging om te blijven zorgen voor een aantrekkelijk aanbod tegen marktconforme / concurrerende prijzen in het belang van het op niveau houden van het gebruik. De jaarrekening 2017 laat een weerstandvermogen van € 670.000,- zien. Het beoogd benodigd weerstandvermogen (vastgesteld op € 656.000) is daarmee gerealiseerd. In 2018 wordt wederom een risicoscan uitgevoerd en op basis daarvan wordt het benodigd weerstandvermogen geactualiseerd.

Toelichting

Beleidsvoornemens 2019 In december 2016 is het strategisch beleid voor het sportbedrijf vastgesteld. Aan het uitvoeringsplan wordt gewerkt.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019: € 4.008.353 (excl. projectsubsidies)

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 659.472	€ 675.983	€ 689.866
Vreemd vermogen	€ 16.103.646	€ 15.892.057	€ 15.058.831
Resultaat	€ 54.317	€ 16.491	€ 13.883

Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 90.756 (0)		
Garantie 31-12-2017:	€ 1.565.915		
Lening 31-12-2017:	€ 14.346.142		
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

GR Vervoerscentrale Stedendriehoek

Vestigingsplaats: Lochem

Website: [plusov](#)

Programma: PA08

Taakveld 6.2

Entiteit GR

Deelnemingspercentage: 11 %

Doel en openbaar belang: Samenwerking in de regio Stedendriehoek om ervoor te kunnen zorgen dat inwoners in staat zijn om zich, naast het openbaar vervoer, zelfstandig en tegen een redelijk tarief te verplaatsen met een vorm van aanvullend openbaar vervoer of via het doelgroepenvervoer.

Financieel risico: De Vervoercentrale Stedendriehoek is een nieuwe organisatie. De samenvoeging van vervoertaken van de 9 gemeenten brengt de risico's met zich mee, die in het bedrijfsplan van de vervoercentrale staan. Als één van deze risico's zich voordoet, kan dit leiden tot onrust bij reizigers en extra kosten. De vervoercentrale heeft weinig financiële ruimte in de begroting om die risico's op te vangen. Als de vervoercentrale niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, moeten de deelnemende gemeenten daarvoor betalen.

Toelichting Geen

Beleidsvoornemens 2019 In het plan PlusOV 3.0 worden in 2018 enkele belangrijke wijzigingen doorgevoerd in de organisatie, het planpakket en verbetering van de prestaties van de Frontoffice. In 2018 moet het plan van aanpak PlusOV 3.0 uitgevoerd zijn. Daarmee is het maximale effect nog niet behaald, omdat wijzigingen ook getoetst worden in de praktijk. Ook technische wijzigingen in onder andere het plan programma en de planning, maar ook in procedures en werkwijzen, kosten tijd.

De dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) tussen de gemeenten en PlusOV lopen af in augustus 2019, op dat moment lopen ook de contracten van PlusOV met de vervoerders af.

In het voorjaar van 2018 is gestart met een evaluatie van PlusOV. De evaluatie wordt in de tweede helft van 2018 met de raad gedeeld. Verlenging van de dienstverlening met PlusOV moet voor 1-11-2018 kenbaar worden gemaakt.

Contractwaarde 2019: € 704.625

Bijdrage GR 2019: € 1.867.267

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens

2017

2018

2019

Eigen vermogen	€ 148.705	€ 148.705	€ 148.705
Vreemd vermogen	€ 79.373	0	0
Resultaat	€ 0	0	0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:			
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

GR Bedrijfsvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: [bedrijfsvoeringsorganisatie-regionale-jeugdzorg](https://www.bedrijfsvoeringsorganisatie-regionale-jeugdzorg.nl)

Programma: PA08

Taakveld 6.1

Entiteit GR

Deelnemingspercentage: 9 %

Doel en openbaar belang: Samenwerking van 11 gemeenten in de regio IJsselland voor gezamenlijke inkoop en facturatie van de jeugdzorg en de informatievoorziening daarover.

Het betreft hier een uitvoeringsorganisatie. Besluitvorming ten aanzien van beleid is verantwoordelijkheid van de lokale deelnemende gemeenten.

Het bestuur bestaat uit elf leden, vanuit elke deelnemende gemeente één lid.

Financieel risico: Financieel risico ten aanzien van de bedrijfsvoeringsorganisatie is zeer beperkt omdat het kleine organisatie betreft met deels personele detacheringen vanuit gemeenten.

Toelichting 11 gemeenten nemen deel in de gemeenschappelijke regeling. Zeggenschap is derhalve afgerond 9%. Van het totaal inkoop volume is 21,3% aandeel Deventer, welke gebaseerd is op het jeugdbudget (bij de start van de GR) op basis van de meicirculaire 2015.

Omdat de GR de facturatie voor de inkoop van jeugdzorg bij zorgaanbieders uitvoert, kent de GR zowel aan de activa- als passivazijde van de balans financiële posities die budgettair neutraal voor de GR zijn. De GR heeft geen eigen vermogen en geen eigen liquide middelen. De GR taken worden bevoorschot door de deelnemende gemeenten en aan het eind van het jaar worden de gerealiseerde uitgaven met gemeenten afgerekend. Het exploitatiesaldo van de begroting en jaarrekening van de GR is daarmee jaarlijks nihil..

De jaarrekening 2017 heeft op 20-7-2018 een goedkeurende accountantsverklaring gekregen. Vaststelling van de jaarrekening 2017 vindt eind september 2018 door het bestuur van de GR plaats. De deelnemende gemeenten dragen in de apparaatskosten van de GR over 2017 ongeveer € 250.000 meer bij dan begroot. Deventer betaalt over 2017 € 73.000 meer dan begroot.

Beleidsvoornemens
2019

In 2017 is besloten tot voortzetting van de bedrijfsvoeringorganisatie Jeugdzorg IJsselland in 2018. De gemeenteraad heeft op 20-12-2017 het college van burgemeester en wethouders opgeroepen om:

1. De uitgangspunten van een lichte Gemeenschappelijke Regeling (GR) zoals de GR BVO IJsselland is, te bestendigen/handhaven;
2. De GR alleen (boven) regionale inhoudelijke thema's regionaal uit te laten voeren;
3. De regionale samenwerking in de GR BVO mag niet ten koste gaan van de lokale beleidsverantwoordelijkheid voor de jeugdhulp

Met een raadsmededeling (17 april 2018) is aangegeven dat de GR haar begroting 2019 voor apparaatskosten (met een "tegenstem" van Deventer flink heeft opgehoogd. De gemeenteraad heeft op 27 juni 2018 het college van burgemeester en wethouders verzocht, het bestuur van de GR RSJ IJsselland op de hoogte te stellen van de zienswijze van Deventer bij de gewijzigde begroting 2018 en de concept begroting 2019, die luidt dat de budgetverhoging onvoldoende is onderbouwd, de transformatie lokaal plaats moet plaatsvinden (grote uitdaging vanwege de toenemende in de zorg) en de taken van het servicebureau zouden moeten afnemen i.p.v. toenemen/uitbreiden. De taken moet goed georganiseerd worden echter dat houdt niet per definitie in dat het meer geld moet kosten. Ondanks die zienswijze heeft het bestuur van het RSJ de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019 vastgesteld.

Contractwaarde 2019: € 21,1 mln. (Inkoop)

Bijdrage GR 2019: € 531.000

Subsidie 2019: € 2,0 mln. (Jeugdbescherming)

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	0	0	0
Vreemd vermogen	0	0	0
Resultaat	0	0	0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:			
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			



Kapitaal storting 31-12-2017:	
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:	

GR Bedrijfsvoeringsorganisatie Sallcon (KonnecteD)

Vestigingsplaats:	Deventer
Website:	sallcon
Programma:	PA07
Taakveld	6.5
Entiteit	GR
Deelnemingspercentage:	50%
Doel en openbaar belang:	Werkvoorziening voor mensen met een arbeidshandicap, re-integratie van werklozen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Begeleider en bemiddelaar bij gesubsidieerde arbeid.
Financieel risico:	Door de afbouw van de rijksbijdrage WSW worden in meerjarenperspectief exploitatieverliezen geleden die met inzet van reserves t/m 2024 (GR en BV tezamen) kunnen worden afgedekt.
Toelichting	<p>Sallcon GR is een GR bedrijfsvoeringorganisatie van de gemeenten Deventer en Olst-Wijhe. De GR heeft haar bedrijfsmatige activiteiten in haar 100% dochteronderneming KonnecteD BV belegd. Naast de gebruikelijke bedrijfsvoering risico's kent dit bedrijf een bijzonder financieel risico. Dat is het risico wegens de Rijks bezuiniging op de sociale werkvoorziening en de invoering van de Participatiewet. KonnecteD (GR en BV tezamen) heeft weerstandsvermogen ad € 16,7 mln. , dat tijdelijk (t/m 2024) kan worden ingezet voor dekking van de nadelige gevolgen van Rijks kortingen. In april 2017 is een nieuw bedrijfsplan voor KonnecteD gepresenteerd. Dat bedrijfsplan is gebaseerd op de eerder vastgestelde toekomstvisie.</p> <p>De GR-Sallcon is 100% aandeelhouder van KonnecteD BV. De deelnemende gemeenten Olst-Wijhe en Deventer hebben in die zin geen rechtstreekse deelneming in KonnecteD BV</p> <p>De gepresenteerde financiële gegevens bestaan uit een optelling van het eigen- en vreemd vermogen van Sallcon GR en KonnecteD BV tezamen. Daarnaast zijn de exploitatieresultaten van KonnecteD BV gepresenteerd. Sallcon GR heeft immers bedrijfsmatige activiteiten in KonnecteD BV belegd.</p>
Beleidsvoornemens 2019	KonnecteD BV wordt een netwerkwerkorganisatie met een toekomstbestendige werkleerssetting en heeft de aansluiting op en met de arbeidsmarkt. De belangrijkste uitdaging voor de toekomst is het creëren van voldoende werkgelegenheid voor bestaande en nieuwe doelgroepen.
Contractwaarde 2019:	€ 3.931.000
Bijdrage GR 2019:	€ 58.500
Subsidie 2019:	€ 16.622.634

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 23,0 mln.	€ 22,6 mln.	€ 20,8 mln.
Vreemd vermogen	€ 8.644.000	€ 8.043.000	€ 7.656.000
Resultaat	€ 41.000	- € 200.000	- € 1.499.000
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominaal (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:			
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

NV Bergkwartier

Vestigingsplaats: Deventer

Website: [nvbergkwartier](http://nvbergkwartier.nl)

Programma: PA10

Taakveld 5.4

Entiteit NV

Deelnemingspercentage: 17,50%

Doel en openbaar belang: Aankoop, restauratie en verhuur van monumentale en karakteristieke panden binnen de gemeente Deventer en aangrenzende gemeenten.

Financieel risico: Het belang van de gemeente Deventer in deze NV is ca. 17,5 % van het totale aandelenkapitaal. De andere grote aandeelhouders zijn bank- en verzekeringsinstellingen, beleggingsfondsen en Deventer stichtingen. Het financieel risico van de gemeente beperkt zich tot het ingebrachte aandelenkapitaal.

Toelichting De jaarrekening 2014 van de NV sloot met een negatief resultaat van -/- € 15,361 miljoen, namelijk een positief operationeel resultaat van € 2,5 miljoen en wegens toepassing van herwaarderingen -/- € 11,4 miljoen en afkoop van een renteswap plus andere kosten -/- € 5,5 miljoen. Als gevolg hiervan kon aan aandeelhouders geen dividend meer worden uitgekeerd. Voorzichtigheidshalve is in het meerjarenperspectief van de gemeente Deventer ook geen dividend meer geraamd. In het Strategische Plan van de NV (vastgesteld in 2017) wordt een versterking van de financiële positie in gang gezet met een loan to value vanaf 2019 van < 40%. Als de financiële positie is versterkt zijn in de toekomst ook weer dividend uitkeringen mogelijk.

De jaarrekening 2017 sluit met een positief resultaat van € 2.593.000. Daaronder is begrepen een waardestijging van € 1.971.440 waarvan € 2.218.181 met resultaatbestemming ten gunste van de Herwaarderingsreserve wordt gebracht en € 246.741 ten laste van de algemene reserve. Het voorstel tot resultaatbestemming bevat een dividenduitkering van achterstallig dividend (over de jaren 2014 tm 2016) van € 374.911 en aanvullend over 2017 van € 100.859. Totaal wordt € 475.770 uitgekeerd, hetgeen een dividend is van 5% van de nominale waarde en als regulier dividend op de aandelen wordt ontvangen. Deventer ontvangt (afgerond) € 85.000 eenmalig.

Met het aandeelhoudersbesluit (2016) tot overheveling van middelen van Herwaarderingsreserve naar Algemene Reserve ("teruggeven" van de nominale waarde aan aandeelhouders) en de verbetering van financiële ratio's volgens het Strategisch Plan ligt structureel dividend uitkeren mogelijk vanaf 2019 weer in het verschiep. De NV zal eerst nog het "misgelopen" dividend van voorgaande jaren (€ 1,365 mln.) aan de aandeelhouders gaan uitbetalen.

Beleidsvoornemens 2019 Met het verder verstevigen van het financieel fundament volgens het Strategisch Plan kan de NV Bergkwartier zich weer nadrukkelijk richten op haar strategische doelen voor behoud (en herontwikkeling) van historisch waardevol erfgoed in de stad en de omgeving.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019: 0

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 32.735.708	€ 38.360.000	€ 41.410.000
Vreemd vermogen	€ 30.507.059	€ 25.808.000	€ 23.296.000
Resultaat	€ 2.593.092	€ 2.064.000	€ 3.005.000
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 1.561.004 (€ 1.561.004)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

NV Deventer schouwburg

Vestigingsplaats: Deventer

Website: [deventerschouwburg](http://deventerschouwburg.nl)

Programma: PA10

Taakveld 5.3

Entiteit NV

Deelnemingspercentage: 77,50%

Doel en openbaar belang: Aanbieden van een breed en gevarieerd programma van (professionele) podiumkunst voor stad en regio.

Financieel risico: In het totale aandelenkapitaal van deze vennootschap van afgerond € 420.000 neemt de gemeente Deventer voor € 325.260 deel. De andere aandelen zijn in handen van negen Deventer bedrijven. Het financiële risico van de gemeente in de NV is in die zin beperkt, dat het aandelenkapitaal niet is geactiveerd. De gemeente subsidieert de schouwburg met een substantieel jaarbedrag, waarbij rekening is gehouden met de verplichtingen van de schouwburg richting de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer (erfpacht van de huisvesting). Daarmee zorgt de gemeente voor een stuk borging van de continuïteit van deze vennootschap. Een substantieel ander deel van de huisvesting kosten zal uit opbrengsten van de schouwburg moeten blijven komen. Dat was, is en blijft een risico voor dergelijke voorzieningen.

Toelichting De schouwburg actualiseert momenteel haar meerjarenbegroting 2019-2022 (exploitatie, investeringen en liquiditeiten in meerjarig perspectief). In die actualisatie moet ook het op peil brengen van het weerstandvermogen worden meegenomen. Op basis van een door de schouwburg in samenspraak met haar accountant opgestelde risicoscan moet het weerstandsvermogen van de schouwburg worden opgebouwd naar een vastgestelde benodigde omvang. In samenhang daarmee moet ook de liquiditeitspositie worden verbeterd.

Omdat een actuele vastgestelde meerjarenbegroting 2019-2022 nog niet beschikbaar is, heeft de accountant over de jaarrekening 2017 nog geen verklaring afgegeven en is de jaarrekening 2017 derhalve nog niet ter vaststelling aan de aandeelhoudersvergadering aangeboden. De cijfers over 2017 zijn daarom nog niet in deze paragraaf gepresenteerd

De begroting 2018 van de schouwburg sluit budgettair neutraal.

Beleidsvoornemens
2019

In het koersdocument Zichtlijnen 2016-2019 schetst de schouwborg dat ze het culturele baken van de stad wil zijn, met aantrekkelijke programmering en intensieve samenwerking met partners in de stad, de regio en provincie. Evenals de meerjarige begroting 2019-2022 moet ook de strategische visie 2019-2022 worden vastgesteld. Dit visietijdvak loopt parallel aan de nieuwe gemeentelijke bestuursperiode. Voor realisatie van die visie is een sluitende meerjarige begroting nodig waarin enkele financiële aspecten een plaats moeten krijgen, zoals de subsidie van Stichting Doen € 100.000 en stichting 4Oost € 100.000 voor de programmering Podium van de Stad die respectievelijk vanaf 2019 en 2020 eindigen en actualisering van het vervangingschema investeringen. Aandachtspunten zijn voorts het toegroeien naar een vastgesteld benodigd weerstandvermogen en toereikende liquiditeiten in meerjarig perspectief.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019: € 1.639.012 (+ € 25.000)

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	Nog niet vastgesteld	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Vreemd vermogen	Nog niet vastgesteld	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat	Nog niet vastgesteld	0	Nog niet bekend
Bron	Jaarrekening	Begroting	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 325.360 (0)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer

Vestigingsplaats: Deventer

Website: [nvvastgoedmaatschappij](http://nvvastgoedmaatschappij.nl)

Programma: PA10

Taakveld 5.5

Entiteit NV

Deelnemingspercentage: 100%

Doel en openbaar belang: Ontwikkeling en beheer van sociaal-cultureel maatschappelijk vastgoed.

Financieel risico: Risico wordt gelopen over de terugbetaling van de door de gemeente verstrekte geldleningen. De NV doet dat met de huurbaten van door de gemeente gesubsidieerde instellingen. Ander risico is dat de NV vanaf 2016 vennootschap belastingplichtig is. In de tweede helft van 2018 worden toekomstopties ter oplossing hiervan ter besluitvorming aangeboden. Daarover is ook afstemming met de Belastingdienst nodig.

Toelichting	<p>De gemeente loopt risico op verlies van aandelenkapitaal en het niet-tijdig of niet terugontvangen van de verstrekte leningen. De vennootschap heeft tegenover de exploitatielasten van die leningen huurbaten van de gebruikers staan en de gemeente bij de vaststelling van de jaarbijdragen / jaarsubsidies voor die gebruikers rekening houdt met die verplichtingen. Tegenover het aandelenkapitaal en de leningschuld staat de waarde van het maatschappelijk vastgoed voor huisvesting van belangrijke cultuurvoorzieningen. In het kader van het beheer en de beheersing van die risico's worden naast de afloop van de investeringen ook betaling en ontvangst van de huurbaten voortdurend gemonitord. In 2013 is besloten nieuwbouw bibliotheek en het Filmtheater te laten ontwikkelen, inbrengen en exploiteren door de NV. Financiering wordt door de gemeente geleverd.</p> <p>Vanaf 2016 is de NV, alleen al wegens de NV-vorm, vennootschapsbelastingplichtig. Reden om toekomstopties uit te werken. In de tweede helft van 2018 worden die toekomstopties voorgelegd.</p> <p>De jaarrekening 2016 sluit met een positief resultaat van € 23.350. Begroot was een positief resultaat van € 66.431. Verschil is veroorzaakt door hogere onderhoudskosten Cultureel Centrum en enkele onvoorziene posten zoals afrekening energie, Vpb-advies en een afrekening op het beëindigen van het huurcontract voor het zogenaamde Koopmanspand in het Havenkwartier.</p> <p>2018 sluit met een negatief exploitatieresultaat van -€ 719.014. Daarvoor zijn drie redenen.</p> <p>Ten eerste het hogere percentage afschrijving op het Cultureel Centrum (CC) vanaf 2018 zoals dat bij de start van het CC is bepaald. De hogere afschrijving vanaf 2018 is € 175.000. Dekking vindt plaats door de daarvoor beschikbare reservepositie en door de huurbaten in het meerjarenperspectief.</p> <p>Ten tweede de begrote stapsgewijze verhoging van huren gebouwen Havenkwartier en de extra organisatiekosten in de jaren 2014-2018: voor 2018 € 40.000.</p> <p>Ten derde de afschrijving op de gebouwen De Viking en bibliotheek. Vanaf de oplevering van de gebouwen De Viking en nieuwbouw bibliotheek worden ook die gebouwen in het meerjarenperspectief voor de exploitatie van de NV ingebracht. Ter voorkoming van afdracht van Vennootschapsbelasting is in 2015 besloten tot de omzetting van de gemeentelijke middelen van a fonds perdu in aandelenkapitaal ten behoeve van de projecten bibliotheek (€ 5 mln.) en de Viking (€ 10,5). Door die omzetting is de jaarlijkse afschrijving (Viking € 237.000 en Bibliotheek € 258.000) in de exploitatie van de NV hoger en ontstaan netto exploitatienadelen en daardoor ook een oplopende post negatieve reserve binnen het Eigen Vermogen. Tezamen met het aandelenkapitaal, dat uiteraard op de balans in tact blijft, is het eigen vermogen van de NV (aandelenkapitaal + reserve) in het meerjarenperspectief positief.</p>
Beleidsvoornemens 2019	<p>De NV is ontwikkelaar van de projecten Viking en nieuwbouw bibliotheek. De gemeente financiert met aandelenkapitaal en geldleningen beide projecten.</p>
Contractwaarde 2019:	<p>Voor de aanstaande gedeeltelijke leegstand in het Cultureel Centrum (o.a. wegens het vertrek van het Filmhuis) zal de NV in 2018 in samenspraak met de gemeente toekomstopties voor het Cultureel Centrum presenteren. Vanuit de gemeente zal daartoe allereerst een visie op cultuureducatie inclusief de inzet van cultureel maatschappelijk vastgoed worden ontwikkeld (najaar 2018). Ook plannen van de NV Deventer Schouwburg voor de leegstand in het Cultureel Centrum (inclusief het zogenaamde Iris-pand dat in eigendom is van de gemeente) worden betrokken bij de doorontwikkeling van het Cultureel Centrum.</p>

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 19.485.572	€ 22.101.979	€ 21.371.540
Vreemd vermogen	€ 9.153.677	€ 9.437.038	€ 18.067.468
Resultaat	€ 23.350	- € 719.014	- € 644.673
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 19.000.878 (€ 18.605.878)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:	€ 9.153.677		
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:	0		

GR Recreatiegemeenschap Salland

Vestigingsplaats: Raalte

Website: [sallandnatuurlijkgestvrij](http://sallandnatuurlijkgestvrij.nl)

Programma: PA10

Taakveld 3.1

Entiteit GR

Deelnemingspercentage: 65%

Doel en openbaar belang: Taken op het gebied van aanleg, beheer en onderhoud recreatieve fiets- en voetpaden en kanosportvoorzieningen in de regio Salland en het toegankelijk en bereikbaar houden van openluchtrecreatie en het stimuleren hiervan.

Financieel risico: Deelnemende gemeenten in de RGS hebben in 2016 besloten mogelijkheden tot en consequenties van opheffing in 2017 in beeld te brengen. In het najaar van 2018 ligt een opheffingsplan voor besluitvorming voor. Sinds het uitreden van de provincie staat het meerjarenperspectief onder druk. De GR verdeelt de meeste kosten met de verdeelsleutel "inwonertal" over de deelnemende gemeenten. Het aandeel Deventer is 65%. Wettelijk is geregeld dat de gemeenten bijspringen als de GR niet aan haar verplichtingen kan voldoen.

Toelichting Geen.

Beleidsvoornemens 2019 In het najaar van 2018 ligt een opheffingsplan voor besluitvorming voor.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019: € 185.000

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 646.809	€ 575.530	N.v.t.
Vreemd vermogen	€ 550.458	Nog niet bekend	N.v.t.
Resultaat	- € 34.312	0	N.v.t.
Bron	Jaarrekening	Begroting	Liquidatie per 1-1-2019

Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	
Garantie 31-12-2017:	
Lening 31-12-2017:	
Agio 31-12-2017:	
Kapitaal storting 31-12-2017:	
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:	

NV Luchthaven Teuge

Vestigingsplaats: Teuge

Website: teuge-airport

Programma: PA10

Taakveld 3.1

Entiteit NV

Deelnemingspercentage: 25%

Doel en openbaar belang: Exploitatie van een luchthaven voor zakelijke en recreatieve burgerluchtvaart.

Financieel risico: Algemeen risico is dat vliegbewegingen achterblijven bij de raming, minder havengelden worden ontvangen en negatieve exploitatieresultaten worden behaald.

Toelichting
Specifieke risico's zijn de laagvliegroutes Lelystad tot 2023 en de herindeling van het luchtruim vanaf 2023. Mogelijk moet het Nationaal Paracentrum hierdoor noodgedwongen verhuizen waardoor de NV Luchthaven Teuge een aanzienlijke structurele inkomstenbron (50%) mis gaat lopen. Het Paracentrum en de luchthaven zijn met het ministerie in gesprek.
De aandelen van deze NV zijn in handen van de gemeenten Apeldoorn (ca. 54,5%), Deventer (ca. 25%), Zutphen (ca. 11,5%) en Voorst (ca. 8,5%). De NV voorziet in haar financiering vanuit een private bank. De inbreng van de vier deelnemende gemeenten in de NV beperkt zich dan tot de inbreng van het oorspronkelijke aandelenkapitaal. Eind 2015 is een toekomstvisie voor de luchthaven aangeboden. Door de het besluit over de vliegroutes van Lelystad Airport is de toekomst vise van de luchthaven Teuge in in heel ander daglicht komen te staan.

Beleidsvoornemens 2019
Het resultaat 2017 is € 331.266 negatief. Daarin zijn begrepen een operationeel resultaat (inclusief rente geldlening) van afgerond € 46.000 negatief en bijzondere lasten van € 285.000 negatief. Die bijzondere lasten vloeien naar verwachting in 2018 als positief resultaat in de exploitatie van de NV terug.

Een exploitatieplan voor bedrijventerrein West (meerdere eigenaren) wordt opgesteld in samenspraak met gemeenten Voorst en Apeldoorn en Ontwikkelingsmaatschappij OostNL (Ministerie EZ en provincies Overijssel en Gelderland). De groei van bedrijvigheid versterkt de financiële positie van de luchthaven.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 1.328.052	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Vreemd vermogen	€ 1.232.624	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat	- € 331.266	0	0
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 489.857 (€ 489.857)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

GR Historisch Centrum Overijssel

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: [historischcentrumoverijssel](http://historischcentrumoverijssel.nl)

Programma: PA10

Taakveld 5.5

Entiteit GR

Deelnemingspercentage: 33%

Doel en openbaar belang: De GR voert het beheer en advies over gemeentelijke- en rijksarchiefbescheiden en -collecties. Daarnaast zijn er publiekstaken gericht op ontsluiting van de archieven, zoals tentoonstellingen, websites e.d. Dit is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling, aanvullend in een vierjarig activiteitenplan.

Financieel risico: Naast Deventer zijn Zwolle en de Rijksoverheid (ministerie van OCenW) deelnemer.

Het weerstandsvermogen is toereikend. Financiële risico's zijn beperkt

Toelichting

Beleidsvoornemens 2019: Doorontwikkeling van het e-Depot Overijssel.

Contractwaarde 2019: € 88.500

Bijdrage GR 2019: € 1.137.040

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 362.291	Niet bekend	€ 347.793
Vreemd vermogen	€ 1.449.682	Niet bekend	€ 447.000
Resultaat	0	0	0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting

Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	
Garantie 31-12-2017:	
Lening 31-12-2017:	
Agio 31-12-2017:	
Kapitaal storting 31-12-2017:	
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:	

Circulus Berkel BV

Vestigingsplaats: Apeldoorn

Website: [circulusberkel](http://circulusberkel.nl)

Programma: PA12

Taakveld 0.5

Entiteit BV

Deelnemingspercentage: 21,42%

Doel en openbaar belang: Inname en verwijdering van huishoudelijk- en bedrijfsafval en stadsreiniging.

Financieel risico: De gemeente loopt financieel risico over het geactiveerde aandelenkapitaal Circulus-Berkel BV(CB) en op het geraamde dividend binnen zowel product huishoudelijk afval (dividend CB) als de algemene middelen (dividend Cirec).

Toelichting De aandelen van Circulus Berkel BV worden gehouden door de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Epe, Zutphen, Doesburg, Bronckhorst, Brummen en Lochem. Dochteronderneming CiRec BV is in handen van de gemeenten Apeldoorn en Deventer. In 2016 is gemeentelijke financiering van de BV in externe financiering omgezet. CB heeft geen winstdoelstelling. Publieke dienstverlening wordt tegen kostprijs gedaan. CB groeit naar een weerstandsvermogen dat een solvabiliteits-percentage van 25% vertegenwoordigt. Het belang van Deventer is 11,5%. Dat belang moet ook in de algemene reserve van het fusiebedrijf Circulus-Berkel BV zijn vertegenwoordigd. Na jaarrekening 2017 van Circulus Berkel is dat percentage nog niet bereikt, waardoor na vaststelling van de jaarrekening 2017 van CB nog geen dividend aan Deventer kon worden uitbetaald.

Financiering van de investering in de milieustraat zal CB deels met vreemd vermogen doen. Voor het behouden van de solvabiliteit (minimaal 25%), zal er over de jaren 2017 en 2018 geen dividend uit CB kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders. De begrote exploitatieresultaten voor de jaren 2017 en 2018 worden door CB gedoteerd aan het eigen vermogen ten behoeve van het realiseren van het minimum percentage solvabiliteit. Voor de begroting van de gemeente Deventer betekent dit dat de geraamde dividendopbrengst van € 175.000,- binnen het product huishoudelijk afval voor 2018 en 2019 (over de boekjaren 2017 en 2018) van CB komt te vervallen. Omdat de gemeente Deventer (evenals de twee andere voormalig Circulus aandeelhouders) volgens de fusiebesluitvorming Circulus-Berkel haar aandeel in de Algemene Reserve van CB nog niet heeft bereikt zal ook in 2020 (over boekjaar 2019 van CB) geen dividend worden ontvangen. (N.B. zonder het investeringsbesluit inzake de milieustraat in Deventer zou de gemeente Deventer over boekjaar 2017 in 2018 eveneens geen dividend hebben ontvangen). Door de investeringsbeslissing schuift deze dividend "derving" door van 2018 naar 2020. Met deze lagere dividend opbrengsten zal rekening worden gehouden in de tariefstelling van het product huishoudelijk afval.

Beleidsvoornemens
2019

Eind 2015 is de Strategienota 2015-2020 door de aandeelhouders vastgesteld. De strategie richt zich op duurzaamheid en maatschappelijke betrokkenheid. Om de missie van Circulus-Berkel: "Verduurzamen van de woon- en leefomgeving" te realiseren worden vier bronnen voor waarde creatie onderscheiden in twee transities. Dat zijn de transitie van afval naar grondstof en de transitie van openbare ruimte naar een gedeelde leefomgeving. De vier bronnen voor waarde creatie zijn excellente dienstverlening, milieu, burgerparticipatie en activering.

In 2018 start de realisatie van de investering van Circulus-Berkel BV in een nieuwe milieustraat en gezamenlijke huisvesting aan de Westfalenstraat van Circulus-Berkel BV, Cambio Buurtbeheerbedrijf en Het Groenbedrijf BV.

In juli 2018 is besloten dat de gemeente Voorst als aandeelhouder toetreedt. Het belang van Voorst in CB wordt 5,09%. Door de toetreding van Voorst daalt het belang van de huidige aandeelhouders. De zeggenschap van Deventer in CB daalt van 22,57% naar 21,42%. De toetreding van Voorst is budgettair neutraal voor de exploitatie van CB en heeft voor de solvabiliteit van CB een positief effect.


Contractwaarde 2019: € 11.689.000

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019: € 191.000 (Cirec)

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 11.619.330	€ 12.945.000	€ 14.970.000
Vreemd vermogen	€ 26.308.521	€ 34.375.000	€ 43.225.000
Resultaat	€ 2.398.806	€ 1.459.000	€ 972.000
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 18.400 (€ 18.400)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			



Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:	
--	--

Enexis Holding NV

Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch

Website: [enexis](http://enexis.nl)

Programma: PA12

Taakveld 0.5

Entiteit NV

Deelnemingspercentage: 0,26 %

Doel en openbaar belang: Altijd en overal in het voorzieningsgebied van Enexis kunnen beschikken over stroom en gas, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven.

Met de deelneming heeft Deventer invloed op de dienstverlening en de tarieven, grip op de uitvoering van een publiek belang waaronder het faciliteren van de transitie naar duurzame energie.

Financieel risico: De gemeente is voor 0,2592% aandeelhouder in deze vennootschap. Het risico is beperkt tot dat percentage van het nominale aandelenkapitaal en het risico op het verlies van de dividend. Bij eerstgenoemd risico hoort de opmerking dat Enexis zich met meer dan 50% eigen vermogen al boven de wettelijk geregelde ratio van minimaal 40% bevindt. Als ook rekening wordt gehouden met de achtergestelde status van € 350 miljoen van de "Vordering op Enexis vennootschap" (de Bruglening van €1,8 miljard), geldt dat er sprake is van een laag risico. Bij het risico op het verlies van de structurele dividendraming hoort de opmerking dat Enexis Holding in een gereguleerde markt opereert, onder toezicht van de Energiekamer. De in de gemeentebegroting opgenomen ramingen zijn afkomstig uit de businessplannen van de NV, rekening houdende met de Aanwijzing van de minister van EZ dat de dividend pay-out ratio vanaf boekjaar 2011 maximaal 50% mag bedragen.

Toelichting Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook).

Beleidsvoornemens 2019 In de aandeelhoudersvergadering van Enexis Holding NV van 20 april 2017 is het Strategisch Plan 2017 van Enexis vastgesteld. De nieuwe strategische koers richt zich op excellent netbeheer en het versnellen van de energietransitie. Hiermee komt het bedrijf tegemoet aan de veranderende vraag in de samenleving én maakt het explicieter wat zij bijdraagt aan de energietransitie op het gebied van flexibiliteit, energiebesparing, duurzame gebiedsontwikkeling en elektrisch vervoer. Enexis blijft excellente processen en excellente dienstverlening ambiëren. Dat vergt een radicaal herontwerp van processen en ICT. Dat leidt naar verwachting tot kostenefficiëntie en daarmee tot voldoende mogelijkheden extra activiteiten te ontplooiën om maximaal bij te dragen aan de energietransitie. Voortgezette kostenefficiëntie leidt ook tot ook tot zo laag mogelijke tarieven voor de klant en voor de aandeelhouders tot het streven het rendement van de laatste jaren minstens op gelijk niveau te blijven handhaven.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:			
Subsidie 2019:			
Dividend 2019:	€ 303.000		
Financiële gegevens		2017	2018
Eigen vermogen		€ 3.808 mln.	€ 4.008 mln.
Vreemd vermogen		€ 3.860 mln.	Nog niet bekend
Resultaat		€ 207 mln.	€ 200 mln.
Bron		Jaarrekening	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 932.512 (€ 932.512)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

Bank Nederlandse Gemeenten NV

Vestigingsplaats: Den Haag

Website: [bngbank](http://bngbank.nl)

Programma: PA12

Taakveld 0.5

Entiteit NV

Deelnemingspercentage: 0,5 %

Doel en openbaar belang: BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. BNG levert financiële diensten, onder andere kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren.

Financieel risico: De gemeente Deventer bezit ongeveer 0,5% van de aandelen in deze vennootschap. De andere aandeelhouders zijn gemeenten, provincies en de staat. Het eigenaarschap van deze overheden én het in de statuten verankerde beperkte werkterrein van de bank bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan de BNG zeer beperkt is. In lijn daarmee is het gemeentelijk risico op verlies van het ingebrachte kapitaal gering. Van het nominaal aandelenkapitaal van 292.313 aandelen tegen € 2,50 is afgerond € 60.000 geactiveerd.

Toelichting Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. Het resultaat financiële transacties zal ook in de nabije toekomst gevoelig blijven voor politieke, economische en monetaire ontwikkelingen.

Beleidsvoornemens
2019

BNG blijft onveranderd het openbaar behartigen.

BNG Bank voert met ingang van het boekjaar 2011, in beginsel voor de gehele periode tot 2018, een dividendbeleid waarbij 25% van de nettowinst wordt uitgekeerd. Aanleiding voor dit beleid vormt de invoering van aangescherpte kapitaalvereisten. Na afloop van de genoemde overgangperiode heeft onlangs (mei 2018) heroverweging van het dividendbeleid plaatsgevonden. Vanuit de kapitaalspositie van de bank is een verhoging van de dividenduitkering voor het lopende boekjaar mogelijk. Besloten is om het dividendbeleid per 2019 (voor 2018 en volgende jaren) te herzien en om het uitkeringspercentage voor het boekjaar 2017 vast te stellen op 37,5%. Op basis van de verwachte ontwikkeling van de balans (omvang en risico gewogen activa) en de winst in 2017 is het niveau van de kapitaalratio's bij het dividendvoorstel ruim boven de targetniveaus. In 2018 zal BNG Bank haar dividendbeleid gaan aanpassen en van toepassing verklaren voor de jaarrekening 2018 BNG Bank. Verwachting is dan dat het in 2018 (over jaarrekening 2017) uitgekeerde dividend ook structureel wordt. Structureel voordeel voor Deventer is afgerond € 400.000. Dit structurele voordeel is in de Tweede Kwartaalrapportage 2018 meegenomen.


Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019: € 713.000

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 4.486 mln.	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Vreemd vermogen	€ 149.483 mln.	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat	€ 369 mln.	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Bron	Jaarrekening		
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 730.782 (€ 60.650)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			



Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:	
--	--

Vitens NV

Vestigingsplaats: Arnhem

Website: [vitens](http://vitens.nl)

Programma: PA12

Taakveld 0.5

Entiteit NV

Deelnemingspercentage: 0 % (M.i.v. 2018 aandelen verkocht)

Doel en openbaar belang: In 2017 heeft de gemeente Deventer haar aandelen verkocht aan de provincie Overijssel. Het publiek belang, de productie en leverantie van (drink)water, is vanaf 2018 goed bij de provincie geborgd.

Financieel risico: Deventer heeft haar aandelen in Vitens per 1-1-2018 verkocht. De achtergestelde lening aan Vitens loopt nog door tot 2020 (laatste jaar van aflossing). De boekwaarde van de achtergestelde lening is op 31-12-2018 € 371.432 groot.

Toelichting

Beleidsvoornemens
2019

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019: € 65.000

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 489,1 mln.	€ 526,3 mln.	Nvt
Vreemd vermogen	€ 1.250,4	€ 1.223,8 mln.	Nvt
Resultaat	€ 48,5 mln.	€ 48,5 mln.	Nvt
Bron	Jaarrekening	Deventer per 1-1-2018 aandelen verkocht.	Deventer per 1-1-2018 aandelen verkocht.

Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	0
Garantie 31-12-2017:	
Lening 31-12-2017:	€ 495.246
Agio 31-12-2017:	
Kapitaal storting 31-12-2017:	
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:	

Wadinko NV

Vestigingsplaats: Zwolle

Website: [wadinko](http://wadinko.nl)

Programma: PA12

Taakveld 0.5

Entiteit NV

Deelnemingspercentage: 2,55 %

Doel en openbaar belang: Stimulering van gezonde bedrijvigheid (met name in de maakindustrie en zakelijke dienstverlening en logistiek) en daarmee de werkgelegenheid in werkgebied van de aandeelhouders. Wadinko participeert momenteel in twee Deventer bedrijven (op een totaal van 25 participaties).

Financieel risico: De gemeente Deventer bezit 2,55% van de aandelen. De overige aandeelhouders zijn 24 gemeenten in Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe en de provincie Overijssel. Het risico van de gemeente is beperkt tot het niet-geactiveerde aandelenkapitaaldeel ad € 6.100. Het risico is gering, ook omdat de actuele waarde van de vennootschapsportefeuille per 31 december 2017 € 14,6 miljoen hoger is dan de boekwaarde (bron: jaarverslag 2017). De NV heeft geen vreemd vermogenspositie. De NV keert structureel dividend uit. Voor Deventer € 30.000 structureel.

Toelichting Inherent aan haar doelstellingen loopt Wadinko risico's. Door interne maatregelen m.b.t. risicobeheersing zijn risico's voor aandeelhouders beperkt. Wadinko participeert in Raden van Commissarissen van participaties opdat daarmee toezicht kan worden gehouden op de directies. Bij participaties die geen Raad van Commissarissen hebben, is met een aandeelhoudersovereenkomst een vergelijkbare situatie gecreëerd.

Wadinko is financieel gezond.

Beleidsvoornemens 2019 In het beleidsplan 2016-2020 heeft Wadinko de volgende twee doelen benoemd: 5.000 arbeidsplaatsen in 2021 te realiseren bij Wadinko participaties (2017= 2.471) en gemiddeld 4% rendement te realiseren op het eigen vermogen (in de periode 2013-2017 bedroeg het rendement 5,8%).

Wadinko heeft geconstateerd dat in haar werkgebied behoefte is aan risicokapitaal bij kleine ondernemingen waar participatie door middelen van aandelen kapitaal (nog) niet realistisch is. Wadinko heeft ondernemersleningen geïntroduceerd en daarvoor € 3.000.000 gealloceerd voor dit product. Er worden achtergestelde leningen verstrekt van maximaal € 300.000. In 2017 één.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019: € 30.000

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 65.626.483	€ 66.600.000	€ 67.000.000
Vreemd vermogen	€ 1.440.516	€ 1.500.000	€ 1.500.000
Resultaat	€ 1.537.423	€ 1.500.000	€ 1.500.000
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 6.100 (0)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

Stichting administratiekantoor Dataland

Vestigingsplaats: Gouda

Website: [dataland](http://dataland.nl)

Programma: PA12

Taakveld 0.5

Entiteit ST

Deelnemingspercentage: 0,71 %

Doel en openbaar belang: Realisering van een landelijke voorziening voor het breed toegankelijk en beschikbaar maken van gebouwgegevens uit het informatiedomein van de gemeenten voor de publieke en private markt.

Financieel risico: Het risico is beperkt tot de nominale waarde van de certificaten van aandelen die de gemeente heeft via de Stichting Administratiekantoor Dataland. De Stichting is houdster van de aandelen van Dataland BV. De gemeente Deventer neemt dus niet rechtstreeks risicodragend deel in de bedrijfsactiviteiten van de vennootschap Dataland BV. Van de nominale waarde is slechts een fractie geactiveerd.

Toelichting Deventer heeft 48.184 certificaten. In 2018 0,71% van het totaal. De stichting Administratiekantoor Dataland is aandeelhouder en heeft daarmee stemrecht en zeggenschap in Dataland BV. De certificaathouders niet.

Beleidsvoornemens 2019 Administratiekantoor DataLand is een stichting van, voor en door gemeenten met een ideëel doel: uitvraag van Geografische data bij gemeenten waarna deze worden bewerkt en, op maat, weer worden gedistribueerd naar gemeenten en naar andere belanghebbende afnemers van deze data. Deze publieke en private afnemers hoeven de geo-data die zij nodig hebben, niet bij 403 gemeenten afzonderlijk uit te vragen. DataLand helpt de gemeenten de kwaliteit van hun geo-informatie te verbeteren door middel van kwaliteitstesten en vakopleidingen. DataLand vertegenwoordigt de gemeenten op terreinen als de WOZ, de BGT, en de aanbesteding van beeldmateriaal. Een onder de stichting ressorterende BV voert deze taak uit op not-for-profit basis. DataLand profileert zich als het (geo-) sectoraal kennis- en datacentrum van de Nederlandse gemeenten, en als gemeentelijke belangenvertegenwoordiger in dit veld.

Met de komst van de Landelijke Voorziening WOZ in 2017 is informatie over de WOZ-waarde van woningen vrijelijk beschikbaar gekomen. Afnemers die enkel de WOZ-waarde voor woningen zoeken, kunnen nu gratis aan hun informatie komen waardoor – zoals ook verwacht – het gebruik van de Vastgoedscanner (VGS) van Dataland terugloopt. Inmiddels profileert DataLand zich in lijn met de wensen van de aangesloten gemeenten steeds meer als gemeentelijke toegangspoort van, en doorgeefluik voor gemeentelijke objectinformatie. DataLand heeft het gegevensknooppunt KNOOP ontwikkeld dat objectgegevens uit de object gerelateerde basisregistraties (BAG, BRK, HR en de WOZ) ontsluit op de door gemeenten gewenste manier.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:			
Dividend 2019:			
Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 750.829	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Vreemd vermogen	€ 522.463	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat	- € 95.817	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 4.818 (€ 4.818)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

Coöperatie Dimpact ua

Vestigingsplaats: Enschede

Website: [dimpact](#)

Programma: PA12

Taakveld 0.5

Entiteit Coöp

Deelnemingspercentage: 3 %

Doel en openbaar belang: Het leveren van oplossingen in de digitale dienstverlening van publiekrechtelijke instellingen.

Financieel risico: Dimpact is financieel gezond. Gegeven de groei van het aantal producten en aantal leden (gemeenten) zal (op advies de accountant) de bedrijfsvoeringreserve in de komende jaren groeien tot € 1.500.000. Daarnaast dient er een buffer in de algemene reserves te worden gecreëerd, waarmee toekomstige aanbestedingen, die nodig zijn voor het vervangen en vernieuwen van het bestaande product- en diensten portfolio, kunnen worden gefinancierd.

Toelichting

Beleidsvoornemens
2019

De coöperatie ontwikkelt of levert oplossingen in de digitale dienstverlening van publiekrechtelijke instellingen. En kan ook automatisering belangen van leden behartigen. Dimpact levert diensten aan het samenwerkingsverband DOWR-ICT. Deventer betaalt jaarlijks € 6.000 contributie en heeft een overeenkomst met Dimpact voor het afnemen van een basispakket waarvoor een afnameverplichting voor leden geldt voor waaronder een de levering van het pakket eSuite en hostingskosten van software en lidmaatschap. In essentie voor de website en het zaakstelsel.

Lidmaatschap van de vereniging Dimpact houdt in dat voor een vaste prijs gebruik kan worden gemaakt van een aantal softwarepakketten ter ondersteuning van digitale dienstverlening en bedrijfsvoering. Hieronder valt de website, front- en midoffice systeem(waaronder zaakstelsel en DMS) en diverse koppelingen met bijv. Mijn Overheid Berichtenbox, de basisregistraties en overige bronnen uit de GDI valt hieronder. Hosting van de suite, beheer en onderhoud is hierbij inbegrepen, evenals doorontwikkeling van de systemen om aan te kunnen sluiten bij de doelen van de Digitale Agenda 2020. De eSuite die we via Dimpact afnemen zorgt voor verbetering van onze digitale dienstverlening door zaakgericht te werken. Samenwerken in een vereniging van gemeenten zorgt, naast inkoopvoordeel, voor kennisdeling waardoor de leden elkaar verder helpen.

33 gemeenten nemen deel in Dimpact.

De ledengroeidoelstelling is gerealiseerd. Er worden nu ruim anderhalf miljoen inwoners bediend en Dimpact faciliteert daarmee de digitale dienstverlening en bedrijfsvoering voor ruim 11% van de Nederlandse burgers. Dimpact legt steeds meer focus op de lange termijn waarde creatie voor haar leden. Met het Strategisch Kompas is de strategische koers herijkt. Belangrijke bewegingen welke in 2017 zijn ingezet – zijn: vanuit operatie naar regie komen, focus op integrale informatiehuishoudingen; niet op één softwarepakket, “multi vendorship” en meer leveranciersafhankelijkheid realiseren; uitbreiding van het productenportfolio; en versterking van onze positionering richting stakeholders. Met de vaststelling van het bedrijfsplan 2019 heeft Dimpact zich 9 speerpunten ten doel gesteld waaronder versterking van haar innovatieve kracht.

Contractwaarde 2019: € 994.497

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 1.105.477	€ 1.242.312	€ 1.264.619
Vreemd vermogen	€ 1.415.580	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat	€ 331.707	€ 136.836	€ 22.307

Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:			
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

Vordering op Enexis BV

Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch

Website:

Programma: PA12

Taakveld 0.5

Entiteit BV

Deelnemingspercentage: 0,26 %

Doel en openbaar belang: Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland werd Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (het deel dat verkocht is aan RWE) anderzijds. Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis destijds over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze omgezet in een lening van Essent. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer was opgenomen dat er na splitsing geen financiële kruisverbanden mochten bestaan. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten de lening over te dragen aan de Verkopende Aandeelhouders van Essent. Op het moment van overdracht in 2009 bedroeg de vordering € 1,8 miljard. De vordering is vastgelegd in een lening-overeenkomst bestaande uit vier tranches.

Financieel risico: Doe is de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE. De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis voor de niet -tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.

Toelichting

Beleidsvoornemens
2019

In 2009 werd Essent gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (verkocht aan RWE) anderzijds. Omdat Enexis destijds over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze omgezet in een lening van Essent. Omdat het toen niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. Op het moment van overdracht bedroeg de vordering € 1,8 miljard. De vordering is vastgelegd in een leningsovereenkomst bestaande uit vier tranches. Drie tranches zijn reeds afgelost. De vierde tranche in 2019.

Op basis van de aanwijzing van de Minister van Economische Zaken is deze tranche van € 350 miljoen, geormerkt als mogelijke toekomstige conversie naar eigen vermogen (omzetting naar aandelen). Afhankelijk van het resultaat van een aantal financiële ratio's kan de 4e tranche dus eventueel geconverteerd worden in eigen vermogen.

Naar verwachting zal de vennootschap eind 2019/begin 2020 geliquideerd kunnen worden.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 9.172	€ 6.500	0
Vreemd vermogen	€ 356.319.796	€ 356.500.000	€ 356.500.000
Resultaat	- € 14.825	€ 10.000	0
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 52 (€ 52)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:	€ 907.199		
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV

Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch

Website: erhbv

Programma: PA12

Taakveld 0.5

Entiteit NV

Deelnemingspercentage: 0,26 %

Doel en openbaar belang: Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteit Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V., tevens voor 50% eigenaar van EPZ, heeft de verkoop van dit bedrijfs onderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. ("PBE"). In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE. PBE blijft bestaan met een beperkt takenpakket. PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap B.V.

Financieel risico: Doel is de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 1.496.822) (art 2.:81 BW).

Toelichting Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders. Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden geliquideerd.

Beleidsvoornemens 2019 Binnen PBE is nog een bedrag van € 1,6 mln.(merendeel aandelenkapitaal) achtergebleven om mogelijke zaken die uit de verkoop voortkomen af te wikkelen. De vennootschap zal pas in 2019 kunnen worden geliquideerd omdat zij partij is een aantal andere juridische overeenkomsten die bij de verkoop van Essent/EPZ aan RWE zijn afgesloten.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 1.620.245	€ 1.600.000	€ 1.600.000
Vreemd vermogen	€ 17.940	0	0
Resultaat	- € 18.459	€ 15.000	0
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 1 (€ 1)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

Verkoop Vennootschap BV

Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch

Website:

Programma: PA12

Taakveld 0.5

Entiteit BV

Deelnemingspercentage: 0,26 %

Doel en openbaar belang: Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (Enexis) en een productie- en leveringsbedrijf (Essent). In 2009 is het productie- en leveringsbedrijf verkocht aan RWE. Daarnaast heeft Deventer in 2014 de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf Attero (voormalig Essent Milieu) verkocht aan Waterland. Uit beide verkopen vloeit de deelneming voort waarin wij aandeelhouder zijn van Verkoop vennootschap B.V.

Verkopende aandeelhouders hebben garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel ervan is overgedragen aan Verkoop Vennootschap BV. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd in het General Escrow Fonds wordt aangehouden. Buiten het bedrag dat in het General Escrow Fonds zal worden gehouden, zijn de verkopende aandeelhouders niet aansprakelijk voor inbreuken op garanties en vrijwaringen. De functie van de BV is tweërlei: namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RWE en het geven van instructies aan de escrow agent wat betreft het beheer van het bedrag dat in het General Escrow Fonds is gestort.

Financieel risico: Doel is de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE. Het financiële risico is na de liquidatie van het General Escrow Fonds relatief gering en beperkt tot de hoogte van het werkkapitaal en het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.

Toelichting Het vermogen in het General Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, € 800 mln. In april 2011 is het eerste deel (€ 360 mln.) en in september 2015 (€ 326,9 mln.) is het tweede deel van het General Escrow minus gemelde claims door RWE, vrijgevallen en aan de aanhouders uitgekeerd. Eind juni 2016 zijn RWE en Verkoop Vennootschap BV tot een compromis gekomen voor de afwikkeling van alle (fiscale) claims, te weten EUR 29.768.308. Het restbedrag in het General Escrow Fonds van EUR 83.090.962,93 is door JP Morgan uitbetaald aan Verkoop Vennootschap BV. Het restantbedrag afgerond € 83.090.962,93 is door JP Morgan uitbetaald aan de vennootschap. In juli 2016 is doorbetaald aan de aandeelhouders naar rato van hun belang in Verkoop Vennootschap B.V. Aan Deventer € 215.372 (bestuursrapportage najaar 2016).

Beleidsvoornemens 2019 Eind juni 2016 is het General Escrow Fonds geliquideerd.
 De vennootschap zal pas in 2019 kunnen worden geliquideerd omdat zij partij is een aantal andere juridische overeenkomsten die bij de verkoop van Essent aan RWE zijn afgesloten

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 150.934	€ 140.000	€ 140.000
Vreemd vermogen	€ 19.656	€ 7.500	0
Resultaat	- € 66.690	- € 13.250	0
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 52 (€ 52)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

CBL Vennootschap BV

Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch

Website:

Programma: PA12

Taakveld 0.5

Entiteit BV

Deelnemingspercentage: 0,26 %

Doel en openbaar belang: Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (Enexis) en een productie- en leveringsbedrijf (Essent). In 2009 is het productie- en leveringsbedrijf verkocht aan RWE. Daarnaast heeft Deventer in 2014 de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf Attero (voormalig Essent Milieu) verkocht aan Waterland. Uit beide verkopen vloeit de deelneming voort waarin wij aandeelhouder zijn van CBL Vennootschap B.V. Bij de verkoop van Essent is het Cross Border Lease Escrow Fonds ontstaan.

CBL Vennootschap B.V. (CBL = Cross Border Lease) is ontstaan na verkoop van Essent aan RWE. Zij vertegenwoordigt de verkopende aandeelhouders van energiebedrijf Essent als medebeheerder (naast RWE, Essent en Enexis) van het CBL Escrow Fonds en fungeert als "doorgeefluik" voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds. Wanneer na beëindiging van alle CBL's en de betaling uit het CBL Escrow Fonds nog geld overblijft in het CBL Escrow Fonds, wordt het resterende bedrag in de verhouding 50% - 50% verdeeld tussen RWE en verkopende aandeelhouders.

Financieel risico: Doel is het afwickelen van de verkoop van Essent aan RWE. Met de liquidatie van het CBL Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.81 BW.

Toelichting

Beleidsvoornemens
2019

Het initieel vermogen in het CBL Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, \$ 275 mln.

Eind juni 2016 is het CBL Escrow Fonds geliquideerd. Het restantbedrag is volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang in de vennootschap.

Ondanks dat het CBL Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden geliquideerd.

De vennootschap zal pas in 2019 kunnen worden geliquideerd omdat zij partij is een aantal andere juridische overeenkomsten die bij de verkoop van Essent aan RWE zijn afgesloten.

Contractwaarde 2019:

Bijdrage GR 2019:

Subsidie 2019:

Dividend 2019:

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 146.779	0	0
Vreemd vermogen	€ 16.517	0	0
Resultaat	€ - 18.881	0	0
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017: € 52 (€ 52)			
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

CSV Amsterdam BV

Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch

Website:

Programma: PA12

Taakveld 0.5

Entiteit BV

Deelnemingspercentage: 0,26 %

Doel en openbaar belang: Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (Enexis) en een productie- en leveringsbedrijf (Essent). In 2009 is het productie- en leveringsbedrijf verkocht aan RWE. Daarnaast heeft Deventer in 2014 de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf Attero (voormalig Essent Milieu) verkocht aan Waterland. Uit beide verkopen vloeit de deelneming voort waarin wij aandeelhouder zijn van CSV Amsterdam B.V. In 2008 zijn Essent en Essent Nederland B.V., met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON). Een eventuele schadevergoedingsvordering wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders die deze vordering gebundeld gaat omden via de deelneming Claim Vennootschap B.V. Daarnaast hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan Waterland bij de verkoop van Attero. De CSV beheert de daartoe geopende Escrow-rekening.

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V.. De statuten zijn gewijzigd, zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:
rie doelstellingen: a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON; b. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland"); c. het geven van instructies aan de Escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag (€13,5 mln.) dat op de Escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.

Doel is de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE.

Financieel risico:	<p>Het financiële risico is beperkt tot eventuele claims van Waterland als gevolg van garanties en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven en tot het maximale bedrag van € 13,5 mln. op de Escrow-rekening. Momenteel is er een bedrag van € 5.464.217,- uitbetaald aan Waterland ten laste van de escrow-rekening, en is er een bedrag van € 3.406.063 terugbetaald door Waterland in verband met belastingteruggave. De terugbetaling is niet verrekend met de escrow, waardoor het risico nu is afgenomen tot een maximum van € 8.035.783,- en voor het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap.</p> <p>Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.</p>
Toelichting	<p>Het resterend vermogen op de Escrow-rekening is € 8.035.783,- . De escrow-rekening wordt aangehouden bij de notaris. De verkopende aandeelhouders en Waterland zijn niet zonder meer gerechtigd tot het voornoemde bij een notaris in escrow gestorte bedrag. De verkopende aandeelhouders en Waterland hebben enkel een voorwaardelijke aanspraak op dat bedrag. Zodra aan de in de Escrow overeenkomst opgenomen voorwaarden is voldaan, zal de notaris het desbetreffende bedrag betalen aan hetzij de CSV Amsterdam B.V. (ten gunste van de verkopende aandeelhouders van Attero), hetzij aan Waterland. Het in Escrow gestorte bedrag maakt geen onderdeel van de balans van CSV Amsterdam B.V.</p>
Beleidsvoornemens 2019	<p>Voorheen was de naamgeving van CSV Amsterdam: Claim Staat Vennootschap BV</p> <p>De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat een eventuele schadeclaim wordt gevoerd tegen de Staat en dat claims (die door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) kunnen worden ingediend) worden afgewikkeld. Conform de verkoopkoopovereenkomst ("SPA") zal de Escrow-rekening tot 5 jaar na completion blijven staan voor de afwikkeling van potentiële claims van Waterland.</p> <p>Na afwikkeling van deze eventuele claims van Waterland zal de escrow-rekening kunnen worden opgeheven en het restant op deze rekening kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p> <p>Naar verwachting zal de vennootschap eind 2019 / begin 2020 kunnen worden geliquideerd.</p>
Contractwaarde 2019:	
Bijdrage GR 2019:	
Subsidie 2019:	
Dividend 2019:	

Financiële gegevens	2017	2018	2019
Eigen vermogen	€ 870.000	€ 770.000	Nog niet bekend
Vreemd vermogen	€ 60.000	0	Nog niet bekend
Resultaat	€ - 110.000	€ - 100.000	Nog niet bekend

Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2017:	€ 52 (€ 52)		
Garantie 31-12-2017:			
Lening 31-12-2017:			
Agio 31-12-2017:			
Kapitaal storting 31-12-2017:			
Voorschot aandelenkapitaal 31-12-2017:			

Risico's en weerstandsvermogen

In de planning - en control documenten van de gemeente wordt aandacht besteed aan de (financiële) risico's die de gemeente met haar verbonden partijen loopt. Voor het risicomanagement van een verbonden partij geldt dat er een juiste verhouding moet zijn tussen behartiging van het publieke belang en het te lopen risico (continuïteit van de organisatie). Bedacht moet worden dat de gemeente een tweedelijns positie heeft: Risicomanagement is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van verbonden partijen zelf. Bestuurders van verbonden partijen dienen tijdig in te spelen op ontwikkelingen en dienen risico's in voldoende mate te beheersen. De toezichthouders moeten dit bewaken. Een sterke governance structuur en adequaat risicomanagement dat geïntegreerd is in de gehele bedrijfsvoering, dragen bij aan het „in control“ zijn van verbonden partijen.

Bij optredende financiële problematiek binnen een verbonden partij (rekeningnadeel en / of nadeel in meerjarenperspectief) wordt de volgende lijn gevolgd.

- Eerst wordt het weerstandsvermogen van een verbonden partij aangesproken;
- Vervolgens worden beheermaatregelen getroffen om de exploitatie sluitend te houden / maken en wordt besloten tot aanvulling van het weerstandsvermogen binnen de verbonden partij tot de vastgestelde norm;
- Voorwaarde voor beperking van financieel risico is een toereikende liquiditeitspositie van de verbonden partij;
- Indien beheermaatregelen niet tot een gezond financieel meerjarenperspectief (kunnen) leiden en het liquiditeitssaldo niet toereikend is, loopt de gemeente als aandeelhouder (en als GR-partij) financieel risico. In het treffen van beheermaatregelen wordt ook betrokken of financiële zekerheid kan worden gevonden in een eventuele verkoop van eigendommen (met name vastgoed).

Indien bovenstaande niet mogelijk is, dan loopt de gemeente financieel risico met de volgende mogelijke consequenties:

- Tijdelijk / structureel beroep op aanvullende subsidie;
- Tijdelijke / structurele verstrekking van financiering / een kredietfaciliteit;
- Aanvulling aandelenkapitaal.

De gemeente heeft voor alle onvoorziene risico's binnen haar programma's (ook die wegens financieel risico op verbonden partijen) een weerstandsvermogen beschikbaar. De vraag is of de omstandigheden bij de verbonden partijen nu zodanig zijn gewijzigd dat een specifiek weerstandsvermogen moet worden aangehouden. Voorshands is er geen reden om specifieke weerstandsvermogen bij de gemeente te vormen. Zie ook de paragraaf weerstandsvermogen waarin de financiële belangen in verbonden partijen en het financieel risico aan de orde komt.

Paragraaf Grondbeleid

Belangrijkste wijzigingen en bevindingen

Wij verwachten een goede woningmarkt in 2019 waardoor de planresultaten stabiel zullen zijn. Ook zijn de verwachtingen voor bedrijventerreinen en overige voorzieningen gunstiger dan een jaar eerder, maar is de ontwikkeling van deze planprognoses nog niet helemaal stabiel.

In 2019 worden de grondexploitaties herzien van de projecten Sluiskwartier, Steenbrugge en Park Zandweerd. Mogelijk komen daar ook Teugseweg en het Bedrijventerrein A1 bij, afhankelijk van de ontwikkelingen rond de verbreding van en de aansluiting op de A1.

Een verkenning van de planresultaten van de grondexploitaties laat zien dat er per saldo een verhoging van bijna €584.000 in de benodigde verliesvoorziening is te verwachten. Dit betreft mutaties in de grondexploitaties van het cluster Havenkwartier (Hanzeweg) en de Holterwegzone en een wijziging in de toerekening van de kosten programmamanagement.

Het netto risicoprofiel neemt af met €465.000, voornamelijk door het afronden van de projecten Hanzeweg en Winkelcentrum Keizerslanden en de resultaten van de aanbesteding Holterwegzone.

Per saldo moet voor €119.000 extra beroep worden gedaan op het weerstandsvermogen.

Visie gemeentelijk grondbeleid

Een belangrijk thema is een evenwichtige ontwikkeling van Deventer. Ontwikkelingen in onder andere demografie, economie, technologie en duurzaamheid leiden tot verandering in de ruimtevraag. Vanuit een kaderstellende rol hebben wij oog voor deze maatschappelijke opgave. Het gemeentelijke grondinstrumentarium zien we als één van de middelen om deze maatschappelijke opgave te realiseren, aanhakend bij de ontwikkelingen rondom het totale instrumentarium van de Omgevingswet.

Bovenal zijn we een breed faciliterende organisatie die de ruimtelijke opgaven aan de markt over laat (uitnodigingsplanologie). Om kwaliteit te realiseren is gemeentelijke regie op de uitvoering niet vanzelfsprekend. Indien de markt deze opgaven niet of onvoldoende oppakt gaat de gemeente zelf naar een meer actief ontwikkelende rol op zoek.

De gemeente maakt situationeel gebruik van het grondinstrumentarium. Dat wil zeggen dat we per opgave bezien óf en op welke wijze de gemeente een actieve rol oppakt. Dat kan onder meer via een strategische aan- en verkoop van gronden en panden.

Via het bezit en de verkoop van grond is het mogelijk om afspraken te maken over gemeentelijke ambities die verder gaan dan hetgeen publiekrechtelijk mogelijk is. Gedacht wordt aan het stellen van duurzaamheidseisen of -voorzieningen bij de verkoop van grond (bv. Steenbrugge of Park Zandweerd) of het haalbaar maken van initiatieven uit de markt door inzet van het instrument erfpacht (bv. DOIC, Bedrijventerrein A1 of Vaart in de Haven).

We werken verder aan de lopende grondexploitaties. Bij verkoop van gronden en panden houden we rekening met onze maatschappelijke taak. Dat wil zeggen dat wij aandacht hebben voor het beoogde toekomstige gebruik.

Gronden en panden die om strategische redenen wel in gemeentelijk bezit blijven maar nog niet onmiddellijk nodig zijn voor een ontwikkeling, zijn als pauzelandschappen beschikbaar voor tijdelijke functies.

De kansen en risico's die horen bij grond- en vastgoedinvesteringen, hebben invloed op de algemene financiële positie van de gemeente. Dit beschrijven wij jaarlijks bij de Jaarrekening in het Meerjarenperspectief grondbeleid (MPG).

Uitvoering van het grondbeleid

De woningmarkt is de laatste jaren zeer sterk gegroeid. In alle segmenten worden er woningen gebouwd en verkocht. Dit geldt zowel voor de gemeentelijke woningbouwplannen als voor de particuliere ontwikkelingen. Er is vanuit investeerders een goede belangstelling waar te nemen voor de transformatie van bestaande gebouwen naar woningbouw. Ondanks deze inzet zien we een groeiend tekort op de woningmarkt ontstaan. Het aantal te koop staande woningen (Funda) is zeer gering in vrijwel alle segmenten.

Voor de komende jaren is de opgave om ook nieuwe plannen op te pakken. Dat betekent ook dat besluitvorming over de voorraad strategische gemeentelijke gronden zoals de derde fase van Steenbrugge, van Heetenstraat of aan Rielersweg/Tjoenerstraat actueel is. In 2019 verwachten we de verkoop van de gemeentelijke gronden in Deventer Noordoost (Linderveld) te kunnen afronden. Daarbij verkennen wij de mogelijkheid voor het verwerven van gronden voor uitbreidingslocaties in andere delen van de gemeente (bv via grondruil). Via het bezit van enkele gronden kunnen we ook beter innovatieve woonconcepten zoals tiny houses, erfdelers, eigen bouw en arden huizen faciliteren.

Er is een goede belangstelling voor het Bedrijvenpark langs de A1. In 2018 is een kavel van bijna 5 ha verkocht. We verwachten dat deze lijn doorzet en dat deze raadsperiode ook het westelijke deel in ontwikkeling gebracht kan gaan worden. De complexe grondposities in het gebied vragen daarbij om aandacht. Het A1 Bedrijvenpark is een onderscheidend bedrijventerrein voor duurzaamheid en innovaties. Dat willen we verder uitbouwen. Daarom moedigen we de komst van duurzame en innovatieve bedrijven aan.

Ook binnen de bestaande bedrijventerreinen zien we een goede dynamiek. Daar liggen verspreid ook enkele gemeentelijke kavels waarop meestal kleinere bedrijven zich kunnen vestigen. Belangrijk is het perspectief voor de bedrijfskavels aan de Westfalenstraat, die in beeld zijn voor de vestiging van het Cleantech Center Deventer. Hierdoor komt de huidige locatie langs de vierde havenarm vrij, wat ruimte biedt aan nieuwe watergebonden bedrijvigheid.

Binnen de Poort van Deventer ontwikkelen we de gebieden Teugseweg (Stadsentree) en Gasfabriekterrein. We zien dit als een kansrijk gebied voor startups en hoogwaardige, innovatieve en duurzame bedrijvigheid. Hier liggen ook kansen voor een transferium nabij de A1 dat bijdraagt aan duurzame mobiliteit. Modernisering en herinrichting van de oudere bedrijventerreinen Kloosterlanden en Bergweide kunnen belangrijke impulsen op het gebied van duurzaamheid, toegankelijkheid en leefbaarheid geven. Mogelijk kan het grondbeleid hier een faciliterende en stimulerende rol spelen.

De ontwikkeling van de sport- en leisurerstrook langs de Holterweg krijgt inmiddels, na jaren van stilstand, enige vorm en inhoud.

Actualiteiten grondbeleid

De huidige nota Grondbeleid dateert uit 2013 (vastgesteld in 2014). De vastgoedmarkt is vrij wezenlijk veranderd sindsdien. Dat rechtvaardigt de vraag of het huidige faciliterende grondbeleid nog actueel genoeg is en of een meer situationeel bepaald grondbeleid niet beter beantwoordt aan de huidige omstandigheden. Wij zien daarbij het onderscheid tussen het (strategisch) bezit van gronden en het zelf ontwikkelen van gronden.

In 2018 wordt de nota Grondbeleid geëvalueerd. De resultaten van de evaluatie van de werkwijze Steenbrugge, 1e fase, betrekken wij daarbij. Indien uit de evaluatie blijkt dat de nota Grondbeleid dient te worden herzien leggen wij in 2019 de raad een nieuwe nota voor.

Een van de instrumenten van het grondbeleid is de erfpacht. Op welke wijze kan erfpacht worden ingezet om maatschappelijke doelen te dienen. Bijvoorbeeld bij de aanpak van Vaart in de haven, op welke wijze kan erfpacht dit proces faciliteren? In de begroting 2018 hebben wij

aangegeven de raad hierover besluitvorming voor te leggen. We plaatsen deze herziening ook in het kader van de evaluatie van het grondbeleid en bieden deze aan voor besluitvorming in 2019.

Planresultaten en risico's grondexploitaties

Wij werken bij het vaststellen van grondexploitaties in twee stappen. Eerst wordt de raad gevraagd in te stemmen met de inhoudelijke uitgangspunten, vastgelegd in een integraal stedenbouwkundig plan. Daarna maken wij een grondexploitatie waarin wij deze uitgangspunten hebben vertaald.

In de begroting 2018 schreven wij dat in 2018 de grondexploitaties worden herzien van Sluiskwartier, Steenbrugge 2e fase, Park Zandweerd, Bedrijventerrein A1 en de Teugseweg.

Nu, medio 2018, is duidelijk dat het voor al deze plannen niet haalbaar is de raad vóór 2019 een nieuwe grondexploitatie aan te bieden. De planvorming vraagt meer tijd dan eerder aangenomen. Daarnaast is er in 2018 voor een aantal grondexploitaties een financiële afwijking opgetreden (besluitvorming derde kwartaalrapportage) die consequenties hebben voor de Begroting 2019.

Sluiskwartier

De huidige grondexploitatie van Sluiskwartier kent een negatief resultaat van €2,1 miljoen. Dit resultaat is gebaseerd op een verkenning van het door de raad gekozen ontwikkelingsscenario Behoud & Nieuwbouw. Op dit moment wordt dit scenario uitgewerkt en de grondexploitatie herzien. Wij gaan er vanuit dat de herziening binnen het vastgestelde financiële kader past. De resultaten hiervan worden medio 2019 verwerkt in een nieuw op te stellen herziening van de grondexploitatie en ter besluitvorming voor gelegd.

Steenbrugge 2e fase

De huidige grondexploitatie van Steenbrugge kent een negatief resultaat van €2,3 miljoen. Dat is gebaseerd op een 1e fase waarvan de uitwerking en risico's bij een marktpartij liggen. De 2e en 3e fase zitten nog op een traditionele, actieve manier in de grondexploitatie. Op dit moment wordt gewerkt aan uitwerking van de 2e fase, waarbij ook gestudeerd wordt op het voortzetten van de werkwijze van de 1e fase. De verwachting is dat het financiële resultaat van de grondexploitatie minimaal gelijk, maar waarschijnlijk beter gaat worden. De herziening van de grondexploitatie volgt nog dit jaar. Deze leggen wij begin 2019 ter besluitvorming voor aan uw raad.

Park Zandweerd

Eind 2018 vragen wij de raad een besluit te nemen over de stedenbouwkundige opzet van Park Zandweerd. Daarna kan de grondexploitatie worden opgesteld. Tot heden is gewerkt met een planeconomische verkenning die gebaseerd is op een 'standaard' woningbouwplan. Een normatieve benadering dus. De hoogte van de daarop gebaseerde verliesvoorziening (ruim €1,2 miljoen) wordt bij de uitwerking als taakstellend opgevat. De herziene grondexploitatie leggen wij begin 2019 ter besluitvorming voor aan uw raad.

Bedrijventerrein A1

Medio 2018 is op Bedrijvenpark A1 een kavel van bijna 5 ha verkocht aan Sligro ten behoeve van de realisatie van distributiecentrum. Daarmee is een belangrijke stap gezet in de verkoop van het oostelijke plandeel. In combinatie met het aantrekken van de vraag naar bedrijventerreinen verwachten we in 2019 stappen te kunnen zetten ook het westelijke plandeel in ontwikkeling te nemen. Dat worden verwerkt in een nieuwe grondexploitatie, waarin ook de effecten van de verbreding van de A1 en de nieuwe afrit 23 worden meegenomen.

Cluster Stadsentree, Teugseweg

De ontwikkeling van het plan Deventer Experience in de Stadsentree van Deventer is complex. Het gebied biedt kansen voor de ontwikkeling van een duurzaam mobiliteitspunt. De ontwikkeling wordt tezamen met een projectontwikkelaar gedaan, dat maakt dat we in de voortgang afhankelijk zijn van derden. Naar verwachting kan de raad in 2019 een besluit nemen over de grondexploitatie.

Westfalenstraat

Op het kavel dat wij gaan uitgeven aan Circulus is een onverwachte bodemverontreiniging aangetroffen. Omdat het hier een bedrijfskavel betreft volstaat een functionele sanering. Daarom zullen de extra kosten beperkt blijven tot veiligheidsmaatregelen tijdens de uitvoering. Totale inschatting van de kosten worden vooralsnog geraamd op €200.000, waarvan de helft voor rekening van de gemeente zal komen. Met een kans van optreden van 50% wordt een aanvullend risico van netto €50.000 opgenomen. Het totale netto risicoprofiel stijgt van €315.000 naar

€362.000. Het betreffen diverse kleine mutaties die verband houden de specifieke omstandigheid van het bouwen en gebruiken van deze voormalige vuilstort.

Winkelcentrum Keizerslanden

Nu de werkzaamheden zijn afgerond vervallen twee risico's op meerkosten voor de civiele werkzaamheden en hogere plankosten van netto €152.500. Het enig resterende risico is dat de grondopbrengst voor de appartementen lager wordt dan voorzien in de grondexploitatie. Deze blijft ongewijzigd op netto €100.000.

Holterwegzone

De aanbesteding van de civiele werken heeft inmiddels plaatsgevonden. Ten opzichte van de raming in de grondexploitatie is de aanbesteding €220.000 hoger uitgevallen. Daarnaast is extra budget van €20.000 voor plankosten benodigd. Dit leidt tot een verhoging van de verliesvoorziening van €240.000. Deze verhoging is verwerkt in de 3e kwartaalrapportage 2018. Hier staat tegenover dat het risico van netto €240.000 op hogere civiele kosten kan komen te vervallen. Het totale risicoprofiel komt op €523.750. Per saldo zijn deze mutaties neutraal voor het gemeentelijke weerstandsvermogen.

Hanzeweg

De werkzaamheden aan de Hanzeweg zitten in de afrondende fase. De verwachting is dat wij €240.000 aan niet begrote kosten in rekening gebracht krijgen. Deze kosten zijn een gevolg van omissies in het bestek en aanvullende werkzaamheden. Daarentegen verwachten we voor €88.000 aan meevallers op het onderdeel plankosten en een meeropbrengst vanuit de suppletierегeling en kunnen we onvoorzien inzetten. Dit betekent dat de verliesvoorziening van de grondexploitatie met €160.000 toeneemt. Deze toename is verwerkt in de 3e kwartaalrapportage 2018. Gezien de voortgang van het werk kan het netto risico van €125.000 op hogere civieltechnische kosten komen vervallen. Per saldo betekent dit een nadeel van €35.000 ten laste van het gemeentelijke weerstandsvermogen.

Toerekening kosten programmamanagement

Bij de voorjaarsnota 2016 is besloten dat de kosten voor programmamanagement rechtstreeks worden doorbelast aan de grondexploitaties. De verdeling over de grondexploitaties is afhankelijk van de totaal begrote planontwikkelingskosten per grondexploitaties. Aangezien de grondexploitaties jaarlijks geactualiseerd worden, betekent dit dat ook jaarlijks de toedeling wijzigt. Dit leidt tot een mutatie in verliesvoorziening. Doordat de uitgifte van gronden in de winstgevende grondexploitaties Eikendal en Vijfde Hoek sneller gaat, kunnen wij daar minder programmamanagement kosten aan toerekenen. Dit betekent dat wij meer kosten moeten toerekenen aan verlieslatende grondexploitaties. Per saldo zal daardoor de verliesvoorziening met €174.000 toenemen. Deze toename is verwerkt in de 3e kwartaalrapportage 2018. De resultaten van de winstgevende grondexploitaties verbeteren, alleen deze winst kunnen wij nog niet nemen.

Onroerend goed buiten exploitatie

Stille reserve (in weerstandsvermogen)

De stille reserves zijn niet zichtbaar op de balans en hebben betrekking op eigendommen van de gemeente. De stille reserve is afgenomen vanwege verkoop panden en gronden met een positief verkoopresultaat. Per 1-1-2019 is de stille reserve ongeveer €10,9 miljoen.

Verkoop panden en gronden

Tot en met 2015 is de taakstelling met betrekking tot de verkoop van panden en gronden (besluitvorming begroting 2014) op schema verlopen. In Deventer Noordoost zijn voldoende panden en gronden verkocht en het Sluiskwartier is in exploitatie genomen. De verkoop van het Hegiuspand aan de Nieuwe Markt wordt in 2019 verwacht.

De verkoop van de gronden in Deventer Noordoost heeft vanaf 2016 een achterstand opgelopen. Wij verwachten nu dat in 2019 alle gronden verkocht zijn. In het risicosysteem is rekening gehouden met een boekwaardeverlies van €2.000.000 met een kans van optreden van 50%. Netto derhalve €1.00.000. Hiervoor houden wij geen gemeentelijk weerstandsvermogen aan, maar er is vanuit gegaan dat dit risico kan worden opgevangen binnen de ROZ (Reserve Onroerende Zaken). De komende periode moet duidelijk worden wat de werkelijke opbrengsten zijn. Onderzocht wordt in hoeverre de verkoop van deze gronden kunnen leiden tot enerzijds een kavelruil, die het mogelijk maakt een nieuw duurzaam agrarisch bedrijf te starten en dus een bijdrage te leveren aan een vitaal platteland.

Anderzijds biedt de verkoop kansen om gronden te ruilen ten behoeve van het realiseren van nieuwe woningbouwlocaties. Naast een bijdrage in de noodzakelijke woningbouwproductie ontstaan daardoor kansen op het stimuleren en faciliteren van innovatieve woonconcepten zoals tiny houses, “erfdelen”, eigen bouw en aardehuizen.

De vertraging van de verkopen leidt tot een achterstand in de taakstelling van ca. €70.000. De totale nog te realiseren taakstelling bedraagt €174.000 die conform begroting vanaf 2020 gerealiseerd moet zijn.

Reserve Onroerende Zaken

De omvang van de ROZ is per 1-1-2018 €2,1 miljoen. De ROZ is een egalisatiereserve waar jaarlijks het exploitatieresultaat van taakveld 0.3 mee wordt verrekend. Het exploitatieresultaat is nog steeds negatief, dat jaarlijks wordt goedgeemaakt door eenmalige verkoopresultaten. Wij verwachten komende jaren verschillende panden te kunnen verkopen waardoor het exploitatieresultaat van taakveld 0.3 verbetert en de ROZ gevoed wordt met verkoopopbrengsten.

Paragraaf Investerings

Inleiding

De gemeente Deventer werkt door aan een aantrekkelijke stad en een mooi buitengebied. Voorbeelden zijn de vernieuwing van het stationsgebied en de verbetering van de bereikbaarheid van de stad door verbreding van de Hanzeweg. Deze projecten naderen inmiddels de afronding.

Wij staan voortdurend voor de uitdaging om met beperkte middelen taken en investeringen uit te voeren. Omdat wij daarbij selectief moeten zijn, kiezen wij tussen 'onvermijdelijk' en 'minder noodzakelijk'. Het behoud van de kracht en kwaliteit van onze gemeente staat daarbij centraal. Wij ontwikkelen ons op gebieden als energie, waterbeheer, ICT, bereikbaarheid en onderwijs. Samen met onze partners investeren wij in het leef-, woon-, werk- en verblijfmilieu van de gemeente. We versterken daarbij de verbindingen tussen het sociale en het ruimtelijke werkkterrein van de gemeente.

Een ruimtelijk, economisch en sociaal gezond Deventer vraagt om blijvende investeringen die zorgen voor nieuwe dynamiek en werk in de stad. Investerings waar inwoners, bedrijven en toeristen lange tijd de vruchten van plukken. Daarom blijft het college in de begroting ruimte maken voor investeringen.

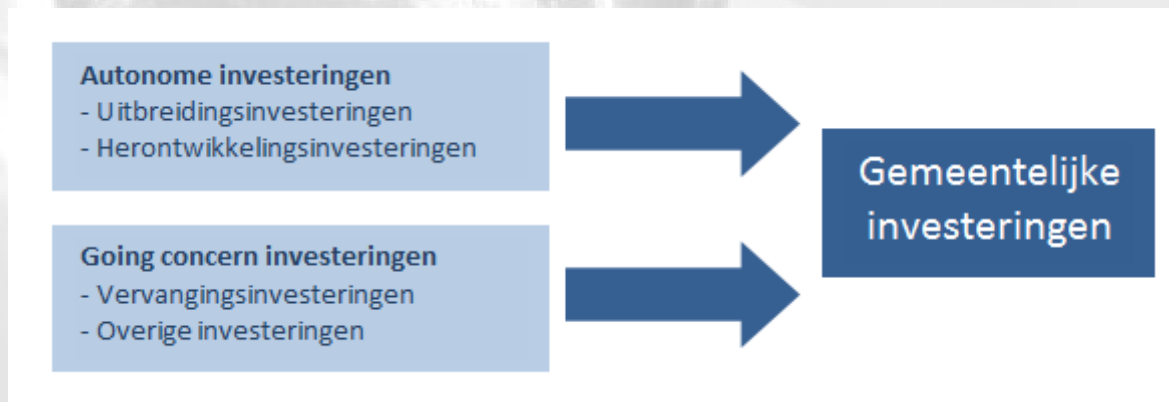
Voor het realiseren van betreffende voorzieningen en een duurzaam voortbestaan daarvan, investeert de gemeente jaarlijks grote bedragen. Met het oog op de schaarste aan middelen op de korte, middellange en lange planningshorizon worden keuzes gemaakt. Keuzes die vanwege een veelheid aan soms conflicterende politieke en maatschappelijke belangen en een complex aan regelgevingen niet eenvoudig zijn. Om te komen tot een gestructureerde wijze voor het maken van keuzes zijn '*Spelregels gemeentelijke investeringsplanning*' vastgesteld. In deze paragraaf zijn zowel de beleidsuitgangspunten als de investeringen zelf opgenomen. Daarnaast biedt deze paragraaf inzicht in een meerjarige investeringsplanning.

Beleidsuitgangspunten

Het beleid voor investeringen binnen de gemeente Deventer is gericht op evenwicht tussen ontwikkeling, beleid, programma en geld. Ieder investeringsinitiatief wordt consequent beoordeeld op deze vier elementen.

Conform de nota '*Spelregels gemeentelijke investeringsplanning*' (2006) wordt jaarlijks in de voorjaarsnota en de begroting een meerjarige investeringsplanning opgesteld. Met dit instrument wordt voor ieder investeringsinitiatief bepaald of er evenwicht is tussen ontwikkeling, beleid, programma en geld en wordt er een rangorde (prioritering) vastgesteld (zie hoofdstuk Investeringsplanning).

Uit het oogpunt van schaarste aan middelen zijn voor het element geld financiële spelregels vastgesteld. In deze spelregels worden twee investeringsstromingen onderscheiden;



Deze twee investeringsstromen vormen tezamen het totale investeringspotentieel van de gemeente Deventer.

Autonome investeringen

Autonome investeringen komen voort uit nieuw beleid (producten en diensten) of uitbreiding van bestaand beleid. Deze behoefte aan een nieuw/verbetert product of nieuwe/verbeterde dienstverlening vertaalt zich in uitbreiding- of herontwikkelingsinvesteringen. Daarnaast kunnen autonome investeringen voortkomen vanuit een locatie ontwikkeling (grondexploitatie) of uit het raads- en collegeprogramma. Voor deze investeringen zijn aanvullende middelen nodig (subsidies, nieuw voor oud, vrijval).

Going concern investeringen

De going concern investeringen vinden hun oorsprong in de reguliere bedrijfsvoering. Vanuit de behoefte of noodzaak om een bepaald product of dienst te blijven leveren, is het van belang dat een vervanging- of een overige investering wordt gepleegd. Going concern investeringen worden getriggerd vanuit de bestaande dienstverlening. Uitgangspunt is dat deze worden gedekt vanuit de lopende begroting.

Welke investeringen worden in 2019 gerealiseerd?

Op basis van de Voorjaarsnota 2018 en de geprioriteerde investeringsplanning worden hieronder twee tabellen gepresenteerd met de verschillende investeringsprojecten. De kapitaallasten die uit deze investeringen voortvloeien zijn meegenomen in exploitatielasten voor de jaren vanaf 2020.

Autonome investeringen

(bedragen x €1.000)

Projectomschrijving	Programma	Taakveld	Totaal bruto investering	B2019	Dekking
ICT	Bedrijfsvoering	0.4	7.543	1.949	Egalisatiereserve DOWR-i
VMBO Etty Hillesum	Jeugd en onderwijs	4.2	10.490	10.490	Reserve Gemeentebrede Investerings en reserve onderwijs huisvesting
Fietsparkeren binnenstad	Leefomgeving	2.1	210	210	Reserve Gemeentebrede Investerings
Viking	Economie, kunst en cultuur	5.3	1.226	1.266	Algemene middelen
Sporthal Keizerslanden	Jeugd en onderwijs	4.2	1.500	1.500	Algemene middelen
Oostriklaan	Leefomgeving	2.1	950	950	Bijdrage derde
Totaal			21.919	16.365	

Toelichting

ICT

Op basis van de Roadmap ICT zijn de (vervangings)investeringen voor de komende jaren benoemd. Tijdige vervanging is strikt noodzakelijk vanuit het oogpunt van continuïteit en informatiebeveiliging.

VMBO Etty Hillesum

Het Etty Hillesum wil een gebouw realiseren conform het bouwkompas, dat voldoet aan meest recente duurzaamheidsnormen en benodigde flexibiliteit. De geraamde kosten hiervoor bedragen €18 miljoen. Naast de eigen bijdrage van Etty Hillesum is de gemeente verplicht een wettelijke bijdrage conform de VNG te voldoen.

Fietsparkeren binnenstad

Om de binnenstad bereikbaar te maken en te houden zijn meer logische en bereikbare fietsparkeerplekken noodzakelijk. Daarvoor heeft de Raad in 2016 een krediet van €900.000 beschikbaar gesteld. Deze middelen worden ingezet om de onbewaakte parkeermogelijkheden voor fietsers in de binnenstad te verbeteren.

Viking

De Raad heeft in 2018 besloten het krediet van de Viking op te hogen met €1.226.000 ter dekking van de overschrijding van de onvoorziene kosten voor de bouw van De Viking, film & theater. De structurele jaarlast van €50.000 wordt gedekt vanuit de algemene middelen.

Sporthal Keizerslanden

Onderdeel van het verbeteren van de huisvesting VMBO Etty Hillesum betreft de realisatie van twee gymzalen. Naast deze twee gymzalen wordt gebruik gemaakt van sporthal Keizerslanden. Deze sporthal is ongeveer 35 jaar oud en binnenkort toe aan groot onderhoud dan wel nieuwbouw. Op basis van een globale raming reserveren wij in 2019 investeringsmiddelen voor vervanging van de sporthal.

Oostriklaan

Samen met ProRail werken wij aan een onderdoorgang van de Oostriklaan en reconstructie van aanliggende wegen. Dit betekent voor de gemeente een investering van €950.000 dat gedekt wordt door een bijdrage van ProRail.

Grondexploitatie

De investeringen grondexploitatie zijn in deze paragraaf niet opgenomen. Dit betreffen namelijk investeringen in tijdelijke voorraden die weer worden verkocht (handelsvoorraden). Deze voorraden leiden enkel voor een beperkte periode tot rentelasten in de exploitatie maar niet tot structurele kapitaallasten. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de paragraaf Grondbeleid.

Going concern investeringen

(bedragen x €1.000)

Projectomschrijving	Programma	Taakveld	Totaal bruto investering	B2019	Dekking
Gemeentelijk rioleringsplan	Leefomgeving	7.2	605	605	Tarieven
Reconstructie Wezenland	Leefomgeving	2.1	1.770	1.770	MJOP Programma Leefomgeving
Totaal					

Toelichting

Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)

Op diverse plekken in de gemeente worden in 2018 rioleringen vervangen conform het Gemeentelijk Rioleringsplan (in 2014 door de Raad vastgesteld). Hier zijn wel tussentijds verschuivingen in geweest, binnen het financiële kader van het GRP. Om het waterafvoer te verbeteren worden in 2019 klimaatadaptatie maatregelen uitgevoerd, nemen wij maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren en worden gresaansluitingen vervangen. Voor deze investeringen in economisch nut is een bedrag van ca. €605.000 geprognosticeerd (jaarschijf 2019).

Reconstructie Wezenland

De Wezenland is aan vervanging toe. Centrale doelstelling van het MJOP project is het verbeteren van de constructieve staat van de hoofdrijbaan en het verbeteren van de verkeersveiligheid en fietsvoorzieningen.

Investeringsplanning meerjarig

Hieronder is een compleet beeld van het meerjarig geprognosticeerd investeringsprogramma opgenomen. In dit overzicht is onderscheid gemaakt in de autonome en gaïng concern investeringen. Voor een aantal investeringsprojecten zal te zijner tijd een afzonderlijk inhoudelijk voorstel worden voorgelegd aan de raad.

(bedragen x €1.000)

Projectomschrijving	Programma	Taakveld	2019	2020	2021	2022
ICT	Bedrijfsvoering	0.4	1.949	2.820	1.405	1.370
Erfpachtgrond DOIC	Herstructurering en vastgoed	0.3			3.000	
Totaal			1.949	2.820	4.405	1.370

DOIC

Conform de samenwerkingsovereenkomst met Akzo en HMO investeert de gemeente in de gronden en geeft deze in erfpacht uit. In 2018 zijn de eerste gronden overgedragen. In 2021 volgt het tweede deel.



Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Waarin dient deze paragraaf inzicht te geven?

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geven wij een dwarsdoorsnede van de meerjarige uitgaven voor het uitvoeren van onderhoud. Deze uitgaven zijn opgenomen in de verschillende programma's van de begroting. Deze uitgaven worden vanuit een vooraf vastgesteld beleid uitgevoerd waarvan de uitgangspunten in deze paragraaf zijn opgenomen. Wij maken onderscheid in kapitaalgoederen in de openbare ruimte en gebouwen.

Openbare ruimte

Kerncijfers openbare ruimte

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de kerncijfers openbare ruimte.

Categorie	Taakveld	Element	Aantal	Eenheid
Verkeer en vervoer	2.1			
Straten, wegen, pleinen		Verharding	531	ha
		Kunstwerken	124	st
Straatreiniging		Verharding	506	ha
		Groen	650	ha
Openbare verlichting		Lichtmasten	18.500	st
		Lichtarmaturen	18.680	st
Verkeerstechniek		VRI	50	st
		Beweegbare objecten	4	st
Civieltechnische kunstwerken		Bruggen	160	st
		Tunnels	6	st
		Viaducten	12	st
		Kade	1.200	m1
		Sluiscomplex	1	st
Parkeren	2.2			
		Parkeerplaatsen	2.200	st
		Parkeergarages	4	st
		Fietsenstalling	2	st
Economische havens en waterwegen	2.4			
		Ligplaatsen	53	st
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.7			
Groen		Groen en natuur	650	ha
		Bomen	70.000	st
		Bermen	127	ha
Speelgelegenheden		Speelplekken	328	st
Riolering	7.2			
		Riolering	789	km
		Kunstwerken	905	st
		Aansluitingen	44.910	st
Begraafplaatsen en crematoria	7.5			
		Begraafplaatsen	5	st

Beleidskader

De kwaliteitstoestand van de openbare ruimte heeft in Deventer veel aandacht van de burgers en het bestuur. Dit is niet vreemd aangezien de kwaliteitstoestand van deze ruimte het veiligheidsgevoel van de gebruikers sterk beïnvloedt. De beleving van de burgers wordt tweejaarlijks onderzocht met de leefbaarheidmonitor. Binnen dit onderzoek is een specifieke indicator opgenomen voor verloedering van de fysieke ruimte, die direct beïnvloed wordt door de staat van onderhoud. In de programmabegroting hebben wij verschillende beoogde maatschappelijke effecten gesteld, die onder andere betrekking hebben op het belevingsaspect.

Om deze maatschappelijke effecten te realiseren willen wij met onze kapitaalgoederen in de openbare ruimte de volgende prestaties bereiken:

- het in 2019 realiseren van het vastgestelde basis onderhoudskwaliteitsniveau voor de gemeente Deventer voor het aspect heel conform het uitvoeringsprogramma visie leefomgeving;
- het in 2019 realiseren van het vastgestelde basis onderhoudskwaliteitsniveau voor de gemeente voor het aspect schoon (reiniging) conform het uitvoeringsprogramma visie leefomgeving;

Het basis onderhoudskwaliteitsniveau is de minimale kwaliteit die wij als gemeente de inwoners willen bieden. Waar mogelijk maken we gebruik van de beeldmeetlatten die het CROW heeft ontwikkeld (landelijke systematiek). Deze kwaliteitsniveaus variëren van zeer hoog (A+) tot zeer laag (D). Deventer baseert de basiskwaliteit op 4 criteria:

1. Minimale technische of wettelijke eisen
2. Kapitaalvernietigingsniveau
3. Leefbaarheid
4. Functionaliteit

De basiskwaliteit is vastgelegd in het 'Uitvoeringsprogramma visie Leefomgeving' dat is september 2016 door het college vastgesteld.

Op deze basiskwaliteit kan een plus worden gezet door de samenleving / inwoners dan wel door de Raad.

Hiermee voldoen wij aan de minimale eisen van de zorgplicht en treedt er geen kapitaalsvernietiging op. Door dit basis niveau kan niet uitgesloten worden dat lokaal de openbare ruimte tijdelijk wel onder het onderhoudskwaliteitsniveau terecht komt. Voor onkruidbestrijding stellen wij de komende jaren extra structurele middelen beschikbaar. Daarnaast investeren wij via de investeringsplanning in de openbare ruimte van de binnenstad.

Wij monitoren het onderhoudskwaliteitsniveau op basis van de CROW meetlatten en aangevuld met visuele en / of technische inspecties. Met dit instrument kunnen wij beoordelen in hoeverre de openbare ruimte voldoende aansluit bij het uitvoeringsprogramma. Onvoldoende onderhoud kan leiden tot meer (schade) claims en financiële risico's.

Wij hebben de komende jaren geen onderhoudsprojecten voorzien waarvoor geen dekking is. Wel is tijdspreiding noodzakelijk terwijl technisch gezien iets eerder wenselijk zou zijn. De veiligheid staat echter niet onder druk. Wel kan er vanuit het MJOP-MIND niet meer bijgedragen worden aan algemene ontwikkelingen in verband met de consequenties van de bezuinigingen " Kwestie van Kiezen 1 en 2". Technische noodzaak heeft daardoor prioriteit gekregen.

Veel gemeenten krijgen in de toekomst te maken met vervanging van het areaal in de openbare ruimte. Voor de gemeente Deventer gaat het om een areaal met een waarde van ruim €1 miljard euro. Doordat de openbare ruimte vaak is aangelegd met eenmalige middelen (bijvoorbeeld subsidies) zijn de vrijvallende kapitaallasten opgenomen in de begroting niet voldoende om de gehele vervangingsopgave op te vangen. Een

deel van deze opgave is theoretisch doordat de restlevensduren nog enkele tientallen jaren zijn. Bovendien zijn de investeringsbedragen onzeker als gevolg van technologische en maatschappelijke ontwikkelingen. Dekking voor de vervangingsopgave komt onder andere uit de verwachte afname van de benodigde extra onderhoudsmiddelen als gevolg van areaal uitbreiding door groei van de gemeente. Daarnaast zetten wij - indien mogelijk en noodzakelijk - onderhoudsbudget in voor investeringen in een laagwaardiger kapitaalgoed.

Taakveld 2.1 verkeer en vervoer

Straten, wegen en pleinen

In 2019 wordt 5,3 miljoen m² areaal aan straten, wegen en pleinen beheerd. Het beleid voor 2019 is gericht op een gemiddeld onderhoudskwaliteitsniveau B voor asfaltwegen en C voor elementenverhardingen voor de gehele stad voor zowel de aspecten heel als schoon.

Het beleid in 2019 en verder is net als voorgaande jaren erop gericht om qua planning en financiële dekking zoveel mogelijk mee te liften met infrastructurele ontwikkelingen (herstructurering en aanpassingen in het kader van de hoofdwegenstructuur) die onder andere programma's plaatsvinden. Uiterlijk april 2019 zijn de klein onderhoudsplannen jaarschijf 2019 voor de onderdelen asfalt, belijning, bebording, wegmeubilair en kunst opgesteld. Verder zal jaarschijf 2019 van het MJOP-MIND 2019-2022 worden gerealiseerd. In het oog springende projecten zijn de reconstructie van de Keizer Karellaan, het omvormen van het fietspad langs de Oerdijk naar Lettele van asfalt naar beton, de start van de aanpak van het Ludgeruskwartier en het voortzetten van de buurtaanpak in de Rivierenwijk.

Civieltechnische kunstwerken en havengebonden constructies

Bij de civieltechnische havenobjecten (sluizencomplex, Hanzebruggen en kadeconstructies) was sprake van fors achterstallig onderhoud. De afgelopen jaren is de achterstand ingelopen. De projecten die onlangs zijn uitgevoerd de renovatie van het sluiscomplex (fase 1 en 2), de aanpak van de Pothoofdkade, het herstel van de Wellekade en het vervangen van de wegdekken (beweegbare gedeelten) van de Hanzebrug inclusief bewegingsinstallatie.

In 2019 zal een gemiddeld onderhoudskwaliteitsniveau van C worden gerealiseerd. Uiterlijk mei 2019 zijn de kleine onderhoudsplannen en groot onderhoudsmeerjarenplan jaarschijf 2019 voor de bruggen opgesteld. Het onderhoudsbeleid is erop gericht de havenwerken zo te onderhouden dat de betrouwbaarheid van het functioneren van de infrastructuur voldoende groot is.

Openbare verlichting

Op termijn geldt voor het complete areaal van de openbare verlichting dat deze op voldoende kwaliteitsniveau wordt onderhouden. In 2019 zal het beheer van openbare verlichting op het onderhoudskwaliteitsniveau dat minimaal 98% van de verlichting altijd functioneert worden gerealiseerd voor de gehele stad. Uiterlijk april 2019 zijn de klein onderhoudsplannen jaarschijf 2019 voor de openbare verlichting opgesteld. Dit onderhoud zal op die wijze worden georganiseerd dat te allen tijde een voldoende groot aantal lichtmasten brandt. In 2019 zal het onderhoud conform het uitvoeringskader plaatsvinden. De uitvoering vindt plaats door een externe partij.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Groen, natuur en recreatie

Het zwaartepunt bij openbaar groen ligt in het dagelijks onderhoud. Het openbaar groen zal op kwaliteitsniveau B (heesters, bodembedekkers, veiligheid bomen) en C (overig groen) worden onderhouden. Sinds 2018 worden de hagen 2x per jaar worden gesnoeid, nadat in 2017 bleek dat 1x snoeien tot verkeersonveilige situaties leidde. De huidige begrotingsmiddelen zijn voldoende om dit kwaliteitsniveau in de komende jaren

te garanderen. De werkzaamheden worden in 2019 uitgevoerd door Het Groenbedrijf binnen de kaders van een vastgestelde dienstverleningsovereenkomst en het bijbehorende onderhoudsbestekken.

Openbare speelgelegenheden

De kwaliteit van de speelvoorzieningen voldoet aan de eisen uit de Warenwet Attractie- en speeltoestellen, het “attractiebesluit”. Onder de noemer Samen Ruimte Geven heeft de raad in 2015 bezuinigingen op de speelvoorzieningen vastgesteld. Sindsdien is het beleid schoolpleinen en speeltuinverenigingen dé speelplekken zijn met toestellen en voorzieningen voor alle leeftijden. Binnen een straal van 300 meter rondom scholen en speeltuinverenigingen worden de speelplekken opgeheven of omgevormd tot plekken met spelaanleidingen en ‘natuurlijk spelen’. Als bewoners iets anders willen, kan dat in overleg worden bepaald en is er éénmalig € 5000 beschikbaar voor de speelplek. De omvorming en het overleg met bewoners zijn uitbesteed aan de combinatie Sportbedrijf/Groenbedrijf en Stichting Tevreden. Stichting Tevreden heeft een subsidie ontvangen van € 450.000 voor het omvormen van circa 90 plekken in 10 jaar.

Taakveld 7.2 Riolering

Het beleid voor riolering en waterbeheer ligt vast in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2015-2020.

In het GRP zijn doelen opgenomen die het functioneren van het gehele stelsel moeten garanderen. Voor 2019 zijn er geen aanwijzingen dat de kwaliteit van het onderhoudsniveau zal afwijken van hetgeen in dit rapport is vastgelegd.

Uiterlijk april 2019 zijn de kleine onderhoudsplannen jaarschijf 2019 voor de onderdelen riolering, rioolgemaal, pompputten, straatkolken, bergbassins en overstorten opgesteld.

In 2019 en verder zal het beheer van de riolering en de waterhuishouding zodanig worden uitgevoerd, dat de openbare ruimte, waarin de riolering zich bevindt, kan worden onderhouden op de vastgestelde onderhoudskwaliteitsniveaus.

Financiële consequenties

Vanaf begin 21e eeuw zijn binnen de gemeente Deventer forse impulsen gegeven aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderhoud. Impulsen die substantieel hoger waren dan het normale areaalaccres. Dat neemt niet weg dat Kwestie van Kiezen 1 en 2 er fors bezuinigd is. Op dit moment hebben wij geen ruimte meer voor aanvullende kwalitatieve investeringen. De aanvullende middelen voor onkruidbestrijding zullen moeten worden gebruikt om aan onze zorgplicht (veiligheid) te voldoen en kapitaalsvernietiging te voorkomen. In de tabel hieronder worden de bedragen voor geprogrammeerd onderhoud (zowel klein als groot onderhoud) in de openbare ruimte gepresenteerd die voor de komende vier jaar zijn geprognosticeerd. De (deel)taakvelden Parkeren en Uitvoering verkeer en vervoerbeleid, zijn niet opgenomen.

(bedragen x €1.000)

Categorie	Taakveld	2019	2020	2021	2022
Verkeer en vervoer	2.1	13.100	12.997	13.008	13.003
Straten, wegen, pleinen		7.266	7.260	7.270	7.293
Straatreiniging		2.882	2.782	2.782	2.782
Openbare verlichting		930	930	930	930
Verkeerstechniek		984	984	984	984
Civieltechnische kunstwerken		1.038	1.041	1.042	1.044
Economische havens en waterwegen	2.4	337	337	337	338
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.7	6.925	6.905	6.700	6.700
Groen		6.342	6.322	6.117	6.117
Speelgelegenheden		583	583	583	583
Riolering	7.2	6.476	6.476	6.476	6.476
Begraafplaatsen en crematoria	7.5	293	289	288	288
Totaal					

Gebouwen

Kerncijfers gebouwen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het vastgoed in eigendom van de gemeente dat wij als kernbezit aanmerken. Daarnaast hebben wij vastgoed binnen gebiedsontwikkelingsprojecten in ons bezit.

De totale omvang van de vastgoedportefeuille bestaat uit ongeveer 300 gebouwen, waarvan wij 50 gebouwen als kernbezit hebben aangemerkt. Er zijn verschuivingen tussen programma's opgetreden, doordat wij diverse panden onder de juiste programma's hebben gebracht conform de kadernota Vastgoed. Daarnaast hebben wij 13 panden niet meer als kernbezit opgenomen, omdat deze niet noodzakelijk zijn voor het realiseren van onze programma doelstellingen. Deze panden gaan wij (op termijn) verkopen, danwel vooralsnog aanhouden als strategische locatie.

Categorie	Taakveld	Aantal
Culturele huisvesting	5.3 / 5.5 / 5.4	12
Gemeentelijke huisvesting	8.3	4
Sportaccommodaties	5.2	8
Huisvesting kind- en jeugdbeleid	4.2	3
Huisvesting buurtwerk	6.1	10
Maatschappelijke opvang	6.81	3
Brandweer	1.2	3
Overig	0.3 / 2.4 / 5.7 / 7.5	7
Totaal		50

Beleidskader

In de kadernota Vastgoed (vaststelling B&W 2012, Raad 2015) is vastgesteld dat de gemeente Deventer het in eigendom hebben en beheren van vastgoed geen kerntaak vinden (we hebben geen vastgoed, tenzij). Vastgoed is altijd ondersteunend aan het desbetreffende beleidsprogramma.

In 2018 hebben wij het Beheerplan Groot Onderhoud Vastgoed 2018 – 2021 opgesteld. De 50 panden die wij als kernbezit aanmerken onderhouden wij conform dit beheerplan. Aan dit beheerplan ligt voor circa tweederde van de panden een actueel meerjaren onderhoudsplanning (MJOP) ten grondslag. De resterende panden volgen in 2018 en 2019. Voor deze panden zijn vooralsnog de MJOP's uit 2012 als basis genomen. Voor de uitvoering van het onderhoud werken wij op basis van de ROZ-modellen (Raad voor Onroerende Zaken). Als verhuurder zijn wij voor het merendeel van onze vastgoedportefeuille enkel verantwoordelijk voor het groot / planmatig onderhoud. Onderhoud aan de panden wordt uitgevoerd volgens MJOP (NEN2767). Ons kernbezit onderhouden wij op conditiescore 3. Een uitzondering hierop zijn de monumentale panden, die wij op niveau 2 onderhouden. Voor panden opgenomen in een gebiedsontwikkeling hanteren wij conditieniveau 4. Het klein onderhoud ligt in principe bij de huurder / gebruiker. In enkele gevallen hebben wij aparte afspraken met de gebruiker gemaakt en voeren wij (een deel van) het klein onderhoud wel uit. Dit zijn echter uitzonderingen.

De samenstelling van onze vastgoedportefeuille is voortdurend aan verandering onderhevig. Zo houden wij bij het uitvoeren van onderhoud rekening met eventuele sloop of verkoop van panden. Voor deze panden passen wij maatwerk toe. Het slechts in beperkte vorm kunnen uitvoeren van het totaal benodigde onderhoud vormt daarmee een (financieel)risico voor het bezit. Voorwaarde is dat de veiligheid en de wettelijke eisen daarbij worden gerespecteerd, waarmee het gebruik veilig blijft. Het risico op waardevermindering is reëel. Hier tegenover staan de veelal fors lagere boekwaarden ten opzichte van de verkoop- / marktwaarde.

Gemeentelijke huisvesting

Vanaf 2016 is het onderhoud voor de huisvesting Stadhuiskwartier structureel geraamd.

Culturele huisvesting

Restauraties van met name monumentale culturele gebouwen behoren niet tot het reguliere onderhoud. Hiervoor zullen de komende jaren aparte verzoeken voor aanvullende middelen worden ingediend.

Sportaccommodaties

Het onderhoud aan sportgebouwen en buitensportaccommodaties wordt conform de meerjarenplanning uitgevoerd.

Onderwijshuisvesting

Per 1 januari 2015 is de gemeente niet langer verantwoordelijk voor het onderhoud aan de schoolgebouwen. Het rijk maakt de gelden rechtstreeks over aan de schoolbesturen. Wel onderhouden wij een aantal gymzalen en peuterspeelruimtes. Deze vallen onder huisvesting kind- en jeugdbeleid.

Financiële consequenties

Het budget voor groot onderhoud binnen de programma's bedraagt vanaf 2024 €600.000 structureel. Samen met de beschikbare reserve groot onderhoud van circa €3,5 miljoen per 1-1-2018 is dit voldoende om het kernbezit planmatig te onderhouden op de aangegeven conditiescores (NEN 2767). Het ingroeimodel van cumulatief €80.000 tot en met 2024 is op basis van het actuele beheerplan komen te vervallen, doordat:

- de actuele MJOP's een periode van 25 in plaats van 5 jaar beslaan. Dit leidt tot jaarlijks lagere gemiddelde onderhoudslasten;
- wij 13 panden niet meer als kernbezit beschouwen middelen uit de reserve en onderhoudsbudgetten kunnen herverdelen;
- bij de begroting 2018 €100.000 aanvullende middelen voor een aantal panden beschikbaar is gesteld.

Onderstaande tabel geeft de geplande uitgaven groot onderhoud voor ons kernbezit weer, zoals in het beheerplan voor de periode tot en met 2019 is opgenomen.

(bedragen x €1.000)

Categorie	Taakveld	2019	2020	2021	2022
Culturele huisvesting	5.3 / 5.5 / 5.4	3	135	1361	17
Gemeentelijke huisvesting	8.3	436	438	438	441
Sportaccommodaties	5.2		45	340	
Huisvesting kind- en jeugdbeleid	4.2	77			88

Huisvesting buurtwerk	6.1	76	37	130	48
Maatschappelijke opvang	6.81			249	
Brandweer	1.2	43		448	52
Overig	0.3 / 2.4 / 5.7 / 7.5		19	18	
Totaal		636	675	2.986	645

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement

Waar dient deze paragraaf inzicht in te geven?

Weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op het uitvoeren van de programma's.

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing laten we zien hoe het weerstandsvermogen is samengesteld en hoe het tot stand komt. Het geeft antwoord op de vraag: hoe goed kan de gemeente tegen een stootje?

Belangrijkste conclusies uit deze paragraaf

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de beleidsnota Risicomanagement en Weerstandsvermogen – geactualiseerde beleidsnota 2015 en de beleidsnota reserves en voorzieningen (2018).

Weerstandsvermogen

Ratio weerstandsvermogen = €17.257.000 / €16.291.000 = 1,06

De totale omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit (teller) is €17.257.000. Dit is circa €1,5 miljoen hoger dan in de 2^e Kwartaalrapportage 2018. Dit komt door de hogere stelpost autonome ontwikkelingen €600.000 en het toevoegen van de buffer stelpost accres ad. €700.000 aan de weerstandscapaciteit.

De totale omvang van de benodigde weerstandscapaciteit (noemer) is €16.291.000. Ten opzichte van de 2^e kwartaalrapportage 2018 is dit circa €500.000 hoger. Dit is het gevolg van het vervallen van risico's in de grondexploitaties (zie paragraaf grondbeleid) met een financieel effect van €600.000. Daartegenover is de minimumnorm door maatregelen in de algemene uitkering gestegen met circa €1,1 miljoen.

Conform de beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen houden we naast de geïnventariseerde risico's rekening met een extra buffer voor financiële tegenvallers waar niemand rekening mee houdt. Deze zogenaamde minimumnorm biedt een soort veiligheidsmarge.

Voor het bepalen van de minimumnorm wordt de 'artikel 12-norm' van de Financiële verhoudingswet (Fvw) gehanteerd (zie artikel 23, lid 1 – Fvw). Hierin wordt uitgegaan van 2% van de algemene uitkering uit het gemeentefonds aan de gemeente en 2% van de OZB capaciteit.

Door integratie van een deel van het sociaal domein (3D's) in de verdelingsmaatstaven van de algemene uitkering is de omvang flink toegenomen (plus circa €54 miljoen). Dit houdt vervolgens in dat de grondslag voor het berekenen van de minimumnorm met hetzelfde bedrag is toegenomen.

Relevante aspecten

- 45 risico's komen in aanmerking voor het aanhouden van weerstandsvermogen.
- 14 van deze risico's hebben een risicoscore ≥ 9 .
- Er zijn geen risico's (negatief gevolg) waarop gerelateerde kansen (positief gevolg) in mindering zijn gebracht.

Belangrijke conclusies

De uitkomst van de ratio weerstandsvermogen is 1.06. In de 2^e kwartaalrapportage 2018 was de uitkomst 1.

Conform het bestuursakkoord beschikken we over voldoende weerstandsvermogen wanneer de uitkomst van de ratio minimaal 1 is. Volgens de uitgangspunten in de beleidsnota reserves en voorzieningen wordt het meerdere groot €0,97 miljoen, gestort in de generieke weerstandsreserve.

De gemeente beschikt met deze uitkomst op dit moment over voldoende weerstandsvermogen om de belangrijkste financiële risico's op te vangen.

Ondanks de economische groei zijn er voor gemeente Deventer voldoende onzekerheden (o.a. gevolgen van rijksbeleid en economische ontwikkelingen) die het noodzakelijk maken om de financiële risico's continue en nauwlettend te volgen. Waar mogelijk worden extra beheersmaatregelen genomen.

In de jaarrekening 2018 wordt de ratio weerstandsvermogen opnieuw bepaald.

Weerstandsvermogen

Hoe goed kan de gemeente tegen een stootje?

Weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op het uitvoeren van de programma's.

Deventer maakt onderscheid tussen specifiek weerstandsvermogen en generiek weerstandsvermogen. Het specifieke weerstandsvermogen is gebaseerd op de specifiek gekwantificeerde risico's. Bekende voorbeelden zijn de risico's met betrekking tot de grondexploitatie en bijstandsuitkeringen. Daarnaast loopt Deventer risico's als gevolg van economische vooruitzichten en politieke- en bestuurlijke besluitvorming. Voorbeelden daarvan zijn de algemene uitkering (gemeentefonds), verkoop van gronden en panden, de verbonden partijen, de garantstellingen en de nog te implementeren lopende heroverwegingen. Om te bepalen of Deventer beschikt over voldoende weerstandsvermogen wordt drie keer per jaar in het kader van de planning & control cyclus de ratio weerstandsvermogen bepaald.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn te dekken. Voor Deventer zijn dit de specifieke reserve¹, de onbenutte (flexibele) begrotingsruimte, de onbenutte investeringsruimte, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves.

Samenstelling beschikbare weerstandscapaciteit
(bedragen x €1.000)

Element	Onderdeel	Waarde
Specifieke weerstandsreserve		15.706
Onbenutte begrotingsruimte	Post onvoorzien	251
	Stelpost structurele autonome ontwikkelingen	600
	Stelpost accres algemene uitkering (gemeentefonds)	700
Onbenutte investeringsruimte		-
Onbenutte belastingcapaciteit		-
Stille reserves		p.m.
Saldo weerstandscapaciteit 2019		17.257

1) zie beleidsnota reserves en voorzieningen (2017)

Specifieke weerstandsreserve

Ten opzichte van de vorige weerstandsparagraaf (2^e kwartaalrapportage 2018) is het saldo van de specifieke weerstandsreserve gestegen met €200.000.

Onbenutte (flexibele) begrotingsruimte

De onbenutte (flexibele) begrotingsruimte bestaat in Deventer uit de posten Onvoorzien, de stelpost Autonome ontwikkelingen en de stelpost Accres algemene uitkering (gemeentefonds).

Onbenutte investeringsruimte, onbenutte belastingcapaciteit en stille reserves

Er is geen vrije investeringsruimte beschikbaar en ook de belastingcapaciteit wordt volledig benut (kostendekkend). Deventer kent een aantal stille reserves ([zie paragraaf grondbeleid](#)). De betreffende objecten zijn niet binnen 1 jaar te verkopen zonder een negatief effect op het bedrijfsproces. Dit betekent dat de waarde niet wordt meegenomen bij de omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit bestaat uit de risico's die gemeente Deventer loopt inclusief een extra minimumnorm ([zie onder samenvatting benodigde weerstandscapaciteit](#)) die Deventer berekent.

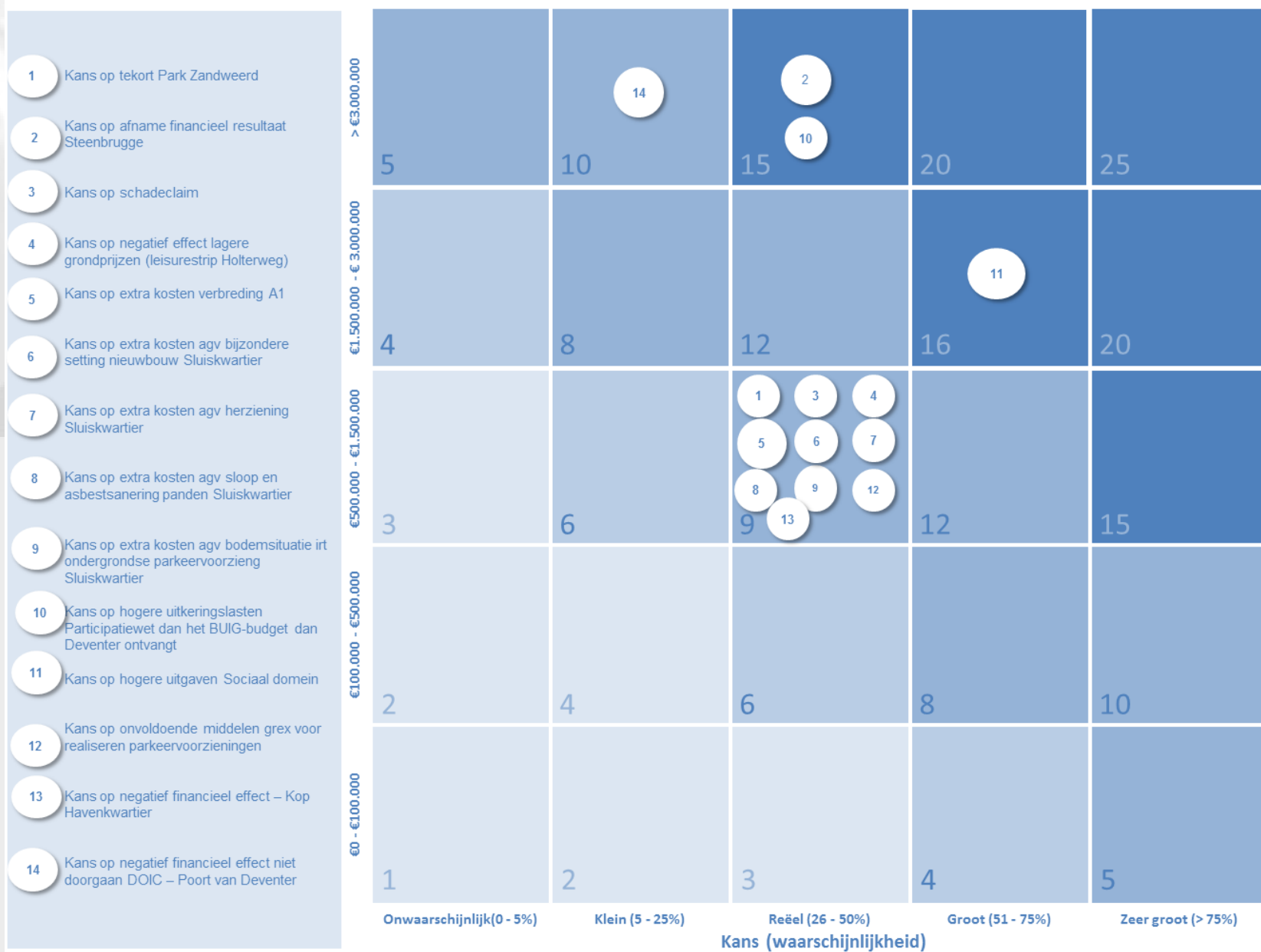
Deventer gebruikt een risicodatabase. Daarin worden de risico's geregistreerd. In deze paragraaf wordt alleen uitgegaan van de risico's met een financieel gevolg waarvoor weerstandsvermogen (een financiële buffer) wordt aangehouden. De belangrijkste financiële risico's zijn in beeld.

Analyse van het risicoprofiel

Er zijn 45 financiële risico's die in aanmerking komen voor het reserveren van weerstandsvermogen. Veertien risico's hebben een risicoscore \geq 9.

Risicokaart

Risico's met een risicoscore van 9 of hoger



Gekwantificeerde risico's

De risico's met een score ≥ 9 zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Risico's	Kans (in %)	Gevolg (in €)	Score	Programma
Park Zandweerd				Herstructurering en vastgoed
Lasten: kans op tekort Park Zandweerd	50	1.300.000	9	
		1.300.000		
Steenbrugge				Herstructurering en vastgoed
Lasten: kans op afname financieel resultaat Steenbrugge	40	3.600.000	15	
		3.600.000		
Schadeclaim				Leefomgeving
Lasten: kans op schadeclaim	40	825.000	9	
		825.000		
Leisurestrip Holterweg				Herstructurering en vastgoed
Lasten: kans op negatief effect door lagere grondprijzen	50	710.000	9	
		710.000		
Verbreiding A1				Ruimtelijke ontwikkeling
Lasten: kans op extra kosten verbreding A1	50	4.550.000	15	
		4.550.000		
Sluiskwartier				Herstructurering en vastgoed
Lasten: kans op lagere opbrengst a.g.v. bijzondere setting nieuwbouw Sluiskwartier	50	500.000	9	
Lasten: kans op extra kosten a.g.v. herziening Sluiskwartier	50	500.000	9	
Lasten: kans op extra kosten a.g.v. sloop en asbestsanering in de panden	50	500.000	9	
Lasten: kans op extra kosten a.g.v. bodemsituatie i.r.t. ondergrondse parkeervoorziening	50	1.000.000	9	
		2.500.000		
Participatiewet				Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt
Lasten: kans op hogere uitkeringslasten Participatiewet dan het BUIG budget dat Deventer ontvangt	35	3.200.000	15	
		3.200.000		

Sociaal Domein (3D's)				Meedoen
Lasten: kans op hogere uitgaven Sociaal Domein	70	2.600.000	16	
		2.600.000		
Bergweide / Havenkwartier				Herstructurering en vastgoed
Lasten: kans op onvoldoende middelen grex voor realiseren parkeervoorzieningen	35	850.000	9	
Lasten: kans op negatief financieel effect - Kop van het Havenkwartier	50	750.000	9	
		1.600.000		
Poort van Deventer				Herstructurering en vastgoed
Lasten: kans op negatief financieel effect niet doorgaan DOIC - Poort van Deventer	20	4.000.000	10	
		4.000.000		

Geringe daling risico-inventarisatie

De bruto omvang (dat wil zeggen het maximale financiële gevolg) van de risico-inventarisatie is gedaald met circa €1,1 miljoen ten opzichte van de 2e kwartaalrapportage 2018. Dit wordt veroorzaakt door een afname van de risico's Wijtenhorst (circa €100.000), Winkelcentrum Keizerslanden (circa €300.000), het vervallen van een deel van het risico Leisurestrip Holterweg (circa €500.000), Douweler Leide (circa €100.000) en een afname van het risico Bergweide/Hanzeweg met circa €400.000. Daartegenover zijn de risico's Westfalenstraat met circa €100.000 en Teugseweg met circa €200.000 gestegen. Deze afwijkingen zijn toegelicht in de paragraaf Grondbeleid ([Planresultaten en risico's](#)).

Samenvatting benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de complete risico-inventarisatie (dus inclusief de risico's met een risicoscore < 9) is de bruto benodigde weerstandscapaciteit circa €31,3 miljoen. Na het corrigeren van deze risico's met een zekerheidsfactor (toepassen simulatiemodel) ontstaat een reële omvang van de benodigde weerstandscapaciteit die wordt gerelateerd aan de beschikbare weerstandscapaciteit.

Minimumnorm

Er zijn ook risico's waar moeilijk rekening mee valt te houden, bijvoorbeeld de soms sterk fluctuerende accressen van de algemene uitkering (gemeentefonds), de rijksbezuinigingen of de politieke en economische ontwikkelingen. Voor deze niet gekwantificeerde risico's en tegenvallers houdt Deventer een extra buffer aan (de zogenaamde minimumnorm).

Voor 2019 is de minimumnorm als volgt bepaald:

Bedragen begroting 2019 (x €1)	Geraamd bedrag	Minimumnorm 2%
Algemene uitkeringen (gemeentefonds)*	150 miljoen	3,0 miljoen
Verwachte OZB capaciteit 2019**	25 miljoen	0,5 miljoen
Totaal	175 miljoen	3,5 miljoen

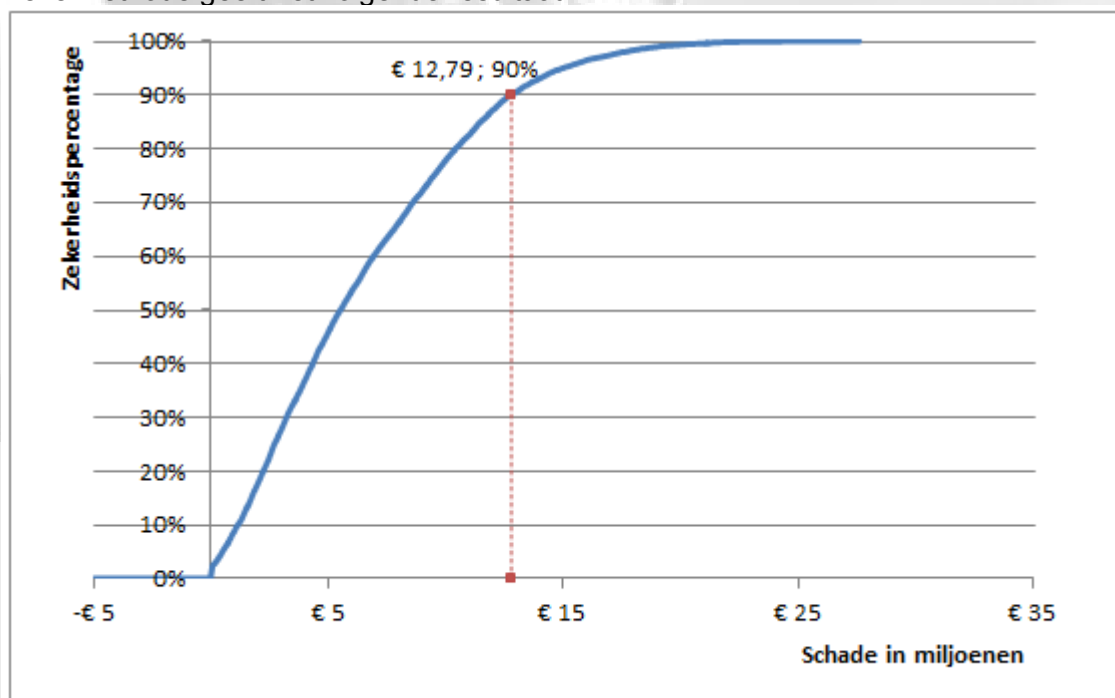
*) exclusief integratie- en decentralisatie uitkeringen en inclusief inkomstenmaatstaven OZB

**) begroting 2018-2021: [zie paragraaf Lokale heffingen](#)

Monte Carlo simulatie methode

De kans dat alle geïnventariseerde risico's zich voordoen is klein en de kans dat ze tegelijk optreden is miniem. Voor het bepalen van de impact wordt de uitkomst van de risico's gecorrigeerd. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de Monte Carlo simulatie methode.

Deze methode geeft het volgende resultaat:



Bij een zekerheid van 90% is minimaal €12,79 miljoen weerstandsvermogen nodig om de potentiële risico's af te dekken. De uitkomst is, door een geringe afname in de risico's, iets gedaald ten opzichte van de 2e kwartaalrapportage 2018.

Ratio weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit moet minimaal gelijk zijn aan de benodigde weerstandscapaciteit om voldoende weerstand te kunnen bieden als de risico's zich voordoen. Deze verhouding wordt bepaald door de ratio weerstandsvermogen:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De gemeente beschikt over voldoende weerstandsvermogen als de uitkomst van deze ratio minimaal 1 is.

Beschikbare weerstandscapaciteit:

€15.706.000 + €251.000 + €600.000 + €700.000 = €17.257.000

Benodigde weerstandscapaciteit:

€12.791.000 + €3.500.000 = €16.291.000

Deze twee uitkomsten geven het volgende resultaat:

Ratio weerstandsvermogen = €17.257.000 : €16.291.000 = 1,06

De beschikbare weerstandscapaciteit is hoger dan de benodigde weerstandscapaciteit. Dit betekent dat er voldoende weerstandsvermogen is om de gevolgen van het optreden van risico's financieel op te vangen.

Conform het bestuursakkoord beschikken we over voldoende weerstandsvermogen wanneer de uitkomst van de ratio minimaal 1 is. Volgens de uitgangspunten in de beleidsnota reserves en voorzieningen wordt het meerdere (dit is het bedrag dat voor een hogere uitkomst van de ratio 1 zorgt) gestort in de generieke weerstandsreserve.

Algemene risicogebieden

Naast de ingeschatte risico's heeft Deventer ook te maken met algemene onzekerheden.

Onder andere:

- Algemene uitkering (onzekerheid verdeelsystematiek en soms sterk fluctuerende accessen);
- BTW/BCF (ontwikkelingen en plafond BCF);
- Leegstand onroerende panden in eigendom;
- Restauratie monumentale panden;
- Financieringsrisico's (rente- en kredietrisico's);
- Garantstellingen (kans op aflossen krediet vanwege insolventie kredietnemer);
- Te ontvangen subsidies (kans op terugvordering door niet voldoen aan de subsidievoorwaarden).

Op basis van wat we nu weten, kunnen deze onzekerheden (risico's) niet worden gekwantificeerd.

Voor het opvangen hiervan zijn algemene weerstandsbudgetten beschikbaar. De omvang van deze reserve is €3,3 miljoen in 2019, die naar verwachting oploopt tot een bedrag van eenmalig €6,8 miljoen in 2022. Het totaal van deze bedragen vormt samen met de beschikbare weerstandscapaciteit het totale weerstandsvermogen.

Risico's Verbonden partijen

Deelneming aan een verbonden partij kent financiële, bestuur organisatorische - en beleidsinhoudelijke risico's. Het onderscheid in de verschillende verbintenissen (o.a. gemeenschappelijke regeling, aandelenbezit en/of verstrekte lening/garantie) levert eveneens onderscheid in de risico's op. Dit betekent dat de te onderscheiden risico's verschillende aandacht vereisen. In de paragraaf verbonden partijen van deze begroting is algemene informatie en specifieke informatie opgenomen voor vorming van een beeld van het financiële risicoprofiel.

Wanneer op grond van een concrete gebeurtenis een risico wordt voorzien dat zou kunnen leiden tot een verlies op het ingebrachte kapitaal, de verstrekte lening of garantie of indien het leidt tot een verplichting (en het risico is kwantificeerbaar), dan zal daarvoor weerstandsvermogen worden aangehouden of een voorziening worden gevormd.

Aan de informatie over de verbonden partijen ontlene wij op dit moment geen aanwijzingen dat de gemeente voor bepaalde financiële risico's weerstandsvermogen moet aanhouden. Daarbij baseren wij ons mede op de accountantsrapporten die bij de jaarrekeningen van verbonden partijen worden afgegeven waarin de accountant aandacht besteedt aan de continuïteit van de bedrijfsvoering.

In de tabel hieronder zijn de verbonden partijen opgenomen waarin Deventer een geactiveerd financieel belang heeft en de omvang daarvan per 31-12-2017.

(bedragen x €1)

Verbonden partij	Deelneming	Lening	Garantie
NV Wonen boven winkels	454.000	-	1.380.000
NV Centrumgarage Deventer	39.552	-	-
Het Groenbedrijf BV	30.000	-	-
NV Sportbedrijf Deventer	-	14.346.142	1.565.915
NV Bergkwartier	1.561.004	-	-
NV Deventer Schouwburg	-	-	-
NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer	18.605.878	9.153.677	-
NV Luchthaven Teuge	489.857	-	-
Circulus-Berkel BV	18.400	-	-
Enexis BV	932.512	-	-
BNG Bank	730.782	-	-
Vitens NV	-	495.246	-
Dataland BV	4.818	-	-
Vordering op Enexis BV	52	907.199	-
Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	1	-	-
Verkoop Vennootschap BV	52	-	-
CBL Vennootschap	52	-	-
CSV Amsterdam BV	52	-	-
Totaal	22.867.012	24.902.264	2.945.915

In de [paragraaf verbonden partijen](#) wordt verder ingegaan op de financiële risico's in relatie tot de verbonden partijen.

Meerjarenbalans en kengetallen

Waarin dient de meerjarenbalans inzicht te geven?

Met ingang van het begrotingsjaar 2016 worden door het BBV diverse kengetallen voorgeschreven. De invoering van de set van kengetallen is voornamelijk bedoeld om de financiële positie inzichtelijker en tussen gemeenten vergelijkbaar te maken. De onderstaande meerjarenbalans voor de jaren 2019 – 2022 vormt de basis voor een aantal van deze kengetallen.

Geprognosticeerde balans

Door de wijziging in het BBV is met ingang van het begrotingsjaar 2018 een geprognosticeerde balans voorgeschreven. De geprognosticeerde balans biedt inzicht in de verwachte financiële ontwikkeling van de gemeente.

(bedragen x €1.000)

Activa	1-1-2019	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	Passiva	1-1-2019	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Vaste activa						Vaste passiva					
Immateriële vaste activa	3.077	2.897	2.711	2.521	2.327	Eigen vermogen	64.674	59.870	58.218	54.875	56.260
Materiële vaste activa	254.125	263.758	254.721	246.733	236.640	Voorzieningen	8.366	8.135	8.289	8.443	8.599
Financiële vaste activa	58.616	56.265	54.880	53.537	52.283	Vaste schulden rente-typische looptijd >1 jr	331.950	319.950	305.950	287.950	271.950
Totaal vaste activa	315.818	322.920	312.312	302.791	291.250	Totaal vaste passiva	404.990	387.955	372.457	351.268	336.809
Vlottende activa						Vlottende passiva					
Voorraden	66.728	57.361	54.564	51.222	54.891	Netto vlottende schulden rente-typische looptijd <1jr	23.978	33.815	33.805	42.174	45.897
Vorderingen	13.015	13.015	13.015	13.015	13.015	Overlopende passiva	18.150	18.150	18.150	18.150	18.150
Liquide middelen	5.946	5.946	5.946	5.946	5.946						
Facilitair grondbeleid	16.638	11.705	9.601	9.644	6.781						
Overlopende activa	28.973	28.973	28.973	28.973	28.973						
Totaal vlottende activa	131.300	117.000	112.099	108.800	109.605	Totaal vlottende passiva	42.128	51.965	51.955	60.324	64.047
Balanstotaal activa	447.118	439.920	424.411	411.592	400.855	Balanstotaal passiva	447.118	439.920	424.411	411.592	400.855

De opgestelde geprognosticeerde balans gaat net als de meerjarenbegroting over de jaren 2019-2022. Met het maken van een balansprognose wordt in feite een reële schatting gemaakt van verschillende balansposten op basis van de balans gepresenteerd bij de jaarrekening 2017, de verwachte investeringen en de lopende aflossingsverplichtingen. Aan de hand van deze gegevens wordt in een geprognosticeerde balans inzicht gegeven in de ontwikkeling van de balansposten: vaste en vlottende activa, vreemd en eigen vermogen.

Bij het opstellen van de meerjarenbalans is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

Vaste activa

Door verwachte investeringen en jaarlijkse afschrijvingen/aflossingen wijzigt het saldo van de vaste activa.

Vlottende activa

De vlottende activa daalt door de verwachte verkoop van gronden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is gebaseerd op het (meerjarige) verloop van de reserves. Het saldo wijzigt door het realiseren van afgesproken prestaties.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gebaseerd op het (meerjarige) verloop van voorzieningen.

Schulden > 1 jaar

De schulden > 1 jaar zijn gebaseerd op de staat van opgenomen langlopende geldleningen. Het saldo muteert door het aantrekken van nieuwe leningen voor voorgenomen investeringen en jaarlijkse aflossingen van bestaande leningen.

Schulden < 1 jaar

De schulden < 1 jaar zijn geraamd op het niveau van de jaarrekening 2017. Hierbij is rekening gehouden met de toegestane kasgeldlimiet.

Overlopende passiva

De overlopende passiva is geraamd op het niveau van de jaarrekening 2017.

Kengetallen

Deventer neemt de landelijk voorgeschreven financiële kengetallen op in de begroting. De kengetallen zijn gebaseerd op de geprognosticeerde meerjarenbalans en gaan uit van ongewijzigd beleid. De kengetallen en de meerjarenbalans geven een beeld van de financiële positie in de komende jaren. In onderstaande tabel zijn de uitkomsten van de kengetallen opgenomen met daaronder een korte toelichting.

De meerjarige prognoses zijn gebaseerd op de balans per 31 december van het betreffende jaar.

Kengetal (in %)	R2017	B2018	B2019	B2020	B2021	B2022
Netto schuldquote	81	92	94	89	86	83
Netto schuldquote gecorrigeerd	72	82	83	78	76	73
Solvabiliteitsratio EV/TV	17	16	14	14	13	14
Structurele exploitatieruimte	1,18	0,43	0,20	0,26	0,32	0,41
Grondexploitatie	16	17	15	14	13	14
Belastingcapaciteit	93	93	94	94	94	94

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de verhouding weer van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.

Netto schuldquote = Netto schuld : Totale inkomsten (exclusief mutatie reserves)

Een netto schuldquote hoger dan 130 is voor een gemeente niet gunstig. De gemeente heeft dan een zeer hoge schuldpositie en doet er goed aan om de schulden af te bouwen en daarmee de financiële positie te verbeteren. Dit betekent concreet een terughoudend investeringsbeleid met geleende middelen en het afbouwen van voorraden bouwgrond. Bij een percentage tussen 100 en 130 geldt dat voorzichtigheid is geboden.

In 2019 stijgt de schuldquote van Deventer vergeleken met 2018 iets om vervolgens in de jaren daarna te dalen tot ver onder de 100.

Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Het hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die middelen vervolgens zijn doorgeleend aan bijvoorbeeld woningcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. Om dit effect voor de beoordeling te corrigeren volgt hieronder de netto schuldquote exclusief leningen door verstrekt aan derden.

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen aan derden)

De hoogte van de schuld wordt ook bepaald door de leningen die Deventer door verstrekt aan derden. Hoewel over deze leningen risico wordt gelopen wordt verondersteld dat deze worden terugbetaald. Wanneer het vorig kengetal met deze verstrekte leningen aan derden wordt gecorrigeerd is de uitkomst aanzienlijk lager. Dit is logisch, omdat de teller van de breuk wordt verlaagd en de noemer gelijk blijft.

Netto schuldquote = Netto schuld (exclusief leningen aan derden) : Totale inkomsten (exclusief mutatie reserves)

In 2019 blijft de schuldquote van Deventer nagenoeg gelijk aan 2018 om vervolgens in 2020 fors te dalen. De rentelasten en aflossingen van de door verstrekte leningen drukken niet op de exploitatie. Dit verbetert de uitkomst van het kengetal en is gunstig voor de financiële positie.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de bezittingen op de balans zijn gefinancierd met eigen vermogen en in hoeverre Deventer in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de uitkomst van de ratio, hoe groter de weerbaarheid.

Solvabiliteitsratio = Totaal eigen vermogen : Totaal van de balans

Er zijn door de VNG (nog) geen richtlijnen gegeven voor uitkomsten die wijzen op een 'gezonde' solvabiliteit.

Vergeleken met 2018 daalt de solvabiliteitsratio om daarna stabiel te blijven. De solvabiliteit kan worden verbeterd door de omvang van de reserves (eigen vermogen) te verhogen of door minder te investeren waardoor de financieringsbehoefte lager wordt en daardoor minder wordt geleend.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Het geeft inzicht in welke mate de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Een positieve uitkomst betekent dat er structureel voldoende baten zijn om de lasten te dekken. Over het algemeen geldt als richtlijn; hoe hoger de uitkomst des te gunstiger dit is voor Deventer.

Grondexploitatie

Grondexploitatie = Bouwgrond in exploitatie (BIE) : Totale inkomsten

De grondexploitaties (voorraad bouwgronden) kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Wanneer een gemeente leningen heeft afgesloten om grond te kopen voor (toekomstige) projecten is dit een schuldpositie. Van belang is om te weten of deze schuld kan worden afgelost uit de opbrengsten van de verkoop van de bouwgronden (kavels). Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) opbrengsten (baten). Het kengetal geeft in de komende jaren een stabiel beeld.

Belastingcapaciteit

Belastingcapaciteit = Totale woonlasten : Gemiddelde woonlasten landelijk

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Voor het bepalen van de ruimte is een ijkpunt nodig. In dit geval wordt als ijkpunt gekeken naar de landelijk gemiddelde tarieven. Er is geen maximum gesteld aan de belastingopbrengsten dus betreffen de gemiddelde tarieven slechts een indicator. Hoe verhoudt de eigen belastingdruk zich tegenover het landelijk gemiddelde van alle gemeenten.

Een belastingcapaciteit van 100% betekent dat de woonlasten exact het landelijk gemiddelde zijn. Een lager percentage dan 100% betekent dat de woonlasten per huishouden lager zijn dan het landelijke gemiddelde. De uitkomsten vanaf 2020 zijn geëxtrapoleerd, omdat landelijke cijfers voor die jaren niet bekend zijn.

Conclusie

De gemeente is financieel gezond. Dit blijkt uit het feit dat voor de jaren 2019-2022 een reëel structureel sluitende begroting wordt gepresenteerd met structurele exploitatieruimte. Deze begroting heeft voldoende flexibiliteit om eenmalige en structurele tegenvallers op te kunnen vangen. Met betrekking tot de belastingdruk blijven we onder het landelijk gemiddelde. De ratio's die betrekking hebben op de schuldpositie en grondexploitatie geven geen aanleiding om het financiële beleid bij te stellen

Bijlage 1 - Resultaatbestemming

Programma (bedragen x €1.000)	2019		2020		2021		2022	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Incidenteel								
Burger en bestuur								
Generieke weerstandsreserve	0	70	0	20	0	0	0	0
	0	70	0	20	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid								
Generieke weerstandsreserve	6	25	6	0	6	0	6	0
	6	25	6	0	6	0	6	0
Leefomgeving								
Reserve kapitaallasten	210	0	0	0	0	0	0	0
Reserve gemeentebrede investeringen		210	0	0	0	0	0	0
	210	210	0	0	0	0	0	0
Milieu								
Generieke weerstandsreserve	0	10	0	10	0	0	0	0
Reserve ISV 2 Geluid	0	96	0	0	0	0	0	0
Reserve overlopende uitgaven	0	207	0	18	0	0	0	0
Tarieven huishoudelijk afval	0	335	67	0	67	0	67	0
	0	648	67	28	67	0	67	0
Ruimtelijke ontwikkeling								
Kracht van Salland	0	45	0	45	0	30	0	0
	0	45	0	45	0	30	0	0
Herstructurering en vastgoed								
Algemene reserve OZ	22	33	22	33	0	2	0	0

Programma (bedragen x €1.000)	2019		2020		2021		2022	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Herstructurering	0	309	0	55	0	0	0	0
	22	342	22	88	0	2	0	0
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt								
Decentralisatie Jeugdzorg/WMO	0	86	0	86	0	0	0	0
	0	86	0	86	0	0	0	0
Meedoen								
Decentralisatie Jeugdzorg/WMO	0	460	0	100	0	0	0	0
Reserve nieuwkomers	0	389	0	0	0	0	0	0
	0	849	0	100	0	0	0	0
Jeugd en onderwijs								
Decentralisatie huisvesting Onderwijs	0	0	0	39	0	78	0	118
Decentralisatie Jeugdzorg/WMO	0	59	0	9	0	0	0	0
Reserve kapitaallasten	1.500	0	0	0	0	0	0	0
	1.500	59	0	48	0	78	0	118
Economie, kunst en cultuur								
Mondiaal beleid	0	38	0	38	0	0	0	0
Reserve gemeentebrede investeringen	0	50	0	0	0	0	0	0
Reserve overlopende uitgaven	0	25	0	0	0	0	0	0
	0	113	0	38	0	0	0	0
Bedrijfsvoering								
Generieke weerstandsreserve	0	17	0	17	0	17	0	17
Reserve overlopende uitgaven	111	0	121	0	41	0	0	0
	111	17	121	17	41	17	0	17

Programma (bedragen x €1.000)	2019		2020		2021		2022	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Algemene dekkingsmiddelen								
Generieke weerstandsreserve	0	3.590	102	1.265	434	634	681	0
Reserve gemeentebrede investeringen	7	230	446	275	0	0	0	0
Reserve overlopende uitgaven	0	123	0	1	248	0	54	0
Reserve risico's	100	0	100	0	100	0	50	0
	107	3.943	648	1.541	782	634	785	0
Totaal incidentele stortingen/puttingen	1.957	6.407	865	2.011	896	762	859	136

Programma (bedragen x € 1.000)	2019		2020		2021		2022	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Structureel								
Openbare orde en veiligheid								
Onderhoud gebouwen	0	3	0	3	0	3	0	3
	0	3	0	3	0	3	0	3
Leefomgeving								
Reserve kapitaallasten	0	96	0	130	0	129	0	129
Mobiliteitsfonds parkeren	184	126	186	126	189	126	189	126
Reserve parkeerbijdragen bouwaanvragen	0	47	0	47	0	47	0	47
	184	268	186	302	189	302	189	302
Herstructurering en vastgoed								
Onderhoud gebouwen	77	0	95	0	114	0	117	0
	77	0	95	0	114	0	117	0
Meedoen								
Decentrale huisvesting Onderwijs	0	41	0	41	0	41	0	41
Investerings buitensport	435	263	440	257	448	243	453	237
Kapitaallasten investeringen oud RMW	0	37	0	36	0	35	0	35
Knelpunten Sport	19	10	19	10	19	10	19	9
	455	350	459	344	468	328	472	322
Jeugd en onderwijs								
Decentrale huisvesting Onderwijs	0	2.767	0	1.254	0	783	0	540
Reserve kapitaallasten	0	0	0	78	0	77	0	76
	0	2.767	0	1.332	0	860	0	616
Economie, kunst en cultuur								
Generieke weerstandsreserve	33	0	33	0	33	0	33	0
Deventer Geschiedenis in Beeld	11	0	11	0	11	0	11	0
Reserve kapitaallasten	0	70	0	70	0	70	0	70

Programma (bedragen x € 1.000)	2019		2020		2021		2022	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
	43	70	43	70	43	70	43	70
Bedrijfsvoering								
Reserve kapitaallasten	0	22	0	22	0	22	0	22
Reserve DOWR I kapitaallasten	776	469	890	515	538	824	589	530
	776	491	890	537	538	846	589	552
Algemene dekkingsmiddelen								
Generieke weerstandsreserve	3.662	1.734	3.562	1.816	3.545	1.306	3.836	1.321
Reserve afkopen	0	108	0	57	0	0	0	0
Reserve verstrekte geldlening Vitens N.V.	0	124	0	124	0	124	0	124
Specifieke weerstandsreserve	13	0	12	0	11	0	10	0
Rentetoevoeging	393	0	367	0	333	0	310	0
	4.067	1.966	3.940	1.997	3.889	1.430	4.156	1.321
Totaal structurele stortingen/puttingen	5.602	5.916	5.614	4.584	5.242	3.838	5.567	3.184
Totaal stortingen/puttingen incl. rente	7.558	12.322	6.479	6.595	6.138	4.600	6.426	3.320
Toevoeging rente aan reserves	-393	0	-367	0	-333	0	-310	0
Totaal stortingen/puttingen excl. rente	7.165	12.322	6.112	6.595	5.805	4.600	6.116	3.320

Bijlage 2 - Overzicht reserves en voorzieningen

Reserves (bedragen x € 1)	Boekwaarde 01-01-2018	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Algemene reserves met algemeen weerstandsmotief						
Egalisatiereserve rente	555.989	0	0	0	0	0
Reserve eenmalige problematiek	707.141	0	0	0	0	0
Generieke weerstandreserve	0	3.296.000	2.518.000	2.392.000	3.753.000	6.921.000
Generieke weerstandsreserve	1.263.130	3.296.000	2.518.000	2.392.000	3.753.000	6.921.000
Algemene reserves met bestemd weerstandsmotief						
Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG)	535.614	0	0	0	0	0
Reserve Management grondexploitatie	209.814	0	0	0	0	0
Reserve uitkeringen	2.879.162	0	0	0	0	0
Saldiereserve	4.436.290	0	0	0	0	0
Algemene reserve	852.128	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve rente	1.941.000	0	0	0	0	0
Specifieke weerstandsreserve	0	14.740.000	14.740.000	14.740.000	14.740.000	14.740.000
Reserve sociaal domein	4.950.087	0	0	0	0	0
Specifieke weerstandsreserve	15.804.096	14.740.000	14.740.000	14.740.000	14.740.000	14.740.000
Bestemmingsreserves prestatiegebonden						
Kunstaankopen	129.502	24.502	24.502	24.502	24.502	24.502
Deventer Geschiedenis in Beeld	23.699	34.299	44.899	55.499	66.099	76.699
Mondiaal Beleid	170.021	132.221	94.421	56.621	56.621	56.621
Musea aankopen	50.531	1.631	1.631	1.631	1.631	1.631
Vervanging automatisering musea	0	0	0	0	0	0

Reserves (bedragen x € 1)	Boekwaarde 01-01-2018	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Vervanging automatisering SAB	0	0	0	0	0	0
Conserveringen SAB	25.835	25.835	25.835	25.835	25.835	25.835
Knelpunten Sport	24.500	33.612	43.140	52.844	62.725	72.782
Kap. Lasten legaat Bathmen	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Kracht van Salland	292.500	120.000	75.000	30.000	0	0
Reserve Individueel Keuzebudget	176.629	-108	-108	-108	-108	-108
Reserve Mind	950	0	0	0	0	0
Gevefonds	9.198	9.198	9.198	9.198	9.198	9.198
Reserve parkeerbijdragen bouwaanvragen	1.500.185	328.445	281.705	234.965	188.225	141.485
Reserve ISV 2 Bodem	193.984	193.984	193.984	193.984	193.984	193.984
Reserve ISV 2 Geluid	389.572	301.572	205.760	205.760	205.760	205.760
MJOP	15.000	0	0	0	0	0
Sociaal economisch beleid (SEB)	3.091	3.091	3.091	3.091	3.091	3.091
Reïntegratie	0	0	0	0	0	0
Reserve gemeentebrede investeringen	1.824.100	700.000	533.000	700.000	400.000	0
Reserve risico's	604.541	704.541	804.541	904.541	1.004.541	1.054.541
Subtotaal	5.437.337	2.616.322	2.344.098	2.501.862	2.245.603	1.869.520
Bestemmingsreserves prestatiegebonden met rentebeslag						
Vermogensreserve	4.471.237	5.003.756	5.003.756	5.003.756	5.003.756	5.003.756
Afkoop erfpachten	1.857.746	1.942.391	1.942.391	1.942.391	1.942.391	1.942.391
Subtotaal	6.328.983	6.946.147	6.946.147	6.946.147	6.946.147	6.946.147
Bestemmingsreserves prestatiegebonden met verdeelfunctie						
Reserve egalisatie	199.633	199.633	199.633	199.633	199.633	199.633

Reserves (bedragen x € 1)	Boekwaarde 01-01-2018	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Wijkaanpak	130.000	0	0	0	0	0
Onderhoud gebouwen	3.499.005	2.172.541	2.602.089	2.925.333	962.948	1.455.823
1/3 regeling Sport	166.043	166.043	166.043	166.043	166.043	166.043
Investerings buitensport	570.134	698.280	870.544	1.053.118	1.258.718	1.474.323
WMO Algemeen	0	0	0	0	0	0
Reserve nieuwkomers	1.714.792	891.592	503.006	503.006	503.006	503.006
Herstructurering	1.412.065	364.065	55.065	65	65	65
Mobiliteitsfonds parkeren	1.239.608	1.163.310	1.221.970	1.282.215	1.345.819	1.409.083
Algemene reserve OZ	3.063.528	4.053.480	3.131.551	2.172.002	1.162.405	76.230
Decentrale arbeidsvoorwaarden	241.292	241.292	241.292	241.292	241.292	241.292
Reserve DOWR I kapitaallasten	762.320	694.621	1.001.383	1.376.697	1.090.806	1.150.076
Tarieven huishoudelijk afval	2.052.134	356.813	22.120	89.427	156.734	224.041
Rioleringen en gemalen	591.110	497.110	497.110	497.110	497.110	497.110
Reserve overlopende uitgaven	8.652.515	4.000.000	3.000.000	3.000.000	2.500.000	2.000.000
Reserve huisvesting gemeentelijk apparaat	1.054.945	905.945	905.945	905.945	905.945	905.945
Reserve sociaal domein	677.454	873.000	268.000	73.000	73.000	73.000
Reserve Maatschappelijke opvang - Beschermd wonen	4.724.175	3.164.175	3.164.175	3.164.175	3.164.175	3.164.175
Subtotaal	30.750.754	20.441.901	17.849.927	17.649.062	14.227.699	13.539.846
Financieel technische bestemmingsreserve						
Decentrale huisvesting Onderwijs	7.356.643	5.937.595	3.277.866	2.026.212	1.175.016	505.893
Kap. Lasten investeringen oud RMW	7.790.948	9.448.314	11.173.083	11.119.578	11.066.586	11.014.122
Reserve kapitaallasten Stadthuis	169.274	170.698	171.929	173.253	174.673	176.193
Kapitaalslasten investeringen BV	1.781	1.829	1.874	1.921	1.969	2.019

Reserves (bedragen x € 1)	Boekwaarde 01-01-2018	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Reserve verstrekte geldleningen EDON	544.536	544.536	544.536	544.536	544.536	544.536
Reserve afkoop winstafrachten EV	0	0	0	0	0	0
Reserve afkopen	260.192	159.217	55.197	0	0	0
Reserve verstrekte geldlening Vitens N.V.	495.256	371.443	247.630	123.817	4	4
Subtotaal	16.618.629	16.633.631	15.472.114	13.989.317	12.962.783	12.242.766
Totaal	76.202.929	64.674.001	59.870.286	58.218.387	54.875.232	56.259.279

Voorzieningen (bedragen x € 1)	Boekwaarde 01-01-2018	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Voorzieningen voor specifieke besteding (van derden verkregen)						
Voorziening riolering en gemalen	79.752	79.752	79.752	79.752	79.752	79.752
VZ legaat Waanders	39.282	0	0	0	0	0
Fonds collectie Reijns	181.661	192.461	203.261	214.061	224.861	235.661
Fonds collectie Knecht-Drenth	981.992	1.061.892	1.141.792	1.221.692	1.301.592	1.381.492
Beheer CAI gelden	750.000	0	0	0	0	0
Subtotaal	2.032.687	1.334.105	1.424.805	1.515.505	1.606.205	1.696.905
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's						
Voorziening wethouderspensioen	6.578.126	6.648.867	6.710.178	6.772.716	6.836.504	6.901.568
Fonds evenementen	186	186	186	186	186	186
Afgesloten complexen	707.082	382.736	0	0	0	0
Subtotaal	7.285.395	7.031.789	6.710.365	6.772.902	6.836.691	6.901.755
Totaal	9.318.081	8.365.894	8.135.169	8.288.407	8.442.895	8.598.659

Bijlage 3 - Overzicht van baten en lasten over begrotingsjaar 2019-2022

Bedrag x € 1.000	R2017			B2018			B2019			B2020			B2021			B2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma																		
Burger en bestuur	10.126	3.831	-6.295	7.736	2.000	-5.736	7.095	1.351	-5.744	6.677	1.206	-5.471	6.849	1.293	-5.556	6.755	1.037	-5.718
Openbare orde en veiligheid	9.551	635	-8.916	9.915	554	-9.361	9.739	551	-9.188	9.834	553	-9.281	9.905	553	-9.352	10.095	553	-9.542
Leefomgeving	33.331	15.462	-17.869	35.501	14.309	-21.192	33.207	14.199	-19.008	33.114	14.174	-18.940	32.835	13.974	-18.861	32.863	13.974	-18.889
Milieu en Duurzaamheid	15.421	13.670	-1.751	16.479	12.572	-3.907	14.828	12.656	-2.172	13.573	12.163	-1.410	13.529	12.173	-1.356	13.529	12.173	-1.356
Ruimtelijke ontwikkeling	4.945	4.801	-144	6.285	3.611	-2.674	5.850	3.392	-2.458	5.258	3.324	-1.934	5.242	3.323	-1.919	5.212	3.323	-1.889
Herstructurering en vastgoed	38.012	34.425	-3.587	22.573	24.593	2.020	14.427	15.285	858	16.425	17.565	1.140	12.090	13.288	1.198	8.706	9.912	1.206
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	70.564	40.797	-29.767	73.342	39.866	-33.476	72.128	39.415	-32.713	71.320	39.415	-31.905	70.715	39.415	-31.300	70.371	39.415	-30.956
Meedoen	72.480	6.432	-66.048	79.202	5.881	-73.321	79.276	4.253	-75.023	79.270	4.225	-75.045	80.027	4.199	-75.828	80.178	4.173	-76.005
Jeugd en onderwijs	43.340	3.608	-39.732	38.263	4.063	-34.200	35.368	670	-34.698	35.498	670	-34.828	35.338	670	-34.668	35.171	670	-34.501
Economie, kunst en cultuur	18.984	3.190	-15.794	19.747	5.895	-13.852	17.935	2.700	-15.235	17.720	2.682	-15.038	17.520	2.636	-14.884	17.454	2.615	-14.839
Bedrijfsvoering	34.212	8.701	-25.511	34.409	7.729	-26.680	32.608	7.832	-24.776	32.233	7.740	-24.493	32.797	7.740	-25.057	32.518	7.692	-24.826
	350.966	135.552	-215.414	343.452	121.073	-222.379	322.461	102.304	-220.157	320.922	103.717	-217.205	316.847	99.264	-217.583	312.852	95.537	-217.315
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen																		
Algemene uitkering	0	183.601	183.601	0	188.198	188.198	0	197.789	197.789	0	203.001	203.001	0	206.943	206.943	0	211.294	211.294
Lokale heffingen	-2	24.808	24.810	-16	26.023	26.039	-16	26.462	26.478	-16	27.287	27.303	-16	28.187	28.203	-16	29.162	29.178
Calculatieverschillen	4.077	2.573	-1.504	4.377	2.917	-1.460	3.902	2.822	-1.080	3.562	2.762	-800	3.379	2.690	-689	3.614	2.690	-924
Saldo financieringsfunctie	-4.914	0	4.914	-1.002	0	1.002	-882	0	882	-846	0	846	-798	0	798	-1.068	0	1.068
Dividend	0	1.086	1.086	0	1.310	1.310	0	1.245	1.245	0	1.241	1.241	0	1.241	1.241	0	1.241	1.241
Agio	7	2.444	2.437	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.862	523	-1.339	983	594	-389	1.069	566	-503	984	419	-565	980	412	-568	976	402	-574
Uitvoeringskosten lokale heffingen	0	0	0	1.314	34	-1.280	1.355	3	-1.352	1.356	3	-1.353	1.253	3	-1.250	1.253	3	-1.250
Stelposten	0	0	0	2.308	35	-2.273	6.524	0	-6.524	10.319	0	-10.319	13.175	0	-13.175	17.653	0	-17.653
Nieuw beleid	0	0	0	0	0	0	1.416	100	-1.316	2.140	100	-2.040	2.258	100	-2.158	1.308	100	-1.208
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	1.030	215.035	214.005	7.964	219.111	211.147	13.368	228.987	215.619	17.499	234.813	217.314	20.231	239.576	219.345	23.720	244.892	221.172
Onvoorzien	0	0	0	192	0	-192	225	0	-225	225	0	-225	225	0	-225	225	0	-225
Totaal saldo van baten en lasten	351.996	350.587	-1.409	351.608	340.184	-11.424	336.054	331.291	-4.763	338.646	338.530	-116	337.303	338.840	1.537	336.797	340.429	3.632
Mutaties reserves																		
Burger en bestuur	80	281	201	0	150	150	0	70	70	0	20	20	0	0	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	6	30	24	12	404	392	6	28	22	6	3	-3	6	3	-3	6	2	-4
Leefomgeving	2.372	1.442	-930	1.670	3.957	2.287	394	478	84	186	302	116	189	302	113	189	302	113
Milieu en Duurzaamheid	1.784	2.810	1.026	0	2.609	2.609	0	648	648	67	28	-39	67	0	-67	67	0	-67
Ruimtelijke ontwikkeling	100	50	-50	0	417	417	0	45	45	0	45	45	0	30	30	0	0	0

Bedrag x € 1.000	R2017			B2018			B2019			B2020			B2021			B2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Herstructurering en vastgoed	4.208	8.554	4.346	4.735	3.801	-934	99	342	243	118	88	-30	114	2	-112	117	0	-117
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	313	761	448	0	735	735	0	86	86	0	86	86	0	0	0	0	0	0
Meedoen	2.878	1.989	-889	1.222	4.272	3.050	455	1.199	744	459	444	-15	468	328	-140	472	322	-150
Jeugd en onderwijs	61	2.107	2.046	8	1.725	1.717	1.500	2.826	1.326	0	1.380	1.380	0	938	938	0	734	734
Economie, kunst en cultuur	1.049	2.065	1.016	3.342	2.085	-1.257	43	183	140	43	108	65	43	70	27	43	70	27
Bedrijfsvoering	1.861	3.205	1.344	558	2.937	2.379	887	508	-379	1.011	554	-457	579	863	284	589	569	-20
Algemene dekkingsmiddelen	12.977	9.859	-3.118	22.879	22.758	-121	4.174	4.592	418	4.589	1.997	-2.592	4.671	1.430	-3.241	4.942	1.321	-3.621
Nieuw beleid	0	0	0	0	0	0	0	1.316	1.316	0	1.540	1.540	0	634	634	0	0	0
Totaal mutaties reserves	27.689	33.153	5.464	34.426	45.850	11.424	7.558	12.321	4.763	6.479	6.595	116	6.137	4.600	-1.537	6.425	3.320	-3.105
Gerealiseerde resultaat	379.685	383.740	4.055	386.034	386.034	0	343.612	343.612	0	345.125	345.125	0	343.440	343.440	0	343.222	343.749	527

Bijlage 4 - Onderbouwingen en uitgangspunten

Gemeentewet en Besluitvorming begroting en verantwoording (BBV)

De begroting wordt opgesteld vanuit het vastgestelde kader in de Gemeentewet, BBV en de gemeentelijke financiële verordening die op basis van artikel 212 Gemeentewet is opgesteld. Relevante ontwikkelingen in wet- en regelgeving worden op de voet gevolgd. Daar waar ontwikkelingen stollen in concrete wet- en regelgeving, gelden deze zo mogelijk in de begroting of in een herziening.

Gemeentelijk kader

De vastgestelde 2^e Kwartaalrapportage 2018 is het startpunt voor de begroting 2019 - 2022. De begroting maakt, vanuit de kaders van de 2^e Kwartaalrapportage 2018, duidelijk welke programma's, taakvelden en daaraan verbonden maatschappelijke effecten en prestaties aan het eind van het jaar gerealiseerd zijn.

Onderbouwingen

De onderbouwingen voor de diverse lasten budgetten zijn impliciet opgenomen op de programma- en taakveldbladen. Zo bepaald bijvoorbeeld het aantal uitkeringen de uitkeringslasten en vormt het verwachte aantal vergunningaanvragen voor bouwen de basis voor de verwachte opbrengst aan bouwleges.

Uitgangspunten begroting 2018

Hieronder volgt een kort overzicht van de belangrijkste uitgangspunten die bij het opstellen van de begroting zijn gebruikt. Het gaat hier om uitgangspunten die voor alle programma's van toepassing kunnen zijn.

- De gemiddelde loonsomstijging is 3,6 % (exclusief periodieken, fuwa etc.)
- De berekende gemiddelde prijsstijging voor 2019 bedraagt 1,8%%.

- Op basis van het systeem van de budgetsubsiëring bedraagt de indexering voor de subsidies 1,8 %.

Met betrekking tot de berekening van de rente en de afschrijvingen de volgende regels.

- Rente-omslagpercentage bestaande investeringen: 2,7% (begroting 2019);
- Rente-omslagpercentage nieuwe investeringen: 2,5%;
- Rentepercentage voor grondexploitaties: 2,4%.
- Disconteringsvoet bij verliesvoorziening grondexploitaties 2%

Bij het opstellen van de begroting 2019-2022 wordt uitgegaan van de richtlijn activeren en afschrijven (2013).

Voor de tariefproducten gelden de volgende uitgangspunten en betreft de volgende tarieven.

Belastingen

- Onroerende zaakbelastingen en belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten;
- Parkeerbelastingen;
- Hondenbelasting;
- Rechten;
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolrechten;
- Haven- en opslagelden;
- Marktelden;
- Leges;
- Lijkbezorgingsrechten;

- Parkeren;
- Precario rechten.

Het algemene uitgangspunt is dat voor alle tarieven een gelijke maximale toegestane stijging wordt bepaald. Dit betekent voor 2018 dat in principe alle tarieven stijgen met 2,9% ten opzichte van 2018. Dit betreft een gemiddelde van prijs (+ 1,8%) en loon aanpassingen (+ 3,95%). De loonaanpassing betreft structurele doorwerking van verhoging sociale lasten in 2018 van 0,35% en de cao aanpassingen in 2019 (+3,6%). Er gelden enkele andere uitzonderingen op de algemene regel van prijs- en loonstijging. Deze uitzonderingen betreffen de OZB, Rioolheffing, Afvalstoffenheffing, Parkeerbelastingen en Bouwleges. De uitgangspunten en onderbouwing hiervan zijn opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.

Uitgangspunten grondexploitaties

De parameters voor het berekenen van de meerjarige resultaten voor de diverse grondexploitaties zijn:

- kostenstijging 2019-2021 2,5 % en vanaf 2022 2%;
- opbrengststijging woningbouw 2019-2021 2% en vanaf 2022 1%.
- opbrengststijging bedrijfskavels 2019 e.v. 1%.
- opbrengststijging bedrijfskavels A-1 2019 e.v. 2%.

Meerjarige uitgangspunten

In de programmabegroting en taakveldenbegroting worden ook de meerjarenramingen 2020-2022 opgenomen. Bij het opstellen van deze ramingen gelden de volgende uitgangspunten:

Voor ramingen (bijvoorbeeld verdeelmaatstaven Algemene Uitkering) die bepaald worden door aantallen inwoners en aantal woningen + wooneenheden gelden de volgende aantallen. Een uitzondering geldt voor de uitbreiding van het aantal woningen dat als prestatie wordt opgenomen

in programma Ruimtelijke Ontwikkeling. In dit programma gelden de aantallen conform de woonvisie.

Omschrijving	2020 t/m 2022
1. Salarissen en sociale lasten	<u>2020</u> Salarissen: + 2,5% Sociale lasten: + 1,5 % <u>2021</u> Salarissen: + 2,5% Sociale lasten: + 1,5 % <u>2022</u> Salarissen: + 2,5% Sociale lasten: + 1,5 %
2. Prijzen	<u>2020</u> + 2% <u>2021</u> + 1,8% <u>2022</u> + 1,9%
3. Rente-omslag percentage m.b.t.:	
• bestaande investeringen en nieuwe investeringen(zie ook paragraaf Financiering)	2,5%
• grondexploitaties	2,4%
4. Tarieven voor de burger	Zie paragraaf Lokale heffingen
5. Aantal inwoners	<u>1-1-2020</u> : 100.300 <u>1-1-2021</u> : 100.600 <u>1-1-2022</u> : 100.900
6. Aantal woonruimten	<u>1-1-2020</u> : 44.753 <u>1-1-2021</u> : 44.993 <u>1-1-2022</u> : 45.233

Bijlage 5 - Algemene Uitkering (AU) gemeentefonds

Jaarlijks ontvangen de gemeenten volgens een specifiek verdeelstelsel een uitkering uit het gemeentefonds, de zogenaamde algemene uitkering. Deze verdeling is zodanig dat elke gemeente de beschikking heeft over een gelijkwaardig voorzieningenpakket. Door middel van drie circulaire wordt de verdeling aan de gemeenten bekend gemaakt: de meicirculaire, de septembercirculaire en de decembercirculaire. In dit hoofdstuk volgt een samenvatting van de financiële effecten van de meicirculaire 2018 voor Deventer.

Het belang van de meicirculaire is ten opzichte van de andere twee circulaire (september en december) doorgaans het grootst. In 2018 is met de uitwerking van het regeerakkoord in maart een extra circulaire verschenen waardoor de meicirculaire in vergelijking met andere jaren relatief weinig nieuwe beleidsvoornemens bevat. De belangrijkste effecten voor de gemeente Deventer zijn:

- dalende accressen;
- inweven integratie uitkering (IU) sociaal domein in de maatstaven van de algemene uitkering;
- wijziging voorschotregeling BTW compensatie fonds (BCF);
- Loon- en prijscompensatie sociaal domein;
- en de effecten in de verdeelmaatstaven en overige uitkeringen.

De uitkomsten van de circulaire zijn te verdelen in neutrale en niet-neutrale mutaties. De neutrale mutaties zijn een gevolg van specifieke taakaanpassingen voor Deventer waarvoor in de algemene uitkering (AU) budget wordt ontvangen of gekort. Op basis van de methodiek *'samen de trap op, samen de trap af'* worden deze bedragen doorgegeven aan de diverse programma's en zijn ze dus in principe voor de algemene middelen neutraal. Dit geldt bijvoorbeeld voor de loon- en prijs compensatie die wordt ontvangen over de IU sociaal domein.

De niet-neutrale mutaties zijn toevoegingen of onttrekkingen in de algemene uitkering die direct van invloed zijn op het begrotingsresultaat (algemene middelen). Dit betekent dat er meer of minder middelen zijn te besteden. Een voorbeeld hiervan is de toe- of afname in het accres (de jaarlijkse groei of krimp van het gemeentefonds).

Na de maartcirculaire die met de beleidsintensivering uit het regeerakkoord en de bredere basis voor de trap-op-trap-af systematiek in de vorm van de Accres Relevante Uitgavenontwikkeling (ARU), een zeer positieve uitkomst had. Geeft deze meicirculaire een minder positief beeld. De accressen worden meerjarig naar beneden bijgesteld. Dit is voornamelijk het gevolg van een neerwaartse bijstelling van de lonen en prijzen door het CPB in de raming van het Centraal Economisch Plan (CEP). Ook de lagere gasbaten door de afbouw van de productie hebben een negatief effect op het accres.

De uitkomst van de meicirculaire ziet er als volgt uit:
bedragen x €1.000

	2018	2019	2020	2021	2022
Accres 2018-2022	-141	-306	-1.229	-1.855	-3.410
Effect maatstaven overheveling IUSD	-	362	1.001	1.559	2.449
Mutaties AU overig	376	-172	220	292	357
Totaal niet neutrale mutaties AU	235	-117	-7	-3	-604
Stelpost accres prijzen en lonen	141	-120	130	380	655
Totaal	376	-237	123	377	51

De niet- neutrale mutaties zijn toevoegingen of onttrekkingen in de algemene uitkering die direct van invloed zijn op het begrotingsresultaat. Dit betekent dat er meer of minder middelen zijn te besteden.

Accres

De definitieve vaststelling van het accres 2017 leidt tot een nadeel van €141.000 in 2018. Ten opzichte van de septembercirculaire waren de werkelijke rijksuitgaven sinds september lager dan geraamd. Meerjarig worden de accressen neerwaarts bijgesteld cumulerend tot een nadeel van €3,4 miljoen in 2022. Dit effect wordt voor drie kwart verklaard doordat het CPB de loon-prijsontwikkeling in de CEP raming neerwaarts heeft bijgesteld en dit is vertaald in de rijksbegroting. Daarnaast wordt het effect van de lagere gasbaten door de afbouw van de productie zichtbaar.

Stelpost accres prijzen en lonen

De dalende accresen vanaf 2019 waren voorzien en worden derhalve gedeeltelijk opgevangen door de stelpost accres in de jaren 2019 t/m 2021 met €200.000 te verlagen en in 2022 met €300.000. De stelpost prijzen wordt op basis van de raming van het CPB verlaagd met €450.000 in 2020 oplopend tot €1.275.000 in 2022.

Naar aanleiding van de aangekondigde stijging van de pensioenpremie vanaf 2019 wordt de opslag premie sociale lasten met 0,5% verhoogd tot 2%. Dit betekent een structurele verhoging van €120.000. Daarnaast is een aanvullende stijging van de contractlonen met 0,5% verwerkt vanaf 2019 op basis van de nieuwe cao voor rijksambtenaren. De totaal geraamde stijging contractlonen bedraagt hiermee 2,5%. Dit leidt tot een cumulatieve stijging van de lasten met €200.000 in 2019 oplopend tot €800.000 in 2022.

bedragen x €1.000

	2018	2019	2020	2021	2022
Stelpost prijzen en lonen	-	-320	-70	180	355
Stelpost accres	141	200	200	200	300
Totaal	141	-120	130	380	655

Integratie IUSD in de maatstaven algemene uitkering

Zoals reeds aangekondigd in de Maartcirculaire is in de Meicirculaire een groot deel van de integratie uitkering sociaal domein (48,6 miljoen) geïntegreerd in de algemene uitkering. Het betreft de onderdelen:

- IUSD WMO 2015 met uitzondering van Beschermd wonen (€14,8 miljoen);
- IUSD Jeugdhulp, met uitzondering van Voogdij/18+ (€22,4 miljoen);
- IUSD Participatie, onderdeel Re-integratie klassiek (€3,6 miljoen);
- IU WMO HH (€7,8 miljoen).

Met de integratie in de AU zijn de maatstaven van de verschillende integratie uitkeringen geïntegreerd in de maatstaven van de AU. Er zijn 26 maatstaven toegevoegd en diverse bestaande maatstaven zijn gewijzigd of de weging is aangepast.

Het ministerie van BZK heeft ervoor gekozen om de budgetten vanuit de IUSD vanaf 2019 over te hevelen op basis van de Maartcirculaire 2019. De mutaties na de Maartcirculaire zijn derhalve verwerkt via de maatstaven van de AU. In de uitwerking zijn deze mutaties afzonderlijk weergegeven onder de 'neutrale mutaties'. De integratie van het sociaal domein laat uiteindelijk een positief saldo zien in de meicirculaire door de aanpassing van diverse maatstaven en de weging. Daarnaast groeit het deel van de AU waarop de uitkeringsfactor van toepassing is (de uitkeringsbasis) door de integratie van het sociaal domein in 2019 van €70,5 miljoen naar €102 miljoen

De niet geïntegreerde onderdelen van de IUSD blijven met ingang van 2019 als integratie uitkering bestaan. Het gaat om de onderdelen

bedragen x €1.000

	2018	2019	2020	2021	2022
IU Beschermd wonen	-	19.388	19.402	19.402	19.402
IU Participatie onderdeel WSW	-	16.623	15.702	15.188	14.691
IU Participatie nieuw	-	1.394	1.564	1.613	1.767
IU Voogdij / 18+	-	3.114	3.114	3.114	3.114
Totaal	-	40.519	39.782	39.318	38.973

Mutaties AU overig

De mutaties AU overig bestaan uit diverse mutaties waaronder de beëindiging van de decentralisatie uitkering verhoogde asielinstream eind 2017. Het totaal aantal statushouders is achtergebleven bij de raming waardoor gemeenten in 2018 eenmalig het restant van het gemeentelijk aandeel terugontvangen uit het gemeentefonds. Voor Deventer is dit €282.000.

In de meicirculaire is de raming met betrekking tot de ontwikkeling van het aantal bijstandsontvangers bijgesteld. Dit leidt in de jaren 2019 en 2020 nog tot een lichte stijging. Vanaf 2021 wordt een daling verwacht waardoor een negatief effect op de AU ontstaat van -€107.000 in 2021 tot -€270.000 in

2022. Daarnaast is het aantal cliënten met loonkostensubsidie gestegen, waardoor het bedrag bij deze maatstaf structureel toeneemt met €150.000.

BTW Compensatiefonds

In de meicirculaire is de werkwijze van de raming van de ruimte onder het plafond BCF aangepast. Vanaf 2019 wordt de ruimte onder het plafond niet langer meerjarig opgenomen in de algemene uitkering, maar alleen voor het lopende jaar. Jaarlijks wordt op basis van de laatste inzichten een voorschot gegeven bij de septembercirculaire van dat jaar. Dit voorschot wordt vervolgens afgerekend bij de meicirculaire van het volgende jaar. Concreet houdt dit in dat het voorschot 2018 in tact blijft, maar de structurele vertaling in de AU wordt afgeraamd. Dit heeft een nadelig effect op het meerjarig financieel kader, maar uiteindelijk krijgen gemeenten via het gemeentefonds nog steeds jaarlijks de ruimte binnen het plafond BCF waar zij recht op hebben.

Ten aanzien van het budgettair kader in de meerjarenbegroting hebben het Rijk en de VNG het volgende standpunt ingenomen en besproken met de provinciale toezichthouders:

- *Voor de ruimte onder het plafond BCF gelden dezelfde regels/afspraken als voor andere baten.*
- *Als in het verleden jaarlijks sprake is geweest van baten ten aanzien van de ruimte onder het plafond BCF en als daarin geen wijzigingen worden voorzien dan kan dit gezien worden als een structurele inkomstenpost. Zoals hiervoor is aangegeven: met de meicirculaire is dat niet veranderd. Uit de meicirculaire is bovendien af te leiden dat ook de komende jaren sprake is van ruimte onder het BCF plafond.*

Concreet betekent dit dat de ruimte onder het plafond BCF nog steeds meerjarig in het budgettair kader verwerkt mag worden. Waarbij uiteraard het voorzichtigheidsprincipe in acht wordt genomen en een reële inschatting van de financiële ruimte wordt gemaakt. BZK blijft in de circulaire meerjarig inzicht geven in de geraamde ruimte onder het plafond BCF.

Stelpost BCF

Vanuit het voorzichtigheidsprincipe werd de vrije ruimte die binnen de algemene uitkering meerjarig werd geraamd onder het plafond BCF in de gemeentelijke begroting gedeeltelijk gecorrigeerd via de stelpost BCF. Met de aanpassing in de werkwijze waarbij de vrije ruimte onder het plafond BCF niet langer meerjarig wordt geraamd in de algemene uitkering, wijzigt ook de werkwijze ten aanzien van de stelpost BCF. Om de beschikbare ruimte onder het plafond BCF mee te nemen in het budgettair kader wordt de stelpost BCF aangepast. Hiermee wordt het nadeel dat ontstaat doordat de ruimte onder het plafond BCF meerjarig uit de AU wordt gehaald geneutraliseerd.

In de meicirculaire is de beschikbare ruimte onder het plafond BCF in de raming van BZK gelijk gebleven aan de maartcirculaire en loopt voor Deventer op van €2,75 miljoen in 2019 tot €4,65 miljoen in 2022. De verwachting is echter dat gemeenten vanuit de toenemende financiële middelen de komende jaren meer gaan investeren en de ruimte onder het plafond dus afneemt.

Voorzichtigheidshalve wordt in de meerjarenbegroting via de stelpost BCF 'slechts' rekening gehouden met een beschikbare ruimte onder het plafond BCF van €1,45 miljoen in 2019 oplopend naar €2,3 miljoen in 2022.

bedragen x €1.000

	2018	2019	2020	2021	2022
Stelpost BCF	1.000	1.450	1.750	2.100	2.300

Toelichting neutrale mutaties op hoofdlijnen

bedragen x €1.000

	2018	2019	2020	2021	2022
Sociaal domein	2.684	2.724	2.748	2.750	2.735
Mutaties AU overig	412	147	147	6	6
Totaal	3.096	2.872	2.895	2.756	2.741

De neutrale mutaties hebben voor het overgrote deel betrekking op het sociaal domein en betreffen met name de loon- prijs ontwikkeling die is toegekend in de meicirculaire.

Sociaal domein

bedragen x €1.000

	2018	2019	2020	2021	2022
Loon- prijsontwikkeling IUSD	2.655	2.497	2.490	2.492	2.477
Participatie WWB oud	-	177	177	177	177
Voogdij 18+	-	-8	-	-	-
Verlengde pleegzorg	29	58	80	81	81
Totaal	2.684	2.724	2.748	2.750	2.735

Loon- prijsontwikkeling

Bij de meicirculaire is een loon-prijsstijging voor 2018 toegekend van 2,66% voor het sociaal domein. Dit betekent een verhoging van €2,65 miljoen in 2018. Deze mutatie wordt structureel verwerkt. Vanaf 2019 is bedrag lager, omdat met de integratie van de IU Jeugd in de algemene uitkering het onderdeel Voogdij 18+ een aparte integratie uitkering wordt.

Participatie

Het budget participatie WWB oud neemt vanaf 2019 o.b.v. de objectieve verdeling toe met €177.000,- structureel.

Verlengde pleegzorg

Het ministerie van VWS, Jeugdzorg Nederland en de VNG hebben afgesproken om per 1 juli 2018 pleegzorg standaard te verlengen wanneer een pleegkind 18 wordt en het pleegkind en zijn/haar pleegouders dit willen. Vanaf deze datum hanteren gemeenten voor verlengde pleegzorg een "ja, tenzij principe", waarbij pleegzorg in principe wordt verlengd, behalve als het pleegkind en/of pleegouders dit niet willen. Om deze afspraak uit te voeren stelt het Rijk middelen beschikbaar. Voor Deventer gaat het om € 29.000 in 2018 oplopend naar € 81.000,- structureel. In 2018 worden deze middelen toegevoegd aan de integratie-uitkering Sociaal domein onderdeel Jeugd. Vanaf 2019 vindt de verwerking plaats in het nieuwe subcluster Jeugdhulp in de algemene uitkering.

Mutaties AU – overig

Verhoogde asielinstroom

Over 2017 ontvangt Deventer vanuit de decentralisatie uitkering verhoogde asielinstroom nog een nabetaling van €53.000 op basis van de realisatie huisvesting statushouders over de maanden november en december. Dit betreft €34.000 partieel effect en €19.000 participatie en integratie.

Armoede en schulden

Ter versterking van gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid stelt het kabinet voor drie jaar geld ter beschikking voor het voorkomen van schulden en de bestrijding van armoede. Gemeenten kunnen hiermee een impuls geven aan de verbetering van de toegang tot en de effectiviteit van de gemeentelijke schuldhulpverleningen versterking van de lokale regie op het armoedebeleid. Tussen het kabinet en de VNG zijn op hoofdlijnen afspraken gemaakt over de inzet van deze middelen. Deventer ontvangt in 2018 €172.000 en in 2019 en 2020 jaarlijks €141.000.

Suppletie bommenregeling

Deventer ontvangt in 2018 op basis van declaratie eenmalig een suppletie uitkering Bommenregeling van €132.000.

Overige mutaties

Regenboogsteden zetten zich in voor de gezamenlijke doelstelling de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI (Lesbische vrouwen, Homoseksuele mannen, Biseksuelen, Transgenderpersonen en intersekse personen) verder te bevorderen. Deze samenwerking is verlengd waardoor Deventer in 2018 nog eens €20.000 ontvangt.

Voor het organiseren van het raadgevend referendum over de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten op 21 maart jl. ontvangt Deventer €35.000.

De decentralisatie uitkering Armoedebestrijding kinderen (kansen voor kinderen) wordt vanaf 2019 structureel verhoogd met €7.500.

Ontwikkelingen

Evaluatie verdeelmodellen sociaal domein

30 april heeft de minister van BZK de eindrapportage van het kwalitatief onderzoek naar de verdeling van de middelen in het sociaal domein aangeboden aan de tweede kamer. Dit kwalitatief onderzoek moet beschouwd worden als vooronderzoek. AEF beveelt aan om te beginnen met een samenhangend verdeelonderzoek waarin alle maatstaven worden gezien. Parallel hieraan zou onderzoek gedaan kunnen worden naar enkele specifieke knelpunten om deze nader te onderbouwen. In de meicirculaire 2019 zouden de resultaten van beide onderzoeken in de verdeling voor 2020 en verder kunnen worden verwerkt.

In het bestuurlijk overleg van 23 mei 2018 hebben Rijk en VNG besloten om de evaluatie te vervolgen met een breed kwantitatief vervolgonderzoek gericht op een integrale nieuwe verdeling van de middelen in het gemeentefonds voor het sociaal domein per 2021. De verwachting is dat in het najaar van 2018 wordt gestart met kwantitatief vervolgonderzoek.

Herziening financiële verhoudingen

Naast de evaluatie van de verdeelmodellen sociaal domein loopt er nog een traject tot aanpassingen in de financiële verhoudingen in het algemeen. Van dit laatste traject is voorzien dat dit eveneens gevolgen heeft voor de verdeling vanaf uitkeringsjaar 2021. Beide trajecten zullen inhoudelijk op elkaar worden afgestemd.

Er zijn verschillende rapporten verschenen die aanbevelingen bevatten ten bate van het financiële stelsel. Daarnaast zijn er in het Regeerakkoord enkele afspraken gemaakt die met name van invloed zijn op de financiële verhoudingen tussen Rijk en gemeenten. Voor het zomerreces ontvangt de Tweede Kamer een brief waarin is aangegeven vanuit welk perspectief het kabinet aanpassingen wil voorstellen in de financiële verhoudingen tussen Rijk en gemeenten.

EMU-norm decentrale overheden

In het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen van 23 mei 2018 jl. hebben het Rijk en de decentrale overheden overeenstemming bereikt over een macro EMU- norm van -0,4% van het bbp per jaar voor de periode 2019 – 2022. Afgesproken is dat de medeoverheden onderling komen tot een onderverdeling van de macro EMU- norm.

In de septembercirculaire volgt meer detailinformatie over, onder meer, trajecten om tot vergroting van inzicht in de ontwikkeling van het EMU-saldo te komen en over de individuele referentiewaardes (op basis van de macronorm en onderverdeling).

BTW en sport

Met het verruimen van de btw-sportvrijstelling per 1 januari 2019 verandert het landschap van de financiering van sportaccommodaties. Het recht op vooraftrek van btw die aan gemeenten in rekening is gebracht over de kosten die toerekenbaar zijn aan de ter beschikkingstelling van sportaccommodaties vervalt. De rijksoverheid zal de gemeenten voor dit nadeel compenseren via de nieuwe specifieke-uitkering Sport (SPUK Sport). Gemeenten moeten, om in aanmerking te komen, vóór 1 december 2018 een aanvraag indienen waarbij zij alle btw belaste kosten in kaart brengen met betrekking tot de bouw, het onderhoud en het beheer van sportaccommodaties en de aanschaf en

onderhoud van sportmaterialen. Uitsluitend kosten die vanaf 1 januari 2019 gemaakt zijn komen in aanmerking voor compensatie. Nadere inhoudelijke informatie inzake de SPUK Sport volgt voor de zomer vanuit het Ministerie van VWS.

Rechtmatigheidsverantwoording door het college van B&W

In de meicirculaire 2017 is het voornemen aangekondigd om de verantwoordelijkheid van het college van B&W voor een rechtmatig financieel beheer duidelijker in de regelgeving te markeren door hen te verplichten in de jaarrekening een verantwoording op te nemen over de rechtmatigheid van de baten, de lasten en de balansmutaties. De verwachting is dat deze verplichting met ingang van het verslagjaar 2021 gaat gelden. Het Ministerie van BZK zal de commissie BBV, het IPO, de VNG en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants betrekken bij het nader uitwerken van deze verplichting.

Verwerking financiële effecten

De uitkomsten van de meicirculaire 2018 worden voor 2018 verwerkt in de derde kwartaalrapportage. Effecten vanaf 2019 zijn verwerkt in de begroting 2019 – 2022.

Bijlage 6 - Overzicht incidentele lasten en baten 2019-2022

Onderwerp	Programma	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Toelichting
Lasten						
Verkiezingen	Burger en bestuur	120.900	-102.100	0		tlv/tgv Generieke weerstandsreserve
Waardering ozb oppervlakte	Burger en bestuur	100.000	100.000	0		
Uitbreiding griffie	Burger en bestuur	48.000	32.000			
Inwoners aan zet	Burger en bestuur	50.000				
Jongerenraad	Burger en bestuur	30.000				
Inzet Flex team	Openbare orde en veiligheid	25.000	0	0		tlv Generieke weerstandsreserve
Pilot handhaving	Openbare orde en veiligheid	75.000				
Generieke weerstandsreserve - leges windschermen	Openbare orde en veiligheid	6.300	6.300	6.300	6.300	zie bate leges windschermen
Fietsparkeren binnenstad	Leefomgeving	210.000	0	0		tlv res gem. brede invest
Beheersplan Ijsseloevers	Leefomgeving	100.000				resultaat begroting 2018
Skatepark	Leefomgeving	90.000	250.000			
Bewaakte fietsenstallingen	Leefomgeving	20.000				tlv res gem.brede invest
Herplant bomen stormschade	Leefomgeving	85.000	85.000			
Reserve kapitaallasten	Leefomgeving	210.000				zie baat fietsparkeren binnenstad
Inzameling en verwerkingskosten huishoudelijk afval	Milieu	334.693	67.307	67.307	67.307	tlv reserve huishoudelijk afval
Ontwikkelbudget omgevingsdienst	Milieu	37.000	18.000	0	0	tlv res overlopende uitgaven
Bodemsaneringen	Milieu	20.000	0	0		tlv res overlopende uitgaven
Bodemsaneringen L.Bisschopstr/Boxbergerweg	Milieu	150.000	0	0	0	tlv res overlopende uitgaven
Energieplan	Milieu	100.000				tlv res gemeente brede investeringen
Duurzaamheidscentrum	Milieu	25.000				
Circulaire hotspots	Milieu	50.000				
Transform	Milieu	40.000	35.000			
Luchtkwaliteit	Milieu	25.000				
Geluidsaneringen	Milieu	95.812	0			tlv res geluid
Verbod asbestdaken	Milieu	50.000	0	0	0	
Stadsecoloog	Milieu	10.000	10.000	0		tlv Generieke weerstandsreserve
Kracht van Salland	Ruimtelijke ontwikkeling	45.000	45.000	30.000		tlv res kracht van Salland
Implementatie omgevingswet	Ruimtelijke ontwikkeling	100.000	0	0		tlv Generieke weerstandsreserve
Vitaal platteland	Ruimtelijke ontwikkeling	100.000				
Stadshof	Ruimtelijke ontwikkeling	100.000				
Implementatie omgevingsrecht	Ruimtelijke ontwikkeling	400.000	0	0	0	
Gebiedexploitatie Bergweide/Kloosterlanden	Herstructurering en vastgoed	0	850.000	850.000	300.000	
Herstructurering Rivierenwijk	Herstructurering en vastgoed	120.497	0	0		tlv res herstructurering
Aanvulling herstructurering Rivierenwijk	Herstructurering en vastgoed	173.503	55.000	0	0	tlv res herstructurering
Herstructurering X kosten	Herstructurering en vastgoed	15.000	0	0		tlv res herstructurering

Onderwerp	Programma	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Toelichting
Res onroerende zaken - Dorrestraat 1	Herstructurering en vastgoed	22.347	22.347	0		zie baat Dorrestraat 1
truckpoint	Herstructurering en vastgoed	33.457	33.457	1.901		tlv reserve onroerende zaken
Uitbreiding formatie team inkomensondersteuning	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	56.000				
Plus OV	Meedoen	315.000				
Ontwikkeling zorgconcepten	Meedoen			500.000		
Actieplan sociaal domein - Innovatie	Meedoen	200.000				tlv res dec. JGZ WMO (sociaal domein)
Verhoogde asielinstroom	Meedoen	388.586	0	0		tlv res nieuwkomers
Management Sociale teams	Meedoen	75.000	75.000			
Res kapitaallasten nieuwbouw sporthal keizerslanden	Jeugd en onderwijs	1.500.000	0	0	0	zie baat reserve onderwijshuisvesting
International Office	Economie kunst en cultuur	37.800	37.800	0		tlv res mondiaal beleid
Subsidie Schouwburg	Economie kunst en cultuur	25.000				tlv res overlopende uitgaven
Incidentele Culturele activiteiten	Economie kunst en cultuur	100.000				resultaat begroting 2018
Speelgoedmuseum	Economie kunst en cultuur	1.425.000	0	0	0	
Mediabeleid	Economie kunst en cultuur	50.000				
Cultuurvisie	Economie kunst en cultuur	25.000				
Gezondheidsdienst voor dieren	Economie kunst en cultuur	20.000				
Budget economie	Economie kunst en cultuur	100.000				tlv Generieke weerstandsreserve
Inzet vaart in de haven	Economie kunst en cultuur	50.000				tlv res gemeente brede investeringen
Transitiekosten Athenaebibliotheek	Economie kunst en cultuur	120.000	120.000			
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	111.000	121.000	41.000		zie baat bedrijfsvoering
Keuzemodel arbeidsvoorwaarden	Bedrijfsvoering	74.000	0	0		tlv res dec. Arbeidsvoorwaarden
Keuzemodel arbeidsvoorwaarden	Bedrijfsvoering	-74.000	0	0		tlv res dec. Arbeidsvoorwaarden
Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren	Bedrijfsvoering	50.000	50.000			
I-visie ICT	Bedrijfsvoering	113.000	0	0		resultaat begroting 2018
Datacentre	Bedrijfsvoering	17.315	17.315	17.315	17.315	tlv Generieke weerstandsreserve
Generieke weerstandsreserve - verkiezingen	Algemene dekkingsmiddelen	0	102.100	0		zie last verkiezingen
Res risico (lening GAE)	Algemene dekkingsmiddelen	100.000	100.000	100.000	50.000	tlv Generieke weerstandsreserve
Frictiekosten taakstelling BV	Algemene dekkingsmiddelen	550.000	560.000	0		tlv Generieke weerstandsreserve
Res gemeente brede investeringen - eenmalig investeringsruimte	Algemene dekkingsmiddelen	7.000	446.000	0		tgV res gemeente brede investering
Generieke weerstandsreserve – verv. putting reserve Vitens	Algemene dekkingsmiddelen			123.813		
Generieke weerstandsreserve - Leges reisdocumenten	Algemene dekkingsmiddelen			120.753		
Generieke weerstandsreserve - Veiligheidsregio FLO	Algemene dekkingsmiddelen			189.000		
Generieke weerstandsreserve - opschalingskorting (maartcirc.2018)	Algemene dekkingsmiddelen				681.000	
Teamtransisties	Algemene dekkingsmiddelen	122.898	1	248.000	54.000	tlv res overlopende uitgaven
Eenmalige investeringsmiddelen	Algemene dekkingsmiddelen	920.000	628.000			
Onvoorzien	Algemene dekkingsmiddelen	225.000	225.000	225.000	225.000	
Totaal Lasten		9.921.108	3.989.527	2.520.389	1.400.922	

Onderwerp	Programma	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Toelichting
Baten						
Generieke weerstandsreserve - taakstelling	Burger en bestuur	70.000	20.000	0		
Leges windschermen	Openbare orde en veiligheid	6.300	6.300	6.300	6.300	tgV Generieke weerstandsreserve
Generieke weerstandsreserve	Openbare orde en veiligheid	25.000	0	0	0	zie last inzet flex team
Res gemeente brede investeringen - Fiestparkeren binnenstad	Leefomgeving	210.000	0	0		zie last fietsparkeren binnenstad
Res gemeente brede investeringen	Leefomgeving	20.000				zie last bewaakte fietsenstallingen
Fietsparkeren binnenstad	Leefomgeving	210.000				tgV reserve kapitaallasten
Reserve huishoudelijk afval	Milieu	334.693	67.307	67.307	67.307	zie last inzameling en verwerking huish afval
Lager Divident circulus	Milieu	-175.000	0	0		tlv reserve 2310
Res tarieven huish. afval - lager dividend Circulus	Milieu	175.000	0	0		zie bate dividend Circulus
Res overlopende uitgaven - bodemsaneringen	Milieu	20.000	0	0		zie last bodemsanering
Res overlopende uitgaven - ontwikkelbudget omgevingsdienst	Milieu	37.000	18.000	0	0	zie last ontwikkelbudget omgevingsdienst
Res gemeentebrede investeringen	Milieu	100.000				zie last energieplan
Res overlopende uitgaven bodemsaneringen L.Bisschopstr/Boxb.	Milieu	150.000	0	0	0	zie last bodemsanering L.Bisschopstr.Boxbergerweg
Res geluid - geluidsaneringen	Milieu	95.812	0	0		zie last geluidsaneringen
Generieke weerstandsreserve - stadsecoloog	Milieu	10.000	10.000	0		zie last stadsecoloog
Res kracht van Salland	Ruimtelijke ontwikkeling	45.000	45.000	30.000		zie last kracht van Salland
Res herstructurering - Rivierenwijk	Herstructurering en vastgoed	120.497	0	0		zie last Rivierenwijk
Res herstructurering - Rivierenwijk	Herstructurering en vastgoed	173.503	55.000	0	0	zie last rivierenwijk herstructurering
Res herstructurering - lumsum X kosten	Herstructurering en vastgoed	15.000	0	0		zie last lumsum X kosten
Dorrestraat 1	Herstructurering en vastgoed	22.347	22.347	0		tgV reserve onroerende zaken
Res onroerende zaken - Truckpoint	Herstructurering en vastgoed	33.457	33.457	1.901		zie last Truckpoint
Res dec.JGZ WMO - inzet actieplan transformatie (soc.domein)	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	86.000	86.000	0		zie last inzet actieplan transformatie sociaal domein
Res dec. JGZ WMO (sociaal domein)	Meedoen	200.000				zie last Actieplan sociaal domein - Innovatie
Res dec. JGZ WMO - inzet jeugdconsulenten (soc domein)	Meedoen	100.000	100.000			zie last Actieplan sociaal domein - jeugdconsulenten
Res dec. JGZ WMO transformatiemanager (soc domein)	Meedoen	36.000				zie last Actieplan sociaal domein - transformatiemanager
Res dec. JGZ WMO - uitbreiding formatie (soc domein)	Meedoen	124.000				zie last Actieplan sociaal domein - uitbreiding formatie pm 8
Res Nieuwkomers - verhoogde asielinstroom	Meedoen	388.586	0	0		zie last verhoogde asielinstroom
Res dec. huisvesting onderwijs - bijdrage nieuwbouw sporthal Keizerslanden	Jeugd en onderwijs	1.500.000	0	0	0	zie last storting reserve kapitaallasten
Res. Sociaal domein	Jeugd en onderwijs	59.000	9.000			zie last Actieplan sociaal domein, apparaatlasten
Res dec.huisvesting onderwijs - Ida Gerhardt Academie	Jeugd en onderwijs	0	39.000	78.400	118.200	
Res mondiaal beleid - international office	Economie kunst en cultuur	37.800	37.800	0		zie last international office
Res overlopende uitgaven - Subsidie Schouwburg	Economie kunst en cultuur	25.000	0	0		zie last subsidie Schouwburg
Reserve gemeente brede investeringen	Economie kunst en cultuur	50.000				zie last Inzet Vaart in de haven
Res. dec. Arbeidsvoorwaarden	Bedrijfsvoering	74.000	0	0		zie last keuzemodel arbeidsvoorwaarden

Onderwerp	Programma	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Toelichting
Res. dec. Arbeidsvoorwaarden	Bedrijfsvoering	-74.000	0	0		zie last keuzemodel arbeidsvoorwaarden
Bedrijfsvoering	Bedrijfsvoering	111.000	121.000	41.000	0	tgw res overlopende uitgaven
Generieke weerstandsreserve - datacentre	Bedrijfsvoering	17.315	17.315	17.315	17.315	zie last datacentre
Generieke weerstandsreserve - verkiezingen	Algemene dekkingsmiddelen	120.900	0	0		zie last verkiezingen
Egalisatie res rente - lening GAE	Algemene dekkingsmiddelen	100.000	100.000	100.000	50.000	tgw res risico
Egalisatie res rente - frictiekosten taakstelling BV	Algemene dekkingsmiddelen	550.000	560.000	0		zie last frictiekosten taakstelling BV
Egalisatie res rente - onvoorzien	Algemene dekkingsmiddelen	221.000	221.000	221.000	221.000	zie last onvoorzien
Generieke weerstandsreserve - resultaat 2e kwartaalrapportage	Algemene dekkingsmiddelen	1.639.000	0	0	0	
Generieke weerstandsreserve - Begroting 2019	Algemene dekkingsmiddelen	1.086.000	1.265.000	634.000	0	
Generieke weerstandsreserve - Begroting 2019	Algemene dekkingsmiddelen	744.000	0	0	0	
Reserve gemeentebrede investeringen-Begroting 2019	Algemene dekkingsmiddelen	230.000	275.000			
Res overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	122.898	1	248.000	54.000	zie last teamtransities
Totaal Baten		9.247.108	3.108.527	1.455.223	534.122	
Saldo		674.000	881.000	1.075.166	866.800	

Bijlage 7 - Staat van subsidies

Bij alle bedragen betreft het een subsidieplafond.

Omschrijving subsidie (bedragen x € 1)	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Openbare orde en Veiligheid						
Integrale veiligheid	12.800	18.338	18.668	18.668	18.668	18.668
Openbare orde en veiligheid	8.952					
Totaal Openbare orde en Veiligheid	21.752	18.338	18.668	18.668	18.668	18.668
Leefomgeving						
Voetveer	80.000	80.000	81.440	81.440	81.440	81.440
Stichting Vogeleiland	8.849	10.164	10.347	10.348	10.349	10.349
Subsidies begraafplaatsen:						
- St Oude begraafplaatsen Deventer		7.035	7.121	7.121	7.121	7.121
- R.K. Parochiebestuur Schalkhaar		4.495	4.582	4.582	4.582	4.582
- Okkenbroek (Hervormde Gemeente)		5.447	5.533	5.533	5.533	5.533
- Lettele (Parochie Heilige Nicolaas)		2.271	2.358	2.358	2.358	2.358
Totaal Leefomgeving	88.849	109.412	111.381	111.382	111.383	111.383
Milieu						
Energieloket	60.000	0	0	0	0	0
Dierenasiel		140.124	142.646	142.646	142.646	142.646
Bijdrage Ulebelt	377.780	395.674	402.796	402.796	402.796	402.796
Totaal Milieu	437.780	535.798	545.442	545.442	545.442	545.442
Ruimtelijke ontwikkeling						
Programmamanagement Landelijk	1.000	0	0	0	0	0
Programmamanagement Landelijk	3.000	0	0	0	0	0

Omschrijving subsidie (bedragen x € 1)	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programmamanagement Landelijk	9.087	0	0	0	0	0
Kracht van Salland	7.500	0	0	0	0	0
Kracht van Salland	11.331	0	0	0	0	0
Woonconsumenten (Rondeel)	61.500	55.269	56.264	56.264	56.264	56.264
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	93.418	55.269	56.264	56.264	56.264	56.264
Herstructurering en vastgoed						
Sociaal programma Rivierenwijk	0	183.000	59.000	0	0	0
Totaal Herstructurering en vastgoed	0	183.000	59.000	0	0	0
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt						
Pilot sociaal team en eenmalig initiatief	11.954	37.976	46.501	46.501	79.028	79.028
Kansen voor kinderen	177.500	612.148	276.879	274.334	274.334	274.334
Gebouw Dorrestraat 1	10.000	10.191	10.180	10.180	0	0
Vrijwilligerscentrale	10.000	0	0	0	0	0
Startbaansubsidie	592.500	0	0	0	0	0
Doorontwikkeling Technicampus	175.000	0	0	0	0	0
Totaal Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	976.954	660.315	333.560	331.015	353.362	353.362
Meedoen						
SSC verenigingsondersteuning	71.522	72.523	73.828	73.828	73.828	73.828
SSC sportstimulering	108.608	110.128	112.110	112.110	112.110	112.110
Sportbedrijf Deventer	3.919.703	3.957.621	4.008.352	4.004.553	4.000.568	3.996.537
Samen actief	4.265	0	0	0	0	0
Sport en Jeugdhulp scoren samen	14.475	0	0	0	0	0
Sociaal vitaal in kleine kernen	149.182	143.198	0	0	0	0

Omschrijving subsidie (bedragen x € 1)	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Schoolbuurtplein	4.995	6.105	0	0	0	0
Zorg, Sport en Bewegen	8.325	10.175	0	0	0	0
Grenzeloos actief	4.325	0	0	0	0	0
Beheerstaken Sporthal De Uutvlog	33.188	33.652	34.258	34.258	34.258	34.258
Buurtcoaches, aangepast sporten	113.255	114.841	116.908	116.908	116.908	116.908
Huldiging Carlijn Achtereekte	0	15.000	0	0	0	0
Combinatiefunct onderwijs/sport/cultuur	238.592	475.578	484.138	484.138	484.138	484.138
St. instructiebad Lettele Okkenbroek	15.944	16.167	16.458	16.458	16.458	16.458
Sporthal Schalkhaar	60.000	61.408	62.513	62.513	62.513	62.513
Zwembad Looërmark	139.969	141.032	143.571	143.571	143.571	143.571
Buitensportaccommodaties - algemeen	50.958	0	0			
1/3-regeling sport	84.375	61.170	62.271	62.271	62.271	62.271
Volledig onderhoud velden	6.958	61.874	62.988	62.988	62.988	62.988
Klein onderhoud velden	0	48.368	49.239	49.243	49.248	49.248
Vergoeding sportverenigingen (compensatie OZB)	0	31.000	31.558	31.558	31.558	31.558
Preventieactiviteiten MO/VZ doelgroep 18-	238.431	240.369	244.696	244.696	244.696	244.696
Kinderopvang - Regulier (kst. Ko/uitk.)	28.796	61.271	62.374	62.374	62.374	62.374
Kinderopvang	144.791	103.579	105.443	105.443	105.443	105.443
CJG opvoedingsondersteuning -Subsidie/Triple P	33.333	-	0	0	0	0
CJG opvoedingsondersteuning -Subsidie	542.820	552.298	562.239	562.239	562.239	562.239
Wie zorgt er later voor jou	50.085	103.685	0	0	0	0
Collectieve preventie GGZ	63.015	62.496	63.621	63.621	63.621	63.621
Clientondersteuning	57.000	0	0	0	0	0

Omschrijving subsidie (bedragen x € 1)	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Subsidie innovatiebudget WMO	76.529	99.754	101.550	101.550	101.550	101.550
Subsidie GGZ	108.000	0	0	0	0	0
Adviesraad Sociaal Domein Deventer	16.300	0	0	0	0	0
Mantelzorgwaardering	435.228	200.000	203.600	203.600	203.600	203.600
Vriendendiensten	174.926	375.000	381.750	381.750	381.750	381.750
Van individuele naar collectieve voorzieningen (transform.)	432.686	864.000	554.000	554.000	554.000	554.000
Innovatie jeugdzorg: Jeugdconsulenten	0	0	100.000	100.000	100.000	100.000
I-sociaal (informatisering soc domein)	0	25.000	50.900	50.900	50.900	50.900
Innovatie jeugdzorg	630.466	803.000	885.000	885.000	885.000	885.000
Dorpshuis Braakhekke/bijdrage wijkwinkel	32.204	33.681	35.210	35.210	35.210	35.210
St. Raster, buurtwerk	166.827	213.622	217.459	217.450	215.236	215.236
Buurthuis De Schalm	30.000	20.520	10.617	10.617	10.617	10.617
Overige buurthuizen	8.550	8.953	9.114	9.114	9.114	9.114
Projekt buurtbemiddeling	36.389	36.899	37.563	37.563	37.563	37.563
Noaberhuus Okkenbroek	10.000	10.000	10.180	10.180	10.180	10.180
Meedoen mogelijk maken (eigen kracht)	33.950	33.000	0	0	0	0
Een meedoenbudget	336.363	342.917	349.090	349.090	349.090	349.090
- De Driehoek	16.500	16.500	16.797	16.797	16.797	16.797
- De Hoven	16.500	16.500	16.797	16.797	16.797	16.797
- Kindervreugd	16.500	16.500	16.797	16.797	16.797	16.797
- Rivierenwijk	16.500	16.500	16.797	16.797	16.797	16.797
- Tuindorp	16.500	16.500	16.797	16.797	16.797	16.797
- Wijk 16	19.500	19.500	19.851	19.851	19.851	19.851

Omschrijving subsidie (bedragen x € 1)	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
- De IJssel	19.500	19.500	19.851	19.851	19.851	19.851
- Zandweerd	16.500	16.500	16.797	16.797	16.797	16.797
- Zwolsewijk	16.500	16.500	16.797	16.797	16.797	16.797
Vakantiekampen	18.000	18.142	18.469	18.469	18.469	18.469
Jongerenwerk op school	56.531	71.515	72.802	72.802	72.802	72.802
Raster, kinderwerk	245.135	248564	253.038	253.038	253.038	253.038
Scouting	26.723	29901	30.439	30.439	30.439	30.439
Speelotheken	3.477	12.298	12.519	12.519	12.519	12.519
Mobiele ontmoetingsplekken (MOP)	27.592	18.199	18.527	18.527	18.527	18.527
Raster jongerenwerk	573.235	581.260	591.723	591.723	591.723	591.723
Zelfstandige jongerenorganisaties	297.334	301.388	306.813	306.813	306.813	306.813
Stichting welzijn Bathmen	21.312	25.692	26.154	26.154	26.154	26.154
Subsidieregeling jongerenactiviteiten	31.208	49.024	49.906	49.906	49.906	49.906
Pactum Kij, randgroepjongerenwerk	459.022	451.408	459.533	459.533	459.533	459.533
Van wieg naar werk	145.000	0	0	-	-	-
Wijkaanpak algemeen (vanuit exploitatie)	297.969	387.975	333.879	333.879	333.879	333.879
Project alarmering	48.300	48.860	49.739	49.739	49.739	49.739
WMO : Ouderen adviseurs	117.133	118.770	120.908	120.908	120.908	120.908
Etty Hillesum Centrum	19.259	19.529	19.881	19.881	19.881	19.881
Integratiebeleid	10.625	3.124	3.180	3.180	3.180	3.180
Antidiscriminatiebureau IJsselland	36.996	37.514	38.189	38.189	38.189	38.189
Bed, bad en brood	0	84.157	0	0	0	0
Eigen kracht vrouwen	20.000	0	0	0	0	0

Omschrijving subsidie (bedragen x € 1)	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
LHBT - Regenboogstad	29.286	0	0	0	0	0
div. projecten emancipatie	6.000	6.187	6.298	6.298	6.298	6.298
Basisvoorz. vluchtelingenwerk	193.467	192.445	195.909	195.909	195.909	195.909
Werkbudget verhoogde asielinstream	187.185	222.000	152.000	0	0	0
Vrijwilligers Centrale	152.000	373.461	380.183	380.183	380.183	380.183
Bureau Slachtofferhulp	25.341	25.695	26.158	26.158	26.158	26.158
WMO : vrijwilligers	151.806	177.959	181.162	181.162	181.162	181.162
Onbeperkt actief aan Raster	53.220	53.965	54.936	54.936	54.936	54.936
Vrijwillige thuiszorg/steunpunt mantelzorg	251.072	478.439	487.051	487.051	487.051	487.051
Respijtzorg	77.528	0	0	-	-	-
Clïëntondersteuning (MEE gelden)	1.139.081	1.170.000	1.170.000	1.170.000	1.170.000	1.170.000
Sociale wijkteams (transformatie)	200.000	0	0	0	0	0
De Kern, sociale teams + gezinscoaches	1.039.591	1.008.280	1.026.429	1.026.429	1.026.429	1.026.429
Raster, sociale teams	1.162.733	1.178.960	1.200.181	1.200.181	1.200.181	1.200.181
Zichtbare schakels, buurtcoaches	93.292	87.702	89.281	89.101	89.101	41.657
Centrale toegang beschermd wonen	0	289.885	289.885	289.885	289.885	289.885
MO-ket/wijkwinkel	182.100	264.082	187.395	187.395	187.395	187.395
Toegang gezinscoaches	965.461	775.590	1.019.000	1.019.000	1.019.000	1.019.000
Huisbezoeken HH Carinova	9.348	102.825	0	0	0	0
Nachtopvang : medische behandel eenheid	536.873	536.873	536.873	536.873	536.873	536.873
MO + VZ algemeen	3.095.222	3.677.143	3.675.648	3.675.648	3.675.648	3.675.648
Casusregie BZT	1.145.925	1.104.563	1.087.267	1.087.267	1.087.267	1.087.267
Intramuraal beschermd wonen WMO ZIN	13.139.475	15.009.373	15.962.078	16.313.261	16.312.467	16.312.467

Omschrijving subsidie (bedragen x € 1)	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Extramuraal beschermd wonen ZIN		200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Time out voorzieningen		340.000	340.000	340.000	340.000	340.000
Ambulantisering		567.938	562.915	557.014	553.642	553.642
Begeleiding na maatschappelijke opvang	264.690	0	0	0	0	0
Inloop GGZ	199.080	68.000	68.000	68.000	68.000	68.000
DU-CJG prenatale voorlichting	38.685	39.227	39.933	39.933	39.933	39.933
overige projecten volksgezondheid	8.052	10.122	10.304	10.304	10.304	10.304
Gezondheidsvoorlichting	9.410	0	0	0	0	0
Gezond in de stad (GIDS)	62.000	73.422	74.744	74.744	74.744	0
Totaal Meedoen	35.742.601	40.245.840	40.829.208	41.018.506	41.008.146	40.881.927
Jeugd en Onderwijs						
Ida Gerhardt Academie	0	0	0	39.000	78.400	118.200
WSNS/Sine Limite	48.960	0	0	0	0	0
Schoolzwemmen ZMLK onderwijs	25.000	25.342	25.798	25.798	25.798	25.798
Introductiedagen Saxion	12.000	18.205	18.533	18.533	18.533	18.533
Peuterspelen	429.384	480.688	487.397	547.115	606.600	606.600
Kenniscentrum VVE	618.000	0	0	0	0	0
VVE + schakelklassen (VVS)	0	320.199	0	0	0	0
VVE kindplekken	226.455	2.183.651	0	0	0	0
VVE extra	1.755.381	668.809	0	0	0	0
Schakelklassen	305.986	300.000	0	0	0	0
AMHK regionaal deel	272.000	0	0	0	0	0
Jeugdzorg	9.148.318	7.525.000	8.356.664	8.416.551	8.590.852	8.591.038

Omschrijving subsidie (bedragen x € 1)	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
AMHK lokaal deel	155.603	410.000	410.000	410.000	410.000	410.000
Jeugd Bescherming Overijssel		1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000
Totaal Jeugd en Onderwijs	12.997.087	13.831.894	11.198.392	11.356.997	11.630.183	11.670.169
Economie, kunst en cultuur						
Alg Financiële Regelingen >2017	0	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Organisaties internationale samenwerking	43.240	50.693	51.605	51.605	51.605	51.605
Incidentele Deventer publieksevenementen	5.000	5.153	5.246	5.246	5.246	5.246
E&A Ondernemershuis XL	200.000	200.250	125.250	50.250	50.250	0
Stimuleren bedrijvigheid en promotie	8.000	0	0	0	0	0
N&R Stichting Stadsmarkering	29.648	30.062	30.603	30.603	30.603	30.603
E&VZ Detailhandel Algemeen	10.000	0	0	0	0	0
BIZ-binnenstad	0	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000
Evenementenbeleid (voorzieningsfonds)	55.000	76.938	51.855	51.855	51.855	51.855
PL Plattelandseconomie	5.000	0	0	0	0	0
N&R VVV Deventer	522.093	529.405	538.934	538.934	538.934	538.934
Fonds cultuur & tourisme	26.000	413.430	252.902	252.902	252.902	252.902
Bureau Hanzesteden	63.000	24.457	24.897	24.897	24.897	24.897
St. Promotie Deventer	9.000	19.872	20.230	20.230	20.230	20.230
Sallands Bureau Toerisme	47.600	40.763	41.497	41.497	41.497	41.497
VVV/FACE	23.690	24.022	24.454	24.454	24.454	24.454
NV Deventer Schouwburg	1.612.555	1.635.031	1.664.012	1.639.012	1.639.012	1.639.012
Productie gezelschappen	75.000	65.064	66.235	66.235	66.235	66.235
Filmhuis De Keizer	102.442	103.875	105.745	105.745	105.745	105.745

Omschrijving subsidie (bedragen x € 1)	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Theater Bouwkunde	183.116	185.679	189.021	189.021	189.021	189.021
Het Burgerweeshuis (incl.huurinhouding)	447.111	453.374	461.535	461.535	461.535	461.535
Productiehuis Oost Nederland	46.667	49.663	50.557	50.557	50.557	50.557
Kunstenlab	285.325	290.174	295.397	295.397	295.397	295.397
Muz.-zang-,toneel- en dansverenigingen	156.321	155.145	157.938	157.938	157.938	157.938
Cultuureducatie	1.964.051	1.096.823	1.117.150	1.117.150	1.117.150	1.117.150
Incidentele Culturele evenementen	34.813	34.977	35.607	35.607	35.607	35.607
Structurele Culturele evenementen	122.390	126.886	129.170	129.170	129.170	129.170
Beeldende kunst	26.500	28.472	28.984	28.984	28.984	28.984
Jeugdtheaterschool	87.135	88.385	89.976	89.976	89.976	89.976
Cultuureducatie primair onderwijs	27.624	27.624	27.624	27.624	0	0
Oudheidkunde algemeen	12.457	10.155	10.338	10.338	10.338	10.338
Deventer 1250	230.000	0	0	0	0	0
Kunstopdrachten	29.000	0	0	0	0	0
Klokkenspelen en uurwerk algemeen	210	0	0	0	0	0
Deventer Verhaal, Erfgoed en Meer	150.000	0	0	0	0	0
incidentele culturele activiteiten	0	100.000	101.800	0	0	0
Musea algemeen (Deventer Verhaal)	1.267.853	1.333.594	1.096.063	1.096.063	1.096.063	1.096.063
Vorbereiding bedrijfsplan Speelgoedmuseum	0	75.000	0	0	0	0
Open monumentendag	20.000	10.602	10.793	10.793	10.793	10.793
Gebouw toren kerkplein Bathmen	8.000	8.385	8.536	8.536	8.536	8.536
Filmtheater Viking locatie	113.700	0	0	0	0	0
St. Lokale Omroep Deventer	103.640	104.358	55.336	55.336	55.336	55.336

Omschrijving subsidie (bedragen x € 1)	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Ontvlechting SAB	39.900	0	0	0	0	0
Atheneumbibliotheek (OBD)	540.439	548.005	677.869	677.869	557.869	557.869
Openbare Bibliotheek	2.602.368	2.844.260	2.907.164	2.907.164	2.907.164	2.907.164
Openbare bibliotheek Bathmen	114.316	115.916	118.002	118.002	118.002	118.002
Infocentrum bibliotheek Bathmen	32.747	33.205	33.803	33.803	33.803	33.803
Gebouw openbare bibliotheek Deventer	15.000	15.000	15.270	15.270	15.270	15.270
Schoolbibliotheken	72.939	73.960	75.291	75.291	75.291	75.291
Stedelijk Informatie Netwerk (SIN)	73.603	74.637	75.980	75.980	75.980	75.980
Totaal Economie, kunst en cultuur	11.644.493	11.460.294	11.129.669	10.927.869	10.780.245	10.729.995
Algemene dekkingsmiddelen						
Hervormde gemeente	0	0	1.770	1.770	1.770	1.770
Grootburgers	0	0	2.278	2.278	2.278	2.278
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	0	0	4.048	4.048	4.048	4.048
Totaal subsidies	62.002.934	67.100.160	64.285.632	64.370.191	64.507.741	64.371.258

Bijlage Autonome ontwikkelingen 2° kwartaalrapportage 2018

In de kwartaalrapportage zijn de onderstaande autonome ontwikkelingen verrekend met de algemene middelen.

(bedragen x €1.000)

Nr.	Omschrijving	Programma	2018	2019	2020	2021	2022
1	accountantskosten	Burger en bestuur	53	53	53	0	0
2	waardering ozb op oppervlakte	Burger en bestuur	0	-100	-100	0	0
3	verkiezingen	Burger en bestuur	0	-56	0	-28	-28
4	100.000+ inwoners	Burger en bestuur	0	0	-128	-128	-173
5	bijdrage VN)G	Burger en bestuur	-80	-79	-76	-74	-74
6	evenementen	Openbare orde en veiligheid	0	-17	-33	-33	-33
7	Skaeve Huse (Japanse duizendknoop	Leefomgeving + Herstructurering en vastgoed	-410	0	0	0	0
8	basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)	Leefomgeving	-112		0	0	0
9	Asbestwet	Milieu en duurzaamheid	-50	-50	0	0	0
10	implementatie omgevingswet	Ruimtelijke ordening	-250	-400	-p.m.	-p.m.	-p.m.
11	groot onderhoud woonwagens	Ruimtelijke ordening	-85	0	0	0	0
12	bijzondere bijstand /beschermingsbewind	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	-515	-725	-725	-725	-725
13	bijstanduitkeringen	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	0	200	200	200	200
14	vervoerscentrale	Meedoen	-326	0	0	0	0
15	afrekening jaarrekening Jeugd 2017	Jeugd en onderwijs	75	0	0	0	0
16	Afrekening subsidie jeugd 2017	Meedoen	246	0	0	0	0
17	I-sociaal	Meedoen + Bedrijfsvoering	-75	-150	-150	-150	-150
18	Sociaal domein	Meedoen + Jeugd en onderwijs	-1.310	-1.490	-1.777	-1.722	-1.472
19	Digiwerkt (record beheer)	Economie, kunst en cultuur	0	-100	-100	-100	-100
20	Athenaeumbibliotheek	Economie, kunst en cultuur	0	-120	-120	0	0
21	kermisopbrengsten	Economie, kunst en cultuur	-35	-35	-35	-35	-35
22	huur Brink	Economie, kunst en cultuur	-26	-52	-52	-52	-52

(bedragen x €1.000)

Nr.	Omschrijving	Programma	2018	2019	2020	2021	2022
23	Deventer 1250	Economie, kunst en cultuur	-25	0	0	0	0
24	huurlast de Waag	Economie, kunst en cultuur	-65	0	0	0	0
25	speelgoedmuseum	Economie, kunst en cultuur	-75	-1.375	50	50	50
26	E-facturering	Bedrijfsvoering	0	-39	-16	-16	-16
27	afstand tot arbeidsmarkt	Bedrijfsvoering	0	-19	-19	-19	-19
28	privacy manager	Bedrijfsvoering	-98	-85	-85	-85	-85
29	Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren	Bedrijfsvoering	0	-50	-50	0	0
30	rekening-courant NRF	Algemene dekkingsmiddelen	80	0	0	0	0
31	verzekeringen	Bedrijfsvoering	-72	-72	-72	-72	-72
32	verkoop aandelen Vitens	Algemene dekkingsmiddelen	2.438	0	0	0	0
33	rente vermogensreserve	Algemene dekkingsmiddelen	65	0	0	0	0
34	dividend Vitens	Algemene dekkingsmiddelen	0	-20	-50	-50	-50
35	onroerendzaakbelasting	Algemene dekkingsmiddelen	425	75	75	75	75
36	nieuwe jaarschijf 2022	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	-310
37	specifiek weerstandvermogen	Algemene dekkingsmiddelen	-2.220	0	0	0	0
38	dividend	Algemene dekkingsmiddelen	407	407	403	403	403
39	reserve overlopende uitgaven	Algemene dekkingsmiddelen	100	0	0	0	0
40	rekening 2017	Algemene dekkingsmiddelen	1.141	0	0	0	0
41	decembercirculaire 2017 Algemene uitkering	Algemene dekkingsmiddelen	-17	-16	-16	-16	-17
42	maartcirculaire 2018 Algemene uitkering	Algemene dekkingsmiddelen	-617	2.296	3.150	3.709	4.352
43	stelpost autonome ontwikkelingen	Algemene dekkingsmiddelen	321	321	321	321	321
Saldo			-1.112	-1.698	648	1.453	1.990

In de diverse programma's, afzonderlijke hoofdstukken en bijlagen wordt een toelichting op de mutaties gegeven.

Naast de bovengenoemde mutaties op de begroting zijn op de programmabladen ook mutaties opgenomen die niet ten gunste of laste van de algemene middelen komen.

Bijlage 9 Taakveldenmatrix

Bedrag x € 1.000				B2019			B2020			B2021			B2022		
Programma	Hoofdtakveld omschrijving	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Burger en bestuur	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	0.1	Bestuur	4.501	63	-4.438	4.452	63	-4.389	4.472	52	-4.420	4.519	52	-4.467
		0.10	Mutat. Reserves	0	70	70	0	20	20	0	0	0	0	0	0
		0.2	Burgerzaken	2.469	1.289	-1.180	2.100	1.143	-957	2.252	1.240	-1.011	2.111	984	-1.126
		0.61	OZB woningen	21	0	-21	21	0	-21	21	0	-21	21	0	-21
		0.62	OZB niet-woningen	6		-6	6		-6	6		-6	6		-6
		0.63	Parkeerbelasting	0		0	0		0	0		0	0		0
		0.64	Belastingen overig	0		0	0		0	0		0	0		0
	ECONOMIE	3.1	Economische ontwikkeling	12		-12	12		-12	12		-12	12		-12
		3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	5		-5	5		-5	5		-5	5		-5
	SOCIAAL DOMEIN	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	28		-28	28		-28	28		-28	28		-28
		6.5	Arbeidsparticipatie	13		-13	13		-13	13		-13	13		-13
		6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	25		-25	25		-25	25		-25	25		-25
	VOLKSHUISV., RO EN STEDELIJKE VERNIEUW.	8.3	Wonen en bouwen	15		-15	15		-15	15		-15	15		-15
Totaal Burger en bestuur				7.096	1.421	-5.673	6.677	1.226	-5.451	6.849	1.293	-5.557	6.755	1.037	-5.718
Openbare orde en veiligheid	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	0.10	Mutat. Reserves	6	28	22	6	3	-3	6	3	-4	6	2	-4
	VEILIGHEID	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	7.336	347	-6.989	7.427	347	-7.080	7.498	347	-7.150	7.688	347	-7.341
		1.2	Openbare orde en veiligheid	2.403	204	-2.199	2.407	206	-2.201	2.407	206	-2.201	2.407	206	-2.201
Totaal Openbare orde en veiligheid				9.745	579	-9.166	9.841	556	-9.285	9.911	556	-9.355	10.102	556	-9.546
Leefomgeving	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	0.10	Mutat. Reserves	394	478	84	186	302	116	189	302	113	189	302	113
		0.5	Treasury		19	19		19	19		19	19		19	19
		0.63	Parkeerbelasting	523	3.741	3.218	523	3.741	3.218	523	3.741	3.218	523	3.741	3.218
	VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	2.1	Verkeer en vervoer	14.647	393	-14.254	14.580	393	-14.186	14.592	393	-14.198	14.619	393	-14.226
		2.2	Parkeren	2.910	1.171	-1.739	2.910	1.171	-1.739	2.909	1.171	-1.739	2.909	1.171	-1.738
		2.4	Economische havens en waterwegen	335	348	13	335	348	13	335	348	13	336	348	12
		2.5	Openbaar vervoer	372	5	-366	372	5	-366	372	5	-366	372	5	-366
	SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.998	279	-6.719	6.978	259	-6.719	6.688	59	-6.629	6.688	59	-6.629
	SOCIAAL DOMEIN	6.3	Inkomensregelingen	624		-624	624		-624	624		-624	624		-624
	VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	7.2	Riolering	6.474	8.088	1.614	6.474	8.088	1.614	6.474	8.088	1.614	6.474	8.088	1.614
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	323	155	-168	319	150	-169	318	150	-169	319	150	-169
Totaal Leefomgeving				33.601	14.677	-18.924	33.300	14.476	-18.824	33.024	14.275	-18.749	33.052	14.275	-18.777
Milieu	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	0.10	Mutat. Reserves	0	648	648	67	28	-39	67	0	-67	67	0	-67
		0.5	Treasury		10	10		185	185		185	185		185	185
	SOCIAAL DOMEIN	6.3	Inkomensregelingen	775		-775	775		-775	775		-775	775		-775
	VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	7.3	Afval	10.093	11.902	1.810	9.866	11.902	2.037	9.866	11.902	2.037	9.866	11.902	2.037
		7.4	Milieubeheer	3.961	744	-3.217	2.933	75	-2.857	2.889	86	-2.803	2.889	86	-2.803
Totaal Milieu				14.828	13.303	-1.525	13.640	12.191	-1.450	13.597	12.173	-1.424	13.597	12.173	-1.424

Bedrag x € 1.000				B2019			B2020			B2021			B2022		
Programma	Hoofdtakveld omschrijving	Taak veld	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Ruimtelijke ontwikkeling	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	0.10	Mutat. Reserves		45	45		45	45		30	30		0	0
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	368	206	-162	371	206	-165	371	206	-166	372	206	-166
		0.5	Treasury		2	2		0	0		0	0		0	0
	VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	2.1	Verkeer en vervoer	178	4	-174	178	4	-174	178	4	-174	178	4	-174
	VOLKSHUISV., RO EN STEDELIJKE VERNIEUW.	8.1	Ruimtelijke ordening	1.872	250	-1.622	1.279	184	-1.095	1.263	184	-1.078	1.232	184	-1.048
		8.3	Wonen en bouwen	3.432	2.930	-503	3.431	2.929	-501	3.430	2.929	-501	3.430	2.929	-502
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling				5.850	3.437	-2.413	5.258	3.369	-1.889	5.242	3.353	-1.889	5.212	3.323	-1.889
Herstructurering en vastgoed	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	0.10	Mutat. Reserves	99	342	243	118	88	-29	114	2	-112	117	0	-117
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	407	1.665	1.258	379	1.665	1.285	376	1.665	1.288	368	1.665	1.297
	ECONOMIE	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.523	8.508	-15	10.101	10.101	0	6.384	6.384	0	4.162	4.162	0
	VOLKSHUISV., RO EN STEDELIJKE VERNIEUW.	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	5.112	5.112	0	5.799	5.799	0	5.239	5.239	0	4.085	4.085	0
		8.3	Wonen en bouwen	384	0	-384	145	0	-145	90	0	-90	90	0	-90
Totaal Herstructurering en vastgoed				14.526	15.628	1.102	16.543	17.654	1.111	12.204	13.290	1.086	8.823	9.912	1.089
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	0.10	Mutat. Reserves		86	86		86	86		0	0		0	0
	SOCIAAL DOMEIN	6.3	Inkomensregelingen	49.365	39.248	-10.117	49.308	39.248	-10.060	49.167	39.248	-9.919	49.167	39.248	-9.919
		6.4	Begeleide participatie	16.773		-16.773	15.851		-15.851	15.340		-15.340	14.842		-14.842
		6.5	Arbeidsparticipatie	5.990	166	-5.824	6.160	166	-5.994	6.208	166	-6.042	6.362	166	-6.195
Totaal Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt				72.128	39.501	-32.627	71.320	39.501	-31.819	70.715	39.415	-31.300	70.371	39.415	-30.956
Meedoen	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	0.10	Mutat. Reserves	455	1.199	744	459	444	-15	468	328	-139	472	322	-150
		0.5	Treasury		561	561		538	538		516	516		494	494
	SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	5.1	Sportbeleid en activering	4.948	6	-4.942	4.944	5	-4.938	4.940	5	-4.935	4.936	4	-4.932
		5.2	Sportaccommodaties	2.663	433	-2.230	2.631	430	-2.201	2.590	427	-2.164	2.561	423	-2.138
	SOCIAAL DOMEIN	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	10.987	151	-10.836	10.268	151	-10.117	10.267	151	-10.116	10.262	151	-10.112
		6.2	Wijkteams	6.162		-6.162	6.162		-6.162	6.162		-6.162	6.114		-6.114
		6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	2.392	61	-2.331	2.392	61	-2.331	2.392	61	-2.331	2.271	61	-2.210
		6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	22.578	1.360	-21.218	23.175	1.360	-21.814	23.982	1.360	-22.621	24.411	1.360	-23.051
		6.81	Geëscaleerde zorg 18+	25.728	1.680	-24.048	25.880	1.680	-24.200	25.876	1.680	-24.196	25.879	1.680	-24.199
	VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	7.1	Volksgezondheid	3.819	0	-3.819	3.819	0	-3.819	3.819	0	-3.819	3.744	0	-3.744
Totaal Meedoen				79.731	5.451	-74.279	79.729	4.669	-75.060	80.495	4.527	-75.967	80.650	4.495	-76.156
Jeugd en onderwijs	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	0.10	Mutat. Reserves	1.500	2.826	1.326	0	1.380	1.380	0	938	938	0	734	734
	ONDERWIJS	4.2	Onderwijshuisvesting	7.248	276	-6.972	7.611	276	-7.335	7.213	276	-6.937	7.046	276	-6.770
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.968	394	-2.575	2.712	394	-2.318	2.775	394	-2.381	2.775	394	-2.381
	SOCIAAL DOMEIN	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	22.556		-22.556	22.579		-22.579	22.753		-22.753	22.753		-22.753
		6.82	Geëscaleerde zorg 18-	2.596		-2.596	2.596		-2.596	2.596		-2.596	2.596		-2.596
Totaal Jeugd en onderwijs				36.868	3.496	-33.372	35.498	2.049	-33.449	35.338	1.608	-33.730	35.171	1.403	-33.768

Bedrag x € 1.000				B2019			B2020			B2021			B2022		
Programma	Hoofdtakveld omschrijving	Taak veld	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Economie, kunst en cultuur	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	0.10	Mutat. Reserves	43	183	140	43	108	65	43	70	27	43	70	27
		0.5	Treasury		694	694		676	676		658	658		638	638
	ECONOMIE	3.1	Economische ontwikkeling	1.053	0	-1.053	1.003	0	-1.003	964	0	-964	964	0	-964
		3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.307	678	-630	1.232	677	-555	1.232	677	-555	1.182	677	-505
		3.4	Economische promotie	1.516	688	-829	1.515	688	-828	1.514	688	-827	1.513	686	-827
	SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	5.3	Cult.presentatie, -productie en -partic.	4.873	28	-4.845	4.746	28	-4.718	4.718	0	-4.718	4.718	0	-4.718
		5.4	Musea	1.220	95	-1.125	1.220	95	-1.125	1.220	95	-1.125	1.220	95	-1.125
		5.5	Cultureel erfgoed	2.063	297	-1.766	2.104	297	-1.807	2.093	297	-1.797	2.081	297	-1.784
		5.6	Media	5.903	222	-5.682	5.900	222	-5.679	5.777	222	-5.556	5.775	222	-5.553
Totaal Economie, kunst en cultuur				17.978	2.884	-15.095	17.763	2.790	-14.973	17.563	2.706	-14.857	17.497	2.685	-14.813
Bedrijfsvoering	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	0.4	Overhead	32.608	7.832	-24.776	32.233	7.740	-24.493	32.797	7.740	-25.057	32.518	7.692	-24.826
		0.10	Mutat. Reserves	887	508	-379	1.011	554	-457	579	863	284	589	569	-20
Totaal Bedrijfsvoering				33.495	8.341	-25.154	33.244	8.294	-24.950	33.376	8.603	-24.774	33.108	8.262	-24.846
Algemene dekkingsmiddelen	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	0.10	Mutat. Reserves	4.174	4.592	418	4.589	1.997	-2.591	4.671	1.430	-3.241	4.942	1.321	-3.621
		0.5	Treasury	-763	1.570	2.333	-753	1.478	2.231	-708	1.471	2.179	-982	1.461	2.443
		0.61	OZB woningen	985	14.053	13.067	986	14.139	13.153	883	14.659	13.775	883	15.634	14.750
		0.62	OZB niet-woningen	27	11.925	11.898	27	12.664	12.637	27	13.044	13.017	27	13.044	13.017
		0.64	Belastingen overig	317	488	171	317	488	171	317	488	171	317	488	171
		0.7	Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF		197.789	197.789		203.001	203.001		206.943	206.943		211.294	211.294
		0.8	Overige baten en lasten	9.713	1.276	-8.437	13.607	1.157	-12.450	17.301	1.084	-16.217	22.224	1.084	-21.140
	VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	2.2	Parkeren	12		-12	12		-12	12		-12	12		-12
	ECONOMIE	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	24		-24	24		-24	24		-24	24		-24
	SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.762	1.762	0	1.762	1.762	0	1.762	1.762	0	1.762	1.762	0
	SOCIAAL DOMEIN	6.3	Inkomensregelingen	35	25	-9	35	25	-9	35	25	-9	35	25	-9
	VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	7.2	Riolering	6		-6	6		-6	6		-6	6		-6
	VOLKSHUISV., RO EN STEDELIJKE VERNIEUW.	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	36		-36	36		-36	36		-36	36		-36
		8.3	Wonen en bouwen	24	0	-24	24	0	-24	24	0	-24	24	0	-24
Totaal Algemene dekkingsmiddelen				16.352	233.480	217.128	20.671	236.711	216.040	24.390	240.905	216.515	29.309	246.112	216.803
Totaal				342.198	342.198	0	343.485	343.485	0	342.704	342.704	0	343.647	343.647	0

Bijlage 10 - Afkortingen en begrippen

Afkortingen

AMW	Algemeen maatschappelijk werk	GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst
APV	Algemene plaatselijke verordening	GGW	Gebiedsgericht werken
ARG	Algemene reserve grondexploitatie	GPK	Gehandicapten parkeerkaart
AU	Algemene uitkering	GRP	Gemeentelijk rioleringsplan
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming	GS	Gedeputeerde staten
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten	GUO	Gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie
BAD	Budget adviesbureau Deventer	HR	Human resources
BBP	Bruto binnenlands product	HV	Huishoudelijke Verzorging
BBV	Besluit begroting en verantwoording	lenM	Ministerie van Infrastructuur en milieu
BBZ	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen	IHP	Integraal huisvestingsplan onderwijs
BCF	BTW compensatie fonds	IPO	Interprovinciaal overleg
BIBOB	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur	KCC	Klant contact centrum
BIE	Bouwgrond in exploitatie	KPDH	Kostprijsdekkende huur
BIG	Baseline informatiebeveiliging Nederlandse gemeenten	LOG	Landbouw ontwikkelingsgebied
BSO	Buitenschoolse opvang	MER	Milieu effecten rapportage
CJG	Centrum voor jeugd en gezin	MIND	Meerjarenprogramma infrastructuur Deventer
COELO	Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden	MJOP	Meerjaren onderhoudsplan
CBS	Centraal bureau voor de statistiek	OD	Omgevingsdienst
CPB	Centraal plan bureau	OGGZ	Openbare geestelijke gezondheidszorg
CUWVO	Commissie uitvoering wet verontreiniging oppervlaktewater	OKE	Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer	OZB	Onroerende zaakbelasting
DGB	Deventer groen bedrijf	PGB	Persoon Gebonden Budget
DNO	Deventer Noordoost	PIP	Persoonlijke internetpagina
DO	Definitief ontwerp	PMJP	Provinciaal meerjarenprogramma
DOIC	Deventer Open Innovatie centrum	Po	Particulier opdrachtgeverschap
DVO	Dienstverleningsovereenkomst	RGI	Reserve gemeentebrede investeringen
DOWR	Deventer, Olst-Wijhe, Raalte	RMC	Regionale meld en coördinatiefunctie
EMU	Economische en monetaire unie	ROC	Regionaal opleidingscentrum
EPC	Energieprestatie	ROZ	Reserve onroerende zaken
Fido	Financiering decentrale overheden	RUD	Regionale uitvoeringsdienst
GAE	Go Ahead Eagles	RZB	Roerende zaakbelasting
GBA	Gemeentelijke basisadministratie	SAB	Stadsarchief en Athenaeumbibliotheek
		SR	Social return
		SVN	Stimuleringsfonds volkshuisvesting Nederland
		UvW	Unie van waterschappen
		UWV	Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen

VHROSV	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Vo	Voorlopig ontwerp
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VWS	Volksgesondheid, welzijn en sport
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
W&I	Werk & inkomen
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WSF	Wetenschappelijke steunfunctie
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
Wro	Wet op de ruimtelijke ordening
Wvc	Wijk voorzieningencentrum
Wwb	Wet werk en bijstand
Wwnv	Wet werken naar vermogen

Verklaring begrippen

Begroting

De begroting is een overzicht, gemaakt door de gemeenteraad, met de bedragen die de raad beschikbaar stelt voor taken en activiteiten van de gemeente. De diensten en voorzieningen voor inwoners staan voorop. Daarbij ook de financiële middelen die de gemeente verwacht in te zetten. Het is gebruikelijk dat een gemeentebegroting een saldo van om en nabij de nul heeft.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten zonder vooraf bepaald bestedingsdoel die de gemeente vrij kan besteden. Het gaat behalve om de uitkering uit het gemeentefonds, ook om gemeentebelastingen, of aandelen van verbonden partijen. Ze zijn bedoeld voor de uitvoering van de programma's waarin het beleid wordt uitgevoerd dat de gemeenteraad heeft vastgesteld.

Algemene uitkering

De algemene uitkering komt uit het gemeentefonds. Deze uitkering is voor een deel gekoppeld aan de uitgaven van het rijk. De verdeling van het geld naar gemeenten vindt plaats op basis van maatstaven.

Lokale heffingen

Dit zijn de opbrengsten uit (onderstaande) lokale heffingen die vrij kunnen worden besteed.

Dividend

Onder opbrengst uit deelnemingen valt onder meer de dividenduitkering van de Bank Nederlandse gemeenten

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie is een begrip uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit is het saldo van:
a) betaalde rente (last) over langlopende leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant;
b) ontvangen rente (bate) over de uitzettingen. Onder uitzettingen kunnen worden verstaan deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen.

Onvoorzien

Het gaat hier om de algemene raming voor onvoorziene bestedingen.

Stelposten

Dit zijn lasten en baten die niet direct onder de programma's vallen.

Calculatieverschil kostenplaatsen

Voor een aantal kostenplaatsen in de begroting wordt een 'voorcalculatorisch tarief' gehanteerd. De werkelijke kosten en opbrengsten kunnen hiervan afwijken. Dit is het calculatieverschil.

Resultaatbestemming

De resultaatbestemming omvat alle stortingen in en onttrekkingen uit de reserves, die gevolg hebben voor de exploitaties. Ook is in dit programma de rente opgenomen die wordt toegevoegd aan de reserves .

Resultaat

Het resultaat is het saldo van de 11 gemeentelijke programma's plus de algemene dekkingsmiddelen. Via de reserves wordt een bestemming gegeven aan dit resultaat.

Activa

De bezittingen van de gemeente, uitgedrukt in geld.

Passiva

Passiva zijn de leningen en voorzieningen voor uitgestelde opbrengsten en uitgaven.

Belastingen

Belastingen zijn heffingen waarvoor de gemeente geen tegenprestatie levert. De lokale belastingen zijn bijdragen aan de algemene kosten van de gemeente. Met andere woorden: uit de belastingen worden inkomsten voor de gemeente verworven. Voorbeelden van belastingen zijn: de onroerendzaakbelasting (OZB), hondenbelasting en parkeerbelasting.

Rechten

Rechten zijn heffingen die worden gebruikt voor een bepaalde bestemming. De inwoner betaalt een heffing en krijgt een tegenprestatie van de gemeente. Voor het ophalen van het huisvuil wordt bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing betaald en voor het gebruik van het riool de rioolheffing.

Weerstandsvermogen

Hoe goed kan de gemeente tegen een stootje? Dat is wat het weerstandsvermogen weergeeft. Een marge om financiële tegenslagen te kunnen opvangen.

Specifiek weerstandsvermogen

Dit type weerstandsvermogen gaat over risico's die we voor een groot deel kunnen inschatten, bijvoorbeeld grondexploitatie of bijstandsuitkeringen.

Algemeen weerstandsvermogen

Er zijn ook risico's die zich moeilijker laten inschatten. Denk aan economische vooruitzichten en de gevolgen van bestuurlijke besluitvorming. Voorbeelden hiervan zijn: de algemene uitkering (gemeentefonds), verkoop van gronden en panden, het reilen en zeilen van verbonden partijen, garantstellingen of bezuinigingen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit reserves, geld dat vrijkomt uit nog geïnde belastingen en eventuele bezuinigingsmogelijkheden.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Dit is het geld waarover de gemeente kan beschikken voor het opvangen van onverwachte kosten.

Benodigde weerstandscapaciteit

Er zijn ook risico's voor de gemeente waarvoor geen geld is gereserveerd of verzekeringen zijn afgesloten. Dit is de benodigde weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

Het calamiteiten en eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de gemeentelijke taken.

Structurele weerstandscapaciteit

Geld dat altijd gebruikt kan worden voor het opvangen van tegenvallers, zonder dat het invloed heeft op de gemeentelijke taken.

Onbenutte (flexibele) begrotingsruimte

In de begroting wordt jaarlijks een bedrag opgenomen voor onvoorziene eenmalige zaken. Dit bedrag wordt jaarlijks vastgesteld, maar komt neer op ongeveer 2 euro per inwoner.

Onbenutte investeringscapaciteit

Er is sprake van onbenutte investeringscapaciteit als de investeringsplanning van de gemeente een positief resultaat laat zien en er geen onderhoudsachterstand is.

Onbenutte belastingscapaciteit

Er is sprake van onbenutte belastingcapaciteit als de gemeentelijke belastingen en heffingen niet kostendekkend zijn.

Stille reserves

Stille reserves zijn opbrengsten van bezittingen (vooral onroerend goed en aandelen) die tegen een lagere waarde op de balans staan dan de opbrengstwaarde (economische waarde). Deze 'overwaarde' is alleen inzetbaar als een object binnen 1 jaar kan worden verkocht, zonder dat dit een negatief effect heeft op de gemeentelijke taken.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële risico's die de gemeente loopt.

Monte Carlo simulatiemethode

Bij deze methode wordt op basis van de individuele geïnterpreteerde risico's 10.000 simulaties uitgevoerd om daarmee de werkelijkheid na te bootsen. Dit heeft geleid tot een kansdichtheidsverdeling (zie grafiek) waaruit is af te leiden wat, bij een zekerheid van 90%, minimaal de omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit moet zijn om de financiële gevolgen van optredende risico's op te kunnen vangen, zonder dat het normale bedrijfsproces hierdoor negatief wordt beïnvloed.

Accrystematiek

Ook wel normeringssystematiek. Een accres is een toename of afname. Gemeenten krijgen meer geld van het Rijk als de rijksuitgaven stijgen en minder als die dalen.

Herverdeeleffecten

Op basis van de decentralisaties en de herverdeling van het gemeentefonds kan het zijn dat de verdeling van de algemene uitkering niet geheel aansluit bij de kosten van de gemeente Deventer. We spreken dan over herverdeeleffecten. Die effecten kunnen positief of negatief zijn.

Renterisico Onder renterisico wordt verstaan het risico dat:

- renteresultaten negatief worden beïnvloed door wijzigingen in de markttrente;
- renteresultaten beter hadden kunnen zijn;
- de waarde van activa of passiva nadelig wordt beïnvloed door wijziging van de markttrente.

Kasgeldlimiet De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld een gemeente mag lenen voor een periode van maximaal 1 jaar.

Rente risiconorm

De rente risiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

Kredietrisico

Kredietrisico's komen voort uit mogelijke waardedalingen van de vorderingspositie als een tegenpartij niet (tijdig) de betalingsverplichtingen kan nakomen door insolventie of deficit.

EMU saldo

Het door de Europese Unie maximaal toegestane structurele tekort op de begroting.

Integrale financiering

Bij integrale financiering worden de rentekosten voor investeringen toegerekend aan de projecten via een gemiddeld percentage, de zogenoemde omslagrente.

Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarmee de gemeente een bestuurlijke én financiële band heeft. De gemeente kan deelnemen in het bestuur en/of stemrecht hebben. Er is een financieel belang als zij middelen ter beschikking heeft gesteld, die verloren gaan bij faillissement van de verbonden partij of als de gevolgen van financiële problemen bij de verbonden partij op de gemeente kunnen worden verhaald.

Voorbeelden van een financieel belang zijn een subsidierelatie, een garantiestelling of aandelenbezit.

Investeringen

Investeringen Een investering is een object waarin de gemeente vermogen stopt. Het nut (economisch, openbare ruimte, maatschappelijk) strekt zich uit over meerdere jaren.

Autonome investeringen

Autonome investeringen ontstaan uit nieuw of uitbreiding van bestaand beleid. Dit vertaalt zich in uitbreidings- of herontwikkelingsinvesteringen. Daarnaast kunnen autonome investeringen voortkomen vanuit een grondexploitatie bij gebiedsontwikkeling of uit het raads- en collegeprogramma.

Goïng concern investeringen

De goïng concern investeringen vinden hun oorsprong uit de reguliere taken van de gemeente. Vanuit de behoefte of noodzaak om een taak te kunnen uitvoeren, is het van belang dat de investering wordt gedaan. Going concern investeringen worden getriggerd vanuit de bestaande dienstverlening.



Taakveldenbegroting 2019 en MJB 2020 – 2022

B&W - versie

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Taakvelden	3
0.0 - Bestuur en ondersteuning.....	3
1.0 - Veiligheid.....	21
2.0 - Verkeer, vervoer en waterstaat	27
3.0 - Economie.....	38
4.0 - Onderwijs	47
5.0 - Sport, cultuur en recreatie	53
6.0 - Sociaal Domein	69
7.0 - Volksgezondheid en milieu	91
8.0 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.....	102



Taakvelden

0.0 - Bestuur en ondersteuning

0.1 - Bestuur

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA01	Apparaatslasten	3.188	2.716	2.668	2.635	2.682
PA01	Goederen & diensten van derden	1.366	1.298	1.297	1.351	1.351
PA01	Subsidies & uitkeringen	268	273	273	273	273
PA01	Storting in voorzieningen	214	214	214	214	214
Saldo		5.036	4.501	4.452	4.472	4.519
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA01	Putting uit reserves	150	70	20		
PA01	Overige baten	11	11	11	11	11
PA01	Rijks-& provinciale bijdragen	100	51	51	41	41
Saldo		261	132	82	52	52
Saldo baten en lasten		-4.775	-4.369	-4.370	-4.421	-4.468

0.1 Bestuur	PA01;
Omschrijving	
Tot dit taakveld behoort de facilitering van de bestuursorganen: <ul style="list-style-type: none">• college van burgemeester en wethouders (loonkosten, reiskosten en verblijfkosten e.d.);• raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.);• de ondersteuning van de raad, de griffie;• regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking;• lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie, accountantscontrole.	
Deeltaakvelden	
01 Strategische programmering	
02 Raad	
03 B&W	

0.2 - Burgerzaken

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA01	Goederen & diensten van derden	408	566	305	448	448
PA01	Apparaatslasten	1.412	1.380	1.322	1.284	1.245
PA01	Kapitaallasten		80	80	80	80
PA01	Subsidies & uitkeringen	774	443	393	440	338
PA08	Apparaatslasten	9				
Saldo		2.603	2.469	2.100	2.252	2.111
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA01	Rechten en belastingen	1.888	1.289	1.143	1.240	984
PA08	Putting uit reserves	9				
Saldo		1.897	1.289	1.143	1.240	984
Saldo baten en lasten		-706	-1.180	-957	-1.012	-1.127

0.2 Burgerzaken	PA01;
Omschrijving	
Tot dit taakveld behoren de volgende burgerzaken:	
<ul style="list-style-type: none">• paspoorten en rijbewijzen;• bevolkingsregister;• straatnaamgeving en kadastrale informatie;• burgerschap;• verkiezingen, referenda;• burgerzaken leges opbrengsten	

0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA06	Goederen & diensten van derden	2.144	-322	-348	-349	-431
PA05	Apparaatslasten	14	15	15	15	15
PA06	Kapitaallasten	681	641	640	639	712
PA06	Storting in reserves	2.390	99	118	114	117
PA06	Apparaatslasten	70	73	73	73	73
PA05	Kapitaallasten	99	97	96	95	94
PA05	Goederen & diensten van derden	316	256	260	261	263
PA06	Subsidies & uitkeringen	78	15	15	15	15
PA12	Storting in reserves	80				
Saldo		5.872	874	868	862	858
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA06	Vergoeding goederen& diensten aan derden	4.063	1.665	1.665	1.665	1.665
PA05	Vergoeding goederen& diensten aan derden	200	206	206	206	206
PA06	Putting uit reserves	2.293	33	33	2	
Saldo		6.556	1.904	1.904	1.873	1.871
Saldo baten en lasten		682	1.030	1.036	1.011	1.013

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

PA05; PA06;

Omschrijving

Het beheer van onroerend goed in de vorm van opstallen en gronden in eigendom van de gemeente in zowel stedelijk als agrarisch gebied.
De verkoop van gronden en panden waarvan gemeentelijk bezit niet langer noodzakelijk is.

Prestatie	Beheren locaties strategisch bezit		
Wij hebben tijdelijk 9 panden strategisch bezit (gronden en opstallen) in afwachting van diverse toekomstig te realiseren stedelijke en dorpse voorzieningen. We onderzoeken de mogelijkheid deze gronden op een duurzame wijze te (laten) ontwikkelen.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Verkoop binnen Deventer Noordoost		
In Deventer Noordoost verkopen wij in 2019 6 panden en 60 ha grond waarvan gemeentelijk bezit niet langer noodzakelijk is.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Exploiteren verhuurde gronden en percelen met opstalrechten		
Wij exploiteren 71 percelen verhuurde gronden en 121 percelen met opstalrechten			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Verhuren locaties t.b.v. benzine verkooppunten		
Wij verhuren 8 locaties ten behoeve van benzine verkooppunten			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Uitgeven percelen in erfpacht		
Wij geven 87 percelen in erfpacht uit aan hoofdzakelijk bedrijven			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Beheren en verkopen van panden waarvan gemeentelijk bezit niet langer noodzakelijk is		
Wij hebben 17 panden in beheer, waarvan het gemeentelijk bezit niet langer noodzakelijk is. Van deze panden gaan wij er in 2019 5 verkopen			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Afgesloten complexen		

Wij hebben van 8 afgesloten grondexploitaties gronden in bezit, waarvan wij in 2019 0,6 ha gaan verkopen

Kengetallen	2017	2018	2019

0.4 - Overhead

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA11	Apparaatslasten	18.041	16.858	16.577	16.446	16.397
PA11	Goederen & diensten van derden	10.621	10.621	10.480	10.514	10.509
PA11	Kapitaallasten	5.386	5.108	5.155	5.816	5.592
PA11	Storting in reserves	558	887	1.011	579	589
PA11	Subsidies & uitkeringen	20	21	21	21	21
Saldo		34.626	33.495	33.244	33.376	33.108
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA11	Vergoeding goederen& diensten aan derden	314	294	294	294	294
PA11	Putting uit reserves	2.595	508	554	863	569
PA11	Rijks-& provinciale bijdragen	7.540	7.416	7.353	7.374	7.372
PA11	Overige baten	-125	122	94	72	27
Saldo		10.324	8.340	8.295	8.603	8.262
Saldo baten en lasten		-24.302	-25.155	-24.949	-24.773	-24.846

0.4 Overhead	PA11;
Omschrijving	
Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, d.w.z. alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces:	
Deeltaakvelden:	
01 Calculatieverschil Bedrijfsvoering	
02 Management Ondersteuning	
03 Personeel & Organisatie	
04 Financiën	
05 Facilitaire Zaken en Inkoop	
06 Communicatie	
07 Juridische Zaken	
08 Concernzaken	
09 Informatisering en automatisering	

0.5 - Treasury

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA12	Kapitaallasten	-1.951	-1.865	-1.801	-1.765	-1.995
PA12	Storting in voorzieningen	1.071	1.096	1.042	1.050	1.007
PA12	Goederen & diensten van derden	6	6	6	6	6
PA12	Storting in reserves	435	393	367	333	310
Saldo		-439	-370	-386	-375	-672
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA12	Rente en dividend	1.674	1.515	1.454	1.446	1.437
PA04	Putting uit reserves	175				
PA10	Rente en dividend	591	694	676	658	638
PA05	Rente en dividend	4	2			
PA12	Rijks- & provinciale bijdragen	24	24	24	24	24
PA04	Rente en dividend	10	10	185	185	185
PA12	Vergoeding goederen & diensten aan derden	31	31			
PA03	Rente en dividend	18	18	18	18	18
PA12	Putting uit reserves	124	124	124	124	
PA08	Rente en dividend	587	561	538	516	494
Saldo		3.238	2.979	3.019	2.971	2.796
Saldo baten en lasten		3.677	3.350	3.406	3.347	3.468

0.5 Treasury

PA03; PA04; PA05; PA08; PA12;

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasury-functie:

- Financiering en dividenden;
- Schenkingen en legaten.

0.61 - OZB woningen

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA01	Goederen & diensten van derden	5	21	21	21	21
PA12	Goederen & diensten van derden	308	310	310	314	314
PA12	Apparaatslasten	549	676	677	569	569
Saldo		862	1.007	1.007	905	905
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA12	Overige baten	3	3	3	3	3
PA12	Rijks- & provinciale bijdragen	31				
PA12	Rechten en belastingen	13.931	14.049	14.135	14.655	15.630
Saldo		13.965	14.052	14.138	14.658	15.633
Saldo baten en lasten		13.103	13.045	13.130	13.754	14.729

0.61 OZB woningen	PA12;
Omschrijving	
Tot dit taakveld behoren de onroerend zaakbelasting op de woning:	
<ul style="list-style-type: none">• belasting op eigendom woningen;• heffing en waardering woningen;• uitvoering OZB;• bezwaar en beroep.	

0.62 - OZB niet-woningen

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA01	Goederen & diensten van derden	6	6	6	6	6
PA12	Goederen & diensten van derden	26	27	27	27	27
Saldo		32	33	33	33	33
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA12	Rechten en belastingen	11.592	11.925	12.664	13.044	13.044
Saldo		11.592	11.925	12.664	13.044	13.044
Saldo baten en lasten		11.560	11.892	12.631	13.011	13.011

0.62 OZB niet -woningen

PA12;

Omschrijving

Tot dit taakveld behoort de onroerend zaakbelasting op niet-woningen:

- belasting op eigendom en gebruik bedrijven, heffing en waardering onroerende zaken;
- heffingen invordering;
- bezwaar en beroep.

0.63 - Parkeerbelasting

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Goederen & diensten van derden	503	512	512	512	512
PA03	Kapitaallasten	12	12	12	12	12
Saldo		515	523	523	523	523
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Rechten en belastingen	3.644	3.741	3.741	3.741	3.741
Saldo		3.644	3.741	3.741	3.741	3.741
Saldo baten en lasten		3.129	3.217	3.217	3.217	3.217

0.63 Parkeerbelasting

PA03;

Omschrijving

Dit taakveld omvat het uitvoeren van het gemeentelijke beleid ten aanzien van parkeren en mobiliteit voor de auto. Samen met taakveld 2.2 Parkeren vormt dit taakveld de parkeerexploitatie. De belangrijkste taken binnen dit taakveld zijn het uitvoeren van beheer, het veiligheidsonderhoud, het dagelijkse en regulier onderhoud en het groot onderhoud van de openbare parkeerplaatsenf. Wij voeren deze taken uit binnen vastgestelde beleidskaders. Wij doen grootschalige investeringen om het parkeerareaal kwantitatief en kwalitatief op peil te houden. Daarnaast maakt dienstverlening richting de gebruiker of burger van Deventer onderdeel uit van dit taakveld. Onze diensten bestaan uit het verstrekken van de vergunningen voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Vanuit dit taakveld dragen wij bij aan de handhaving op het parkeren. Een subsidie voor het voetveer (taakveld 2.5 Openbaar vervoer) valt ook binnen de parkeerexploitatie.

0.64 - Belastingen overig

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA12	Goederen & diensten van derden	361	270	270	270	270
PA12	Apparaatslasten	45	47	47	47	47
PA11	Apparaatslasten	341				
Saldo		747	317	317	317	317
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA12	Rechten en belastingen	500	488	488	488	488
PA12	Putting uit reserves	95				
PA11	Putting uit reserves	341				
Saldo		936	488	488	488	488
Saldo baten en lasten		189	171	171	171	171

0.64 Belastingen overig

PA12;

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals:

- hondenbelasting;
- precariobelasting;
- reclamebelasting;
- heffing en invordering;
- bezwaar en beroep;
- toeristenbelasting

0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
Saldo						
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA12	Rijks- & provinciale bijdragen	188.198	197.789	203.001	206.943	211.294
Saldo		188.198	197.789	203.001	206.943	211.294
Saldo baten en lasten		188.198	197.789	203.001	206.943	211.294

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	PA12;
Omschrijving	
Tot dit taakveld behoren de uitkeringen uit het gemeentefonds: <ul style="list-style-type: none">• algemene uitkering;• integratie-uitkeringen;• decentralisatie-uitkeringen;	

0.8 - Overige baten en lasten

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA12	Apparaatslasten	2.989	2.797	2.455	2.265	2.154
PA12	Goederen & diensten van derden	2.768	6.912	11.147	15.033	20.066
PA12	Subsidies & uitkeringen	4	4	4	4	4
PA12	Storting in reserves				248	54
Saldo		5.761	9.713	13.607	17.549	22.278
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA12	Rijks- & provinciale bijdragen	831	903	903	831	831
PA12	Overige baten	35				
PA12	Putting uit reserves	360	123	1		
PA12	Vergoeding goederen & diensten aan derden	387	372	253	253	253
Saldo		1.613	1.398	1.157	1.084	1.084
Saldo baten en lasten		-4.148	-8.315	-12.449	-16.466	-21.194

0.8 Overige baten en lasten

PA12;

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren:

- stelposten, taakstellende bezuinigingen, begrotingsruimte, etc.
- (schatting) niet voorziene uitgaven
- de kosten van bovenformatief personeel

0.9 - Vennootschapsbelasting (VpB)

(bedragen x €1.000)

Lasten	2018	2019	2020	2021	2022
Saldo					
Baten	2018	2019	2020	2021	2022
Saldo					
Saldo baten en lasten					

0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	PA12;
Omschrijving	
De Wet modernisering Vpb-plicht Overheidsondernemingen is per 1 januari 2016 in werking getreden. Voor verschillende activiteiten (oa gebiedsontwikkeling, parkeren) hebben is onderzocht of er sprake zou kunnen zijn van een winstogmerk en (dus) van het drijven van een onderneming. Dat is niet het geval, waardoor hier geen aanvullende financiële consequenties in de vorm van vpb afdracht voor de gemeente Deventer aan verbonden zijn.	

0.10 - Mutaties reserves

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA12	Storting in reserves	22.363	3.781	4.222	4.090	4.577
Saldo		22.363	3.781	4.222	4.090	4.577
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA12	Putting uit reserves	22.179	4.346	1.873	1.306	1.321
Saldo		22.179	4.346	1.873	1.306	1.321
Saldo baten en lasten		-184	565	-2.349	-2.784	-3.256

0.10 Mutaties reserves	PA01; PA02; PA03; PA04; PA05; PA06; PA07; PA08; PA09; PA10; PA11; PA12;
Omschrijving	
Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geboekt die verband houden met de taakvelden 0. tot en met 8.	
Voor een nadere specificatie van de mutaties in de reserve wordt verwezen naar bijlage 1, resultaatbestemming.	



1.0 - Veiligheid

1.1 - Crisisbeheersing en Brandweer

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA02	Goederen & diensten van derden	283	142	142	142	142
PA02	Apparaatslasten	312	180	275	351	548
PA02	Storting in reserves	5				
PA02	Kapitaallasten	174	170	167	160	155
PA02	Subsidies & uitkeringen	6.783	6.843	6.843	6.843	6.843
Saldo		7.557	7.336	7.427	7.498	7.688
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA02	Putting uit reserves	299	3	3	3	2
PA02	Vergoeding goederen& diensten aan derden	340	347	347	347	347
Saldo		639	350	350	350	349
Saldo baten en lasten		-6.918	-6.985	-7.077	-7.146	-7.339

1.1 Crisisbeheersing en brandweer	PA02;
Omschrijving	
<p>Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • brandbestrijding; • preventieve maatregelen ten behoeve van de fysieke veiligheid; • rampenbestrijding. <p>Sinds 1 januari 2014 is de brandweer opgegaan in de Veiligheidsregio IJsselland. Binnen de veiligheidsregio werken politie, brandweer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR), gemeenten (verantwoordelijk voor bevolkingszorg) en crisispartners samen om de rampenbestrijding & crisisbeheersing te organiseren. Daarnaast is de regio verantwoordelijk voor de brandweezorg, verdeeld over 35 kazernes en posten in de elf gemeenten van IJsselland. Hierin wordt samengewerkt op grond van een gemeenschappelijke regeling en is daarmee lokaal verlengd bestuur. De kern van de wettelijke taken van de veiligheidsregio zorgen is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het organiseren en coördineren van de bestrijding van een brand, ongeval, ramp of crisis; • regie en afstemming tussen de vele betrokken organisaties en voor effectieve samenwerking van de betrokken organisaties, zoals gemeenten en hulpdiensten, tijdens een ramp of crisis; • de expertise- en adviesrol met betrekking tot vergunningverlening en toezicht; • een platform voor afstemming van lokaal veiligheidsbeleid. 	

Prestatie	Crisisbeheersing en Brandweer		
Zorgen voor een crisisorganisatie die voldoet aan de wettelijke en regionale eisen -bevolkingszorg- (€27.111,-)			
Bewaken en monitoren prestaties veiligheidsregio /regionale brandweer (€10.000,-)			
Kengetallen	2017	2018	2019

1.2 - Openbare orde en veiligheid

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA02	Goederen & diensten van derden	400	401	401	401	401
PA02	Apparaatslasten	1.945	1.983	1.987	1.987	1.987
PA02	Subsidies & uitkeringen	18	19	19	19	19
PA02	Storting in reserves	6	6	6	6	6
Saldo		2.369	2.410	2.413	2.413	2.413
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA02	Rechten en belastingen	198	204	206	206	206
PA02	Putting uit reserves	105	25			
PA02	Rijks- & provinciale bijdragen	16				
Saldo		319	229	206	206	206
Saldo baten en lasten		-2.050	-2.180	-2.207	-2.207	-2.207

1.2 Openbare orde en veiligheid

PA02;

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid:

- toezicht en handhaving openbare orde;
- toepassing bestuurlijk instrumentarium;
- Wet Bibob en (bestuurlijke) aanpak georganiseerde criminaliteit;
- aanpak van overlast;
- preventie van criminaliteit;
- persoonsgerichte aanpak bij onder meer veelplegers en voetbalhooligans;
- opstellen en handhaven APV;
- uitvoering drank & horecawet;
- beleid, toezicht en ruiming van conventionele explosieven;
- veilige woon- en leefomgeving;
- antidiscriminatiebeleid.

Het taakveld openbare orde en veiligheid is verdeeld in twee deeltaakvelden:

01 - Openbare orde en veiligheid

02 - Stadstoezicht

Het taakveld levert een bijdrage aan het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid op het gebied van openbare orde en veiligheid zoals verwoord in de meerjarensvisie veiligheid 2015 -2018. Verder voeren we een groot aantal wetten en verordeningen uit, zoals de APV, de Drank- en Horecawet, wet Bibob en de wet op de Kansspelen. De aanpak binnen het veiligheidsbeleid is primair dader- of objectgericht en moet bijdragen aan een stabilisatie of mogelijk verlaging van het aantal delicten. Een beter veiligheidsgevoel bij inwoners en bezoekers is een ander doel. Bij deze aanpak vindt een slimme afweging plaats tussen preventie en repressie. Wij geven een extra impuls aan de analyse en aanpak op diverse vormen van polarisatie. Samen met partners in de veiligheidsketen zijn we actief op terreinen zoals aanpak huiselijk geweld, veelplegers, bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit, aanpak woninginbraken, geweld op straat en voetbalvandalisme. Bij die uitvoering maken we heldere afspraken over ieders rol en verantwoordelijkheden. Toezicht en handhaving ondersteunen de uitvoering van het beleid. Waar mogelijk zetten we toezichthouders in overleg met bewoners en instellingen in de gemeenschap in. Binnen het regime van bestuurlijke handhaving maken we optimaal en effectief gebruik van het wettelijk instrumentarium, zoals huis- en gebiedsverboden). Aspecten op het gebied van ondermijning vragen om een gecoördineerde aanpak.

Prestatie	Openbare orde en veiligheid		
01 Openbare orde en veiligheid			
<ul style="list-style-type: none"> • Regie en coördinatie op uitvoering activiteiten en prioriteiten veiligheidsbeleid en rapportage hierover via de jaarlijkse voortgangsrapportage. • Vergunningverlening en handhaving bijzondere wet- en regelgeving binnen het veiligheidsdomein. • Toepassen van het Bibob-instrumentarium inclusief juridische procedures en bijdrage RIEC. 			
02 Stadstoezicht			
<ul style="list-style-type: none"> • Het toezicht houden en handhaving op de naleving van de regels in het publieke domein, door uitvoering van de activiteiten die zijn vastgelegd en geprioriteerde in het HUP. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Het leveren van een bijdrage aan de uitvoering van de prioriteiten van het veiligheidsbeleid. 			
Kengetallen	2017	2018	2019



2.0 - Verkeer, vervoer en waterstaat

2.1 - Verkeer en vervoer

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Goederen & diensten van derden	12.375	10.782	10.536	10.639	10.913
PA05	Goederen & diensten van derden	-120	-140	-140	-140	-140
PA03	Apparaatslasten	1.671	1.739	1.741	1.741	1.741
PA05	Apparaatslasten	199	317	317	317	317
PA03	Kapitaallasten	2.206	2.127	2.303	2.212	1.965
PA05	Kapitaallasten					
PA03	Storting in reserves	731	210			
Saldo		17.062	15.035	14.757	14.769	14.797
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Putting uit reserves	1.976	235	25	25	25
PA03	Rijks- & provinciale bijdragen	258	4	4	4	4
PA03	Vergoeding goederen & diensten aan derden	478	389	389	389	389
PA05	Vergoeding goederen & diensten aan derden	5	4	4	4	4
Saldo		2.717	632	422	422	422
Saldo baten en lasten		-14.346	-14.402	-14.335	-14.346	-14.373

Omschrijving

Binnen dit taakveld vindt de beleidsvoorbereiding en- vorming plaats op het gebied van de mobiliteit en ontwikkeling van de verkeersinfrastructuur binnen de gemeente en de regio (provincie en Stedendriehoek) in samenhang met bredere ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving.

Dit taakveld omvat de instandhouding van de wegeninfrastructuur, openbare verlichting, civieltechnische kunstwerken. De belangrijkste taken zijn het reinigen, uitvoeren van groot onderhoud en waar nodig vervangen, veiligheidsonderhoud, het dagelijks en regulier onderhoud, herinrichten van de openbare ruimte en kleine verkeerskundige maatregelen. Verkeerskundig advies en verkeerscoördinatie valt ook binnen dit taakveld. Wij voeren deze taken uit binnen vastgestelde beleidskaders. Het doel van deze taken is het waarborgen van verkeersveiligheid, sociale veiligheid en de (be)leefbaarheid.

Straten, wegen en pleinen

Hieronder vallen onderhoudstaken met betrekking tot verharding, bebording, wegmeubilair en kunst in de openbare ruimte.

Reiniging

Dit deeltaakveld omvat de reiniging van de verharde openbare ruimte door het machinaal en handmatig vegen, legen van afvalbakken, zonder chemische middelen bestrijden van onkruid, deels verwijderen van hondenpoep en graffiti, verwijderen van dode dieren en het bestrijden van plaagdieren, bestrijden van gladheid, reinigen wateroppervlak en het verwijderen zwerfvuil op verharding en in groen.

Bij de uitvoering van de handmatige reiniging van wegen in de bebouwd gebied zetten wij zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt met behulp van re-integratie trajecten.

Openbare verlichting

Hieronder vallen onderhoudstaken met betrekking tot lichtmasten en –armaturen.

Uitvoering verkeer en vervoerbeleid

Uitvoering van grote infrastructurele projecten loopt via dit deeltaakveld. Als dienstverlening geven we verkeerskundig advies aan gebruikers en inwoners. Verder zorgen we voor verkeerscoördinatie. Binnen dit deeltaakveld valt ook de wettelijke taak voor het nemen van verkeersbesluiten, het verlenen van ontheffingen van de verkeerstekens en verkeersregels (RVV).

Verkeerslogistiek

Binnen dit deeltaakveld verzorgen wij de ondersteuning en uitvoering van het gemeentelijk beleid met betrekking tot mobiliteit en infrastructuur. Hieronder vallen met name verkeersomleidingen en het functioneel- en technisch beheer en onderhoud van verkeers(regel)installaties en verkeers (be-) geleidende objecten en ANWB bewegwijzering. Tevens verzorgen wij binnen dit deeltaakveld de uitvoering van kleine verkeerskundige maatregelen, zoals comfortverbeteringen fietsverkeer, maatregelen ten behoeve van verkeersveiligheid, inrichting van 30km zones en herinrichting wegen buitengebied.

Civiele kunstwerken

Hieronder vallen de havenvoorzieningen, het sluisencomplex, de Hanzebrug, de waterbodems van waterwegen, kademuren, damwanden en kleine civiele kunstwerken.

Prestatie		beleidsvoorbereiding en -vorming bereikbaarheid		
We verzorgen de beleidsvoorbereiding en -vorming op alle terreinen van vervoer en dragen dat ook uit in regionaal en provinciaal verband. We verzorgen de basis voor de programmering van infrastructurele werken.				
Kengetallen		2017	2018	2019
Verkeersadvisering + algemeen beheer + verkeersmodellering (€ / m ²)		€0,10	€0,10	
Verkeersbesluit (€ per besluit)		€800	€800	
Prestatie		Beheer en onderhoud		
<ul style="list-style-type: none"> • Wij beheren en onderhouden: <ul style="list-style-type: none"> - 5.309.000 m² verharding; - 650 hectare groen; - 124 kunstwerken; - 18.500 lichtmasten en 18.680 lichtarmaturen; - 50 verkeersregelingsinstallaties; - 4 beweegbare objecten; - bewegwijzering en verkeersvoorzieningen; - 160 bruggen; - 6 tunnels; - 12 viaducten; - ca 1.200 m openbare kade; - 1 sluiscomplex. • Het beheer en onderhoud bestaat uit: <ul style="list-style-type: none"> - algemeen beheer; - veiligheidsonderhoud; - klein onderhoud; - groot onderhoud. 				
Kengetallen		2017	2018	2019
Beheerkosten / m ² wegooppervlak (klein onderhoud, calamiteitenonderhoud en groot onderhoud)		€0,88	€0,88	
Reinigingskosten per m ² openbare ruimte		€0,28	€0,28	
De totale kosten per lichtmast en lichtarmatuur		€61	€61	
Kosten beheer en onderhoud per standaard object		€2.500	€2.500	
Prestatie		Effectsturing		
In 2019 zal verder worden geïnvesteerd op de vernieuwende aanpak overlast en ongewenst gedrag in de openbare ruimte. Hierbij zal samenwerking worden gezocht met andere partijen, waaronder Philips Lighting				
Kengetallen		2017	2018	2019

Prestatie	Kabels en leidingwerkzaamheden		
Wij verstrekken 180 instemmingen/vergunning voor kabels- en leidingwerkzaamheden;			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Inritconstructies		
Wij realiseren ± 50 inritconstructies			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Verkeersveiligheidsmaatregelen		
Wij voeren diverse maatregelen ten aanzien van verkeersveiligheid uit - MIND en gedragsbeïnvloeding; - verkeersadvisering, algemeen beheer en verkeersmodellering; - verstrekken ±120 verkeerbesluiten; - verstrekken ± 476 ontheffingen (via frontoffice).			
Kengetallen	2017	2018	2019
Verkeersveiligheid (€ /inwoner)	€4	€4	
Prestatie	Evenementen		
Wij faciliteren evenementen door middel van verkeersomleidingen.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Kosten omleidingen en evenementen (€ / inwoner)	€2,15	€2,15	
Prestatie	Projecten		
Wij voeren in 2019 diverse projecten uit:			
Kengetallen	2017	2018	2019

2.2 - Parkeren

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Goederen & diensten van derden	2.073	1.593	1.593	1.594	1.595
PA03	Apparaatslasten	825	858	858	858	858
PA03	Kapitaallasten	424	439	438	437	436
PA03	Storting in reserves	888	184	186	189	189
PA03	Storting in voorzieningen	20	20	20	20	20
PA12	Apparaatslasten	12	12	12	12	12
Saldo		4.242	3.106	3.108	3.110	3.110
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Putting uit reserves	1.336	212	212	212	212
PA03	Vergoeding goederen& diensten aan derden	105	105	105	105	105
PA03	Rechten en belastingen	1.035	1.066	1.066	1.066	1.066
Saldo		2.476	1.383	1.383	1.383	1.383
Saldo baten en lasten		-1.766	-1.723	-1.724	-1.727	-1.727

2.2 Parkeren		PA03;		
Omschrijving				
<p>Binnen dit taakveld ontwikkelen we een adequaat parkeerbeleid dat bijdraagt aan een goede bereikbaarheid zowel met de auto als op de fiets. We bevorderen daarbij de leefbaarheid in de verschillende wijken, met bijzondere aandacht voor de binnenstad.</p> <p>Dit taakveld omvat het uitvoeren van het gemeentelijke beleid ten aanzien van parkeren en mobiliteit voor zowel auto als fiets. Samen met taakveld 0.63 Parkeerbelasting vormt dit taakveld de parkeerexploitatie. De belangrijkste taken binnen dit taakveld zijn het uitvoeren van beheer, het veiligheidsonderhoud, het dagelijkse en regulier onderhoud en het groot onderhoud van de parkeergarages. Wij voeren deze taken uit binnen vastgestelde beleidskaders. Wij doen grootschalige investeringen om het parkeerareaal kwantitatief en kwalitatief op peil te houden. Daarnaast maakt dienstverlening richting de gebruiker of burger van Deventer onderdeel uit van dit taakveld. Vanuit de parkeerexploitatie geven wij een subsidie voor het voetveer (taakveld 2.5 Openbaar vervoer).</p>				
Prestatie		Parkeergarages		
Wij beheren en exploiteren 4 gemeentelijke parkeergarages				
Kengetallen		2017	2018	2019
Exploitatiekosten per per parkeerplaats		€410	€410	
Prestatie		Fietsenstallingen		
Wij beheren 2 fietsenstallingen binnenstad				
Kengetallen		2017	2018	2019
Prestatie		Stadspoortgarage		
In 2019 wordt de renovatie van de Stadspoortgarage afgerond				
Kengetallen		2017	2018	2019
Prestatie		ontwikkelen parkeerbeleid.		
We verzorgen een adequate reactie op parkeervraagstukken, met bijzondere aandacht voor de binnenstad en de schilwijken. Parkeren voor de fiets is daarvan een belangrijk onderdeel.				
Kengetallen		2017	2018	2019

2.4 - Economische havens en waterwegen

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Goederen & diensten van derden	137	139	139	139	153
PA03	Apparaatslasten	176	183	183	183	183
PA03	Kapitaallasten	13	13	13	13	
Saldo		326	335	335	335	336
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Vergoeding goederen& diensten aan derden	344	348	348	348	348
Saldo		344	348	348	348	348
Saldo baten en lasten		18	13	13	13	12

2.4 Economische havens en waterwegen		PA03;		
Omschrijving				
Dit taakveld omvat de dienstverlening in de haven. De belangrijkste taken die wij binnen dit taakveld uitvoeren zijn het beheer, de inning van de havengelden, het veiligheidsonderhoud, het dagelijkse en regulier onderhoud van de haven, het sluisencomplex, de Hanzebrug en waterwegen alsmede beheer van aanlegplaatsen, ligplaatsen en woonschepen (havenvoorzieningen). De haven wordt gebruikt voor de overslag van grondstoffen. Vijftien bedrijven verwerken de ontvangen grondstoffen.				
Prestatie		Ligplaatsen		
Wij beheren 53 ligplaatsen voor woonschepen				
Kengetallen		2017	2018	2019
Prestatie		Sluiscomplex		
Wij bedienen het sluiscomplex inclusief Hanzebruggen				
Kengetallen		2017	2018	2019
Prestatie		Havenbeheer		
Wij beheren de haven van de gemeente Deventer en wij handelen hierbij 120 kaderreserveringen af en faciliteren ca. 900.000 ton goederenoverslag				
Kengetallen		2017	2018	2019
Kosten per reservering aanlegplaats		€40,34	€40,34	
Kosten sluispassage per ton		€0,20	€0,20	

2.5 - Openbaar vervoer

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Kapitaallasten	297	272	272	272	272
PA03	Goederen & diensten van derden	18	18	18	18	18
PA03	Subsidies & uitkeringen	80	81	81	81	81
PA03	Storting in reserves	46				
Saldo		441	372	372	372	372
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Vergoeding goederen& diensten aan derden	5	5	5	5	5
PA03	Putting uit reserves	46	31	65	65	65
Saldo		51	36	70	70	70
Saldo baten en lasten		-390	-335	-301	-301	-301

2.5 Openbaar vervoer	PA03;
Omschrijving	
<p>Ofschoon de gemeente niet primair verantwoordelijk is voor het openbaar vervoer, willen we de bereikbaarheid van Deventer met de trein en de bus optimaal bevorderen.</p> <p>Uitvoering van een aantal grote infrastructurele projecten lopen via dit taakveld. De herinrichting van de stationsomgeving en het busstations vallen hieronder. De pachtinkomsten voor de fietsparkeerkelder bij het station komen op dit taakveld binnen. Daarnaast verlenen wij via dit taakveld subsidie aan de voetveer, die overigens gedekt wordt vanuit de parkeerexploitatie. Herinrichting/aanpassing van de stationsomgeving Colmschate i.v.m. de aanleg tunnel Oostriklaan.</p>	

Prestatie	ontwikkelen beleid		
We bijveren ons voor een efficiënt en adequaat openbaar vervoer in Deventer, en acteren daarbij actief richting de verantwoordelijke partijen (provincie, NS, ProRail etc.).			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Station en bus		
Beheer en onderhoud van de stationsomgeving en het busstation.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Fietsparkeren station		
Grond in erfpacht uitgeven ten behoeve van de fietsparkeerkelder bij het station.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Voetveer		
Stimuleren van parkeren op de Worp door subsidieverlening voetveer.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	OV haltes		
We leveren daarnaast een bijdrage aan de inrichting en het beheer van de haltevoorzieningen die aan de verschillende OV-lijnen liggen.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Centrumbus		
Het bieden van lichte ondersteuning voor de centrum-bus door te faciliteren in de halteplaatsen.			
Kengetallen	2017	2018	2019



3.0 - Economie

3.1 - Economische ontwikkeling

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Subsidies & uitkeringen	83	64	64	64	64
PA01	Apparaatslasten	11	12	12	12	12
PA10	Apparaatslasten	500	847	797	797	797
PA10	Goederen & diensten van derden	391	142	142	104	104
PA01	Goederen & diensten van derden	1				
Saldo		986	1.065	1.015	976	976
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Putting uit reserves	88	88	38		
PA10	Rechten en belastingen	1				
Saldo		89	88	38		
Saldo baten en lasten		-896	-977	-977	-977	-977

3.1 Economische ontwikkeling		PA01; PA10;		
Omschrijving				
<p>Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • clusterontwikkeling en versterking van sectoren, stimulering van (samenwerkings-)projecten van onderzoeksinstellingen en bedrijven; • lokale, regionale, bovenregionale, internationale op versterking van de economische structuur en innovatie gerichte samenwerkingsverbanden; • samenwerking met het bedrijfsleven en kennis- en onderzoeksinstellingen; • ontwikkelen van stedelijke en wijkgerichte economische programma's. <p>Het taakveld is onderverdeeld in twee deeltaakvelden: 01 - Economische ontwikkeling 02 - Internationaal beleid</p>				
Prestatie		Economische ontwikkeling		
Economische ontwikkeling				
<ul style="list-style-type: none"> • De intensivering en structuurversterking voor relatiebeheer en accountmanagement bedrijven is gerealiseerd. • Een plan voor Centrum voor Innovatie Diergezondheid en Duurzaamheid is opgesteld. 				
Internationaal beleid				
<ul style="list-style-type: none"> • Internationale verbindingen in Deventer stimuleren door minimaal 2 activiteiten i.s.m. het 'International Office Deventer' te organiseren, waarbij partijen uit verschillende sectoren (bedrijfsleven, cultuur, onderwijs, vrijwilligersorganisaties en de gemeente) betrokken worden. De exportbevordering en samenwerking tussen bedrijven uit Deventer en bedrijven uit Duitsland en Roemenië blijven stimuleren en ondersteunen. • Stimuleren en (mede)organiseren van publieksevenementen in Deventer met een internationaal karakter, waaronder het evenement Focus op Roemenië 2019 en een activiteit met de internationale mensenrechtenverdediger i.h.k.v. Shelter City Deventer. 				
Kengetallen		2017	2018	2019

3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA06	Goederen & diensten van derden	7.519	5.710	7.707	4.047	1.663
PA06	Apparaatslasten	1.559	1.052	812	745	913
PA06	Kapitaallasten	1.820	1.761	1.582	1.593	1.587
PA06	Storting in reserves	2.345				
PA12	Apparaatslasten	23	24	24	24	24
PA06	Storting in voorzieningen	410				
Saldo		13.676	8.547	10.125	6.408	4.186
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA06	Vergoeding goederen& diensten aan derden	12.029	13.701	8.773	5.748	6.478
PA06	Rijks-& provinciale bijdragen	783	1.174	863	907	952
PA06	Verrekening met balans	-1.792	-6.367	465	-270	-3.268
PA06	Putting uit voorzieningen	2.345				
PA06	Putting uit reserves	475	15			
Saldo		13.840	8.523	10.101	6.385	4.162
Saldo baten en lasten		164	-24	-24	-24	-24

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur		PA06;		
Omschrijving				
<p>Wij hebben in voorraad, ontwikkelen en verkopen gronden ten behoeve van de bouw van stedelijke functies. Wij zorgen binnen de gemeentelijke grondexploitatiegebieden voor een kwalitatief goede inrichting van de openbare ruimte. Wij zorgen voor een kwalitatief en kwantitatief goede duurzame bouwproductie van bedrijven en voorzieningen door vermarkting van de gemeentelijke grond. Het delen van informatie en bijdragen aan het benodigde inzicht in de gezamenlijke opgave. Wij stellen gronden en panden die nog niet onmiddellijk nodig zijn voor ontwikkeling beschikbaar voor tijdelijke functies.</p>				
Prestatie		In voorraad hebben uitgeefbare grond		
<p>Wij hebben uitgeefbare grond in voorraad van in totaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 504.811 m² ten behoeve van de bouw van bedrijven. • 26.218 m² ten behoeve van de bouw van diverse voorzieningen. 				
Kengetallen		2017	2018	2019
Prestatie		Contracten sluiten met marktpartijen		
<p>Wij sluiten met marktpartijen contracten voor de planontwikkeling, planrealisatie en verkoop van gronden voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de verkoop van 63.651 m² uitgeefbare grond voor bedrijven • de verkoop van 9.500 m² uitgeefbare grond voor diverse voorzieningen 				
Kengetallen		2017	2018	2019
Prestatie		Bijdrage aan werken en voorzieningen		
<p>Wij leveren een bijdrage aan werken en voorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage leveren aan pr en acquisitie bedrijventerreinen • Bijdrage leveren aan pr en acquisitie terreinen voor overige voorzieningen 				
Kengetallen		2017	2018	2019

3.3 - Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Kapitaallasten	23	36	36	36	36
PA10	Goederen & diensten van derden	492	492	492	492	492
PA10	Apparaatslasten	263	274	274	274	274
PA10	Subsidies & uitkeringen	580	506	431	431	381
PA01	Apparaatslasten	5	5	5	5	5
Saldo		1.363	1.313	1.238	1.238	1.187
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Rechten en belastingen	646	654	654	654	654
PA10	Rijks- & provinciale bijdragen	25				
PA10	Vergoeding goederen & diensten aan derden	24	24	23	23	23
PA10	Putting uit reserves	16				
Saldo		711	678	677	677	677
Saldo baten en lasten		-652	-635	-561	-561	-511

3.3 Bedrijfsloket en -regelingen		PA10;		
Omschrijving				
<p>Tot dit taakveld behoren de op bedrijven en ondernemers (inclusief bedrijven en ondernemers in land- en tuinbouw en veeteelt) gerichte ondersteuning en dienstverlening van de gemeente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bedrijvenloket; • stimuleren van startende ondernemers; • aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven; • regelen straathandel, markten. <p>Het taakveld is onderverdeeld in twee deeltaakvelden 01 - Bedrijfsloket en -regelingen 02 - Markten</p>				
Prestatie		Bedrijfsloket en -regelingen		
Bedrijfsloket en regelingen				
<ul style="list-style-type: none"> • We zorgen voor 'één loket' waar ondernemers met al hun vragen terecht kunnen; tegelijk maken we de lokale regeldruk zo klein mogelijk. • Het Ondernemershuis is operationeel • We hebbende samenwerking met ondernemers en ambassadeurs gericht op het aantrekken van bedrijven verder geprofessionaliseerd. 				
Markten				
<ul style="list-style-type: none"> • We hebben nieuwe afspraken gemaakt met betrokkenen(marktondernemers en binnenstadsmanagement) over het aantrekkelijk maken en houden van de warenmarkten.. • De wekelijkse markten zijn begeleid en beheerd. • Onderhoudsplannen en adequaat storingsonderhoud is uitgevoerd. 				
Kengetallen		2017	2018	2019

3.4 - Economische promotie

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Goederen & diensten van derden	207	214	214	214	214
PA10	Apparaatslasten	77	81	81	81	81
PA10	Subsidies & uitkeringen	1.238	1.092	1.092	1.092	1.092
PA10	Kapitaallasten	82	78	77	76	75
PA10	Storting in voorzieningen	77	52	52	52	52
Saldo		1.681	1.516	1.515	1.514	1.513
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Vergoeding goederen& diensten aan derden	245	250	250	250	250
PA10	Rechten en belastingen	429	438	438	438	436
PA10	Putting uit reserves	165				
Saldo		839	688	688	688	686
Saldo baten en lasten		-842	-829	-828	-827	-828

3.4 Economische promotie	PA10;
Omschrijving	
<p>Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • promotionele activiteiten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en nieuwe werkers; • aantrekken van overige instellingen ter versterking van het profiel van de gemeente; • investeren in bovenlokale, regionale, landelijke en internationale kennis- en economische relatienetwerken; • promotie toerisme; • beurzen en jaarmarkten. <p>Het taakveld is onderverdeeld in drie deeltaakvelden 01 - Toerisme en plattelandseconomie 02 - Evenementen 03 - Reclameobjecten</p>	

Prestatie	Economische promotie		
Toerisme en plattelandseconomie			
<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal toeristische bezoeken stijgt van 2,3 naar 2.5 miljoen,(CVO) • 			
Evenementen			
<ul style="list-style-type: none"> • De Paaskermis (40 standplaatsen) en Zomerkermis (71 standplaatsen) zijn georganiseerd. • Grotere evenementen: het Dickens-festijn, Deventer op Stelten, de Boekenmarkt zijn georganiseerd en gefaciliteerd. • De toekenning van middelen uit het Fonds stimulering evenementen en promotie binnenstad is toegekend aan minimaal 5 evenementen. 			
Kengetallen	2017	2018	2019



4.0 - Onderwijs

4.2 - Onderwijshuisvesting

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA09	Goederen & diensten van derden	2.002	2.075	2.075	2.072	2.072
PA09	Kapitaallasten	5.327	5.062	5.386	4.951	4.745
PA09	Apparaatslasten	106	111	111	111	111
PA09	Subsidies & uitkeringen			39	78	118
PA09	Storting in reserves		1.500			
Saldo		7.435	8.748	7.611	7.213	7.046
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA09	Vergoeding goederen& diensten aan derden	272	276	276	276	276
PA09	Putting uit reserves	1.634	2.767	1.371	938	734
Saldo		1.906	3.043	1.647	1.214	1.010
Saldo baten en lasten		-5.529	-5.705	-5.964	-5.998	-6.036

4.2 Onderwijshuisvesting		PA09;		
Omschrijving				
<p>Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding van bestaande schoolgebouwen; • de verhuur van (bijvoorbeeld een gymnastieklokaal); • opstellen programma onderwijshuisvesting; • vandalismebestrijding. 				
Prestatie		Onderwijshuisvesting		
<p>Binnen het bestaande huisvestingbudget:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mede uitvoering te geven aan de herschikking van schoolgebouwen in PO en VO, zodat de leegstand in lokalen verder wordt teruggebracht. • Mede uitvoering te geven aan de verbetering van de huisvesting van het vmbo van het Etty Hillesum Lyceum. 				
Kengetallen		2017	2018	2019

4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA09	Apparaatslasten	702	703	709	713	713
PA09	Goederen & diensten van derden	58	69	69	69	69
PA09	Storting in reserves	8				
PA09	Subsidies & uitkeringen	5.580	2.169	1.914	1.973	1.973
PA09	Kapitaallasten	28	27	20	20	19
Saldo		6.376	2.968	2.712	2.775	2.775
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA09	Vergoeding goederen& diensten aan derden	113	115	115	115	115
PA09	Putting uit reserves	91	59	9		
PA09	Rijks-& provinciale bijdragen	3.678	179	179	179	179
PA09	Overige baten		100	100	100	100
Saldo		3.882	453	403	394	394
Saldo baten en lasten		-2.494	-2.515	-2.309	-2.381	-2.380

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

PA08; PA09;

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingvoorzieningen:

- uitgaven voor bijzonder onderwijs;
- onderwijsachterstandenbeleid;
- lokale educatieve agenda;
- volwasseneneducatie;
- peuterspeelzalen;
- leerlingenvervoer;
- stimuleren schooldeelname: leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten.

Deeltaakvelden

01 - Onderwijs- en leerlingzaken

02 - Kindregeling en sluitende aanpak het jonge kind

Prestatie	Kindregeling en sluitende aanpak het jonge kind		
<p>Voor- en Vroegschoolse Educatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het bieden van extra ondersteuning aan peuters van 2 en 3 jaar met een geïndiceerde achterstand. Dit omvat het signaleren, toeleiden en vraaggericht plaatsen op een LRK kindercentrum met een warme overdracht naar het PO. <p>Kwantitatief:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% bereik (inzet van GGD, VVE-toeiders en kindercentra), • 95% daadwerkelijke plaatsing op Deventer LRK-kindercentra • Bereik van gemiddeld: 750 VVE-peuters (aantal unieke kinderen ipv kindplekken) • Bereik van gemiddeld: 100 leerlingen (Tintaan) • Bereik van gemiddeld: 30 leerlingen (TopAkademie Deventer) <p>Kwalitatief:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geplaatste VVE-peuters realiseren een vaardigheidsgroei op zowel taal als rekenen boven het landelijk gemiddelde • Kindercentra voldoen aan zowel de wettelijke als aanvullende VVE-kwaliteitseisen conform subsidieverordening kindregeling <p>Peuterspelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het bieden van vraaggericht peuterspelen voor circa 150 kinderen van 2 en 3 jaar binnen een LRKP geregistreerd kindercentrum in Deventer waarbij de ouders geen recht hebben op de Wet Kinderopvangtoeslag <p>Leerlingenvervoer</p> <ul style="list-style-type: none"> • 305 leerlingen vervoeren op basis van de verordening <p>Sluitende aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren en faciliteren van een optimale ketensamenwerking in het kader van de 'Sluitende aanpak voor jongeren'. Voor het Schakelpunt (onderdeel van het jongerenloket) is een belangrijke rol weggelegd. Het Schakelpunt biedt 80 trajecten op maat voor jongeren die extra aandacht en ondersteuning nodig hebben in de overgang. <p>Leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • max. 2% van de jongeren verlaat voortijdig het onderwijs • max. 30 op de 1.000 leerlingen krijgt te maken met relatief verzuim 			
Kengetallen	2017	2018	2019



5.0 - Sport, cultuur en recreatie

5.1 - Sportbeleid en activering

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Goederen & diensten van derden	30	35	34	35	35
PA08	Subsidies & uitkeringen	4.939	4.830	4.826	4.822	4.818
PA08	Apparaatslasten	80	84	84	84	84
Saldo		5.049	4.948	4.944	4.940	4.936
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Putting uit reserves	43	41	41	41	41
PA08	Rijks- & provinciale bijdragen	164	6	5	5	4
Saldo		207	47	46	46	45
Saldo baten en lasten		-4.842	-4.902	-4.898	-4.895	-4.892

5.1 Sportbeleid en activering		PA08;		
Omschrijving				
<p>Tot dit taakveld behoren de niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele en amateursport:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stimuleren van (amateur en professionele) topsport; • ondersteunen en stimuleren recreatieve sportbeoefening; • ondersteunen van organisaties die zich met sport bezig houden; • sport in de buurt en combinatiefuncties. 				
Prestatie		Sportbeleid en activering		
<ul style="list-style-type: none"> • Zoveel mogelijk mensen in Deventer sporten en bewegen. Minimaal 60% van de volwassen Deventenaren doet aan sport. (Bewonersonderzoek 2017, gemeente Deventer). • Vertaling van het Landelijk sportakkoord in een Lokaal sportakkoord. Dit is samenwerking met veel organisaties in de stad. Resultaat hiervan is een actualisatie van ons sportbeleid. • Verbeteren van de zwemvaardigheden van kinderen die dat nu niet of onvoldoende leren. Alle leerlingen zijn bij het verlaten van de basisschool zwemveilig. • Via het Sportbedrijf faciliteren van een sportloket waar sportverenigingen terecht kunnen voor alle vragen en/of ondersteuning en kennisdeling. • Inzet ongeveer 19 fte combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches 				
Kengetallen		2017	2018	2019

5.2 - Sportaccommodaties

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Goederen & diensten van derden	857	913	913	915	916
PA08	Apparaatslasten	166	174	174	174	174
PA08	Kapitaallasten	1.268	1.148	1.115	1.072	1.042
PA08	Subsidies & uitkeringen	421	429	429	429	429
PA08	Storting in reserves	468	455	459	468	472
Saldo		3.180	3.118	3.091	3.058	3.034
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Putting uit reserves	302	273	267	252	247
PA08	Vergoeding goederen& diensten aan derden	302	273	273	273	273
PA08	Rente en dividend	143	160	157	154	151
Saldo		747	706	697	679	671
Saldo baten en lasten		-2.433	-2.413	-2.393	-2.379	-2.362

5.2 Sportaccommodaties		PA08;		
Omschrijving				
<p>Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporthallen, zwembaden, schaatshallen etc.; • (groene en kunst-)velden, terreinen en opstellen, inclusief faciliteiten en technische voorzieningen; • trapveldjes in de wijk. 				
Prestatie		Sportaccommodaties		
<ul style="list-style-type: none"> • Beheren en onderhouden van zes sportparken (klein en regulier onderhoud) • Verkennen en uitwerken intensiever en meer multifunctioneel gebruik van ruimte, sport- en speelvoorzieningen. • Opstellen Integraal en toekomstbestendig accommodatiebeleid (2020-2040) 				
Kengetallen		2017	2018	2019

5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Apparaatslasten	273	258	258	258	258
PA10	Subsidies & uitkeringen	5.236	4.531	4.404	4.377	4.377
PA10	Goederen & diensten van derden	81	27	27	27	27
PA10	Storting in reserves	43	43	43	43	43
PA10	Kapitaallasten	58	57	57	57	57
Saldo		5.691	4.916	4.789	4.762	4.762
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Putting uit reserves	645	25			
PA10	Rijks- & provinciale bijdragen	28	28	28		
Saldo		673	53	28		
Saldo baten en lasten		-5.018	-4.863	-4.761	-4.762	-4.762

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		PA10;		
Omschrijving				
<p>Tot dit taakveld behoren activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • subsidiëren van podia voor muziek, dans en toneel; • subsidiëren gezelschappen voor muziek, dans en toneel; • accommodaties voor beeldende kunst; • subsidies voor beeldend kunstenaars en projecten; • kunstankopen waaronder kunstwerken in de openbare ruimte; • subsidiëren van cultuuruitingen op het gebied van film en video; • kunstzinnige vorming en cultuureducatie, bevorderen van een educatief aanbod; • culturele manifestaties waaronder herdenkingen; • overkoepelende organen voor kunstbeoefening. 				
Prestatie		Culturele subsidieverstrekking		
Culturele subsidieverstrekking				
<ul style="list-style-type: none"> • De cultuurvisie is opgesteld samen met partners in de gemeente en voorgelegd aan college en raad. • We zijn gestart met uitvoering van maatregelen die zijn opgenomen in de cultuurvisie • De bedrijfsplannen van de structureel gesubsidieerde organisaties en instellingen zijn getoetst aan de criteria voor doelmatigheid, doeltreffendheid gezonde bedrijfsvoeringen aan de Code Cultural Governance en de Fair Practice Code). • Amateurkunstverenigingen, kleinschalige en vernieuwende culturele evenementen zijn gestimuleerd/ gefaciliteerd • De evenementenorganisatie dEVENTer is operationeel 				
Kengetallen		2017	2018	2019

5.4 - Musea

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Goederen & diensten van derden	39	40	40	40	40
PA10	Storting in voorzieningen	47	47	47	47	47
PA10	Apparaatslasten	36	37	37	37	37
PA10	Subsidies & uitkeringen	1.409	1.096	1.096	1.096	1.096
Saldo		1.531	1.220	1.220	1.220	1.220
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Rijks- & provinciale bijdragen	36	36	36	36	36
PA10	Putting uit reserves	199				
PA10	Vergoeding goederen & diensten aan derden	57	58	58	58	58
Saldo		292	94	94	94	94
Saldo baten en lasten		-1.239	-1.126	-1.126	-1.126	-1.126

5.4 Musea

PA10;

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur:

- musea, exposities;
- archeologie, heemkunde;
- historische archieven.

Het taakveld is onderverdeeld in twee deeltaakvelden

01 - Musea

02 - Archeologie

Deventer Verhaal beheert roerende erfgoedcollecties en presenteert en exploiteert op een veerkrachtige, publieksgerichte, cross mediale, interactieve en ondernemende wijze de fysieke en digitale programmering van de presentatie van het Deventer Erfgoed op verschillende locaties in de gemeente en begint bij De Waag. Deventer Verhaal zorgt als productiehuis voor een aansprekend programma van het Deventer Erfgoed in stad en ommeland en draagt bij aan een positieve beleving daarvan door de eigen inwoners en bezoekers uit binnen- en buitenland. Het Meerjarenplan Deventer Verhaal 2017-2020 dient als kader dienen waarbinnen Deventer Verhaal haar werkzaamheden uitvoert. Deventer Verhaal is kernpartner van de andere professionele en vrijwillige erfgoed organisaties.

De programmering gebeurt in samenhang met de gemeente brede programmering.

Prestatie	Musea en archeologie		
<p>Musea</p> <ul style="list-style-type: none"> • We maken een Erfgoedagenda waarin de gezamenlijk inspanningen met partners voor het behoud van het erfgoed, voor de betekenis ervan voor de leefomgeving, en voor de maatschappelijke betrokkenheid bij en beleving van het Deventer erfgoed • De stichting Deventer Verhaal is een zelfstandig museaal productiehuis voor erfgoed & meer dat flexibel functioneert en samenwerkt in een netwerk van partners. • De organisatie is veerkrachtig, publieksgericht, cross mediaal, interactief en ondernemend. • De Stichting Deventer Verhaal werkt samen met de andere collectiebeheerders en erfgoedpartners binnen de Erfgoedketen: Collectiebeheer, Ontsluiting en dienstverlening, en Presentatie en programmering. <p>Archeologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemeentelijke taken op gebied van archeologie conform wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid zijn uitgevoerd, rekening houdend de nieuwe Erfgoedwet en de nieuwe Omgevingswet. Cultuurhistorische waardenkaarten zijn verwerkt in omgevingsvisie en omgevingsplan • We maken een Erfgoedagenda waarin de gezamenlijk inspanningen met partners voor het behoud van het erfgoed, voor de betekenis ervan voor de leefomgeving, en voor de maatschappelijke betrokkenheid bij en beleving van het Deventer erfgoed . 			
Kengetallen	2017	2018	2019

5.5 - Cultureel erfgoed

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Goederen & diensten van derden	1.026	446	450	452	453
PA10	Apparaatslasten	512	521	521	521	521
PA10	Kapitaallasten	1.093	1.076	1.113	1.101	1.088
PA10	Subsidies & uitkeringen	359	19	19	19	19
PA10	Storting in reserves	328				
Saldo		3.318	2.063	2.104	2.093	2.081
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Vergoeding goederen& diensten aan derden	553	297	297	297	297
PA10	Putting uit reserves	882	70	70	70	70
PA10	Rijks-& provinciale bijdragen	20				
Saldo		1.455	367	367	367	367
Saldo baten en lasten		-1.863	-1.695	-1.736	-1.726	-1.714

5.5 Cultureel erfgoed		PA10;		
Omschrijving				
<p>Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historische gebouwen, beschermde stads- en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte; • subsidie, beheer, onderhoud, toezicht en handhaven van cultureel erfgoed; • het (digitaal) zichtbaar maken van cultuurhistorische waarden. <p>Het taakveld is onderverdeeld in twee deeltaakvelden 01 - Monumentenzorg 02 - Cultuurpanden</p> <p>Het ruimtelijk erfgoedbeleid (monumenten/archeologie) richt zich op het borgen, op peil houden, zichtbaar maken en versterken van de cultuurhistorisch waardevolle patronen, structuren, gebouwen en elementen die de historische ontwikkeling van de gemeente Deventer als Boeiende Be-leefstad zichtbaar houden. Deze 'identiteitsdragers' worden ingezet bij de economische profilering en ruimtelijke planvorming en dragen bij aan versterking van de economische en ruimtelijke kwaliteit en het onderscheidend karakter van Deventer. De aanwezigheid van veel erfgoed, zoals bijvoorbeeld veel monumenten is van invloed op de beleving en betekenis van Deventer en trekt bezoekers aan.</p>				
Prestatie		Monumenten en culturele panden		
<p>Monumenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemeentelijke taken op gebied van monumenten conform wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid zijn uitgevoerd, rekening houdend de nieuwe Erfgoedwet en de nieuwe Omgevingswet. Cultuurhistorische waardenkaarten zijn verwerkt in omgevingsvisie en omgevingsplan • We maken een Erfgoedagenda waarin de gezamenlijk inspanningen met partners voor het behoud van het erfgoed, voor de betekenis ervan voor de leefomgeving, en voor de maatschappelijke betrokkenheid bij en beleving van het Deventer erfgoed • Er is een bijdrage verleend aan Open monumentendag. • Fondswerving voor onderhoud en grootschalige restauraties van monumentale gebouwen is uitgevoerd <p>Cultuurpanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • De voorbereiding van de verbouwing van het Burgerweeshuis is uitgevoerd conform de besluitvorming. • De culturele panden zijn onderhouden conform het meerjarig onderhoudsplan 				
Kengetallen		2017	2018	2019

5.6 - Media

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Goederen & diensten van derden	393	420	419	419	419
PA10	Subsidies & uitkeringen	4.977	5.121	5.121	5.001	5.001
PA10	Storting in reserves	2.971				
PA10	Kapitaallasten	155	343	340	338	335
PA10	Apparaatslasten	41	20	20	20	20
Saldo		8.537	5.903	5.900	5.777	5.775
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA10	Putting uit reserves	90				
PA10	Vergoeding goederen& diensten aan derden	2.490	222	222	222	222
PA10	Putting uit voorzieningen	750				
Saldo		3.330	222	222	222	222
Saldo baten en lasten		-5.207	-5.682	-5.678	-5.556	-5.553

5.6 Media	PA10;
Omschrijving	
<p>Tot dit taakveld behoren de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bibliotheken, artotheek, videotheek; • lokale pers, lokale omroep; • lokale informatievoorziening (bijvoorbeeld m.b.v. ICT); • overkoepelende organen. <p>Het taakveld is onderverdeeld in drie deeltaakvelden 01 - Stadsarchief en Atheneumbibliotheek 02 - Openbare bibliotheek 03 - Overige media / lokale omroep</p> <p>De Openbare Bibliotheek is gericht op het stimuleren en faciliteren van een actuele breed toegankelijke openbare bibliotheekvoorziening en schoolbibliotheek ter bevordering van lezen, ontwikkeling en educatie en toegankelijk maken van kennis en informatie in een snel veranderende samenleving. Bijzondere aandacht gaat uit naar modernisering van de huisvesting van de bibliotheek: de nieuwbouw van de centrale vestiging aan de Stromarkt. De Openbare Bibliotheek Deventer is primair verantwoordelijk voor de Athenaeumbibliotheek en de Wetenschappelijke Steunfunctie (WSF). Vanuit de collecties van Historisch Archief respectievelijk Athenaeumbibliotheek geven de verschillende partners in een vitale coalitie uitvoering aan de arrangementsafspraken over functiegericht samenwerken in de erfgoedketen.</p>	

Prestatie	Media		
<ul style="list-style-type: none"> • Aantal leden openbare bibliotheek: 27.500 • Aantal jeugdleden openbare bibliotheek: 13.000 • Aantal uitleningen openbare bibliotheek: 850.000 • Aantal bezoekers openbare bibliotheek: 625.500 			
Kengetallen	2017	2018	2019

5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Goederen & diensten van derden	6.185	6.047	6.037	5.923	5.923
PA03	Apparaatslasten	917	938	928	752	752
PA12	Apparaatslasten	1.823	1.762	1.762	1.762	1.762
PA03	Kapitaallasten	3	3	3	3	3
PA03	Subsidies & uitkeringen	10	10	10	10	10
Saldo		8.938	8.761	8.740	8.450	8.450
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Vergoeding goederen& diensten aan derden	278	269	259	59	59
PA03	Rijks-& provinciale bijdragen	10	10			
PA03	Putting uit reserves	359				
PA12	Vergoeding goederen& diensten aan derden	1.823	1.762	1.762	1.762	1.762
Saldo		2.470	2.041	2.021	1.821	1.821
Saldo baten en lasten		-6.468	-6.720	-6.720	-6.629	-6.629

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	PA03;
---	-------

Omschrijving

Dit taakveld omvat de instandhouding van het openbaar groen (buurt- en wijkgroen, laanbomen, historische stadsparken, natuurgebieden, bermen en sloten langs buitenwegen) en openbare speelgelegenheden. De belangrijkste taken die wij binnen dit taakveld uitvoeren zijn het beheer, veiligheidsonderhoud, regulier onderhoud, groot onderhoud, revisies en vervangingen van de openbare speelgelegenheden. Wij voeren deze taken uit binnen vastgestelde beleidskaders, zoals de Warenwet en het Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen. Volgens de werkwijze Ecologie beheren wij bepaalde terreinen ecologisch. Daarnaast stimuleren en faciliteren wij bewoners bij het nemen van verantwoordelijkheid voor extra beheer in de openbare ruimte. Hiermee willen wij de sociale samenhang vergroten en de beeldkwaliteit verbeteren. Hiermee willen wij de sociale samenhang vergroten en de beeldkwaliteit verbeteren. Op basis van de groot onderhoudsprogrammering worden gemeentelijke speelplekken met speeltoestellen omgevormd naar speelplekken met (natuurlijke) speelaanleidingen. In de uitvoering van het groenonderhoud streven we naar een hoge social return (inzet mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt), welke op dit moment 55% bedraagt. We verkopen snippergroen dat geen structuur functie heeft.

Prestatie			
Kengetallen	2017	2018	2019



6.0 - Sociaal Domein

6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Apparaatslasten	1.503	1.593	1.593	1.593	1.593
PA08	Subsidies & uitkeringen	8.878	8.367	7.879	7.877	7.877
PA08	Goederen & diensten van derden	942	859	636	639	639
PA08	Kapitaallasten	209	167	160	158	153
PA08	Storting in reserves	40				
PA01	Apparaatslasten	27	28	28	28	28
PA09	Goederen & diensten van derden	48				
Saldo		11.647	11.015	10.296	10.295	10.290
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Vergoeding goederen& diensten aan derden	163	136	136	136	136
PA08	Putting uit reserves	1.497	725	136	35	35
PA08	Rijks-& provinciale bijdragen	161	14	14	14	14
Saldo		1.821	875	286	185	185
Saldo baten en lasten		-9.826	-10.139	-10.010	-10.110	-10.105

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

PA01; PA08;

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie:

- ondersteunen op participatie gerichte burgerinitiatieven, ondersteuning vrijwilligers en mantelzorg;
- sociaal en cultureel werk, Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW), wijkopbouw;
- preventie (bijv. eenzaamheidsbestrijding, preventie op het gebied van GGZ);
- buurt- en clubhuizen;
- collectief aanvullend vervoer;
- toegankelijkheid voorzieningen (inclusie);
- kinderopvang: toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelzalen;
- noodopvang vluchtelingen;
- vreemdelingen.

Deeltaakvelden:

- 01 - Preventie Jeugd
- 02 - Algemene voorzieningen Jeugd
- 03 - Transformatie/innovatie Jeugd
- 04 - Preventie
- 05 - Algemene voorzieningen
- 06 - Vrijwilligers/mantelzorg
- 07 - Transformatie/innovatie
- 08 - Minderheden
- 09 - Kindregeling
- 10 - Adviesraad

Prestatie	Samenkracht en burgerparticipatie		
<p>Algemene voorzieningen Jeugd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het faciliteren van 5 accommodaties voor jongeren • In iedere wijk/dorp is er ambulante jongerenwerk • Beheer en coördinatie mobiele ontmoetingsplek • Faciliteren van 6 goed functionerende jeugdnetwerken in 6 wijken/dorpen <p>Algemene voorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het ondersteunen van 8 buurthuizen en 9 speeltuinverenigingen conform de kaders uit samen ruimte geven. <p>Vrijwilligers/ Mantelzorg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren van respijtzorg en realiseren één onafhankelijk steunpunt mantelzorg en (zorg)vrijwilligers. <p>Transformatie/ Innovatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het faciliteren van minimaal vijf algemene / collectieve voorzieningen (gericht op van individueel naar collectief) <p>Minderheden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naar verwachting 463 statushouders worden ondersteund (vanuit werk, onderwijs, meedoen) in hun traject tot inburgering en integratie in de Deventer samenleving • 10 uitgeprocedeerde asielzoekers ontvangen een bed, bad, brood voorziening • Uitvoering geven aan plan van aanpak regenboogstad • Voortzetting meldpunt antidiscriminatie 			
Kengetallen	2017	2018	2019

6.2 - Wijkteams

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Goederen & diensten van derden	643	489	489	489	489
PA08	Apparaatslasten	834	691	691	691	691
PA08	Subsidies & uitkeringen	4.774	4.982	4.982	4.982	4.935
Saldo		6.251	6.162	6.162	6.162	6.114
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Putting uit reserves	234				
Saldo		234				
Saldo baten en lasten		-6.017	-6.162	-6.162	-6.162	-6.115

6.2 Wijkteams		PA08;		
Omschrijving				
Tot dit taakveld behoren alle loketvoorzieningen gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning(maatwerkvoorzieningen en - dienstverlening).				
Deeltaakvelden: 01 - Toegang 01 - Informatie en advies				
Prestatie		wijkteams		
<ul style="list-style-type: none"> • Het samenwerkingsverband sociale teams voert (waar nodig individuele) gesprekken, verwerkt dit in een ondersteuningsplan (naar verwachting 6.000 hulpvragen, waarvan ongeveer 4.800 tot een gesprek leiden) • Het samenwerkingsverband sociale teams geeft uitvoering aan het WijDeventer proces • Voor de circa 2.300 kinderen in Deventer die jeugdhulp ontvangen, wordt een familiegroepsplan opgesteld. • Het regionaal toegangsteam (centrumgemeente Deventer) voert de keukentafelgesprekken voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang in de regio Deventer, Olst-Wijhe, Raalte, Lochem en Zutphen 				
Kengetallen		2017	2018	2019

6.3 - Inkomensregelingen

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA07	Subsidies & uitkeringen	45.888	44.756	44.754	44.776	44.776
PA07	Goederen & diensten van derden	517	1.090	1.090	926	926
PA04	Apparaatslasten	835				
PA07	Apparaatslasten	3.428	3.519	3.465	3.465	3.465
PA12	Subsidies & uitkeringen	9	9	9	9	9
PA04	Subsidies & uitkeringen	675	775	775	775	775
PA03	Subsidies & uitkeringen	624	624	624	624	624
PA12	Apparaatslasten	24	25	25	25	25
Saldo		52.000	50.798	50.742	50.601	50.601
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA07	Rijks- & provinciale bijdragen	38.772	38.778	38.778	38.778	38.778
PA07	Overige baten	307				
PA07	Putting uit reserves	348				
PA07	Vergoeding goederen & diensten aan derden	424	470	470	470	470
PA12	Rijks- & provinciale bijdragen	24	25	25	25	25
Saldo		39.875	39.273	39.273	39.273	39.273
Saldo baten en lasten		-12.125	-11.526	-11.469	-11.328	-11.328

6.3 Inkomensregeling	PA03; PA04; PA07; PA08; PA12;
----------------------	-------------------------------

Omschrijving

<p>Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inkomensvoorzieningen en loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet; • geneeskundige en andere adviezen in verband met de bijstandsverlening; • IOAW (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers); • IOAZ (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen); • kosten van levensonderhoud uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz 2004); • kosten levensonderhoud voor startende ondernemers uit Bbz 2004; • sociale zekerheidsregelingen van het rijk zoals bijvoorbeeld eenmalige uitkeringen voor minima; • gemeentelijk armoedebeleid: bijzondere bijstand, kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen, korting op musea, sportclubs etc., meerkosten bij werk in geval van handicap of chronische ziekte, etc.

Prestatie	Terugvordering en verhaal
-----------	---------------------------

We richten ons debiteurenbeleid en ons invorderingsproces op een zodanige wijze in dat we daardoor minimaal € 550.000,- aan onterecht verstrekte uitkeringen terugvorderen.

Kengetallen	2017	2018	2019

Prestatie	Poortwachtersfunctie
-----------	----------------------

We geven op een dusdanige wijze inhoud en invulling aan onze poortwachtersfunctie, dat uiteindelijk maximaal 75% van de aanvragen voor een uitkering leidt tot een toekenning.
--

Kengetallen	2017	2018	2019

6.4 - Begeleide participatie

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA07	Subsidies & uitkeringen	17.098	16.759	15.838	15.326	14.829
PA07	Apparaatslasten	13	13	13	13	13
Saldo		17.111	16.773	15.851	15.340	14.842
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
Saldo						
Saldo baten en lasten		-17.111	-16.772	-15.851	-15.339	-14.842

6.4 Begeleide participatie	PA07;
Omschrijving	
Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid:	
<ul style="list-style-type: none"> • beschut werken; • bestaande werkverbanden sociale werkvoorziening, bestaande Wsw en begeleid werken dienstbetrekkingen. 	

Prestatie	Taakstelling beschut werk		
We realiseren in 2019 80% van onze taakstelling Beschut Werk en vanaf 2020 volledig			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	WSW		
In 2019 werkt 12% van de Wsw-ers in een dienstverband bij een reguliere werkgever (begeleid werken).			
Kengetallen	2017	2018	2019

6.5 - Arbeidsparticipatie

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA07	Subsidies & uitkeringen	5.801	5.410	5.411	4.975	4.975
PA07	Goederen & diensten van derden	307	245	414	897	1.051
PA01	Apparaatslasten	12	13	13	13	13
PA07	Apparaatslasten	291	335	335	335	335
Saldo		6.411	6.003	6.173	6.221	6.374
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA07	Vergoeding goederen& diensten aan derden	191	166	166	166	166
PA07	Putting uit reserves	387	86	86		
PA07	Rijks-& provinciale bijdragen	171				
Saldo		749	252	252	166	166
Saldo baten en lasten		-5.663	-5.751	-5.921	-6.054	-6.208

6.5 Arbeidsparticipatie	PA01; PA07;
Omschrijving	
<p>Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen: re-integratie-instrumenten, waaronder proefplaatsing, vrijwilligerswerk/ sociale activering, detacheringsbanen, scholing, duale trajecten; Erkenning van Verworven Competenties (EVC), ondersteuning bij starten van een eigen bedrijf, bepaalde vormen van tijdelijke loonkostensubsidie (voor zover ingezet als re-integratie-instrument); stimuleringsmaatregelen, waaronder Inkomensvrijlating, stimuleringspremies, vrijlating onkosten vergoeding vrijwilligerswerk, onkostenvergoedingen, No-riskpolis; voorzieningen, waaronder Jobcoach, begeleiding Werkvoorzieningen zoals: werkplekaanpassingen, vervoersvoorzieningen, doventolk, braileregels, aangepaste rolstoel etc.; loonwaardebepaling; inburgering (WI) cursus Nederlands; voorzieningen ter voorbereiding van een zelfstandig bestaan als startend ondernemer en ter begeleiding van startende ondernemers uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz).</p>	

Prestatie	Poortwachtersfunctie		
We geven op een dusdanige wijze inhoud en invulling aan onze poortwachtersfunctie, dat uiteindelijk maximaal 65% van de meldingen leidt tot een aanvraag voor een inkomensvoorziening.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Samenwerking UWV		
Door een goede samenwerking met het UWV realiseren we een 10% lagere instroom van inwoners van 50 jaar en ouder in de Participatiewet vanuit de WW.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Parttime werken		
In het kader van de flexibiliserende arbeidsmarkt “ruimen” we in 2019 2, door inwoners ervaren, administratieve belemmeringen op ten aanzien van parttime werken.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	BBZ		

Wij nemen in 2019 98 aanvragen inkomsondersteuning en kredietverstrekking van startende en gevestigde ondernemers in behandeling en begeleiden 170 startende en gevestigde ondernemingen in o.m. de voorbereidingsperiode.

Kengetallen	2017	2018	2019

6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA01	Apparaatslasten	24	25	25	25	25
PA08	Subsidies & uitkeringen	2.017	2.032	2.032	2.032	2.032
PA08	Kapitaallasten		121	121	121	
PA08	Apparaatslasten	18	19	19	19	19
PA08	Goederen & diensten van derden	216	219	219	219	219
Saldo		2.275	2.417	2.417	2.417	2.296
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Vergoeding goederen& diensten aan derden	51	51	51	51	51
PA08	Rechten en belastingen	10	10	10	10	10
Saldo		61	61	61	61	61
Saldo baten en lasten		-2.215	-2.355	-2.355	-2.355	-2.234

6.6 Maatwerkdienstverlening WMO		PA01; PA08;		
Omschrijving				
<p>Tot dit taakveld horen materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (WMO) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • huisautomatisering (domotica); • woningaanpassingen; • hulpmiddelen; • overige voorzieningen gehandicapten. 				
Prestatie		WMO		
<p>Hulpmiddelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4300 cliënten maken gebruik van een via de WMO verstrekt hulpmiddel incl. woonvoorziening 				
Kengetallen		2017	2018	2019

6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Subsidies & uitkeringen	16.372	18.849	19.596	20.407	20.839
PA08	Apparaatslasten	3.377	3.319	3.283	3.283	3.283
PA08	Goederen & diensten van derden	1.887	410	296	293	289
PA08	Storting in reserves	60				
Saldo		21.696	22.578	23.175	23.982	24.411
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Rijks- & provinciale bijdragen	270	160	160	160	160
PA08	Vergoeding goederen & diensten aan derden	844	744	744	744	744
PA08	Putting uit reserves	294	160			
PA08	Overige baten	1.492	457	457	457	457
Saldo		2.900	1.521	1.361	1.361	1.361
Saldo baten en lasten		-18.796	-21.057	-21.814	-22.622	-23.050

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

PA08;

Omschrijving

Tot dit taakveld behoort dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch) die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking:

- individuele begeleiding;
- huishoudelijke verzorging;
- respijtzorg ten behoeve van mantelzorgers;
- individueel vervoer;
- financiële tegemoetkoming voor personen met een fysieke beperking, een psychische of psychosociale beperking van daarmee verband houdende extra kosten;
- schuldhulpverlening;
- eigen bijdragen.

Deeltaakvelden:

- 01 - Maatwerkdienstverlening 18+ Algemeen
- 02 - Hulp bij het huishouden
- 03 - Collectief vraagafhankelijke vervoer
- 04 - Begeleiding en dagbesteding
- 05 - Schuldhulpverlening

Prestatie	Maatwerkdienstverlening 18+		
<p>Hulp bij het huishouden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Circa 2.550 cliënten ontvangen ondersteuning bij het huishouden. <p>Collectief vraagonafhankelijk vervoer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemiddeld reizen maandelijks 1.100 pashouders WMO met PlusOV <p>Begeleiding en dagbesteding</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.700 cliënten met een maatwerkarrangement WMO <p>Schuldhulpverlening</p> <p>Het bieden van ondersteuning bij het voorkomen, oplossen of beheersbaar maken van financiële problemen aan tussen de 2.000 en 2.500 huishoudens door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • in behandeling nemen en afwikkelen van 900 aanvragen voor een minnelijke schuldregeling • uitvoeren van 70 trajecten voor een wettelijke schuldregeling • uitvoeren van budgetbeheer voor 900 huishoudens • het stabiliseren van de financiële situatie via beschermingsbewind of budgetbeheer van 1.200 huishoudens • Sociale kredietverstrekking: meedoen mogelijk maken door het verstrekken van een bedrag van €900.000 aan verantwoorde sociale leningen • Preventie: bereiken van renminste 300 huishoudens in het kader van het voorkomen of vroegtijdig signaleren van (nieuwe) problematiek 			
Kengetallen	2017	2018	2019

6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA09	Goederen & diensten van derden	21	21	21	21	21
PA09	Subsidies & uitkeringen	21.538	22.329	22.352	22.527	22.527
PA09	Apparaatslasten	256	206	206	206	206
Saldo		21.815	22.556	22.579	22.753	22.753
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
Saldo						
Saldo baten en lasten		-21.815	-22.556	-22.579	-22.754	-22.754

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	PA09;
Omschrijving	
Tot dit taakveld behoren vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt waaronder begrepen:	
<ul style="list-style-type: none"> • begeleiding 18-, jeugd- en opvoedhulp; • jeugd-GGZ; • jeugdzorg aan verstandelijk beperkten; • vervoer (18-); • PGB Jeugd; • persoonlijke verzorging en kortdurend verblijf voor de doelgroep 18-. 	

Prestatie	Maatwerkdienstverlening 18-		
• 2.300 jeugdigen maken gebruik van een Jeugdzorgtraject (volgens CBS)			
Kengetallen	2017	2018	2019

6.81 - Geëscaleerde zorg18+

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Subsidies & uitkeringen	25.011	25.033	25.178	25.174	25.174
PA08	Goederen & diensten van derden	650	329	336	336	339
PA08	Apparaatslasten	342	343	343	343	343
PA08	Kapitaallasten	24	23	23	23	23
PA08	Storting in reserves	653				
Saldo		26.680	25.728	25.880	25.876	25.879
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Overige baten	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
PA08	Rijks- & provinciale bijdragen	594	577	577	577	577
PA08	Putting uit reserves	1.892				
PA08	Vergoeding goederen & diensten aan derden	101	103	103	103	103
Saldo		3.587	1.680	1.680	1.680	1.680
Saldo baten en lasten		-23.093	-24.048	-24.200	-24.196	-24.199

6.81 Geëscaleerde zorg 18+	PA08;
Omschrijving	
<p>Tot dit taakveld behoren alle opvang- en beschermd wonen voorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de betreffende opvangvoorzieningen verblijven.</p> <p>Deventer voert mede namens de gemeenten Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen taken uit voor de regio. Dit betreft de maatschappelijke opvang, verslavingszorg, openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) en beschermd wonen. Centrale ambities zijn het bieden van een vangnet van regiovoorzieningen voor kwetsbare inwoners en het maximaal stimuleren en mogelijk maken dat zij zelfstandig kunnen wonen en participeren in de samenleving. Om dit waar te maken werken we met gemeenten en partners onder meer aan een verdere én verantwoorde ambulantisering van de regionale zorginfrastructuur en optimalisering van de ketensamenwerking (integrale zorg en zo veel mogelijk aan huis), bekendheid en acceptatie in de samenleving (normalisatie) en activering en zinvolle daginvulling. Daarnaast organiseren we vanuit de gespecialiseerde regionale zorgstructuur informatie en advies aan gemeenten en hun uitvoeringsorganisaties. We streven continu naar optimale dienst- en hulpverlening voor onze gemeenten.</p> <p>Deeltaakvelden: 01 - Beschermd Wonen 02 - Maatschappelijke opvang (incl. verslavingszorg en OGGZ)</p>	

Prestatie	Geëscaleerde zorg 18+		
<p><i>Beschermd wonen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemiddeld 400 verstrekte maatwerkarrangementen voor beschermd wonen per jaar voor de regio. Hiervan ongeveer 340 arrangementen zorg in natura en 60 persoonsgebonden budgetten <p><i>Maatschappelijke opvang</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • De nachtopvang biedt met 18 plekken jaarlijks opvang aan minimaal 100 unieke personen • De crisisopvang biedt met 15 plekken jaarlijks opvang aan minimaal 65 unieke personen • De ambulante crisisopvang biedt met 15 plekken jaarlijks opvang een minimaal 40 personen • Gemiddelde opvang (doorloop-/uitstroomtijd) is 3 maanden <p><i>Verslavingszorg</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • De dagopvang in Deventer en Zutphen vangen gezamenlijk 150 unieke personen per jaar op • Medische heroïne unit in Deventer heeft 20 behandelplaatsen voor het gebruik van medische heroïne <p><i>Openbare geestelijke gezondheidszorg</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het BZT bestaat uit vier kernpartners die voor de gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte gezamenlijk zorgdragen voor de toeleiding naar zorg van 180 zorgmijders • In samenwerking tussen het BZT, Tactus, GGNet en Trajectum wordt voor de gemeenten Lochem en Zutphen gezamenlijk zorggedragen voor de bemoezorg van 100 zorgmijders per jaar. 			
Kengetallen	2017	2018	2019

6.82 - Geëscaleerde zorg 18-

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA09	Subsidies & uitkeringen	2.568	2.568	2.568	2.568	2.568
PA09	Apparaatslasten	29	29	29	29	29
Saldo		2.597	2.596	2.596	2.596	2.596
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
Saldo						
Saldo baten en lasten		-2.597	-2.597	-2.597	-2.597	-2.597

6.82 Geëscaleerde zorg 18-	PA09;
Omschrijving	
<p>Tot dit taakveld behoren maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18- met inbegrip van maatwerkdienstverleningsmaatregelen voor jeugdigen die in de desbetreffende opvangvoorzieningen verblijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kinderbeschermingsmaatregelen, aanpak kindermishandeling; • jeugdreclassering; • opvang (18-); • vrouwenopvang/huiselijk geweld (Veilig Thuis) (18-); • beschermd wonen (18-); • programma's rond verslaving (18-); • individuele maatwerkdienstverlening voor jeugdigen 18- in opvangvoorziening. 	

Prestatie	Geëscaleerde zorg 18-		
<ul style="list-style-type: none"> • 250 jeugdigen volgen een jeugdbescherming- of jeugdreclasseringstraject. 			
Kengetallen	2017	2018	2019



7.0 - Volksgezondheid en milieu

7.1 - Volksgezondheid

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA08	Goederen & diensten van derden	322	289	289	289	289
PA08	Subsidies & uitkeringen	3.371	3.488	3.488	3.488	3.413
PA08	Apparaatslasten	40	42	42	42	42
Saldo		3.733	3.819	3.819	3.819	3.744
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
Saldo						
Saldo baten en lasten		-3.733	-3.819	-3.819	-3.819	-3.744

7.1 Volksgezondheid	PA08;
Omschrijving	
<p>Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het monitoren van de gezondheidssituatie; • uitvoering van preventieprogramma's, het vroegtijdig signaleren van specifieke stoornissen en gezondheidsbedreigende factoren; • uitvoering van programma's voor gezondheidsbevordering en maatregelen tegen bedreigingen van de gezondheid; • bestrijding van infectieziekten en aanbieden van vaccinaties; • het geven van voorlichting, advies en begeleiding; • het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders; • het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen; • het bevorderen van medisch milieukundige zorg; • het bevorderen van technische hygiëne zorg; • het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen; • Centra voor Jeugd en Gezin; • ambulance en ziekenvervoer. 	
Deeltaakvelden	
01 - Preventie Jeugd (o.a. CJG, het normale leven versterken)	
02 - Volksgezondheid	

Prestatie	Volksgezondheid		
<p>Preventie jeugd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laagdrempelige opvoedondersteuning wordt geboden via Consultatie bureaus en digitaal d.m.v. samenvoeging website met informatie en vraagbaak en digitale sociale kaart via wijkwinkel <p>Volksgezondheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorgen voor adequate voorlichting, advies, instructie en begeleiding voor jeugdigen en hun verzorgers en voor volwassen en ouderen • Uitvoering geven aan het netwerk samen gezond in Deventer, waaronder het beheer van de gids gelden valt en het project van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag • Toezicht kwaliteit kinderopvang: In het kader van de Wet Oke toezicht houden en handhaven op de kwaliteit van kindercentra, buitenschoolse opvang en gastouder(bureaus) op de huidige A-status. 	2017	2018	2019
Kengetallen			

7.2 - Riolering

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Storting in voorzieningen	90	90	90	90	90
PA03	Goederen & diensten van derden	3.734	3.683	3.677	3.686	3.695
PA03	Apparaatslasten	580	601	601	601	601
PA12	Apparaatslasten	6	6	6	6	6
PA03	Kapitaallasten	2.128	2.100	2.107	2.098	2.089
Saldo		6.538	6.480	6.480	6.480	6.480
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Rechten en belastingen	7.882	7.988	7.988	7.988	7.988
PA03	Putting uit reserves	152				
PA03	Vergoeding goederen& diensten aan derden	100	100	100	100	100
Saldo		8.134	8.088	8.088	8.088	8.088
Saldo baten en lasten		1.596	1.608	1.607	1.607	1.607

7.2 Riolering

PA03;

Omschrijving

Dit taakveld omvat de instandhouding van de riolering en waterhuishouding met als doel het handhaven van de volksgezondheid, het ontlasten van het milieu en voorkomen van wateroverlast. De belangrijkste taken van dit taakveld zijn het uitvoeren van beheertaken, het veiligheidsonderhoud, het dagelijkse en regulier onderhoud, het groot onderhoud, de herinrichtingen en de vervangingen van riolering en bijbehorende voorzieningen en installaties. De uitgaven aan deze taken dienen gedekt te worden door inkomsten vanuit de invordering van de rioolheffing. Binnen dit taakveld wordt samengewerkt in Rivus met de gemeenten Zwolle, Kampen, Zwartewaterland, Dalfsen, Staphorst, Raalte en Olst-Wijhe alsmede met Waterschap Groot Salland aan het realiseren aan de doelen uit het nationaal bestuursakkoord water.

Prestatie		Beheer en onderhoud		
<p>Wij beheren en onderhouden 499 km vrijvervalriolering; Wij beheren en onderhouden 236 km leidingen drukriolering; Wij beheren en onderhouden 54 km persleidingen; Wij beheren en onderhouden 72 gemalen; Wij beheren en onderhouden 703 pompjes drukriolering; Wij beheren en onderhouden 10 bergbezinkbassins; Wij beheren en onderhouden 14 tunnelgemalen; Wij beheren en onderhouden 55 overstorten vanuit het gemengd stelsel; Wij beheren en onderhouden 51 regenwateruitlaten vanuit het gescheiden stelsel; Wij beheren en onderhouden 3.545 bedrijfsaansluitingen; Wij beheren en onderhouden 41.365 huisaansluitingen; Het totale budget hiervoor bedraagt €3,2 miljoen. Het beheer en onderhoud kan worden onderverdeeld naar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • €1,1 miljoen: algemeen beheer (inclusief energiekosten pompen en gemalen); • €0,2 miljoen: veiligheidsonderhoud; • €0,8 miljoen: klein onderhoud; • €1,1 miljoen: groot onderhoud. 				
Kengetallen		2017	2018	2019
Prestatie		Kwijtscheldingen		
<p>Binnen het tarief vangen wij 3.700 kwijtscheldingen op (budget €0,6 miljoen)</p>				
Kengetallen		2017	2018	2019
Prestatie		Vervanging		
<p>Wij vervangingen rioleringen en verbeteren de waterhuishouding (budget €0,70 miljoen (investeringen vanuit het GRP));</p>				
Kengetallen		2017	2018	2019
Prestatie		Klimaatadaptatie		
<p>Wij voeren klimaatadaptatie maatregelen uit tbv verbeterde waterafvoer (budget €0,15 miljoen (investeringen vanuit het GRP))</p>				
Kengetallen		2017	2018	2019

7.3 - Afval

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA04	Apparaatslasten		865	865	865	865
PA04	Goederen & diensten van derden	10.611	9.227	9.000	9.000	9.000
PA04	Storting in reserves			67	67	67
Saldo		10.611	10.093	9.933	9.933	9.933
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA04	Rechten en belastingen	10.241	10.652	10.652	10.652	10.652
PA04	Putting uit reserves	1.870	335			
PA04	Vergoeding goederen& diensten aan derden	1.200	1.250	1.250	1.250	1.250
Saldo		13.311	12.237	11.902	11.902	11.902
Saldo baten en lasten		2.700	2.145	1.970	1.970	1.970

7.3 Afval	PA04;
Omschrijving	
Tot dit taakveld behoren de inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval:	
<ul style="list-style-type: none"> • afvalscheiding en recycling; • vuilophaal en afvoer; • vuilstort en verwerking; • baten afvalstoffenheffing; • kosten van de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing. 	

Prestatie	Huishoudelijk afval		
Het aantal kilo's restafval per inwoner daalt verder van 76 kg in 2017 naar 25 kg in 2030.			
Scheidingspercentage: 76 %			
Het waarborgen van het arbeidsvolume voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.			
Kengetallen	2017	2018	2019

7.4 - Milieubeheer

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA04	Apparaatslasten	805	965	869	869	869
PA04	Goederen & diensten van derden	1.616	1.028	122	104	104
PA04	Subsidies & uitkeringen	1.862	1.895	1.870	1.844	1.844
PA04	Kapitaallasten	75	73	72	72	72
Saldo		4.358	3.961	2.933	2.889	2.889
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA04	Rijks- & provinciale bijdragen	1.015	673	6	6	6
PA04	Putting uit reserves	564	313	28		
PA04	Rechten en belastingen	3	3	3	3	3
PA04	Vergoeding goederen & diensten aan derden	102	68	66	67	67
PA04	Overige baten				10	10
Saldo		1.684	1.057	103	86	86
Saldo baten en lasten		-2.674	-2.904	-2.830	-2.803	-2.803

7.4 Milieubeheer	PA04;
Omschrijving	
<p>Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none">• de bescherming en de sanering van de kwaliteit van de bodem en de atmosfeer;• de beheersing van geluidhinder;• bescherming tegen straling en dergelijke;• verplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven;• ongediertebestrijding;• RUD, Regionale Uitvoeringsdiensten.	
<p>Het taakveld milieubeheer is verdeeld in vier deeltaakvelden:</p> <ul style="list-style-type: none">01 - Milieu02 - Duurzaamheid03 - Bodem04 - Geluid	

Prestatie	Milieubeheer		
Milieu	<ul style="list-style-type: none"> • Structurele overtredingen van de milieuwetgeving: 0 • Van rechtswege afgegeven vergunningen: 0 • Ontheffingen FF-wet: 5 • Beoordelingen FF-wet ihlv Wabo: 550 • Overschrijding individueel risico PR 10-6: 1 • Opgevangen zwerfdieren: 350 		
Duurzaamheid	<ul style="list-style-type: none"> • In 3 wijken worden de woningen zoveel mogelijk aardgasvrij gemaakt vanaf 2018 tot 2022, om te beginnen de corporatiewoningen • Het percentage hernieuwbare energie stijgt van 1,8% in 2014 naar 5,0 % in 2019. • CO2-productie daalt jaarlijks 2% 		
Bodem	<ul style="list-style-type: none"> • Informatieverzoeken op gebied van bodem van burgers en bedrijven: 160 • Adviezen bij gemeentelijke ontwikkelingen: 30 • Spoedeisende gevallen op grond van ecologische en verspreidingsrisico's: 3 • Aantal nazorglocaties: 13 		
Geluid	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal afgeronde geluidsaneringsprojecten: 3 (Binnenstad e.o, Holterweg e.a, Dunantlaan e.o.) • Aantal geluidsaneringsprojecten in uitvoering: 6 (Pothoofd, Brinkgreverweg, Laan van Borgele, Margijnenk, IJsselkade, Zwolseweg) • Aantal geluidsaneringsprojecten in aanvraag hogere waarde besluit/saneringsprogramma: 3 (Johannes van Vlotenlaan, Rembrandtkade en Hoge Hondstraat) • Aantal geluidsaneringsprojecten in aanvraag voorbereidingssubsidie: 1 (Van Oldenielstraat) • Aantal vastgestelde hogere grenswaarden: 10 • Aantal adviezen bij vergunningen, bouwen, evenementen en horeca: 120 		
Kengetallen	2017	2018	2019

7.5 - Begraafplaatsen en crematoria

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Apparaatslasten	48	50	50	50	50
PA03	Goederen & diensten van derden	279	247	242	242	242
PA03	Storting in reserves	6				
PA03	Kapitaallasten	8	7	7	7	7
PA03	Subsidies & uitkeringen	19	20	20	20	20
Saldo		360	323	319	318	319
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA03	Rijks- & provinciale bijdragen	5	5			
PA03	Putting uit reserves	42				
PA03	Rechten en belastingen	145	150	150	150	150
Saldo		192	155	150	150	150
Saldo baten en lasten		-168	-169	-169	-169	-169

7.5 Begraafplaatsen en crematoria		PA03;		
Omschrijving				
Binnen dit taakveld exploiteren wij vier gemeentelijke begraafplaatsen, gelegen in Diepenveen (Tjoenerhof en Roeterdsweg) en Bathmen (Nieuwe Begraafplaats en Anna van Lintelolaan). Wij ondersteunen particuliere instanties die private/bijzondere begraafplaatsen verzorgen. Het beheer en onderhoud en de tarieven van begraafplaats Steenbrugge stemmen wij af met de erfpachter.				
Prestatie		Beheer en onderhoud		
<ul style="list-style-type: none"> • Wij beheren, onderhouden en exploiteren 4 algemene begraafplaatsen; • Wij beheren en onderhouden 1 gesloten algemene begraafplaats (Rijksmonument); • Wij ondersteunen het beheer en onderhoud van 8 private/bijzondere begraafplaatsen; • Wij stemmen de exploitatie van 3 algemene begraafplaatsen in erfpacht af; <p>Het totale budget hiervoor bedraagt € 0,2 mln.. Het beheer en onderhoud kan worden onderverdeeld naar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • €0,02 miljoen: algemeen beheer; • €0,16 miljoen: klein onderhoud waarvan € 12.000 subsidie; • €0,01 miljoen: groot onderhoud. 				
Kengetallen		2017	2018	2019
Gemiddeld budget beheer en onderhoud per begraafplaats (per m ²)		€1	€1	



8.0 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

8.1 - Ruimtelijke ordening

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA05	Goederen & diensten van derden	838	409	410	393	363
PA05	Apparaatslasten	1.646	1.463	869	870	869
PA03	Goederen & diensten van derden	46				
Saldo		2.530	1.872	1.279	1.263	1.232
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA05	Putting uit reserves	417	45	45	30	
PA05	Vergoeding goederen& diensten aan derden	370	72	5	5	5
PA05	Rechten en belastingen	175	178	179	179	179
PA03	Putting uit reserves	46				
Saldo		1.008	295	229	214	184
Saldo baten en lasten		-1.522	-1.577	-1.050	-1.049	-1.048

8.1 Ruimtelijke ordening

PA05;

Omschrijving

Het taakveld omvat de zorg en verantwoordelijkheid voor een goede ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de gemeente, zowel de stad als het platteland inclusief de dorpen en kernen. Dit gebeurt onder andere door beleidsvoorbereiding en –uitvoering. Daartoe behoren het opstellen van planologische, stedenbouwkundige en landschappelijke kaders zoals een omgevingsvisie, structuurschetsen, bestemmingsplannen, stedenbouwkundige en landschappelijke visies op een manier anno nu: via een uitnodiging in de vorm van brede kaders in samenspraak met alle betrokken actoren komen tot invulling van een plaats of gebied.

Prestatie	Verzorgen beleidskaders		
We verzorgen de beleidskaders voor een gemeente met een omvang van circa 100.000 inwoners en passen dat toe in gesprekken met samenleving, bestuur, andere overheden en belangenorganisaties.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Bestemmingsplanwijziging vaststellen		
Binnen een half jaar na ontvangst van een ontvankelijke aanvraag wordt een bestemmingsplanwijziging vastgesteld.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Aantal afgeronde planologische procedures	11	10	10
Prestatie	Planschadeverzoeken		
Planschadeverzoeken doen we in 90% van de gevallen binnen 3 maanden nadat een bindend advies omtrent de schade is uitgebracht af.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Aantal afgehandelde planschadeverzoeken	3	3	3
Prestatie	Integrale kaders met initiatiefnemers		
In samenspraak met initiatiefnemers voor locatieontwikkelingen bepalen we zo snel mogelijk integrale kaders en uitgangspunten, waarbij de gemeente duidelijke afspraken maakt en zich daar aan houdt. Wij zetten daarbij de Grondexploitatiewet optimaal in om onze kosten te verhalen;			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Meerjarige programmering		
We verzorgen in samenspraak met betrokken actoren de meerjarige programmering voor het brede palet van ruimtelijke ontwikkeling als input als basis voor brede (gebieds)ontwikkelingen in de gemeente. We bewaken daarbij de ruimtelijke kwaliteit (stedenbouw, landschap, planologie).			
Kengetallen	2017	2018	2019

8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA06	Goederen & diensten van derden	4.482	2.828	3.870	3.505	2.895
PA06	Apparaatslasten	1.285	1.069	954	901	501
PA06	Kapitaallasten	1.256	1.215	976	834	690
PA12	Apparaatslasten	34	36	36	36	36
Saldo		7.057	5.148	5.835	5.275	4.121
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA06	Vergoeding goederen& diensten aan derden	7.067	10.336	8.177	10.222	6.192
PA06	Rijks-& provinciale bijdragen	2.092	4.220	2.312		
PA06	Verrekening met balans	-2.136	-9.444	-4.690	-4.982	-2.107
Saldo		7.023	5.112	5.799	5.240	4.085
Saldo baten en lasten		-34	-36	-36	-35	-37

8.2 Grondexploitaties (niet-bedrijventerrein)

PA06;

Omschrijving

Wij hebben in voorraad, ontwikkelen en verkopen gronden ten behoeve van de bouw van stedelijke functies.
Wij zorgen binnen de gemeentelijke exploitatiegebieden voor een kwalitatief goede inrichting van de openbare ruimte.
Wij zorgen voor een kwalitatief en kwantitatief goede duurzame bouwproductie van woningen door vermarkting van de gemeentelijke grond.
Het delen van informatie en bijdragen aan het benodigde inzicht in de gezamenlijke opgave.
Wij stellen gronden en panden die nog niet onmiddellijk nodig zijn voor ontwikkeling beschikbaar voor tijdelijke functies.

Prestatie	In voorraad hebben van uitgeefbare grond		
In voorraad uitgeefbare grond, totaal:			
<ul style="list-style-type: none"> • 340.000 m² ten behoeve van de bouw van 1407 woningen. • 6.000 m² ten behoeve van herontwikkeling van vastgoed 			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Contracten sluiten met marktpartijen		
Wij sluiten met marktpartijen contracten voor de planontwikkeling, planrealisatie en verkoop van gronden voor de bouw van 357 woningen.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Stimuleren verkoop		
Wij leveren een bijdrage om de verkoop van woningen te stimuleren:			
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhouden website Deventer Verkoopt en openstellen van deze site voor alle marktpartijen • Bijdrage leveren aan Taskforce Wonen • Delen informatie met en leveren bijdrage aan Platform Wonen Deventer 			
Kengetallen	2017	2018	2019

8.3 - Wonen en bouwen

(bedragen x €1.000)

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
PA05	Apparaatslasten	2.808	2.887	2.887	2.887	2.887
PA06	Goederen & diensten van derden	739	165			
PA06	Apparaatslasten	253	70	55		
PA05	Goederen & diensten van derden	408	406	406	406	406
PA06	Kapitaallasten	93	90	90	90	90
PA01	Goederen & diensten van derden	1	1	1	1	1
PA05	Kapitaallasten	20	83	82	81	81
PA12	Apparaatslasten	23	24	24	24	24
PA06	Subsidies & uitkeringen	183	59			
PA01	Apparaatslasten	14	15	15	15	15
PA05	Subsidies & uitkeringen	55	56	56	56	56
Saldo		4.597	3.856	3.615	3.559	3.559
Baten		2018	2019	2020	2021	2022
PA06	Putting uit reserves	1.033	294	55		
PA06	Vergoeding goederen& diensten aan derden	142				
PA05	Rechten en belastingen	2.831	2.901	2.900	2.900	2.900
PA05	Vergoeding goederen& diensten aan derden	27	29	29	29	29
Saldo		4.033	3.224	2.984	2.929	2.929
Saldo baten en lasten		-564	-631	-631	-630	-630

8.3 Wonen en bouwen	PA01; PA05; PA06;
Omschrijving	
<p><i>Herstructurering</i> Binnen dit taakveld werken wij aan de geregisseerde verbetering van het woon- en leefklimaat van de wijken Keizerslanden en Rivierenwijk in samenwerking met de corporaties Rentree en leder1. Wij streven naar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer sociale cohesie • Meer ruimte voor eigen initiatief • Betere positionering van de betreffende wijk • Betere openbare ruimte en overige voorzieningen <p><i>Volkshuisvesting</i> Ontwikkeling en uitvoering van beleid gericht op het aanbieden van een gevarieerd en aantrekkelijk woningaanbod en woonklimaat voor alle groepen van de bevolking.</p> <p><i>Bouw- en woningtoezicht</i> Behandeling van aanvragen voor omgevingsvergunningen bouwen, slopen en aanleggen en het in behandeling nemen van meldingen. Toezicht op en handhaving van de naleving van bouwvoorschriften e.d.</p>	

Prestatie	Werken aan samenlevingsopbouw in andere kwetsbare buurten en wijken		
Naast de drie wijken gaan we ook werken aan samenlevingsopbouw in andere kwetsbare buurten en wijken			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Inbedding herstructurering in organisatie		
We zorgen voor een goede afronding en duurzame inbedding van de projectdoelstellingen en –resultaten in de gemeentelijke organisatie van de wijken Voorstad Oost, Keizerslanden en Rivierenwijk			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Regionale en provinciale platforms		
We nemen deel in platforms van regionaal en provinciaal verband, en zijn actieve gesprekspartners voor woningbouwcorporaties. We maken en bewaken de prestatieafspraken die we met de corporaties maken.			
Kengetallen	2017	2018	2019
Prestatie	Verhuurder woonwagens en woonwagenstandplaatsen		

We zijn een goed verhuurder van woonwagens en woonwagenstandplaatsen tot het moment waarop deze worden overgedragen aan de woningbouwcorporaties;				
Kengetallen		2017	2018	2019
Prestatie	Overdracht woonwagens			
We ronden de gesprekken met de gemeentelijke woningbouwcorporaties over de overdracht van de bij de gemeente nog in eigendom zijnde woonwagens en woonwagenstandplaatsen af.				
Kengetallen		2017	2018	2019
Prestatie	Wonen boven Winkels			
We leveren een bijdrage in het realiseren van de beleidsuitgangspunten in Wonen boven Winkels.				
Kengetallen		2017	2018	2019
Prestatie	Stimuleren nieuwe studentenwoningen			
We stimuleren de ontwikkeling van nieuwe studentenwoningen.				
Kengetallen		2017	2018	2019
Toevoeging aantal studentenwoningen		50	80	